॥ समत्तमिणं सिरिनेमिचन्दसूरिरइयं महावीरचरियं ॥

Printed by Ramchandra Yesu Shedge at the Nirnaya-sagar Press, 23, Kolbhat Lane, Bombay,
Published by Vallabhadas Tribhuvandas Gandhi, Secretary, Jaina Atmananda Sabha, Bhavnagar.

३१ कल्पसूत्रं (सुबोधिकानाम्न्या टीकया भूपितम्)
३२ उत्तराध्ययनं (भाविजयगणिविरचितटीकयोपेतम्) मुद्रयमाणम्
३३ उपदेशसप्ततिका
३४ कुमारपालप्रबन्धः
३५ आचारोपदेशः
३६ रोहिण्यशोकचन्द्रकथा
३७ ज्ञानसाराष्टकं (ज्ञानमञ्जरीनाम्न्या टीकया समलंकृतम्)
३८ गुरुगुणषट्त्रिंशत्षट्त्रिंशिकाकुलकं (दीपिकया भूपितम्)
३९ समयसारप्रकरणं (स्वोपज्ञव्याख्योपेतम्)
४० सुकृतसागरम्
४१ धम्मिलकथा
४२ धन्यकथानकम्
४३ प्रतिमाशतकम् सटीकम्
४४ चतुर्विंशतिस्तुतिसंग्रहः
४५ रौहिणेयकथा

४६ क्षेत्रसमासप्रकरणं (स्वोपज्ञटीकया भूपितम् ।)
४७ श्राद्धविधिः (विधिकौमुदीनाम्न्या वृत्त्युपेतः)
४८ बृहत्संग्रहणी सटीकः मुद्रयमाणा
४९ षड्दर्शनसमुच्चयः सटीकः मुद्रयमाणः
५० पञ्चसंग्रहः सटीकः मुद्रयमाणः
५१ सुकृतसंकीर्तनमहाकाव्यम्
५२ चत्वारः प्राचीनकर्मग्रन्थाः सटीकाः
५३ सम्बोधसप्ततिः सटीका
५४ संस्कृतकुवलयमाला
५५ सामाचारीप्रकरणं (स्वोपज्ञटीकया भूपितम्)
५६ करुणावज्रायुधनाटकम् ।
५७ कुमारपालचरित्रमहाकाव्यम् ।
५८ महावीरचरियं प्राकृतम् ।
५९ कौमुदीमित्राणन्दनाटकम् ।
६० प्रबुद्धरौहिणेयम् मुद्रयमाणम् ।

अद्यावधि मुद्रयित्वा प्रकाशं प्रापितानां प्राकृत-संस्कृत-ग्रन्थरत्नानां सूचीपत्रम् ।

१ समवसरणस्तवः — सटीकः
२ क्षुल्लकभवप्रकरणम् — सटीकम्
३ लोकनालिका — सटीका
४ योनिस्तवः — सटीकः
५ कालसप्ततिका — सटीका
६ देहस्थितिस्तवो लघ्वल्पबहुत्वं च — सटीकः
७ सिद्धदण्डिका — सटीका
८ कायस्थितिस्तवः — सटीकः
९ भावप्रकरणम् — सटीकम्
१० नवतत्त्वप्रकरणं (भाष्यविवृत्तिसमलंकृतम्)
११ विचारपञ्चाशिका — सटीका
१२ बन्धपट्त्रिंशिका — सटीका
१३ परमाणु-पुद्गल-निगोदषट्त्रिंशिका — सटीका
१४ श्रावकव्रतभङ्गप्रकरणम् — सटीकम्
१५ देववन्दनादिभाष्यत्रयम् — सटीकम्
१६ सिद्धपञ्चाशिका — सटीका
१७ अन्नायउञ्छकुलकम् — सटीकम्
१८ विचारसप्ततिका — सटीका
१९ अल्पबहुत्वगर्भितवीरस्तवनादि — सटीकम्
२० पञ्चसूत्रम् — सटीकम्
२१ जम्बूस्वामिचरित्रम्
२२ रत्नपालनृपकथानकम्
२३ सूक्तरत्नावली
२४ मेघदूतसमस्यालेखः
२५ चेतोदूतम्
२६ अष्टाह्निकाव्याख्यानम्
२७ चम्पकमालाकथानकम्
२८ सम्यक्त्वकौमुदी
२९ श्राद्धगुणविवरणम्
३० धर्मरत्नप्रकरणं (स्वोपज्ञटीकया समलंकृतम्)

उज्जोयणसूरिस्स य सीसो अह अम्बदेवउवज्झाओ। खममद्दवज्जवाईगुणकलिओ सोममुत्ती य॥ २३८०॥
तस्स विणेएण इमं वीरजिणिन्दस्स साहियं चरियं। पावमलस्स खयट्ठाएँ सूरिणा णेमिचन्देण॥ ८१॥
जं एत्थ अणागमियं लक्खणछन्देहिं दूसियं जं च। रइयमणाभोगेणं मिच्छामिह दुक्कडं तस्स॥ ८२॥
जो पढइ इमं चरियं वक्खाणइ सुणइ वायए वावि। वीरस्स उ भत्तीए सो पावइ परमकल्लाणं॥ ८३॥
अणहिलवाडपुरम्मी सिरिकन्ननराहिवम्मि विजयन्ते। दोहट्टिकारियाए वसहीए संठिएणं च॥ ८४॥
वाससयाणं एगारसण्ह विक्कमनिवस्स विगयाणं। अगुयालीसे संवच्छरम्मि एयं निबद्धं ति॥ ८५॥

॥ ग्रन्थाग्रं श्लोकतो ज्ञेयम्॥ ३०००॥

॥ समत्तमिणं महावीरचरियं॥

चोद्दस समणसहस्सा गोयममाई उ आसि वीरस्स । चन्दणपामोक्खाओ छत्तीसं साहुणिसहस्सा ॥ ६७ ॥
संखसयगाइयाणं अगुणसठिसहस्ससमहियं लक्खं । सुस्सावयाण जिणसासणम्मि एगन्तरत्ताणं ॥ ६८ ॥
अट्ठारसयसहस्सा तिन्नि य लक्खा य सीलवन्तीणं । सुलसारेवइपमुहाण संपया साविगाणं तु ॥ ६९ ॥
सत्तसया वेउव्वियलद्धीणं केवलीण तह चेव । पञ्च य तेरस य सया मणपज्जवओहिनाणीणं ॥ २३७० ॥
चत्तारि अट्ठ य सया वाईणमणुत्तरोववाईणं । तिन्नि सया पुण चोद्दसपुव्वीणं वीरपरिवारो ॥ ७१ ॥
जयइ सुयाणं पभवो तित्थयराणं अपच्छिमो जयइ । जयइ गुरू लोगाणं जयइ महप्पा महावीरो ॥ ७२ ॥
भद्दं सव्वजगुज्जोयगस्स भद्दं जिणस्स वीरस्स । भद्दं सुरासुरनमंसियस्स भद्दं धुयरयस्स ॥ ७३ ॥
भद्दं धीवेलापरिगयस्स सज्झायजोगमगरस्स । अक्खोभस्स भगवओ सङ्घसमुद्दस्स रुन्दस्स ॥ ७४ ॥
इय एवं संखेवा वीरजिणिन्दस्स साहियं चरियं । संपइ जेण निबद्धं एत्तो एयं पवक्खामि ॥ ७५ ॥
सिरिजम्बुनामसिरिपहवसूरिसेज्जंभवादिसूरीणं । परिवाडीते जाओ चन्दकुले वड्डगच्छम्मि ॥ ७६ ॥
सिरिउज्जोयणसूरी उत्तमगुणरयणभूसियसरीरो । वेहारुयमुणिसन्ताणगयणवरपुन्निमाइन्दो ॥ ७७ ॥
सोमत्तणेण सोमं खमं खमाए य जो अभिक्खिवइ । थिरयाए मेरुगिरिं गम्भीरत्तेण मयरनिहिं ॥ ७८ ॥
जम्मि य गच्छे आसी सिरिपज्जुन्नाभिहाणसूरि त्ति । सिरिमाणदेवसूरी सुपसिद्धो देवसूरी य ॥ ७९ ॥

---

१ व—°ववाइयाणं च । २ अ—°ज्जंसमाइ° । ३ अ—अहिक्खिवइ ।

ता भगवयाणुचिन्नं निम्ममभावं अहं पुण चरामि। एमाइसुहज्झवसाण संगओ तक्खणं चेव ॥ २३६० ॥
संपत्तखवगसेढी घाईकम्मक्खयं च काऊण। गोयमसामी मग्गे उप्पाडइ केवलं णाणं ॥ ६१ ॥
दसगणहारी एत्थं नियनियसमए सुहम्मसामिस्स। नियनियगणं समप्पिय संपत्ता सिवपयं ते वि ॥ ६२ ॥
वीरजिणस्स भगवओ परमं तित्थुन्नइं करेमाणो। रायगिहे संपत्तो वरसमणगुणो हु भणियं च ॥ ६३ ॥

वज्जरिसभसङ्घयणे समचउरंससंठाणसंठिए जाइसंपन्ने कुलसंपन्ने बलरूवविणयसंपन्ने नाणसंपन्ने दंसणसंपन्ने चरित्तसंपन्ने ओयंसी तेयंसी वचंसी जसंसी जियकोहे जियमाणे जियमाए जियलोभे जियइन्दिए[1] जियपरीसहे जीवियासमरणभयविप्पमुक्के तवप्पहाणे गुणप्पहाणे चरणकरणप्पहाणे अज्जवमद्दवखन्तिमुत्तिगुत्तिप्पहाणे विज्जामन्तप्पहाणे उराले घोरे घोरवए घोरतवस्सी घोरबम्भचेरवासी[2] उच्छूढसरीरे संखित्तविउलतेयलेसे चउद्दसपुव्वे[3] चउनाणोवगए समणस्स भगवओ महावीरस्स अन्तेवासी सुहम्मे नाम गणहरे रायगिहं णगरं समोसढो[4] त्ति ॥

दिक्खित्तु जम्बुनामं कमेण संठाविऊण सूरिपए। निट्ठवियसयलकम्मो सासयसोक्खं गओ मोक्खं ॥ ६४ ॥
परिनिव्वुया गणहरा जीवन्ते नायए नव जणाओ। इन्दभूइसुहम्मे रायगिहे निव्वुए वीरे ॥ ६५ ॥
वियरियपवित्तिणिपया वीरजिणिन्देण चन्दणज्जावि। एक्कारसङ्गकुसला पज्जन्ते सिद्धिमणुपत्ता ॥ ६६ ॥

---

१ अ–जिइदिए। २ अ–०चेरे उ०। ३ अ–पुवी। ४ व–०सढे।

तुह दंसणेण गोयम ! संबुज्झइ दियवरो वि हु सुसम्मो । इय भणिऊणं सो वि हु तह त्ति पडिवज्जिऊण गओ २३५०
पडिबोहिऊण य तयं नियत्तमाणो जणाउ सोऊणं । निव्वाणगयं वीरं महन्तमुव्वेयमावन्नो ॥ ५१ ॥

चिन्तिउं च पवत्तो—

पेच्छ जिणेण भगवया अपरिचियस्सवि अभत्तिमन्तस्स । काराविओ महन्तो अणुग्गहो देवसम्मस्स ॥ ५२ ॥
मम पुण नेहपरस्सवि चिरसंसट्ठस्स नियविणेयस्स । कहियं न मोक्खगमणं निययं धरिओ य न समीवे ॥ ५३ ॥
एगागिणं अणाहं अस्सरणं उज्झिउं मं[1] अहन्नं । एगो च्चिय परमपयं गओ जिणो हा ! न जुत्तमिणं ॥ ५४ ॥

जइ दज्झसि दज्झसु कढसि कढसु अह फुडसि फुडसु सयराहं ।
तहवि परिसेसिओ हियय ! तंसि तेलोगनाहेण ॥ ५५ ॥

अन्नं च—

अणुरत्ते अणुरागो जुत्तो इहरा विडम्बणा णेहो । सुन्ने उलम्मि दीवयदाणं भण किं गुणं कुणइ ॥ ५६ ॥
किञ्च अनियला गोत्ती अजलो पङ्को उ पञ्जरमदारुं । कीलियरहिया य हडी अरज्जुयं बन्धणं नेहो ॥ ५७ ॥
नेहो रागो तम्मि य संते दोसो अवस्स संभवइ । ते पुण दोन्नि वि हेऊ भवस्स बहुदुक्खपउरस्स ॥ ५८ ॥
भयवं पि निम्ममत्तो सव्वपयत्थेसु वीयरागत्ता । कह कुणउ सो ममोवरि पडिबन्धं कीस हं मूढो ॥ ५९ ॥

---

१ अ—महमहन्नं ।

अप्फालियतूररवं मणहरनच्चन्तसुरवहुसमूहं । निवडन्तकुसुमवरिसं विकिन्नमणिमोत्तियसमूहं ॥ ३७ ॥
गिज्जन्तसारगेयं संचलिया सुरनरा चियाभिमुहं । पत्ता खणेण तत्थ य काऊण महूसवं परमं ॥ ३८ ॥
आरोवियं चियाए कलेवरं वद्धमाणसामिस्स । अग्गिकुमारेहिं तहिं खित्तो अग्गी नियमुहेहिं ॥ ३९ ॥
वायं विउव्विऊणं वाउकुमारेहिँ फूमिओ जलणो । कुम्भग्गसोयखित्तं घयं महुं तह य तियसेहिं ॥ २३४० ॥
सोणियमंसे डड्ढे मेहकुमारेहिँ गन्धउदगेणं । विज्झावियाँ चिया सा गिण्हन्ति सुरा य अट्ठीणि ॥ ४१ ॥
दाहिणमुवरिमहणुयं सक्को गिण्हेइ हेट्ठिमं चमरो । ईसाणो उवरिल्लं वामं हेट्ठिल्लयं तु बली ॥ ४२ ॥
दन्तट्ठीणि उ सेसा सुरा सुरिन्दासुरा य सव्वे वि । मणुया य चियाभूइं सिवसन्तिकरं च गेण्हन्ति ॥ ४३ ॥
गन्तियतुरगाइगया तत्थ जणा आगया सुणियवत्तं । अहमहमिगाएँ बीए दिणम्मि वाहाइ य पवत्ता ॥ ४४ ॥
इय मोक्खगमणमहिमं काऊण सुरासुरा जिणवरस्स । नन्दीसरम्मि महिमं काऊण गया नियं ठाणं ॥ ४५ ॥
तीसं अगारवासी बारसवासाइं साइरेगाइं । छउमत्थपरीयाओ देसूणा केवली तीसं ॥ ४६ ॥
बावत्तरि सव्वाऊ कणगाभो सत्तरयणिउस्सेहो । चवणाइ पञ्चहत्थुत्तरो य वीरो जिणो होत्था ॥ ४७ ॥
इओ अणागयमेव य पावाएँ समोसढेण वीरेणं । मम मोहमोहियमई एसो न करेइ घाइखयं ॥ ४८ ॥
ता अवणेमि य मोहं विप्पियउप्पायणेण एयस्स । इय चिन्तिऊण गोयमसामी संपेसिओ गामे ॥ ४९ ॥

---

१ व—खेत्तं । २ व—दड्ढे । ३ व—०य सा चीया गि० ।

कत्तियअमावसाए णागे करणे पहायसमयम्मि । णक्खत्ते साइम्मि[1] य दोच्चे संवच्छरे चन्दे ॥ २४ ॥
सासयमणन्तसोक्खं सव्वावाहपरिवज्जियं अयलं । तेलोक्कमत्थयत्थं सिद्धिं पत्तो महावीरो ॥ २५ ॥
णव मालइय नव लेच्छइय गणराइणो य तं रयणिं । अट्ठारस पोसहिया ठिया जिणं पज्जुवासेन्ति[2] ॥ २६ ॥
तो उव्विग्गा समणा समणीओ सावगा साविगाओ । देवा देवीओ वि य सव्वं पि जयं समुव्विग्गं ॥ २७ ॥
सक्को वि हु सोगेणं अब्भाहयमाणसो सुतिव्वेणं । ओरुन्नविवन्नमुहो झूरइ पगलन्तनयणंसू ॥ २८ ॥
तमगसियरविं व दिणं निसाएँ गयणं व अत्थमियचन्दं । विज्झायपईवं पि व भवणं तमसम्मि बहलम्मि ॥ २९ ॥
उद्धियकमलं व सरं उव्वियणिज्जं इमं जयं जायं । उम्मूलियकप्पतरुं इयरद्दुमकाणणं व फुडं ॥ २३३० ॥
पसरिस्सन्ति य इण्हिं कुतित्थिया पमुइया भरहवासे । वग्गन्ति वणे करिणो निप्पसरा पवसिए सीहे ॥ ३१ ॥
पभणन्ति मिहो मणुया भावुज्जोओ इहज्ज समईओ । संपइ दव्वुज्जोओ रयणपईवा[3] यतो चेव ॥ ३२ ॥
बत्तीसं पि य इन्दा समागया तक्खणं ससोगमणा । खीरोयजलेण तणुं ण्हावन्ति जिणस्स सुरहेण ॥ ३३ ॥
गोसीसचन्दणेणं घणसारेणं च तो विलिम्पन्ति । परिहिन्ति देवदूसे सिवियं पवरं विउव्वन्ति ॥ ३४ ॥
तत्थारोवन्ति तयं दिव्वंसुयमाइमणहरुल्लोयं । उम्मालिन्ति समन्ता सुरपायवपुप्फमालाहिं ॥ ३५ ॥
कारिन्ति य कालागरुहरियन्दणदारुनियररइयचियं । पवरम्मि भूमिभागे सीयं वहवन्ति सुरपहुणो ॥ ३६ ॥

---

१ अ—साय° । २ ब—°वासन्ता । ३ ब—°वाइओ चे० ।

अस्संजमभीएहिं तं सोउं भगवया समक्खायं। बहुसाहुसाहुणीहिँ य पच्चक्खायाइँ भत्ताइं ॥ ११ ॥
तम्मि य समए वीरस्स जम्मरिक्खम्मि दुट्ठपरिणामो। दोवाससहस्सठिई सङ्कन्तो भस्सओ कुगहो ॥ १२ ॥
निव्वाणगमणसमयं नाऊण जिणस्स भणइ तो सक्को। भयवं! उदग्ग दिट्ठी भासग्गहसन्तिया इण्हिं ॥ १३ ॥
वट्टइ ता परिवालह मुहुत्तमेत्तं भविस्सकालम्मि। जेण न जायइ तित्थस्स अवणई सपरपक्खाओ ॥ १४ ॥
भणिओ य सो जिणेणं समत्थवत्थूण सक्क! परिणामं। अणुभावं कालस्स य जाणन्तो मुज्झसे कीस ॥ १५ ॥

तथा हि—

तुन्निज्जइ जरवत्थं सीडिज्जइ तह गिहं पि परिसडियं। भग्गं पि संघडिज्जइ सगडं तुट्टा वरत्ता य ॥ १६ ॥
सो पुण णत्थि उवाओ सन्धिज्जइ आणुपाणुमेत्तं पि। जेणाऊ जीवाणं झीणं जं पुव्वभवबद्धं ॥ १७ ॥
मन्ता तन्ता मणिमूलियाओं सन्ती सुराण सन्नेज्झं। झाणरसायणमाई रक्खन्ति न आउए झीणे ॥ १८ ॥
सुरगिरिदण्डं पुहविं छत्तं पिव धारिउं जे समत्था। अरहन्ता अतुलबला ते वि न मच्चुं निवारिन्ति ॥ १९ ॥
ता सुरवइ! मा तम्मसु जेणेत्थमवस्सभाविणो भावा। तुमए मए व कहमवि तीरन्ति न अन्नहा काउं ॥ २३२० ॥
एवं अणुसासेउं सक्कं चउभेयसमणसङ्घं च। संपलियङ्कनिसन्नो जोगनिरोहं च काऊणं ॥ २१ ॥
सेलेसिं पडिवन्नो झायन्तो परमसुक्कझाणं च। खविऊण निरवसेसं भवोवगाहीणि कम्माणि ॥ २२ ॥
चइऊण इमं बुदिं संपावेऊण सव्वणिज्जाणं। उज्जुसेढिं पडिवन्नो एगेणं चेव समएणं ॥ २३ ॥

जोयणमुव्वेहेणं जोयणमायामवित्थरेणं च । पल्लं भरेज्ज निचियं सुहुमाणं तेसि लोमाणं ॥ ९८ ॥
वाससए वाससए वोलीणे अवहरेज्ज एक्केक्कं । जो तत्थ हवे कालो एगं पलिओवमं तं तु ॥ ९९ ॥
दसकोडाकोडीओ तेसिं अह सागरोवमं हवइ । पोग्गलपरियट्टो पुण ओसप्पुस्सप्पिणि अणन्ता ॥ २३०० ॥
ओरालियवेउव्वियतेययमणभासपाणुकम्मेहिं । जीवस्स सव्वपोग्गलगहणे तो बायरपरट्टो ॥ १ ॥
एगयरेण इमेसिं तग्गहणे सुहमओ य सो होइ । एवं खेत्ते काले भावे वि य सो दुहा नेओ ॥ २ ॥
अंजवाडगणाएणं एक्केक्कजिएण सव्वलोगो उ । उक्कमओकमओ वा असइं मरणेहिँ जं पुट्ठो ॥ ३ ॥
तो पोग्गलपरियट्टा अणाइकालम्मि संसरन्तस्स । एगेगस्स जियस्स य इमे भवे वोलियाणन्ता ॥ ४ ॥
ता भो भद्दा ! नाउं सरूवमेवं अणाइनिहणस्स । कालस्स धम्मकज्जे उज्जमियव्वं पयत्तेण ॥ ५ ॥
पणपन्नं अज्झयणा परूविया तत्थ सुहविवागतथा । तावइय च्चिय वीरेण साहगा दुहविवागस्स ॥ ६ ॥
छत्तीसमपुट्ठाइं वागरणाइं च तत्थ कहियाइं । छट्ठयभत्तस्सन्ते दिवसं रयणिं च सव्वं पि ॥ ७ ॥
दिन्नो हिओवएसो सदेवमणुयासुराएँ परिसाए । भवजलहिदीवभूएण भगवयाणुग्गहनिमित्तं ॥ ८ ॥
वागरियं च जिणेणं उववन्नो इह अणुद्धरी कुन्थू । रयणीए अज्ज सुहुमो चलमाणो दीसए न ठिओ ॥ ९ ॥
ता इण्हिं समणाणं दुरणुचरो संजमो उ होहि त्ति । भरहेरवएसु जओ सो तीरइ रक्खिउं न खलु ॥ २३१० ॥

१ अ—॰ण आया॰ । २ ब—अयवा॰ । ३ अ—रूवेण । ४ अ—तो छट्ठभत्तअन्ते दि॰ ।

सयगो य जिणो णवमो पुव्वं आसी सुनन्दणामो जो । मुणिसुव्वओ य दसमो सयगो जो आसि पुव्वभवे ॥ ८६ ॥
एक्कारसमो य जिणो देवइजीवो उ सव्वभावविऊ । अममो बारसमजिणो होही जो सच्चई आसि ॥ ८७ ॥
तह निक्कसायनामो तेरसमो वासुदेवजीवो उ । बलदेवो पुण होही चोद्दसमो निप्पुलायजिणो ॥ ८८ ॥
निम्ममजिणो अमोहो पनरसमो होइ रोहिणीजीवो । सुलसासावियजीवो सोलसमो चित्तगुत्तो य ॥ ८९ ॥
सतरसमो य समाही रेवइजीवो उ विगयभववाही । संवरजिणो य जयहिओ अट्ठारसमो मियालीओ ॥ २२९० ॥
दीवायणस्स जीवो नियट्टिअरहा य अगुणवीसइमो । कण्हो गयभवतण्हो वीसइमो देवसेणजिणो ॥ ९१ ॥
तत्तो य एगवीसो नारयजीवो विवेगजिणचन्दो । बावीसइमो विमलो अमरजिओ विगयकम्ममलो ॥ ९२ ॥
देवोववायनामो तेवीसइमो उ अम्मडो पुव्वं । चरिमो य साइबुद्धो अणन्तविजओ जिणो होही ॥ ९३ ॥
ओसप्पिणीजिणाणं पडिलोमेण होन्ति तित्थयरा । जा चरिमो जिणनाहो विन्नेओ उसभनाहो व्व ॥ ९४ ॥
एएसु अईएसुं कमेण होहिन्ति पुव्वतुल्लगुणा । सुस्समसुसमा सुसमा सुस्समसुसमा य छट्ठा उ ॥ ९५ ॥
वीसं कोडाकोडी दोन्नि वि एया उ होन्ति अयराणं । ओसप्पिणी य उस्सप्पिणी य परियत्तमाणीओ ॥ ९६ ॥

अयरपमाणं पुण—

एगाहियबेहियतेहियाणि उक्कोससत्तरत्ताइं । घेत्तुं सिसुलोमाइं काउमसंखेज्जखण्डाइं ॥ ९७ ॥

---

१ व–य० । २ अ–भवगय० ।

उस्सप्पिणीइमाए बीयाएँ समाएँ चरिमकालम्मि । तत्थ[1] बहुमज्झदेसे होहिन्ति य कुलगरा सत्त ॥ ७३ ॥
पढमेत्थ विमलवाहण सुदाम संगम सुपासनामे य । दत्ते सुमुहे छट्ठे सम्मुयई[2] चेव सत्तमए ॥ ७४ ॥
काहन्ति सन्निवेसं वासत्थं गामनगरमाईणं । कुलधम्मरायनीईण कारगा कुलगरा[3] तइया ॥ ७५ ॥
आसा हत्थी गावो परिग्गहिस्सन्ति रज्जकज्जम्मि । ववहारसिप्पकम्मा गणियलिवाई य होहिन्ति ॥ ७६ ॥
जाईसरो उ पढमो नामेणं विमलवाहणो राया । सव्वं चिय दाएही पुव्वुत्तमिमं पयाण हिओ ॥ ७७ ॥
सस्साणं उप्पत्ती परमा परमं च दुद्धदहिसप्पी । उप्पन्ने अगणिम्मि य रन्धणमाई भविस्सन्ति ॥ ७८ ॥
दूसमअरयस्सन्ते संमुइरायस्स सयदुवारम्मि । भद्दाएँ भारियाए सेणियजीवो उ पढमजिणो ॥ ७९ ॥
पुत्तत्तणेण होही णार्णत्तिय[4]संजुओ महापउमो । वीरजिणस्स व सव्वं विन्नेयं तस्स जम्माइ ॥ २२८० ॥
दूसमसुसमाएँ इहं पुव्वं पिव जिणवरा भविस्सन्ति । पडिलोमसभावेण य ते य इमे होन्ति नायव्वा ॥ ८१ ॥
पढमो उ महापउमो सेणियजीवो जिणेसरो होही । बीओ य सूरदेवो सुपासजीवो जयपईवो ॥ ८२ ॥
तइओ य पुण सुपासो उदाइजीवो पणट्ठभववासो । होही सयंपहो तह पोट्टिलजीवो चउत्थो उ ॥ ८३ ॥
सव्वाणुभूइनामो दढाउजीवो उ पञ्चमो होही । छट्ठो य देवगुत्तो तित्थयरो कत्तिओ पुव्विं ॥ ८४ ॥
उदओ य जिणो होही सत्तमओ संखनामओ आसी । पेढालपुत्तनामा आणन्दजिओ य अट्ठमओ ॥ ८५ ॥

---

१ ब—एत्थ । २ अ—य सम्मुही चे० । ३ब—॰राईया । ४ अ—॰णतिए ।

सागरकोडाकोडी एगा अरओ चउत्थओ होही। ऊणा इह वासाणं बायालीसं सहस्सेहिं ॥ ६१ ॥
सा पञ्चमछट्ठेहिं अरएहिँ जुया य होइ पडिपुन्ना। ओसप्पिणी दसायरकोडाकोडी अओ होइ ॥ ६२ ॥
ओसप्पिणीएँ एवं जो अणुहावो उ वन्निओ पुव्विं। सो च्चिय पडिलोमेणं उस्सप्पिणिए मुणेयव्वो ॥ ६३ ॥
बायालीससहस्सा वासाण नरा उ होन्ति बिलवासी। उस्सप्पिणीएँ एगन्तदूसमा चरिमकालम्मि ॥ ६४ ॥
होहिन्ति पञ्च मेहा पुक्खल संवट्ट खीरमेहो य। घयमेहअमयमेहा रसमेहो पञ्चमो होइ ॥ ६५ ॥
एंक्केक्को अणुबद्धं वासीही सत्त सत्त दिवसाइं। पञ्चत्तीसं दिवसे वद्दलिया होहिई सोमा ॥ ६६ ॥
पढमो उ निव्ववेही धन्नं बीओ करिस्सए मेहो। तइओ नेहं जणयइ ओसहिमाई चउत्थो उ ॥ ६७ ॥
पञ्चमओ पुण मेहो पुढवाईयाण रसकरो होही। तत्तो हरियद्दुमोसहिवेल्लिलयाई परोहिन्ति ॥ ६८ ॥
तो ते बिलवासिनरा पासित्ता तं महिं तह समिद्धं। आसत्था हिट्ठमणा नीहरिय बिलाण भमिहिन्ति ॥ ६९ ॥

भणिस्सन्ति य—

जायं खु सुहविहारं भरहमिमं पुप्फफलसमिद्धं च। ता जो कुणिमं खाही सो अम्हं वज्जणिज्जो उ ॥ २२७० ॥
जह जह वच्चइ कालो तह तह फलकुसुमओसहीणं च। सङ्घयणरूवउच्चत्तआउमाईण वुड्ढी य ॥ ७१ ॥
होहिन्ति सुहा रिउणो सुहा य वाया सुहाइँ उदगाइं। गयरोगा तो मणुया होहिन्ति तहा तिरिक्खा य ॥ ७२ ॥

१ अ—एक्केके। २ अ—होइही। ३ न—°वल्लि°।

जेण इहं मणुयाणं कासो सोसो जलोयरो कोढो । जरसूलसीसवियणा हवन्ति रोगा अणेगविहा ॥ ४८ ॥
काही तिरिए दुहिए जलथलखहचारिणो उ सव्वे वि । आरामछेत्तकाणणरुक्खतणाई खयं नेही ॥ ४९ ॥
वेयड्ढउसभकूडे गङ्गासिन्धू य मुत्तुमवसेसं । गिरिकूवनइतडागे थलाइ सव्वं समं होही ॥ २२५० ॥
इङ्गालमुम्मुरसमा छारब्भूया भविस्सई धरणी । कइयावि धूलिबहला घणचिक्खणकद्दमागम्मा ॥ ५१ ॥
मणुया खरफरुसतणू उब्भडघोडामुहा चिविडनासा । दुव्वन्ननिट्ठुरगिरा बहुरोगा कोहणसहावा ॥ ५२ ॥
रयणीपमाणदेहा नरित्थिओ वीससोलसाऊ य । बहुपुत्तनत्तुयजुया निल्लज्जा विगयवसणा य ॥ ५३ ॥
छव्वरिसी गब्भधरा होही नारी य दुक्खपसवा य । सोलसवासा पुत्तयनत्तुयए पेच्छिही थेरा ॥ ५४ ॥
होहिन्ति य बिलवासी बिला उ बावत्तरी य वेयड्ढे । उभयतडेसु नईणं नव नव एक्केक्कए कूले ॥ ५५ ॥
सव्वे वि बीयमेत्ता तिरिया होहिन्ति तत्थ मणुयाई । कुणिमाहारा सव्वे निस्संसा निव्विवेगा य ॥ ५६ ॥
रहपहमेत्तं तु जलं वहिही बहुमच्छकच्छभाइन्नं । गङ्गासिन्धुनईणं तासु य गन्तूण ते मणुया ॥ ५७ ॥
रयणीए थलमज्झे कड्ढिन्ति दिवा य सूरकरपक्के । खाहिन्ति य बीयाए निसाए अन्ने य कड्ढिन्ति ॥ ५८ ॥
दहिखीरघयाईयं सतरस धन्नाइं पुप्फफलमाई । होही न भरहवासे सयणासणवत्थमाई य ॥ ५९ ॥
इगवीससहस्साइं एवं एगन्तदूसमा होही । पञ्चसु भरहेसु तहा पञ्चसु एरवयवासेसुं ॥ २२६० ॥

१ व—०णाइं । २ व—मोत्तु० । ३ व—०डागा । ४ व—०मा मग्गा । ५ अ—०गोडामु० । ६ अ—हिइ थे० ।

एवं परिहायन्ते लोए चन्दो व कालपक्खम्मि । जे धम्मिया मणुस्सा सुजीवियं जीवियं तेसिं ॥ ३५ ॥
दुप्पसहो आयरिओ फग्गुसिरी साहुणी णयपहाणा । सड्ढो नाइलनामो सच्चसिरी सावियाणं च ॥ ३६ ॥
तह विमलवाहणो चिय राया सुमुहो व तस्स उ अमच्चो । एए उ दूसमाए होहिन्ति अपच्छिमा भरहे ॥ ३७॥
दोरयणिपमाणतणू वीसंयवासाउया य होहन्ति । दुप्पसहाई चउरो उक्कोसेणं च छट्ठतवो ॥ ३८ ॥
दसवेयालियधारी चोद्दसपुंवी व पुज्जिही सड्ढो । दुप्पसंहो तित्थं पि व ता वँहिही जाव सो चेव ॥ ३९ ॥
जो भणइ नत्थि धम्मो ण य सामइयं न चेव य वयाइं । सो समणसङ्घवज्झो कायव्वो समणसङ्घेणं ॥ २२४० ॥
वारस वासाइँ गिहे गमिऊणं अट्ठ चेव सामन्ने । दुप्पसहो गच्छिहिही अट्ठमभत्तेण सोहम्मं ॥ ४१ ॥
पुव्वण्हे वोच्छेओ चरित्तधम्मस्स रायधम्मस्स । मज्झण्हे पुण होही अवरण्हे जायवेयस्स ॥ ४२ ॥
एवं दूसमकालो इगवीससहस्स होइ वासाणं । एगन्तदूसमावि य एवइयं चेव नायव्वा ॥ ४३ ॥
नट्ठे चरणाइम्मि उ हाहाभूओ अणाहभूओ य । कालो अमाइपुत्तो गोधम्मसमो जणो तँत्थ ॥ ४४ ॥
रयबहुला खरफरुसा अणिट्ठवाया तया य वाहिन्ति । धूमायन्ति दिसाओ भयजणणीओ य सव्वेसिं ॥ ४५ ॥
चन्दो मुइही सीयं अहियं अहियं च सूरिओ तविही । जेण इहं नरतिरिया सीउण्हहया किलिस्सन्ति ॥ ४६ ॥
तह अरसविरसमेहा अंम्बिलमेहा य खारमेहा य । अग्गिविसअसणिमेहा अभिक्खणं वासिहिन्ति तया ॥४७॥

१ व—०सइ वा० २ व—०पुंपं व । ३ व—०सहा तित्थं पिय । ४ व—वहिहिइ । ५ व—जत्थ । ६ अ—खारामेहा खट्टमेहा य ।

लुद्धा य पुहइपाला भिच्चे गि[1]ण्हन्ति ते वि इयरजणो। खायन्ति य[2] अन्नोन्नं मच्छा इव दुब्बले बलिया ॥ २२ ॥
जे अन्ता ते मज्झा जे मज्झा ते कमेण पच्चन्ता। अपडागा इव नावा डोल्लं[3]न्ति समन्तओ देसा ॥ २३ ॥
चोरा मुसन्ति अत्थं नरिन्दकरपीडियाइँ रट्ठाइं। भूयगह[4]पायसेणी लञ्चाइपरा य कारणिया ॥ २४ ॥
सयणे निच्चविरोहो सकज्जनिरओ परत्थनिरवेक्खो। चप्फलभासी लोगो पाएणमबोल्लसारो त्ति ॥ २५ ॥
घणधन्ने अवियण्हो घरकज्जे चेव मोहियमईओ। दक्खिन्नलज्जरहिओ धम्मसुइविवज्जिओ लोगो ॥ २६ ॥
सीसा नारा[5]हिन्ति उ आयरिए दूसमाणुभावेणं। ते वि हु तेसिं पढणं न दिन्ति सुयनाणसिक्खाओ ॥ २७॥
फिट्टइ गुरुकुलवासो मन्दा य मई जणस्स धम्मम्मि। सत्ताउला[6] य पुहई देवा य न दरिसणं देन्ति[7] ॥ २८ ॥
पुत्ता अम्मापियरो अवमन्नन्ति कडुयाइँ भासन्ति। सुण्हा भुयङ्गितुल्ला सासू वि य काल[8]कन्नसमा ॥ २९ ॥
हसिएहिँ जम्पिएहिँ य अच्छिवियारेहिं विगयलज्जाओ। सविलासनियत्थेहिं वहुया सिक्खन्ति वेसाणं ॥ २२३०॥
सावगसाविगहाणी भावणतवदाणसीलपरिहाणी। समणाणं समणीणं असङ्खडं थेवकज्जे वि ॥ ३१ ॥
कूडतुलकूडमाणं धम्मे वि सढत्तणं स[9]पेसुन्नं। पहवन्ति दुज्जणा तह सीयन्ति य सज्जणा पायं ॥ ३२ ॥
विज्जाण मन्ततन्तोसहीण मणिपुप्फफलरसाणं च। रूवाउयरिद्धीणं संठाणुच्चत्तधम्माणं ॥ ३३ ॥
दूसमकाले होही सुहभावाण सव्वेसि परिहाणी। एगन्तदूसमाए असुहतरागं इमं सव्वं ॥ ३४ ॥

१ ब—गेण्ह°। २ ब—उ। ३ ब—लंति। ४ ब—°याय°। ५ ब—राहेन्ति। ६ ब—°उरा। ७ द—दिन्ति। ८ अ—°कन्निस°। ९ अ—च पे°।

इगुवीससहस्साइं होही धम्मुन्नई परमा ॥ ९ ॥
तयणन्तरं च काही दत्तो जिणभवणमण्डियं वसुहं । पुरगामागरपउरं आसी सुरलोगसंकासं ॥ २२१० ॥
धणधन्नत्थसमिद्धं भारहवासं जिणिन्दकालम्मि । रायसमा य कुडुम्बी वेसमणसमा य रायाणो ॥ ११ ॥
गामा नगरब्भूया नगराणि य देवलोगसरिसाणि । सासू वि य माइसमा ससुरो विहु पीसमो आसि ॥ १२ ॥
चन्दसमा आयरिया अम्मापियरो य देवयसमाणा । गुरुदेवपूयणरओ सदारनिरओ जणो तइया ॥ १३ ॥
धम्माधम्मविहिन्नू विणयपरो सच्चसोयसंपन्नो । परचक्कईइतक्करभयसोयविवज्जिओ लोगो ॥ १४ ॥
अग्घइ य सविन्नाणो अग्घइ सीलं कुलं च विज्जा य । दससु वि वासेसु तहा दस दस अच्छेरया जाण ॥ १५ ॥
जिणभत्ता रायाणो पाएण कुतित्थिया य अवगीया । कण्हस्स अवरकङ्का अवयरणं चन्दसूराणं ॥ १६ ॥
उवसग्ग गब्भहरणं इत्थीतित्थं अभाविया परिसा । अस्संजयाण पूया दसवि अणन्तेण कालेणं ॥ १७ ॥
हरिवंसकुलुप्पत्ती चमरुप्पाओ य अट्ठसयसिद्धा । केवलिमणपज्जवओहिणाणिसुयकेवलीहिं च ॥ १८ ॥
लोगुत्तमपुरिसेहिँ चउप्पन्नाए इहं अईएहिं । अच्चोदगो व्व वप्पो जाओ संभिन्नमज्जाओ ॥ १९ ॥
दूसमकाले लोगो कोहाइकसायविसहयविवेगो । अहियं अहम्मसीलो कुतित्थिमोहियमई होही ॥ २२२० ॥
जह जह वच्चइ कालो तह तह दयदाणसच्चपरिहीणो । दाससमा य कुडुम्बी जमदण्डसमा य रायाणो ॥ २१ ॥
गामा मसाणभूया णगराणि य पेयलोयसरिसाणि ।

पन्नासं वासाइं सुभिक्खकालो भविस्सई धणियं । पुणरवि कक्की राया मूढो आसन्नमरणत्ता ॥ ९६ ॥
पासण्डिणो सलिङ्गे मेल्लावेही उवद्दवेही य । मुणिवग्गं तइया पुण पाडिवओ नाम आयरिओ ॥ ९७ ॥
होही जुगप्पहाणो तं सो रुम्भिन्तु समणसङ्घजुयं । भिक्खाएँ छट्ठभागं मग्गेही दुट्ठपरिणामो ॥ ९८ ॥
काही काउस्सग्गं सक्कस्साराहणाएँ तो सङ्घो । गोवाडम्मि निरुद्धो जक्खं वा वारिहन्ति तयं ॥ ९९ ॥
भो कक्किराय ! सङ्घं मा बाहसु सुन्दरं न तुह एयं । एत्थन्तरम्मि सक्को काउस्सग्गप्पभावेणं ॥ २२०० ॥
चलियासणो मुणेउं ओहीए खिप्पमेव तत्थेही । वुड्ढदियरूवधारी भणिही कक्किं च अत्थाणे ॥ १ ॥
सीहासणे निविट्ठं एए किं साहुणो तए रुद्धा । भिक्खस्स छट्ठभायं पि मग्गिया दिन्ति नो मज्झं ॥ २ ॥
निवसन्ति य एत्थ पुरे सव्वे करदायगा उ पासण्डी । मम जाया थद्धा पुण एए नो किञ्चि वियरन्ति ॥ ३ ॥
सक्को भणिही नत्थि उ एएसिं किञ्चि भिक्खभायं पि । दिन्ति न कस्सवि एए तुमं च भिक्खं विमग्गन्तो ॥ ४ ॥
लज्जसि न लोयमज्झे निप्फुट्ट ! विमुञ्च ता इमे साहू । इहरा तुज्झ अणिट्ठं होही इय जम्पिए रुसिउं ॥ ५ ॥
भणिही इमं गलत्थह भट्टमसंबद्धभासगं सिग्घं । इय भणिए तो सक्को गल्लचवेडाएँ ताडेउं ॥ ६ ॥
काही छारुक्कुरुडं छासीवासाणि आउयं भोत्तुं । नरए उववज्जिस्सइ अणन्तदुहवेयणापउरे ॥ ७ ॥
तस्स य दत्तं पुत्तं इन्दो संठाविऊण जिणधम्मे । वन्दित्तु समणसङ्घं नियए ठाणम्मि संपत्तो ॥ ८ ॥

१ व–°माल भ° । २ व–°भागं पि । ३ व–थद्धा । ४ अ–हसिउं ।

सव्वे वि य पासण्डे रुम्भेउं सो करे वि मग्गेही । कक्किनिवो दाहिन्ति य सारम्भपरिग्गहा ते वि ॥ ८४ ॥
रुद्धो य समणसङ्घो करदाणत्थं च भासिही रायं । भिक्खावित्ती निक्किंचणा य अम्हे अणायाणा ॥ ८५ ॥
ता अम्ह धम्मलाभं मोत्तूणं नत्थि किं पि अन्नं[1] ति । इय नाऊण नराहिव ! जं रोयइ तं करेसु तुमं ॥ ८६ ॥

अन्नं च भणियं पुराणे—

सज्झायज्झाणनिरए तवुज्जए बम्भयारिणो दन्ते । जइणो परिरक्खन्तो छट्ठंसं लहइ धम्मस्स ॥ ८७ ॥
ता उवरम एयाओ अज्झवसाणाओ होइ न य खेमं । जइणं उवद्दवेणं कीरन्तेणं पुरे देसे ॥ ८८ ॥
एवं भणिओ जाहे न मन्निही रोसपरवसो होही । तो नगरदेवया तं भणिही किं इच्छसे मरिउं ॥ ८९ ॥
जं बाहसि मुणिसङ्घं इय भणिओ भीयमाणसो पडिही । पाएसुं संघस्स[2] भयवं ! मे खमह इय बेन्तो ॥ २१९० ॥
होहिन्ति य उप्पाया तइया पुरनासस्सूयगा बहवे । सत्तरस अहोरत्ता निरन्तरं वासिही उदयं ॥ ९१ ॥
गङ्गादहो य सोणो उव्वत्तिस्सइ य गरुयजलवेगो । ता[3] कुसुमपुरं नगरं समन्तओ वुज्झिही[4] तेणं ॥ ९२ ॥
पाडिवओ आयरिओ सङ्घजणो कोइ कोइ पुरलोगो । कक्की राया फलगाइएहिँ तरिऊण छुट्टेही[5] ॥ ९३ ॥
बहुओ जाही निहणं तत्थ जणो उवरए य जलवसणे । अन्नं नयरं काही कक्की नन्दस्स अत्थेणं ॥ ९४ ॥
होहिन्ति य आययणा साहुविहारो य सम्मबुद्धी य । सस्ससई पडिएणं कुम्भेणवि को वि न किणेही ॥ ९५ ॥

१ अ—अन्नं पि । २ ब—पाएसु समणसङ्घस्स खमह मम सामि इ° । ३ ब—तो । ४ अ—उज्झि° । ५ ब—छुट्टिहिही ।

चोरा राय[1]विरोहा रायभयं झिज्जिहिंति गन्धरसा । दुब्भिक्खमणावुट्ठीईईबहुला तया देसा ॥ ७२ ॥
अट्ठारस य कुमारो वासाइं तत्तियं च डामरिओ । अवसेसं पुण कक्की राया होही अइपयण्डो ॥ ७३ ॥
नगरं आहिण्डन्तो पेच्छिस्सइ सो उ पञ्चथूभाइं । केणेमाइँ कयाइं इय पुट्ठा तेण पुरवुड्ढा ॥ ७४ ॥
कहिहिन्ति नन्दराया अत्थसमिद्धो इहं जयपसिद्धो । तेण इमेसु हिरन्नं अइबहुयं निक्खयं चिट्ठे ॥ ७५ ॥
न तरन्ति इमं घेत्तुं पहु ! अन्ने नरवई इमं सोउं । सो थूभे खाणेही ममीकरिस्सइ हिरन्नं तं ॥ ७६ ॥
अह सव्वओ पुरं तं खाणो[2]ही अत्थलुद्धओ कक्की । सो दप्पन्धो सेसे तणं व गणिही महीवाले ॥ ७७ ॥
धरणीयलाओं उम्मज्जिएण आरुट्ठगाविरूवेणं । तइया सिलामएणं भेसेही साहुवग्गं च ॥ ७८ ॥
अह भद्दिगा उ देवी रायपहाईसु ते परियडन्ते । तुण्डेणं नोल्लेही भिक्खं भमिहिन्ति किच्छेणं ॥ ७९ ॥
वोच्छन्ति तत्थ थेरा एसा सूयइ भविस्सकालम्मि । घोरं जलोवसग्गं कहियमिणं वीरनाहेण ॥ २१८० ॥
ता वयह अन्नदेसं इय कहिए के वि तत्थ व[3]क्कन्ता । अन्ने वि भत्तवत्थाइएसु सिद्धा भणिस्सन्ति ॥ ८१ ॥
जं कालपरिणईए कम्मवसेणं च भावि सुहमसुहं । तं तरइ निवारेउं को किर इह बुद्धिमन्तो वि ॥ ८२ ॥

भणियं च—

दूरं वच्चइ पुरिसो तत्थ गओ निव्वुइं लहिस्सामि । तत्थवि पुव्वकयाइं पुव्वगयाइं पडिच्छन्ति ॥ ८३ ॥

---

१ व—विरोहो° । २ व—णेही । ३ अ—अक्कान्ता ।

मणियङ्गेसु य भूसणवराइँ भवणाइँ भवणरुक्खेसु । जायन्ति य वत्थाइं अनिगिणनामेसु रुक्खेसु ॥ ५९ ॥
आउयसेसे मिहुणं पसवेत्ता ते सुरालयं जन्ति । तवसंजमरहिया वि हु अकूरपरिणामभावेण ॥ २१६० ॥
अयरतिकोडाकोडीपरिमाणा सुस्समा तहिं मणुया । कोसदुगुच्चा दोपलियजीविया सेस पुव्वसमा ॥ ६१ ॥
पलिओवममाईए पज्जन्ते होइ पुव्वकोडीए । तइयाए उ समाए दोकोडाकोडिमाणाए ॥ ६२ ॥
आईऍ कोसमुच्चा अन्ते पुण पञ्चचावसयमाणा । कालकमेणं हाणिं गच्छन्ति य[1] कप्पतरुणो वि ॥ ६३ ॥
पुढविजलोसहिफलफुल्लमाइवत्थू वि हायमाणरसा । बलरूववन्नखमसुत्तिअज्जवाई य[2] हायन्ति ॥ ६४ ॥
तइयसमाए अन्ते उप्पन्नो पढमजिणवरो उसभो । सत्तमकुलगरपुत्तो मुणीण घयदाणधणजीवो ॥ ६५ ॥
सो दंसियसयलठिई होऊणं धम्मसारही पढमो । सिद्धो तिवाससड्ढट्ठमाससेसे तइयअरए ॥ ६६ ॥
देसूणायरकोडाकोडीमाणे चउत्थअरयम्मि । तेवीसं तित्थयरा उप्पन्ना एत्थ गणनाहा[3] ! ॥ ६७ ॥
मोक्खंगयस्स मज्झं पञ्चमअरगो उ दूसमा होही । सड्ढट्ठमासअहिएहिं तीहिँ वासेहिँ अइएहिं ॥ ६८ ॥
छहिँ वासाण सएहिं पञ्चहिँ वासेहिं पञ्चमासेहिं । मम निव्वाणगयस्स उ उप्पज्जिस्सइ सगो राया ॥ ६९ ॥
तेरसवाससहिएहिं नवुत्तरेहिं सगाउ कुसुमपुरे । होही कक्की पन्ते[4] कुलम्मि केउ व दुट्ठप्पा ॥ २१७० ॥
बहुकोहमाणमायालोभयघत्थस्स तस्स जम्मम्मि । सहसा तत्थ पडिस्सइ देवउलं रामकण्हाणं ॥ ७१ ॥

१ ब–ओ । २ ब–उ । ३ ब–°पहा° । ४ ब–°नाह ! ५ अ–अन्ते ।

दाणसीलतवभावण संसिउ वीरेहि धम्मु चउविहु दंसिउ ।
उत्तम तिविहधम्म असमत्थहं दाणधम्मु पर जियइ गिहत्थहं ॥ ४७ ॥

इय बोहन्तो भविए पज्जन्ते विहरिओ अपावाए । रइयं च समोसरणं देवेहिं चउनिकाएहिं ॥ ४८ ॥
भयवं कहेइ धम्मं सदेवमणुयासुराए परिसाए । पुट्ठो य गणहरेणं भयवं ! किं कालचक्कस्स ॥ ४९ ॥
भरहे एत्थ सरूवं भूयं भव्वं समासओ कहह । उस्सप्पिणिओस्सप्पिणिरूवस्स कहेइ तो भयवं ॥ २१५० ॥
सुसमसुसमा य सुसमा सूसमदुसमा य दुसमसुसमा य । दुसम अइदूसमावि य ओसप्पिणिए उ छच्च समा ॥५१॥
चउरो कोडाकोडी अयराणं सुसमसूसमा होइ । तीए य मिहुणयनरा कोसतिगुच्चा तिपलियाऊ ॥ ५२ ॥
ते सुरहिगन्धदेहा निरामया निब्भया सुरूवा य । बत्तीसलक्खणधरा जरचिन्तासोयपरिहीणा ॥ ५३ ॥
पयईएँ तणुकसाया अहमिन्दा उत्तमा य सङ्घयणे । माणुम्माणपमाणोववन्नदेहा सकरुणा य ॥ ५४ ॥
पुढवीपुप्फफलाणं रसो तया आसि सक्कराअहिगो । पुक्करणीओ घयखीरउदगइक्खुरसनीराओ ॥ ५५ ॥

दसविहा य कप्परुक्खा—

मज्जङ्गया य भिङ्गा तुडियङ्गा दीवजोइचित्तङ्गा । चित्तरसा मणियङ्गा गेहागारा अनिगिणा य ॥ ५६ ॥
मज्जङ्गेसु य मज्जं उप्पज्जइ भायणाइं भिङ्गेसु । तुडियङ्गेसु य संगयतुडियाइं बहुपयाराइं ॥ ५७ ॥
दीवसिहा जोइसनामया य एए करेन्ति उज्जोयं । चित्तङ्गेसु य मल्लं चित्तरसा भोयणट्ठाए ॥ ५८ ॥

गेहगओ वि न नाओ हा पुत्तय ! मन्दभाइणी अहयं । संभासिओ न दिट्ठो न वन्दिओ पावकम्माए ॥ ३६ ॥
अमराणियमाहारं भोत्तुं कहमन्तपन्तयं भुत्तं । बत्तीसतूलियासुं सुविउं कह सुवसि सिलवट्टे ॥ ३७ ॥
हरियन्दणाणुलेवं काउं कह सेयपङ्कमुवहसि । कागलिगीयं सोउं सुणसि कहं घूयसिवरावे ॥ ३८ ॥
पुव्विं तुज्झ ममोवरि भत्ती विणओ य तारिसो आसि । संपइ उल्लावं पि हु न देसि किं पुत्त ! दीणाए ॥ ३९ ॥
गुरुदुक्खसल्लियमणा एमाई बहुविहं विलवमाणी । तेसिं वन्दणकज्जे गएण रन्ना समणुसट्ठा ॥ २१४० ॥
धन्ना एए जेहिँ उ भवदुक्खाणं विमोइओ अप्पा । तं पि कयत्था जीसे सुएण आराहियं एवं ॥ ४१ ॥

अन्नं च—

वयणचलणाइचेट्ठा कायव्वा नेय एस कप्पो त्ति । पाओवगमे ता तं मा कुणसु अकारणे खेयं ॥ ४२ ॥
एमाइ सेणिएणं महुरगिरिं संठवित्तु सवहूया । नीया घरम्मि भद्दा अक्कन्दणखीणगलसद्दा ॥ ४३ ॥
ते चियं[3] मुणिवरवसभा कालगया णुत्तरेसु उववन्ना । तत्तो चुया विदेहे उववज्जिय उत्तमकुलम्मि ॥ ४४ ॥
भोगसमिद्धिं पाविय दिंक्खं घेत्तूण निम्मलचरित्ता । निट्ठवियसयलकम्मा सिद्धिपुरीए गमिस्सन्ति ॥ ४५ ॥
इय एवं दाणफलं जणस्स विम्हयकरं सुणेऊणं । जइयव्वमगारीहिं विसेसओ दाणधम्मम्मि ॥ ४६ ॥

भणियं च—

१ ब—॰यसि । २ ब—सवहु॰ । ३ ब—चिय । ४ ब—देक्ख । ५ ब—मुणेऊणं ।

जणणी अज्ज करिस्सइ पारणयं सालिभद्द ! तुह हिट्ठा । तो ते भद्दाएँ घरं पत्ता तवसोसियसरीरा ॥ २३ ॥
वीरजिणस्सागमणं नाउं तह सालिभद्दधन्नाणं । भद्दाइओ गिहजणो जाओ हल्लप्फलो सव्वो ॥ २४ ॥
न य केणइ विन्नाया ते मुणिणो आगयावि तो तत्थ । खणमेत्तं चिट्ठित्ता अदीणचित्ता पडिनियत्ता ॥ २५ ॥

भणियं च—

सुन्दरसुकुमालसुभोइएहिँ विविहेहिँ तवविसेसेहिं । तह सोसविओ अप्पा जह नवि णाओ सभवणे वि ॥२६॥
आगच्छन्ता य पहे गोउलथेरीएँ पवरदहिएणं । पडिलाभिया सहरिसं पत्ता जिणवरसयासम्मि ॥ २७ ॥
विहिणा तं आलोइय पुच्छन्ति जिणं न अम्ह पारणयं । जणणीएँ कयं भयवं ! ता तं कह तुम्ह आइट्ठं ॥२८॥
भयवं पि आह जीए दिन्नं दहियं अईयजम्मम्मि । सा सालिभद्दजणणी आसी धन्न त्ति नामेणं ॥ २९ ॥
वज्जरिओ पुव्वभवो भोयफलं दाणपच्चयं कहियं । तं सुणिय सालिभद्दो सुमरइ पोराणयं जम्मं ॥ २१३० ॥
तो ते संविग्गमणा दहियं पारित्तु जिणमणुन्नविउं । खामियचउविहसङ्घा सुद्धप्पा अणसणं घेत्तुं ॥ ३१ ॥
कयआराहणकिच्चा वेभारट्ठियसिलायलं गन्तुं । उल्लसियसुक्कलेसा पाओवगमं पवज्जन्ति ॥ ३२ ॥
एत्थन्तरे भयवओ वन्दणहेउं समागया भद्दा । वन्दिय पुच्छइ धन्नो कत्थच्छइ सालिभद्दो य ॥ ३३ ॥
जहवत्तं परिकहियं जिणेण सव्वं पि तो ससोयमणा । तेसिं समीवम्मि गया पेच्छइ ते निच्चलसरीरे ॥ ३४ ॥
वन्दित्ता संभासइ पुणो पुणो ते न किं पि जम्पन्ति । गयसंगा ताहे सा रुयइ महासोगभरभरिया ॥ ३५ ॥

धन्नेणं तरिओऽहं इय चिन्तिय संठवेत्तु तं भइणिं । भद्दं तह भज्जाओ संभासिय उस्सुयमणो सो ॥ २११० ॥
दाऊण विउलदाणं महिमं कारिय जिणिन्दभवणेसु । पूइत्तु समणसङ्घं घोसाविय अभयदाणं तु ॥ ११ ॥
सिबियारूढो भद्दाएँ संजुओ भारियासयणसहिओ । तित्थं पभावयन्तो जणाभिनन्दिज्जमाणो य ॥ १२ ॥
तं रिद्धिं सग्गसमं पडलग्गतणं व सव्वमुज्झित्ता । महया विच्छड्डेणं समागओ जयगुरुसगासे ॥ १३ ॥
पुरओ च्चिय संपत्तो धन्नो ते दो वि तत्थ भयवन्तं । तिपयाहिणी करेत्ता वन्दन्ति इमं च भासन्ति ॥ १४ ॥
भयवं ! अणुग्गहेत्ता भवमहणिं अम्ह देहि पव्वज्जं । तुम्ह पयकमललग्गा असेसदुक्खक्खयं कुणिमो ॥ १५ ॥
भद्दाए वि य भणियं भयवमिमे मज्झ पुत्तजामाऊ । इय सालिभद्दधन्नयनामा इच्छन्ति पव्वज्जं ॥ १६ ॥
ता पव्वाविह एए तिहुयणणाहेण दिक्खिया तत्तो । कयपञ्चमुट्ठिलोया सिक्खविया साहुकिरियं च ॥ १७ ॥
गुरुगच्छवसहिसेसग्गिभत्तउवगरणतववियारेसु । भावणविहारजइकहठाणेसु य ते समणुसट्ठा ॥ १८ ॥
विहरन्ति जिणेण समं चउत्थछट्ठट्ठमाइकुव्वन्ता । सुस्समणा संजाया अइरेण अहीयसुत्तत्था ॥ १९ ॥
सुक्का किडिकिडि भूया जाया दुक्करतवेण ते धीरा । पुण रायगिहं पत्ता सहिया तिंयलोयनाहेण ॥ २१२० ॥
परिसा मिलिया कहियं चउरासीजोणिलक्खभेयरूवं । पच्छा उचिए समए भिक्खट्ठं पत्थिया दो वि ॥ २१ ॥
छट्ठस्स उ पारणए भयवन्तं पुच्छिऊण कयकिच्चा । ते धन्नसालिभद्दा भणिया य जिणेण ते जन्ता ॥ २२ ॥

---

१ ब–तेलोक्कनाहेण । २ ब–०भवरू० ।

जीवस्स नत्थि तित्ती चिरं पि [1]भोत्तेहिं विसयसोक्खेहिं । ता विसयविरमणेणं पव्वज्जमहं करिस्सामि ॥ ९७ ॥
तुम्हं जा [2]उ ससल्ला सावच्चाओ य ता [3]हु गिहिधम्मं । कुव्वन्तु सेसियाओ कुणन्तु दिक्खं सइच्छाए ॥ ९८ ॥
एवं अणुसासेउं भज्जाओ थेवथेवभोगङ्के । परिहरमाणो चिट्ठइ निच्छियचित्तो य दिक्खाए ॥ ९९ ॥ इओ य—
धन्नेणं परिणीया भइणी तत्थेव सालिभद्दस्स । अब्भङ्गन्ती दइयं सदुक्खमंसूणि सा मुयइ ॥ २१०० ॥
धन्नेणं तो पुट्ठा किं तुह उव्वेयकारणं सुयणु ! । सा आह सालिभद्दो पव्वज्जं इच्छए घेत्तुं ॥ १ ॥
परिकम्मं कुणमाणो दिणे दिणे चयइ तूलिमेगेगं । भज्जं च एवमाई कहिए धन्नो तयं भणइ ॥ २ ॥
काउरिसो सो सुन्दरि ! जो वयगहणुज्जुओ वि कीवत्तं । कुणइ न एक्कपए च्चिय सणङ्कुमारो व्व गिहचायं ॥ ३ ॥
जइ सुकरो गिहचाओ ता किं न तुमं करेसि सप्पुरि[4]सं ! । इय भणिए अहिमाणी सो तं पडिभणइ संविग्गो ॥ ४ ॥
तुह वयणमवेक्खन्तो ठिओ म्हि पिच्छसु करेमि जं इण्हिं । तीए भणियं पिययम ! हासो विहिओ खमह मज्झं ॥ ५ ॥
किं बहुणा भणिएणं संपइ भइणीसमा तुमं मज्झ । ता जइ तुह उच्छाहो तुमं पि गेण्हाहि पव्वज्जं ॥ ६ ॥
अह वीरो संपत्तो थुव्वन्तो अमरचारणगणेहिं । रइयम्मि समोसरणे धम्मकहं कहिउमाढत्तो ॥ ७ ॥
सेणियनरिन्दपमुहो वन्दणहेउं जणो गओ तत्थ । धन्नो वि धम्मकज्जे विणिजोजिय नियधणं कुणइ ॥ ८ ॥
पव्वज्जासामग्गिं तब्भज्जा तस्स निच्छयं नाउं । रुयमाणी गन्तूणं जहवत्तं कहइ भाउस्स ॥ ९ ॥

---

१ व–भुत्ते° । २ व–उ । ३ व–सुदु° । ४ व–°रिसा ।

माता—

असिधारगमणअयचणयचावणादुक्करं खु समणत्तं । भूसयणलोयभिक्खन्नबम्भचेराइ जं एत्थ ॥ ८९ ॥

पुत्रः—

संसारसूयराणं विवेयरहियाण कायरनराणं । दुक्करमिह समणत्तं न उ धम्मियधीरपुरिसाण ॥ २०९० ॥

माता—

सुकुमालो वच्छ ! तुमं सुहोइओ सइ अदिट्ठदुहलेसो । कह उवसग्गपरीसहसहणसमत्थो तुमं होसि ॥ ९१ ॥

पुत्रः—

नरयम्मि सुघोराओ बहुसो वियणाउ मे विसहियाओ । तयविक्खाए केत्तियमेयं उवसग्गमाइदुहं ॥ ९२ ॥

माता—

जइ एवं ता पुत्तय ! समीहियं कुणसु किन्तु कइवि दिणे । परिकम्मसु अप्पाणं एवं दिक्खा सुहं काउं ॥ ९३ ॥

जणणीउवरोहेणं पडिवज्जिय तं गओ सपासायं । भज्जाओ आमन्तिय पडिबोहन्तो इमो भणइ ॥ ९४ ॥
पुरिसेणं वुद्धिमया परभवचिन्ता अवस्सकायवा । न हु विसयविमूढेणं हारेयवो मणुयजम्मो ॥ ९५ ॥
जं विसएसु पसत्ता बम्भसुभूमाइया गया नरयं । विसयविरत्ता उ गया भरहनरिन्दाइया मोक्खं ॥ ९६ ॥

१ ब—पडिबोहत्थ ।

परसुनिकित्त व लया मुच्छाए तो जलेण सित्तङ्गी। वीयनएणं वीया लहिऊण य चेयणं दीणा ॥ ७९ ॥
अंसूणि य मुयमाणी रोयन्ती भणइ तं सि मे एगो। पुत्तो उम्बरपुप्फं व दुल्लहो जीवियब्भहिओ ॥ २०८० ॥
ता जीवन्तीएँ मए दिक्खं मा गेण्ह सो वि तं आह। अम्ब ! न नज्जइ एयं को पुव्विं जाइ को पच्छा ॥ ८१ ॥
सा भणइ जाय ! तुज्झं नीरोगसुलक्खणं सुरूवं च। देहं ता एयगुणं माणेसु विलासकरणेणं ॥ ८२ ॥
सो आह असुइ एयं बहुवसणहयं जराएँ घुणियं च। आममिउभण्डगसमं विद्धंसणधम्मयं एयं ॥ ८३ ॥
तो को अम्ब ! इमम्मी पडिबन्धो कीरए विवेगीहिं। धम्मविहाणेणं चिय सफलत्तं होइ एयस्स ॥ ८४ ॥

माता—

रूवाइगुणजुयाओ अणुरत्ताओ य तुज्झ जायाओ। बत्तीसमिमाहिँ समं ता भोए भुञ्ज जा तरुणो ॥ ८५ ॥

पुत्रः—

असुइसमुत्था परिणामदारुणा थेवकालिया भोगा। नरयाइदुक्खहेऊ ता को भोएसु कुणइ रइं ॥ ८६ ॥

माता—

मणिकणगरयणमाईअत्थो आसत्तमं कुलं तुज्झ। दाउं भोत्तुं च अलं ता तं विलसेसु जाय ! तुमं ॥ ८७ ॥

पुत्रः—

रायग्गिचोरदाइयमच्चुसुराईण साहिओ अत्थो। बाहिरमलो व अथिरो को मुज्झइ एत्थ जाणन्तो ॥ ८८ ॥

तुह सेवकरंतह निरुनरह पावपङ्क उहिज्जइ । तं नत्थि किं पि भुवणे वि सुहु जं न सामि ! संपज्जइ ॥ ६६ ॥
भद्दाए विन्नत्तो भोयणकज्जम्मि निग्गओ तत्तो । भोयणसहमुवविट्ठो नियपरियणपरिगओ राया ॥ ६७ ॥
भुत्तो य अहाविहिणा तम्बोलाईकयोवयारो य । संभासिऊण भद्दं नियभवणम्मी गओ राया ॥ ६८ ॥
चिट्ठइ य सालिभद्दो विसयविरत्तो सुधम्मगयचित्तो । पत्तो य तत्थ सूरी तक्कालं धम्मघोसो त्ति ॥ ६९ ॥
वन्दणवडियाएँ गओ राया[1] य जणो य तस्स सूरिस्स । जणाणिं च पुच्छिऊणं तत्थ गओ सालिभद्दो वि ॥ २०७० ॥
वन्दिय उववि‌ट्ठाए परिसाए भवविरागजणणीए । सो धम्मदेसणाए पडिबोहं काउमाढत्तो ॥ ७१ ॥
कोडिं वराडियाहेउं जहा हारेज्ज कोइ णं । मणिं वेरुलियं वावि दलेज्जा सुत्तकारणा[2] ॥ ७२ ॥
नावं जलहिमज्झम्मि लोहकज्जेण भिन्दए । सारं च चन्दणं भासहेउं मूढो दहेज्ज णं ॥ ७३ ॥
छेत्तुं कप्पूरसण्डं च कोद्दवाणं वइं करे । धन्तं जच्चसुवन्नं च फुक्काए हारए नरो ॥ ७४ ॥
एवं माणुस्सयं जम्मं धम्मसाहणसंजुयं । असारविसयासत्ता सत्ता ! नासेह मा हु णं ॥ ७५ ॥
इय धम्मकहं सोउं पडिबुद्धा पाणिणो गया सगिहं । संविग्गो भद्दाए सुओ वि पत्तो सभवणम्मि ॥ ७६ ॥
तो पणमिऊण जणणिं सो पभणइ अम्ब ! अज्ज मे निसुओ । गुरुणो पासे धम्मो सा जम्पइ पुत्त ! सुट्ठुकयं ॥ ७७ ॥
तो पव्वज्जामि अहं तं अणुजाणेसु सा य तं सोउं । कन्नकडुयं च वयणं धसत्ति धरणीयले पडिया ॥ ७८ ॥

१ ब—°याइ ज° । २ ब—°राय° । ३ ब—°कारणे ।

उवरोहसीलयाए पडिवन्ने राइणा उ तव्वयणे । अब्भङ्गिओ य संवाहिओ य वरवेसविलयाहिं ॥ ५५ ॥
उव्वट्टिओ य राया वाविजले मज्जिओ कराउ तहिं । पडियं मुद्दारयणं तो संभन्तो पलोएइ ॥ ५६ ॥
किं देव ! नियह तुब्भे संखुद्धा पुच्छियं च भद्दाए । रन्ना कहियं तीए मुद्दारयणस्स जलपडणं ॥ ५७ ॥
भद्दाए तं सोउं जन्तपओगेण तं जलं खिप्पं । आइसिउं नियदासिं संकाभियमन्नवावीए ॥ ५८ ॥
निज्जलतलम्मि तीसे भूसणनियरं फुरन्तकिरणिल्लं । पेच्छइ तेसिं मज्झे मुद्दारयणं तयं नियइ ॥ ५९ ॥
इङ्गालो व्व विसोहं पुच्छइ य सकोउगो किमेयं ति । भद्दाए कहियमिमं निम्मल्लं सालिभद्दस्स ॥ २०६० ॥
जेण सुरो पइदियहं आभरणमिमस्स पणइणिजुयस्स । देइ तयं निम्मल्लं काउं खिप्पइ य वावीसु ॥ ६१ ॥
अइसयविम्हियहियओ मुद्दारयणं नियं च घेत्तूण । मणहरकयनेवच्छो रम्मं नन्दणवणं नियइ ॥ ६२ ॥
पासायं च समन्ता गच्छइ देवालयं जिणं नमिउं । पूइयजिणवरबिम्बो भत्तीए संथुइं कुणइ ॥ ६३ ॥
जगचिन्तामणि ! जगह नाह ! जगगुरु ! जगरक्खण !, जगबन्धव ! जगसत्थवाह ! जगभावबियक्खण !;
जय जय जिणवरवद्धमाण ! सरणागयवच्छल ! । जय करुणारस ! सुहनिहाण ! भवतारणपच्चल ! ॥ ६४ ॥
जे पेच्छन्ति थुणन्ति सामि ! पूएन्ति[1] ण्हवन्ति य, जे गायन्ति नमन्ति पायसुमरेइं[2] तुह सन्ति य ।
ते नरधन्न सउन्न तेहिं सुरसिरिआवज्जिय । सिवसुहसंपय ते लहन्ति जरमरणविवज्जिय ॥ ६५ ॥

१ व–पूइन्ति । २ व–०सुमरहि ।

॥ र्चा

भणियं च—

न करेन्ति जे तवं संजमं च ते तुल्लपाणिपायाणं। पुरिसा समपुरिसाणं अवस्सपेसत्तणमुवेन्ति ॥ ४२ ॥
धन्ना मुणिणो एगे जे विसयपरम्मुहा निरासंसा। मोत्तूणं देवगुरुं अन्नस्स कुणन्ति न पणामं ॥ ४३ ॥
संसारिया उ रिद्धी परमा विबुहाण नो रईं कुणइ। ईसाविसायभयपरवसत्तमाईहिं जमसारा ॥ ४४ ॥
विसयाभिलासविसघारियाण पुरिसाण निव्विवेयाण। न फुरइ धम्मम्मि मई तुच्छसिरीए मयन्धाणं ॥ ४५ ॥
एवं अहिमाणधणो तं चिय संवेगकारणं धरिउं। धम्मकरणुज्जयमई संजाओ सो महासत्तो ॥ ४६ ॥
इय विमणो ओयरिओ पासायाओ गतो निवसमीवं। सव्वालङ्कारधरो पच्चक्खो कप्परुक्खो व ॥ ४७ ॥
पसरन्तबहलपरिमलवासियदिसिमण्डलो सलीलगई। नियपणइणीसमेओ अच्छरसहिओ व सुरकुमरो ॥ ४८ ॥
निवचलणेसु निवडिओ आलिङ्गिय राइणा कओ अङ्के। दट्ठुं सरीरसोहं विम्हइओ चिन्तए एवं ॥ ४९ ॥
नूणं नत्थि असज्झं सुचरियधम्मस्स जीवलोगम्मि। जं इय माणुसमेत्ता अमरविभूइं विडम्बन्ति ॥ २०५० ॥
संभासिओ निवइणा न जम्पए जायए य सामसुहो। अंसुजलपुन्ननयणो भद्दाएँ निवो तओ भणिओ ॥ ५१ ॥
सुरभोयणेहिँ नव नव सुरभोगङ्गेहिँ लालियसरीरो। न सहइ मणुस्सतणुपरिमलं इमो मुयह ता देव! ॥ ५२ ॥
गच्छसु वच्छ! सठाणं इय भणिओ सेणिएण सो मुक्को। आरूढो पासायं उट्ठिउकामो उ नरनाहो ॥ ५३ ॥
भद्दाए विन्नत्तो जोडियहत्थाएँ गरुयपणएणं। देव! पसाएणऽम्हं सागयकिच्चं पडिच्छेह ॥ ५४ ॥

ता तुम्ह सयासम्मी आगच्छउ कह इमो इय सुणेउं । मा अम्हाणं उवरिं अपसायपरो हवउ देवो ॥ २८ ॥
तो रन्ना आणत्तं सयमागच्छामि तुज्झ गेहम्मि । तुह सुयदंसणकज्जे इय भणिए सा इमं आह ॥ २९ ॥
गरुओ अणुग्गहो मे गेहमलङ्करइ जमिहमागन्तुं । सामी नवरं कइयवि देउ दिणे होमि पउणाहं ॥ २०३० ॥
पडिवन्ने नरवइणा रायघराओ य नियघरं जाव । संमज्जिओवलित्तो मण्डणपउणो कओ मग्गो ॥ ३१ ॥
डज्झन्तनिरन्तरपवरअगरुकप्पूरसुरहिगन्धड्ढो । पेच्छणयगीयवाइयपेच्छयजणजणियआणन्दो ॥ ३२ ॥
उल्लोओ य विरइओ महग्घपणवन्नरुइरवत्थेहिं । मुत्तावलिमालिल्लो मणहरफुल्लहररेहिल्लो ॥ ३३ ॥
गिहमवि तीए कयं कमणीयं हारुल्लोयमल्लरमणीयं । वन्दणमालाऽलङ्कियदारं दारनिवेसियकलससुतारं ॥ ३४ ॥
जाणाविओ य तत्तो पहाणपरिवारपरिवुडो राया । भद्दा गिहमागच्छइ पए पए कोउगक्खित्तो ॥ ३५ ॥
रञ्जियचित्तो उ दढं उवविट्ठो पवरचन्दणचउक्के । सीहासणे विसाले तब्भवणसिरीं नियच्छन्तो ॥ ३६ ॥
वरवत्थमोत्तियाई भद्दा उवणेइ सुट्ठु परितुट्ठा । गिण्हह तुम्ह गिहमिमं राया न य गिण्हए किं पि ॥ ३७ ॥
भणइ सपुत्तं दंससु गन्तूणं वेइ सालिभद्दं सा । ओयर पासायाओ पुत्त ! तुमं सेणिओ हेट्ठे ॥ ३८ ॥
चिट्ठइ गिहमायाओ सो भणइ न किं पि अम्ब ! जाणामि । मोल्लं कयाणगाणं सयमेव करेसु जं जुत्तं ॥ ३९ ॥
जाय ! कयाणगमेयं न होइ एसो हु सेणिओ राया । सामी तुज्झं मज्झ य सव्वजणाणं इहं देसे ॥ २०४० ॥
मज्झ वि अन्नो सामी इय सुणिउं चिन्तए गुरुविसाओ । एत्थ अहो ! अकयसुहा परस्स सेवाकरा होन्ति ॥४१॥

चा ॥

किञ्च—

तुज्झ पसिद्धिं सोउं जे वणिणो आगया इह नरिन्द ! । तेसिं पुरओ तुमए एवं लहुईकओ अप्पा ॥ १७ ॥
तं मोल्लं नो पुज्जइ जइ तुह रयणावलिं इमं गेण्ह । किणसु य कम्बलरयणं विगयासा ते वि मा होन्तु ॥१८॥
एवं च उवालद्धो भज्जाए सेणिओ तओ वणिए । मग्गइ कम्बलरयणं तेहिँ य भद्दागहो कहिओ ॥ १९ ॥
तं सोउं सुट्ठुयरं रुट्ठा सा चेल्लणा भणइ एवं । वाणिगिणीए वि समं सत्तं तुह नत्थि नरनाह ! ॥ २०२० ॥
तो नरवइणा भद्दा भणाविया अज्ज जे तुमे गहिया । कम्बलरयणा तेसिं एगं मे देहि मोल्लेणं ॥ २१ ॥

ताहे पडिभणियं—

ते तक्खणमेव मए नरिन्द ! नियपुत्तसालिभद्दस्स । वत्तीसभारियाणं फालिय पयलूहणा विहिया ॥ २२ ॥
अत्थि य चिरन्तणाइं मज्झ गिहे ताइं गिण्हउ देवो । जइ कज्जं मोल्लेणं विणावि मेऽणुग्गहो एस ॥ २३ ॥
तो सुयमभयं पुच्छइ चउविहबुद्धीसमिद्धमह राया । को एस सालिभद्दो तेण वि कहियं जहावत्तं ॥ २४ ॥
तो विम्हिओ विचिन्तइ रायाऽहो! सालिभद्दसामग्गी । ता सुकयत्थो अहयं जस्स पुरे एरिसा वणिणो ॥ २५ ॥
भद्दा य समाइट्ठा तस्सुयदंसणसकोउगमणेणं । पेसेसु नियं पुत्तं रायउले जेण पेच्छामि ॥ २६ ॥
तो तीए पडिभणियं अइसुकुमालो सुओ न मह सामि !। गिहबाहिं कुणइ पयं न पेच्छए चन्दसूरावि ॥ २७ ॥

---

१ ब—ताए । २ अ—०सूरो वि ।

गोभद्दो विय तइया मरिउं जाओ सुरो भवणवासी । ओहिं पउञ्जइ तओ सभारियं नियसुयं नियइ ॥ ३ ॥
मुणिदाणोवज्जियपवरपुन्नआगरिसओ इहं एइ । विउरूवइ सत्ततलं पासायं सालिभद्दस्स ॥ ४ ॥
सुरपासायसमाणं सव्वोउयतरूसमिद्धवणसण्डं । विमलजलजन्तवावीकलियं अच्छेरयब्भूयं ॥ ५ ॥
बत्तीसतूलिकलियं पल्लङ्कं देइ सालिभद्दस्स । मणिरयणकञ्चणमयं तप्पत्तीणं च एगेगं ॥ ६ ॥
अमरविलेवणआभरणवत्थकुसुमाइसयलभोगङ्गं । अन्नन्नं पइदियहं देइ सभज्जस्स सो तस्स ॥ ७ ॥
बहुविहकीलानिरओ जणयसुराणीयभोगदुल्ललिओ । दोगुन्दुगो व देवो गयं पि कालं न याणाइ ॥ ८ ॥
सव्वं गिहवावारं भद्द विय पइदिणं विचिन्तेइ । कयविक्कयमाईयं अन्नं पि य कुणइ ववहारं ॥ ९ ॥
तत्थन्नया कयाई कम्बलरयणाण विक्कयनिमित्तं । देसन्तराउ वणिया समागया लक्खमोल्लाणं ॥ २०१० ॥
जाहे कोइ न गिण्हइ ताणि महग्घत्तणेण अन्नजणो । ताहे सेणियरन्नो गन्तुं दरिसिन्ति अत्थाणे ॥ ११ ॥
रञ्जियहियओ पुच्छइ मोल्लं कहियं च लक्खमोल्लाणि । रायाह न मे कज्जं एरिसमोल्लेहिँ एएहिं ॥ १२ ॥
तो ते विसन्नचित्ता निग्गन्तुं रायमन्दिराहिन्तो । तो सालिभद्दरिद्धिं सुणिउं भद्दागिहं पत्ता ॥ १३ ॥
गहियाणि ताणि तीए जहुत्तमोल्लेण हट्ठहिययाए । ते वि परितुट्ठचित्ता निययावासं गया सव्वे ॥ १४ ॥
कम्बलरयणसरूवं सुणिऊणं चेल्लणा भणइ रायं । किं मम कज्जे पिययम ! एक्कं पि न तं तुमे गहियं ॥ १५ ॥
तिट्ठा किमेरिसी तुह कत्तणयज्जियधणस्स व महन्ती । अहवा सोभणवत्थुं मम दिन्नं तुह न पडिहाइ ॥ १६ ॥

इओ य—

कालक्कमेण जाओ देवकुमारोवमो सुओ तीए । विहियं बन्धुजणेणं वद्धावणयं अइमहन्तं ॥ १९९० ॥
तस्स परिपालणत्थं ठवियाओ तेण पञ्चधावीओ । धावणमज्जणमण्डणकीलावणअङ्कधाईओ ॥ ९१ ॥
जं सालिखेत्तसुमिणं दिट्ठं गब्भंगयम्मि एयम्मि । भद्दाएँ कयं नामं सुयस्स तो सालिभद्दो त्ति ॥ ९२ ॥
भद्दाएँ सुयं किर मे पवहणभङ्गेण उवरओ भत्ता । मुच्छइ रोयइ कन्दइ विलवइ सोआउरा ताहे ॥ ९३ ॥
हाहा हयविहि ! निद्दय ! निल्लज्ज ! अणज्ज ! मज्झ किं विहियं । वसणमसज्झमयण्डे सुहिसज्जणसोयणिज्जमिणं ॥९४॥
रे दइय ! जइ ममोवरि तुज्झ घिणा नत्थि कूरचित्तस्स । ता किं एयम्मि वि बालयम्मि करुणा न तुह जाया ॥ ९५ ॥
एवं सा विलवन्ती संठविया सयणमित्तवग्गेणं । कालेण विगयसोगा जाया घरकज्जसंलग्गा ॥ ९६ ॥
जाओ य सालिभद्दो परिवड्ढन्तो कलागहणजोगो । गेहे च्चिय सिक्खविओ कलाउ कलसूरिणा मइमं ॥ ९७ ॥
लायन्नरूवमणहरसव्वङ्गं जोव्वणं च संपत्तो । रमणीयणमणहरणो पिओ य सव्वस्स लोयस्स ॥ ९८ ॥
चाई भोई दक्खिन्नसायरो सच्चभासणो सोमो । पियवाणी दयसारो धम्मपिओ विणयसंपन्नो ॥ ९९ ॥
उत्तमकुलुब्भवाओ मणहरतारुन्नकन्तिकलियाओ । सारयससिवयणाओ कुवलयदलदीहनयणाओ ॥ २००० ॥
अमरकरिकुम्भविब्भमपओहराओ य सुरवहुसमाओ । तिवलियतणुमज्झाओ कयलीखम्भोरुजुयलाओ ॥ १ ॥
अलिउलसमच्चिहुराओ सुरसरियापुलिणरम्मरमणाओ । परिणेइ एगदिवसं बत्तीसं इब्भकन्नाओ ॥ २ ॥

तं दट्ठुं परितुट्ठो धन्नो पुन्नो अहं कयत्थो त्ति । जमिहागओ अचिन्तियहिरन्नवुट्ठीसमो एसो ॥ ७८ ॥
उट्ठेऊण य तत्तो वन्दित्ता भायणं च तं घेत्तुं । साहुस्स देइ सव्वं परमन्नमखण्डपरिणामो ॥ ७९ ॥
चिन्तामणिम्मि पत्ते तप्पूयाए उ होइ जा सद्धा । जो सयलसिद्धिकारयमन्तस्सरणे रसावेसो ॥ १९८० ॥
पत्ते महानिहाणे रोरस्स य होइ जो मणाणन्दो । तत्तोऽहिगभावेणं साहू पडिलाहिओ तेणं ॥ ८१ ॥
दव्वाईहिँ विसुद्धं नाउं अचिन्तियं च तस्सद्धं । धम्मन्तरायभीरू गिण्हइ साहू तयमसेसं ॥ ८२ ॥
पत्ताइविसुद्धेणं तिकालतुट्ठीजुएण दाणेणं । सुहभोगफलं पुन्नं सुकुलुप्पत्ती य बन्धेइ ॥ ८३ ॥
भुत्तो य सयं पच्छा आकण्ठं पायसो य गेहीए । रत्तिं विसूइयाए सुहपरिणामो य कालगओ ॥ ८४ ॥
उववन्नो रायगिहे भद्दाएँ सुयत्तणेण कुच्छिंसि । सालीसुमिणसूइओ सुइब्भगोभद्दभज्जाए ॥ ८५ ॥
वड्डइ य सो सुहेणं गब्भो इब्भो गओ वणिज्जेणं । परतीरं पोएणं जन्तस्स य पवहणं भिन्नं ॥ ८६ ॥
अत्थो गओ अणत्थो गोभद्दो वि य विसायमावन्नो । संपत्तो पञ्चत्तं अहो ! हु सोवक्कमं जीयं ॥ ८७ ॥

तथाहि—

सत्थग्गीजलसावयसप्पविसाईहिँ विविहहेऊहिं । सूलविसूइयसोगाइएहिँ जीयं उवक्कमइ ॥ ८८ ॥

अओ चेव भणियं—

ववहरह नरा घेत्तुं बहुलाभं धम्मभण्डमणवरयं । जे पुव्वण्हे दिट्ठा अवरण्हे ते न दीसन्ति ॥ ८९ ॥

सालिग्गामे आसी दुग्गो कुलपुत्तओ उ ओलग्गो । धन्ना य तस्स भज्जा तेसिं पुत्तो य संगमओ ॥ ६५ ॥
भवियध्वयावसेणं तीसे पञ्चत्तमुवगओ भत्ता । सा परघरकम्माइं कुणमाणी भरइ नियपोट्टं ॥ ६६ ॥
संगमओ पुण चारइ सिसुभावे गामवच्छरूवाइं । तेणन्नया वणम्मी दिट्ठो पडिमं ठिओ साहू ॥ ६७ ॥
निच्चलनिरुद्धकाओ लम्बिरबाहू सिलायलोवगओ । उग्गतवसोसियङ्गो धम्मज्झाणं झियायन्तो ॥ ६८ ॥
जाया य तस्स सद्धा महारिसीए सधम्मपिण्डो त्ति । सो तं वन्दइ चलणे पमज्जिउं मलइ भत्तीए ॥ ६९ ॥
समुहं च पलोइन्तो खणमेत्तं चिट्ठए उपासन्तो । कुणमाणस्स य एवं के वि[2] दिणा[3] वोलिया तस्स ॥ १९७० ॥
जायम्मि कम्मि वि छणे गिहे गिहे तत्थ रज्झए खीरी । सो दट्ठूणं पभणइ अम्बे ! मह देसु परमन्नं ॥ ७१ ॥
सा रोविउं पयत्ता सुयराहाडिं निएवि मन्नुइया । आसन्नगिहाहिन्तो तत्तो मिलियाउ महिलाओ ॥ ७२ ॥
पुट्ठं च ताहिँ भद्दे ! किं रोयसि तीएँ तासि परिकहियं । न मुणइ अत्थि अणत्थि मम पुत्तो नियगेहम्मि ॥ ७३ ॥
एसो मग्गइ खीरी सामग्गीविरहओ य सा । कत्तो दन्तेहिँ विणा जम्हा न सिण्टॅणं होइ कइयावि ॥ ७४ ॥
तो पायसोवगरणं अणुकम्पाए विइन्नमेयाहिं । चिन्तिय दसाविभागो कॅरिसत्थ न जायए विसमो ॥ ७५ ॥
रद्धा य तीएँ खीरी भरियं भाणं च भोयणट्ठाए । पुत्तस्स घयमहुजुयं उवविट्ठो भुञ्जिउं सो वि ॥ ७६ ॥
एत्थन्तरे मुणी सो समागओ मासखमणपारणए । जुगमेत्तनिहियदिट्ठी तस्स गिहे पुन्नजोगेणं ॥ ७७ ॥

---

१ ब–०सम्मि । २ ब–केइ । ३ अ–दिणे । ४ ब–०ण्टण । ५ ब–कस्से० ।

एवमणन्तं हिण्डिय संसारं माणुसत्तणं लहिही । पावियजिणिन्दधम्मो देवगइं एस गच्छिहिही ॥ ५४ ॥
कइवि भवग्गहणाइं महाविदेहे तओ य रायसुओ । नामेण दढपइन्नो होही दिक्खं च पडिवन्नो ॥ ५५ ॥
केवलमुप्पाडेही सुचरियतवसंजमो तओ समणे । आमन्तेत्ता कहिही नियवुत्तन्तं सवित्थारं ॥ ५६ ॥
गोसालगमाईयं ता अज्जा ! को उ मा हवउ तुब्भं । गुरुमाइपच्चणीओ भमिज्ज मा सो वि संसारं ॥ ५७ ॥

भणियं च—

तित्थयरपवयणसुयं आयरियं गणहरं महिड्ढीयं । आसायन्तो बहुसो अणन्तसंसारिओ होइ ॥ ५८ ॥
तं सोउं ते समणा भीया उ तह त्ति पडिसुणेहिन्ति । मोक्खं च वच्चिही सो दढप्पइन्नो महाभागो ॥ ५९ ॥
इय भावी वुत्तन्तो कहिओ गोसालगस्स वीरेणं । गोयममाइसभाए संवेगोवन्नचित्ताइ ॥ १९६० ॥
विहरइ य वद्धमाणो गामागरनगरसंकुलं पुहइं । परिवड्ढमाणसड्ढो सवत्थ गुणेहिँ सुमहग्घो ॥ ६१ ॥
उद्धरियकुमयकन्दो चउविहसिरिसंघकुमुयवणचंन्दो । तिहुयणकयआणन्दो करुणामयसारनिस्सन्दो ॥ ६२ ॥
उद्दामकित्तिसद्दो दुज्जयकम्मारिचक्कसंमद्दो । चोद्दससमणसहस्सो पडिबोहइ पाणिणो बहवे ॥ ६३ ॥
मेहमिगावइसुलसानन्दोदायणदसन्नभद्दे य । अइमुत्तसालिभद्दे धन्नाणन्दाइकयउन्ने ॥ ६४ ॥

तत्थ सालिभद्दपडिबोहणं विसेसेण भन्नइ—

---

१ ब—०वङ्क० । २ ब—०समणकु० । ३ ब—०यंदो ।

गोसालस्स जिणेणं सुहपरिणामाउ तेण सम्मत्तं । पत्तं तस्स पभावा अच्चुयकप्पे गओ सो वि ॥ ४१ ॥
सम्मद्दिट्ठी मणुओ विमाणवज्जं न बन्धए आउं । जइ वि न संमत्तजढो अहवा बद्धाउओ पुव्विं ॥ ४२ ॥
कप्पाओं चुओ सन्तो किं किं सो सामि ! पाविही एत्थ । भरहम्मि सयदुवारे नयरे होही महाराया ॥ ४३ ॥
नामेण महापउमो सो समणाणं उवद्दवे बहुए । मिच्छत्तं पडिवन्नो कारेही दुट्ठपरिणामो ॥ ४४ ॥
अक्कोसणनिब्भच्छणबन्धणरुम्भणयउवहिहरणं च । छविछेयं कारेही निव्वासेही य नयराओ ॥ ४५ ॥
विन्नत्तो य जणेणं मिच्छाभावेण उवरमं काही । चरियाएँ रहारूढो निग्गमिही अन्नया सो उ ॥ ४६ ॥
उज्जाणे अणगारं आयाविन्तं सुमङ्गलं नाम । दट्ठूणमासुरुत्तो नोल्लावेही रहसिरेणं ॥ ४७ ॥
सो सणियं उट्ठेत्ता पुणो वि आयाविही सुधीरमणो । इयरो नोल्लेइ पुणो बीयं वारं पुणो तइयं ॥ ४८ ॥
आभोएही य तओ ओहिन्नाणेण सो अईअद्धं । गोसालभवे दट्ठुं दुच्चरियं तस्स गुरुरोसा ॥ ४९ ॥
सहयं सरहं दहिही नियतवतेएण तं महापउमं । आउक्खए सो जाही सव्वट्ठेऽणुत्तरविमाणे ॥ १९५० ॥
सत्तमपुढविं जाही सो राया होहिई[2] य सो मच्छो । पुण सत्तमिए जाही एवं एगेगपुढवीए ॥ ५१ ॥
दो दो वारा जाही तत्तो पञ्चिन्दिएसु सव्वेसु । बहुसो उववज्जिस्सइ सव्वत्थवि सत्थवज्झो त्ति ॥ ५२ ॥
चउरिन्दियतेइन्दियबिइन्दिएगिन्दिएसु सव्वेसु । छिन्नो भिन्नो दड्ढो मरिही सव्वत्थ वियणत्तो ॥ ५३ ॥

---

१ ब—आउक्खयंमि जा° । २ अ—°हई ।

छण्हं सासाणन्तो नाहं कालं जओ करिस्सामि। अन्नाइं अद्धसोलसवासाइं एत्थ विहरिस्सं ॥ २९ ॥
ता गच्छ तुमं मिण्ढियगामं मग्गाहि रेवई मज्झ। गाहावइंण कज्जे पज्जुसियं ओसहं कप्पं ॥ १९३० ॥
सीहो य गओ तीए गेहं अब्भुट्ठिओ ये हिट्ठाए। सत्तट्ठपए अहिगम्म वन्दिओ परमभत्तीए ॥ ३१ ॥
भणिओ साहेहि तुमं देवाणुपिया इहागमणकज्जं। तेण य भणियं अमुगं पज्जुसियं ओसहं अत्थि ॥ ३२ ॥
तुज्झ गिहे तं वियरसु सा भणइ इमं रहस्सनिम्मवियं। कहमुणासि तुमं कहियं केवलिणा वीरनाहेण ॥ ३३ ॥
तं सोउं सा तुट्ठा वियरइ सीहस्स ओसहं तं तु। दव्वाइविसुद्धेणं ओसहदाणेण सा तेण ॥ ३४ ॥
देवाउयं निबन्धइ परित्तसंसारियत्तणं कुणइ। दिव्वाणि तत्थ पञ्च य पाउब्भूयाणि सयराहं ॥ ३५ ॥
सीहो वि य पडिगन्तुं आलोइय दंसिऊण वीरस्स। णिसिरइ पाणिम्मि तयं भुत्तमसुच्छेण य जिणेण ॥ ३६ ॥
खिप्पं चिय उवसन्तो रोगायङ्को य तम्मि भुत्तम्मि। निरुओ बलियसरीरो जाओ समणो महावीरो ॥ ३७ ॥
तुट्ठा समणा समणी य सावगा साविगा य तुट्ठाओ। देवा देवी य तहा सदेवमणुयं जगं तुट्ठं ॥ ३७ ॥
वन्दित्तु इन्दभूई पुच्छइ वीरं कहिं समुववन्नो। सव्वाणुभूइसाहू तहा सुनक्खत्तअणगारो ॥ ३८ ॥
पढमो उ सहस्सारे गोयम! बीओ उ अच्चुए कप्पे। उक्कोसठिई जाया सिज्झिस्सन्ती विदेहम्मि ॥ ३९ ॥
भन्ते! तुम्ह कुसीसो गोसालो समणघायगो कत्थ। उववन्नो इय पुट्ठे कहिओ पज्जन्तवुत्तन्तो ॥ १९४० ॥

१ अ–॰इ नं। २ ब–पहि॰। ३ ब–सारिणं तहा।

जलरेणुपुढविपव्वयराईसरिसो चउव्विहो कोहो । तिणसलयाकट्ठट्ठियसेलत्थम्भोवमो माणो ॥ १७ ॥
मायावलेहिगोमुत्तमिण्ढसिङ्गघणवंसमूलसरिसा उ । लोहो हलिद्दकद्दमखञ्जणकिमिरागसम्माणो ॥ १८ ॥
पक्खचउमासवच्छरजावज्जीवाणुगाणिणो कमसो । देवनरतिरियनारयगइसाहणहेयवो भणिया ॥ १९ ॥

पमाओ पुण—

वरं महाविसं भुत्तं वरं अग्गीपवेसणं । वरं सत्तूहिं संवासो वरं सप्पेहिं कीलियं ॥ १९२० ॥
मा धम्मम्मि पमाओ जमेगमच्चू विसाइणो । पमाएणं अणन्ताणि जम्माणि मरणाणि य ॥ २१ ॥
एवं हिओवएसा पडिबुद्धा तत्थ पाणिणो बहवे । सामिस्स तदा जाओ रोगायङ्को सकम्माओ ॥ २२ ॥
तिव्वो उ दुरहियासो जिणस्स वीरस्स पित्तजरजुत्तो । लोहियवच्चायं पि य करेइ जायइ य अबलतणू ॥ २३ ॥
रोगकिलन्तं दट्ठुं सामी सव्वो चउव्विहो सङ्घो । तह देवदेविवग्गो महन्तसुव्वेयमावन्नो ॥ २४ ॥
चाउवन्नो य जणो जम्पइ गोसालतेउलेसाए । छण्हं मासाणन्ते करिही कालं महावीरो ॥ २५ ॥
तं सोउं सीहमुणी एगागी धिसिय मालुयाकच्छे । रोयइ कहकहसद्देण गरुयदुक्खं समावन्नो ॥ २६ ॥
सामी साहू पेसइ मुणिय इमं तस्स वाहरणकज्जे । भणिओ अ तेहिं गन्तुं सीहा ! सद्दाइ तं वीरो ॥ २७ ॥
सीहोऽवि समागन्तुं वन्दित्ता पज्जुवासए भयवं । भणिओ जिणेण सीहा ! कीस अधिइं तुमं कुणसि ॥ २८ ॥

---

१ ब—°इं पि य । २ ब—°णन्तो ।

घोसिज्जह नयरीए दुच्चरियं मज्झ तुम्ह जं कहियं। वीरस्स जिणत्ताईगुणकित्तणयं करेज्जाह ॥ ५ ॥
महईए अवन्नाए कड्ढित्ता मह कलेवरमणज्जं। पेयवणे छड्डेज्जह इय ते सवहेहिं सावेत्ता ॥ ६ ॥
गोसालो कालगओ सीसेहिं सवहमोक्खणनिमित्तं। दारं पिहित्तु मज्झे रेहमया सा कया नयरी ॥ ७ ॥
तब्भणियं तेहि कयं बन्धणठोकणयघोसणाईयं। तो महया नीहरणं सक्कारेणं कयं तस्स ॥ ८ ॥
भयवं सावत्थीए[1] निक्खमिऊणं वहिजणवयविहारं। कुणइ पडिबोहयन्तो भविए सूरो व्व कमलवणं ॥ ९ ॥
विहरन्तो य कमेणं मिण्ढियगामे पुरम्मि संपत्तो। फासुयदेसम्मि ठिओ उज्जाणे साणकोट्ठम्मि ॥ १९१० ॥
पच्चभिगमेण सड्ढा समागया तत्थ कोउगेणण्णे। संसयछेयट्ठण्णे भयवं पुण कहइ सव्वेसिं[2] ॥ ११ ॥
देवाणुपिया ! धम्मो कायव्वो भवविरत्तचित्तेहिं। तस्स पसाहणकज्जे जं कायव्वं तयं सुणह ॥ १२ ॥
गुणरागो कायव्वो नो कायव्वा कुसीलसंसग्गी। वज्जेयव्वा कोहादओ य सययं पमाओ य ॥ १३ ॥
जम्मन्तरेऽवि जीवो पावइ बोही गुणाणुरागाओ। सुहपरिणामवसेणं तेणगणायं इहं नेयं ॥ १४ ॥
दुट्ठेयरजोगाओ दोसाण गुणाण भायणं होन्ति। गिरिसुयपुप्फसुया इव ता कायव्वा सुसंसग्गी ॥ १५ ॥
पढमकसाया सम्मं हणन्ति बीया य देसविरइं ति। तइया य सव्वविरइं चउत्थया पुण अहक्खायं ॥ १६ ॥
केरिसा य ते—

---

१ व–॰त्थीओ। २ अ–सव्वे वि।

भगवयाऽवि समणाण साहियं—

जो मुक्को नियतेओ गोसालेणं वहाय मह समणा । सो अङ्गवङ्गमाई सोलसदेसे अलं दहिउं ॥ ९४ ॥

इओ य—

अम्बंबिलियापाणगमाई दाहस्स पसमणनिमित्तं । गोसालो पियइ बहू करेइ सीओवयारे य ॥ ९५ ॥
मज्जं पिएइ गायइ नच्चइ हालाहलाइ पकरेइ । अञ्जलिकम्मं मूढो सिञ्चइ मट्टियजलेण तणुं ॥ ९६ ॥
सत्तमअहरत्तन्ते नियमरणं जाणिउं भणइ सीसे । मं कालगयं तुब्भे सिणाणमाईहिँ पूएउं ॥ ९७ ॥
सिबियारूढं काउं घोसिज्जह एत्थ सव्वनयरीए । चउवीसमतित्थयरो गोसालो भरहवासम्मि ॥ ९८ ॥
केवलणाणी सिद्धो देवाणुपिया इहंज्ज इय महया । इड्ढीसक्कारेणं नीहरणं मम करेज्जाह ॥ ९९ ॥
खणमेत्तेण पुणो सो कहिंञ्चि मिच्छत्तखयउवसमेणं । संमत्तभावियमणो चिन्तइ नाहं जिणो होमि ॥ १९०० ॥
मङ्खलिपुत्तो उ अहं समणाणं घायगो अणत्थखणी । गुरुपडणीओ धम्मस्स अयसकारी महापावो ॥ १ ॥
नियतेएणं दड्ढो करोमि कालं सकम्मदोसेणं । भयवं पि महावीरो तित्थयरो केवली एत्थ ॥ २ ॥
एवं परिभावेन्तो नियसीसाणं कहेइ सो सव्वं । पुवुत्तं ते भणिया तुब्भे मं मुणियकालगयं ॥ ३ ॥
सुंबेणं बन्धेत्ता वामे पायम्मि थोंकेह मुहम्मि । तिक्खुत्तो पुणँ पच्छा कड्ढविकड्ढिं करेमाणा ॥ ४ ॥

१ ब—°लाए । २ ब—°हं जइ य । ३ अ—°गय° । ४ ब—तो । ५ अ ठोक° ।

आलोइयपडिक्कन्तो उच्चरियमहव्वओ समाहिजुओ । खामियसंजयसाहुणिवग्गो सव्वत्थ समभावो ॥ ८२ ॥
कालगओ सो वीरो पुणो य अक्कोसए जिणं सो य । पडिचोइओ जिणेणं तहेव तेयं तओ मुयइ ॥ ८३ ॥
जह वातोली सेले पक्कमइ न चेव तह जिणसरीरे । सावि न पहवइ काउं अहिवियड्ढिं तओ उड्ढं ॥ ८४ ॥
उप्पइया पडिनिहया गोसालसरीरगं अणुपविट्ठा । तीए अन्ताइट्ठो सो विमणो जम्पए एवं ॥ ८५ ॥
मम तेएणं एन्तो छण्हं मासाण कासवा तंसि । दाहत्तो छउमत्थो करेसि कालं जिणो आह ॥ ८६ ॥
सोलसवासाइं अहं अन्नाइं वि विहरिऊण गोसाला ! । केवलिपरियाएणं पच्छा मोक्खं गमिस्सामि ॥ ८७ ॥
तं पुण नियतेएणं अन्ताविट्ठो य दाहजरघत्थो । कालं करेसि अन्तो सत्तण्ह दिणाण छउम्मत्थो ॥ ८८ ॥
भणिया जिणेण मुणिणो धम्मियपडिचोयणाए चोएह । गोसालं हयनिहओ विज्झायग्गि व्व जं एसो ॥ ८९ ॥
पडिचोयन्ति य ते तं कुणन्ति निप्पट्ठपसिणवागरणं । कोवग्गिजलन्तोऽवि हु सो न तरइ किं पि काऊणं ॥१८९०॥
उद्धियदाढो व्व फणी सीसा विहु तत्थ तं निएऊणं । वीरजिणं आलीणा केइ वि अन्नेऽवि तं चेव ॥ ९१ ॥

गोसालोऽवि—

दीहुण्हे नीसासे मुञ्चन्तो दाढियाउ लुञ्चन्तो । पाएहिं कुट्टिन्तो भूमिं रोसेण कम्पन्तो ॥ ९२ ॥
निग्गन्तूण य तत्तो निययट्ठाणम्मि सो गओ तुरियं । तत्थवि दाहजरेणं चिट्ठइ वुन्नो विगयपुन्नो ॥ ९३ ॥

---

१ ब—अचिवियंचि । २ ब—अन्ना° । ३ ब—अन्तो । ४ ब—अन्ना° । ५ ब—तस्स । ६ ब—°एहि य ।

भयवं भणइ पहू सो आणन्दा ! किं परं न अरिहन्ते । परियावणे समत्थो तेसिं पिहु ता तुमं कहसु ॥ ६९ ॥
गोयममाइमुणीणं गोसालं किं पि कोइ मा भणउ । सो कुद्धो आगमिही भणिओ तेएण य दहेइ ॥ १८७० ॥
आणन्देण य कहियं मुणीण तं सो उ आगओ तुरियं । गोसालो बहुसीसो उद्धाठिओ भणइ भयवन्तं ॥ ७१ ॥
किं भणसि कासवा! तं गोसालो आसि एस मम सीसो [1] । अन्नो सो तुह सीसो अहं तुं तन्नामओ अन्नो ॥ ७२ ॥
जह तेणो पारद्धो नगरारक्खियभडेहिं गोसाला ! । पुरओ देइ तणाइं आवरणत्थं सरीरस्स ॥ ७३ ॥
छाइज्जइ तेण तयं गोवेसि तुमं पि एवमप्पाणं । न य अन्नो होसि त्ति य भणिओ वीरेण अइरुट्ठो ॥ ७४ ॥
उच्चावयमक्कोसइ बेइ विणट्ठो सि मम सयासाओ । सव्वाणुभूइसाहू तं सोउं सामिभत्तीए ॥ ७५ ॥
जम्पइ हा गोसाला ! एकं पिहु अक्खराइ जो जत्तो । सिक्खइ सो तं वन्दइ गुरु त्ति काउं कुणइ भत्तिं ॥ ७६ ॥
तं पुण सीसत्तेणं पडिवन्नो भगवया य [2] सिक्खविओ । तेऊलेसा वसणाउ मोइओ बहुसुओ य कओ ॥ ७७ ॥
पडणीयत्तं संपइ किं पडिवन्नो सि दुट्ठ तुज्झ मई । इय भणिओ सो रुट्ठो तं साहुं भाससा कुणइ ॥ ७८ ॥
पुणरवि जिणमक्कोसइ तओ सुनक्खत्तमहरिसी तत्थ । धम्मगुरुपरमभत्तो चिन्तइ नियजीवनिरवेक्खो ॥ ७९ ॥
मा जम्मउ सो पुरिसो जाओऽविहु जियउ मा चिरं कालं । जो पेच्छन्तो वि सहइ धम्मगुरुपराभवं मूढो १८८० ॥
इय चिन्तिय पडिचोयइ गोसालं सो तहेव तेएणं । सोऽवि तयं परितावइ बाढं तो वीरपासम्मि ॥ ८१ ॥

---

१ ब—च । २ ब—न तं ।

सावत्थिं संपत्तो समोसढो कोट्ठगम्मि उज्जाणे । भंत्तीए वन्दणत्थं च आगया तत्थ पुरिपरिसा ॥ ५७ ॥

कहिओ धम्मो भयवया—

बज्झन्ति जहा जीवा मुच्चन्ति जहा भवे य जह दुक्खं । जह सिद्धाणं सोक्खं कम्मविवागं च सुहमसुहं ॥५८॥
गोसालो तत्थच्छइ हालाहलकुम्भयारसालाए । मत्तो निमित्ततेऊलेसाहिं ससीसपरियरिओ ॥ ५९ ॥
छट्ठं छट्ठेण तवं कुणमाणो गोयमो अनिक्खित्तं । सावत्थीनयरीए भिक्खनिमित्तं अणुपविट्ठो ॥ १८६० ॥
सुणइ य बहुजणसद्दं जिणप्पलावी जिणो य गोसालो । तं सोउं संसइओ विहरित्ता आगओ वीरं ॥ ६१ ॥
वन्दित्ता परिपुच्छइ एत्थ जिणत्तेण घोसए भयवं । गोसालो लोए णं ता को सो कहह परमत्थं ॥ ६२ ॥

मम सीसो एस आसित्ति भणिऊणं—

मङ्खलिपुत्तत्ताईवुत्तन्तं तस्स तेउलेसन्तं । कहइ जिणो परिसाए मज्झे गणहारिणा पुट्ठो ॥ ६३ ॥
जणपासाओ य इमं गोसालो सोउमासुरुत्तो ये । आणन्दं अणगारं गोयरचरियागयं दट्ठुं ॥ ६४ ॥
पभणइ भो आणन्दा ! तव धम्मायरिँओ मए समं अज्ज । खवलइ सुरकयपूओ नियइड्ढीगारववसेणं ॥ ६५ ॥
ता आगच्छामि अहं तस्स सयासम्मि एस जइ किञ्चि । सो पडिकूलं ँसासइ तं तेएणं दहेमि तओ ॥ ६७ ॥
तं सोउं भयभीओ आणन्दो गन्तु वन्दिउं वीरं । साहइ गोसालुत्तं तं भन्ते सो पहू दहिउं ? ॥ ६८ ॥

---

१ अ—कइया वि । २ ब—उ । ३ ब—०रिए । ४ ब—भासइ ।

सिग्घमिमे लहुकम्मा कयपुन्ना केवली जाया ॥ ४६ ॥ तो खामइ संविग्गो मिच्छामीदुक्कडं देइ ॥ ४६ ॥
भणइ जिणिन्दो गोयम ! मा आसाएहि केवली एए । तो खामइ संविग्गो मिच्छामीदुक्कडं देइ ॥ ४७ ॥
कुणइ महन्तमधीइं नाहं सिज्झामि नूण गुरुकम्मो । सिग्घमिमे लहुकम्मा कयपुन्ना केवली जाया ॥ ४८ ॥
भयवं पि तं सखेयं नाऊणं भणइ गोयमा ! कहसु । तित्थयराणं वयणं गज्झमुयाहो तुहागेज्झं ॥ ४९ ॥
एगन्तओ उ गज्झं ता खिज्जसि कीस जं तुममहं च । दोण्णि वि अम्हे गोयम ! अन्ते तुल्ला भविस्सामो ॥ ५० ॥

अन्नं च—

गोयम ! चत्तारि कडा सुण्ठकडो वि दलचम्मकडगा य । कम्बलकडो ममोवरि कम्बलकडउ व्व तुह नेहो१ ॥ ५० ॥
चिरसंसिट्ठो चिरपरिचिओ य जं मज्झ तंसि ता मोहो । आवरइ केवलं तुह विगए य इमम्मि तुह होही ॥ ५१ ॥
तम्मि य समए गोयमनिस्साए पन्नवेइ अज्झयणं । दुमपत्तं वीरजिणो दिन्तो सिस्साणमणुसट्ठिं ॥ ५२ ॥
दुमपत्तए पण्डुयए जहा निवडइ राइगणाण अच्चए । एवं मणुयाण जीवियं समयं गोयम ! मा पमायए ॥ ५३ ॥
कुसग्गे जह ओसबिन्दुए थोवं चिट्ठइ लम्बमाणए । एवं मणुयाण जीवियं समयं गोयम ! मा पमायए ॥ ५४ ॥

तहा—

मणुयत्तमारियत्तं अहीणपञ्चिन्दियत्तधम्मसुईं । सद्दहण धम्मचरणं जहुत्तरं एयमइदुलहं ॥ ५५ ॥
इय नाऊणं गोयम ! समयं पिहु मा करेज्जसु पमायं । एमाइ तमणुसासिय चम्पाओ विहेरिउं भयवं ॥ ५६ ॥

---

१ अ—संसट्ठो । २ ब—विहरिओ ।

बहुअइसयसंपन्नो वीरो भवियारविन्ददिणणाहो । सव्वङ्गियरूवेणं कन्तीए तिहुयणब्भहिओ ॥ ३४ ॥

भणियं च—

सव्वसुरा जइ रूवं अङ्गुट्ठपमाणयं विउवेज्जा । जिणपायङ्गुट्ठं पइ न सोहए तं जहिङ्गालो ॥ ३५ ॥

इय सोउं ते तुट्ठा पव्वइया गोयमस्स पासम्मि । देवयविइन्नलिङ्गा गोयमसहिया पहे चलिया ॥ ३६ ॥

एगम्मि सन्निवेसे भिक्खावेलाए पुच्छिया ते उ । किं आणिज्जइ तुम्हं पारणए ते वि जम्पन्ति ॥ ३७ ॥

आणेह पायसं णे गोयमसामी वि लद्धिसंपन्नो । आणइ सोदरमेत्तं खीरिं सपडिग्गहे काउं ॥ ३८ ॥

उवविसह त्ति भणिए इमेण किं एत्तियाण होहि त्ति । किन्तु गुरु च्चिय जाणइ जुत्ताजुत्तं ति चिन्तेउं ॥ ३९ ॥

उवविट्ठा तिप्पविया अक्खीणमहाणसीए सव्वेऽवि । पच्छा सयं पभुत्तो गणहारी विम्हिया तेऽवि ॥ १८४० ॥

भवकूयकरालम्बो पत्तो सामी सुदुल्लहो वीरो । धम्मगुरू जणयसमो अणब्भवुट्ठि व्व एसो य ॥ ४१ ॥

बोही सुहावहा तह पत्ता भवसयसहस्सदुल्लम्भा । ता कयपुन्ना अम्हे एमाई भावयन्ताणं ॥ ४२ ॥

सुहपरिणामवसेणं भुञ्जन्ताणं तु केवलं जायं । सेवालभक्खगाणं मग्गे पुण दिन्नमाईणं ॥ ४३ ॥

पिच्छन्ताण य वीरं कोडिन्नाईण तक्खणं चेव । छत्ताइछत्तकलियं उप्पन्नं केवलं नाणं ॥ ४४ ॥

काउं पयाहिणं ते केवलिपरिसं पहाविया सव्वे । वन्दह एह जिणिन्दं भवमहणं गोयमो भणइ ॥ ४५ ॥

१ ब—°यङ्गुट्ठं प° । २ ब—°रपूरणमेत्तं स° । ३ ब—वीरं । ४ अ—°गुरुजणयसम्मो । ५ अ—°ता जा भवसह । ६ ब—मज्झे ।

दारिद्दं चोवहयं बद्धं तित्थयरनामकम्मं ति । सद्धासंवेगपरं सड्ढो परिपूइओ जेण ॥ २१ ॥
एसा उ महादाणं एस च्चिय होइ भावजन्नो त्ति । एसा गिहत्थसारो एस च्चिय संपयामूलं ॥ २२ ॥
एयाएँ फलं नेयँ परमं नेव्वाणमेव नियमेणं । नरसुरसुहाइँ अणुसंगियाइँ इह किसिपलालं व ॥ २३ ॥
भरहेण इमं सोउं अट्ठावयपव्वयम्मि एयम्मि । मोक्खगए उसभजिणे एयं काराविय तित्थं ॥ २४ ॥
जिणपडिमाचउवीसं भाउयपडिमासयं च एगूणं । नियमुत्ती य जिणिन्दे कारविया पज्जुवासन्ती ॥ २५ ॥
थूभसयं भाईणं परिपेरन्तेसु रक्खणनिमित्तं । चीभवणसमुत्तुङ्गं वड्ढइरयणेण निम्मवियं ॥ २६ ॥
लोहमया पडिहारा जन्तमया कारिया दुवारम्मि । अट्ठेव मेहलाओ ते छिन्ना दण्डरयणेणं ॥ २७ ॥
इगजोयणन्तराओ एगपँए अट्ठजोयणुस्सेहे । एयम्मि रक्खणत्थं तो पच्छा सगरपुत्तेहिं ॥ २८ ॥
फरिहा कया अगाहा भरिया गङ्गाजलस्स आणेउं । डँण्डमहारयणेणं समन्तओऽलङ्घणिज्जस्स ॥ २९ ॥
इय कहिऊण गोयमो रयणिं गमिउं पहायसमयम्मि । उत्तिन्नो तो दिट्ठो तेहिं सहरिसं तावसेहिं ॥ १८३० ॥
पणमिय भणन्ति अम्हे सीसा तुम्हाण अम्ह तंसि गुरू । अम्हं तुम्हं च गुरू वीरो इय गोयमो आह ॥ ३१ ॥
सो केरिसो त्ति पुट्ठे वीरगुणुक्कित्तणं तओ कुणइ । सुहुमे खेत्तन्तरिए कालन्तरिए मुणइ सव्वे ॥ ३२ ॥
सो भावे सन्नाणी उम्मुक्को रागदोसमोहेहिं । बत्तीसं पि सुरिन्दा किङ्करभावं गया जस्स ॥ ३३ ॥

---

१ ब—भो व° । २ अ—वेगेणं । ३ अ—°सन्नो । ४ ब—निबा° । ५ अ—एयं । ६ ब—°पहे । ७ ब—दण्ड° ।

चउवीसवि भरहेसरकारिय वन्दह नियनियनामुच्चारिय ॥ ९ ॥
एवं थोऊण जिणे निग्गन्तुं जिणहरस्स मज्झाओ । उवविट्ठो सिलपट्टे असोगरुक्खस्स हेट्ठम्मि ॥ १८१० ॥
सुरदाणवखयरेहिँ य गणहारी वन्दिओ सबहुमाणं । धम्मकहाअवसाणे य पुच्छिओ तेहिँ सो भयवं ॥ ११ ॥
केणेमं जिणभवणं कारवियं सुकयकम्मुणा रइयं । कहइ य गोयमसामी आसी इह पढमतित्थयरो ॥ १२ ॥
उसभो नाम महप्पा तस्स सुओ आसि पढमचक्कि त्ति । भरहो तेण य निसुया उसभसमीवे जिणाईया ॥ १३ ॥
भरहम्मि जे भविस्सा सत्तसु ठाणेसु दविणविणिओगो । होइ य गिहीण सम्मं सद्धाजोगेण कीरन्तो ॥ १४ ॥
बीयस्सवि निक्खेवो सुक्खेत्तेसुं बहुफलो चेव । एमाइओ य निसुओ धम्मुवएसो तया तेण ॥ १५ ॥
सत्तट्ठाणाणि पुण—
जिणभवणं जिणबिम्बं जिणागमो चउविहो य सिरिसङ्घो । संजयसमणीसावयसावियरूवो गुणनिहाणं ॥ १६ ॥
जो अहिगारी विहिणा जिणभवणं कारवेइ जहसत्ती । सो सुरनरसिवसोक्खं अइरेणं लहइ कयपुन्नो ॥ १७ ॥
एवं च बिम्बकारी जिणागमुद्दीवणं च कुणमाणो । सुहफलभागी जायइ तित्थयरत्ताइ अज्जेइ ॥ १८ ॥
सत्तीए संघपूया अविसेसेणं गिहीण कायव्वा । जं एस सुए भणिओ तित्थयराणन्तरं सङ्घो ॥ १९ ॥
पत्तं सिवतरुबीयं भववल्ली दुहफलाउला छिन्ना । सायत्ताइं कयाइं सुहाइं इह तेण सव्वाइं ॥ १८२० ॥

१ अ—न्तरो ।

जय सुविहि ! विहियसंसारभङ्ग ! जय सीयल ! ववगयसयलसङ्ग ! ।
सेज्जंस ! जयहि जयजन्तुरक्ख ! जय वासुपुज्ज ! सिवबद्धलक्ख ! ॥ ३ ॥
जय विमल ! दलियगुरुकम्मकन्द ! जय जय अणन्त ! महिवलयचन्द ! ।
जय धम्म ! धम्मधुरधरणधीर ! जय सन्ति ! वसणघणरयसमीर ! ॥ ४ ॥
जय कुन्थुदेव ! भुवणप्पयास ! जय अरजिण ! सिवपुरकयनिवास ! ।
जय मल्लि ! मल्लसममोहमहण ! मुणिसुव्वय ! जय भवरन्नदहण ! ॥ ५ ॥
जय नमिजिण ! चिन्तामणिपकप्प ! जय नेमि ! भग्गकन्दप्पसप्प ! ।
जय पास ! पणासियसयलदुक्ख ! जय वीरनाह ! जय कप्परुक्ख ! ॥ ६ ॥
सन्नाणपयासियवत्थुजाय बत्तीससुरेसरनमियपाय ।
रागाइसत्तुनिम्महणसूर भव्वारविन्दपडिबोहसूर ॥ ७ ॥
चउवीसवि करुणारसनिहाण चउवीसवि पावियसिद्धिठाण
चउवीसवि भुवणुद्धरणखम्भ चउवीसवि दुद्धरधरियबम्भ ॥ ८ ॥
चउवीसवि अट्ठावयमण्डण चउवीसवि मायामयखण्डण ।

१ अ—॰मुरु॰ । २ ब—॰दप्प॰ । ३ ॰द्धठा॰ । ४ ब—॰मह॰ ।

धयदण्डु रु[1]इंरमाणिक्कजडिउ माणवयखम्भु वि[2]हरेविव घडिउ ॥ ९५ ॥
तुङ्गत्तणि सो नहसिहरि लग्गु नं भवियहं दरिसइ मोक्खमग्गु ।
जोइज्जइ जं जं तासु अङ्गु उप्पायइ तं तं मणह रङ्गु ॥ ९६ ॥
गब्भहरमज्झि मणिपेढियाए उसहाइयाण समसेढियाए ।
पडिमाओ जिणाण पसन्नियाओ नियवन्नपमाणसमन्नियाओ ॥ ९७ ॥
जहिं मुहमण्डव सोहहिं चउदिसिमणहरण पुरओ पेच्छामण्डव वरथम्भाहरण ।
पडिमथूभचीरुक्खमहिन्दज्झयपवर एवमाइनन्दीसरजिणहरसरि[3]सँपर ॥ ९८ ॥
काउं पयाहिणाओ तिन्निउ हरिसुल्लसन्तरोमञ्चो । उसभाइजिणे वन्दिय थुणइ तओ गोयमो भयवं ॥ ९९ ॥
उसभाई जयगुरुणो इमाए ओसप्पिणीए उप्पन्ने । पढमपवत्तियतित्थे थोसामि जिणेसरे पयओ ॥ १८०० ॥
जय उसहजिणेसर ! पढमदेव ! जय अजिय ! सुरासुरविहियसेव ! ।
जय संभव ! भवभयभीयसरण ! अभिनन्दण ! जय सुरपणयचलण ! ॥ १ ॥
जय सुमइ ! कुमयसारङ्गसीह ! प[4]उमप्पह ! जय जै[5]सपत्तलीह ! ।
जय जय सुपास ! ससिसोमवयण ! चन्दप्पह ! जय कन्दोट्टनयण ! ॥ २ ॥

१ अ-०इरु । २ व-०हरि० । ३ अ-०सुपर । ४ व-परम० । ५ व-जग० ।

इय संयोगा एत्थं दुलहा जीवाण कुणह ता धम्मं । इय सोउं पडिबुद्धा सालमहासालरायाणो ॥ ६१ ॥
रज्जम्मि भाइणेज्जं पिढरसुयं जसमईए अङ्गरुहं । संठाविय पव्वइया संविग्गा सामिपासम्मि ॥ ६२ ॥
कालन्तरेण केणइ चम्पानयरीए विहरिओ भयवं । सालमहासालावि य गोयमगणहारिणा सहिया ॥ ६३ ॥
पिट्ठीचम्पाए गया तत्थ य वन्दन्ति परमभत्तीए । जसमइगग्गलिपिढरा सपरियरं गोयमगणिन्दं ॥ ६४ ॥
सुररइयकणयकमले उवविट्ठो गोयमो चउन्नाणी । उवइसइ इमं भव्वा धम्मो चिय एत्थ सुहमूलं ॥ ६५ ॥
कसछेयतावसुद्धं जहा सुवन्नं सुवन्नयमुवेइ । तह एएहिं सुद्धो धम्मो धम्मत्तणमुवेइ ॥ ६६ ॥

ते य इमे—

पाणवहाईयाणं पावट्ठाणाण जत्थ पडिसेहो । झाणज्झयणाईणं जो य विही एस धम्मकसो ॥ ६७ ॥
बज्झाणुट्ठाणेणं जेण न बाहिज्जए दुगं पि तयं । संभवइ य परिसुद्धं सो पुण धम्मम्मि छेउ त्ति ॥ ६८ ॥
जीवाइभाववाओ बन्धाइपसाहगो इहं तावो । एएहिं अपरिसुद्धो कारिमकणगोवमो धम्मो ॥ ६९ ॥

अवि य—

एएहिं जो न सुद्धो अन्नयरम्मि वि न सुट्ठुनिव्वडिओ । सो तारिसओ धम्मो नियमेण फले विसंवयइ ॥७०॥
एमाई धम्मकहं सोउं संठाविउं सुयं रज्जे । अम्मापिईसमेओ पव्वइओ गग्गलिनरिन्दो ॥ ७१ ॥
आगच्छन्ताण पहे तेसिं सामिस्स वन्दणनिमित्तं । सुहपरिणामविसेसा केवलणाणं समुप्पन्नं ॥ ७२ ॥

पावयणे अट्ठे य अयं परमट्ठे सेसे अणट्ठे ऊसियफलिहे अवङ्गुयदुवारे चियत्तन्तेउरपरघरप्पवेसे बहूहिं सीलव्वयगुणव्वयवेरमणपच्चक्खाणपोसहोववासेहिं अत्ताणं भावेमाणे चाउद्दसट्ठमुदिट्ठपुण्णिमासीसुं तिहीसु पडिपुन्नं पोसहं पडिवालेमाणे फासुएसणिज्जेणं असणपाणखाइमसाइमेणं वत्थपडिग्गहकम्बलपायपुंच्छणेणं पाडिहेरेण य पीढफलगसेज्जासंथारएणं ओसहभेसज्जेण य समणे निग्गन्थे पडिलाभेमाणे तवसा संजमेण य अप्पाणं भावेमाणे विहरइ ॥

पिट्ठीचम्पं पत्तो वीरजिणो तत्थ रायजुवराया । सालो य महासालो वन्दिय वीरं उवासन्ति ॥ ५४ ॥
भयवं पि कहइ धम्मं दोग्गइगमवारणं सुगइमूलं । अणुवकयपरहियरओ तेसिं पडिबोहणनिमित्तं ॥ ५५ ॥
तंजहा—

भूएसु संसरन्तस्स जङ्गमत्तं पि दुल्लहं । तम्मि पञ्चिन्दियत्तं च तत्तो वि मणुयत्तणं ॥ ५६ ॥
नरत्ते आरियं खेत्तं खेत्तेऽवि विमलं कुलं । कुलेऽवि उत्तमा जाई जाईए रूवसंपया ॥ ५७ ॥
रूवेऽवि बलसंपत्ती बलेऽवि चिरजीवियं । हियाहियाइविन्नाणं जीविए खलु दुल्लहं ॥ ५८ ॥
संमत्तममलं तम्मि संमत्ते सीलमुत्तमं । सीलेऽवि खाइओ भावो सव्वकम्मखयङ्करो ॥ ५९ ॥
णाणं च केवलं तत्थ लोयालोयपयासयं । परमं तम्मि नेव्वाणं जम्ममच्चुविवज्जियं ॥ ७१६० ॥

१ ब—॰सु णं ति॰ । २ ब—॰पुंच्छ॰ ।

चरि

॥

आगारेहिँ विसुद्धं जं गहियं फासियं तयं नेयं । तह पालियं तु असइं सम्मं उवओगपडियरियं ॥ ४६ ॥
गुरुदत्तसेसभोयणसेवणयाए उ सोहियं जाण । पुन्नेऽवि थेवकालावत्थाणा तीरियं होइ ॥ ४७ ॥
भोयणकाले अमुगं पच्चक्खायं ति भुञ्ज किंत्तियर्यं[1] । एएहिं पगारेहिं सम्मं आराहियं होइ ॥ ४८ ॥
पच्चक्खाणस्स फलं इह परलोगे य होइ दुविहं तु । इह लोए धम्मिलाइं दामन्नगमाइ परलोए ॥ ४९ ॥
बारसविहम्मि वि तवे सब्भिन्तरबाहिरे कुसलदिट्ठे । नवि अत्थि णवि य होही सज्झायसमं तवोकम्मं १७५०॥
सज्झाएण पसत्थं झाणं जाणइ य सव्वपरमत्थं । सज्झाए वट्टन्तो खणे खणे जाइ वेरग्गं ॥ ५१ ॥
णाणावरणस्स खओ संवेगो सुयरसो नवनवो य । तित्थयरत्तनिबन्धो अपुव्वपढणं कुणन्तस्स ॥ ५२ ॥
एवं सोउं अभओ परितुट्ठो वन्दिउं महावीरं । नियए भवणम्मि गओ सुसावगो एरिसो जाओ ॥ ५३ ॥

अड्ढे दित्ते विच्छिन्नविउलसयणासणजाणवाहणाइन्ने बहुधणबहुजायरूवरयए आओगपओगसंपउत्ते विच्छड्डियपउरभत्तपाणे बहुदासीदासगोमहिसगवेलगपभूए बहुजणस्स अपरिभूए अइगयजीवाजीवे उवलद्धपुन्नपावे आसवसंवरनिज्जराबन्धमोक्खकिरियाहिगरणकुसले असंहेज्ज[2]देवासुरनागसुवन्नजक्खरक्खसकिन्नरकिंपुरिसमहोरगाईएहिं देवगणेहिं निगन्थाओ पावयणाओ अणइक्कमणिज्जे निग्गन्थे पावयणे निस्सङ्किए निक्कङ्खिए निव्वितिगिच्छे लद्धट्ठे गहियट्ठे पुच्छियट्ठे विणिछियट्ठे अट्ठिमिज्जपेम्मा[3]णुरायरत्ते अयमाउसो निग्गन्थे

१ व—०कित्तीयं । २ व—०सढेज्ज० । ३ व—०पेमा० ।

गेण्हइ पच्चक्खाणं कालम्मि विऊ विउस्स पासम्मि। उवउत्तमणो सम्मं तं पि य इणमो दसविहं तु ॥ ३४ ॥
णवकारपोरिसीए पुरिमड्ढेक्कासणेगठाणे य। आयम्बिलभत्तट्ठे चरिमे य अभिग्गहे विगई ॥ ३५ ॥
दो चेव णमोक्कारे आगारा छच्च पोरुसीए उ। सत्तेव य पुरिमड्ढे एक्कासणगम्मि अट्ठेव ॥ ३६ ॥
सत्तेगट्ठाणस्स उ अट्ठेव य अम्बिलम्मि आगारा। पञ्चेव अब्भत्तट्ठे छप्पाणे चरिमे चत्तारि ॥ ३७ ॥
पञ्च चउरो अभिग्गहे निव्वीए अट्ठ नव य आगारा। अप्पाउरणे पञ्च उ हवन्ति सेसेसु चत्तारि ॥ ३८ ॥
णवणीतोगाहिमए अद्दवदवे गुले दहिघए य। नव आगारा तेसिं सेसदवाणं तु अट्ठेव ॥ ३९ ॥

विगईओ पुण—

गोमहिसुट्टिपसूणं एलगखीराणि पञ्च चत्तारि। दहिघयनवणीयाइं उट्टीणं ताणि नो होन्ति ॥ १७४० ॥
चत्तारि होन्ति तेल्ला तिलअयसिकुसुम्भसरिसवाणं च। दो गुलपिण्डदवगुडा चलचलपक्कं च पक्कन्नं ॥ ४१ ॥
कुत्तिय मच्छिय भामर तिहा महुं कट्ठपिट्ठयं मज्जं। चम्मं सोणिय पिसियं मंसतियं जलयमाई वा ॥ ४२ ॥
दहिमत्थू घयघट्टो विगईवीसन्दणं च केसिञ्चि। एयासिं परिमाणं कुणइ अब्भक्खाण नियमं च ॥ ४३ ॥
दक्खाखण्डाईणं निव्वीयाणं पि कारणावेक्खो। उक्कोसगदव्वाणं परिभोगो नाविसेसेणं ॥ ४४ ॥
फासियं पालियं चेव सोहियं तीरियं तहा। कित्तियमाराहियं चेव एरिसयम्मि पयइयव्वं ॥ ४५ ॥

---

१ अ—०दहिपिसियघयगुडे चेव।

सामइयं चउवीसत्थओ य वन्दणयमह पडिक्कमणं । काउसग्गो पच्चक्खाणं आवस्सया छच्च ॥ २१ ॥
समभावो सामइयं तम्मि कए समणसन्निभो होइ । ता तं जिणदत्तो विव निच्चलचित्तो करेज्जाहि ॥ २२ ॥

अन्नहा—

सामाइयं पि काउं घरचिन्तं जो य चिन्तए सड्ढो । अट्टवसट्टोवगओ निरत्थयं तस्स सामइयं ॥ २३ ॥
दव्वत्थयभावथए उसभाइजिणाण सावओ कुणइ । ण्हवणाई दव्वथए सन्तगुणुक्कित्तणा भावे ॥ २४ ॥
दारिद्दं दोहग्गं परपत्थणमिन्दियाण विगलत्तं । दीणत्तरोगसोगा जिणथयकारीण नो होन्ति ॥ २५ ॥
जो वन्दणयं सम्मं साहूण करेज्ज सीलकलियाणं । सो लहइ सग्गमोक्खे हरि व्व गुणलाभमज्जिणइ ॥ २६ ॥
खवइ य निच्चागोयं उच्चागोयं च बन्धए कम्मं । सोहग्गं निव्वत्तइ आणासारं जणपियत्तं ॥ २७ ॥
मिच्छाउक्कडवियडणनिन्दणगरिहानियत्तणं सोही । पायच्छित्तविहीए नियदुच्चरियस्स पडिकमणं ॥ २८ ॥
कयपावोऽवि मणुस्सो आलोइयनिन्दिओ गुरुसगासे । होइ अइरेगलहुओ ओहरियभरो व्व भारवहो ॥ २९ ॥
मिच्छत्तपडिक्कमणं तहेव अस्संजमे पडिक्कमणं । कसायाण पडिक्कमणं जोगाण य अप्पसत्थाणं ॥ १७३० ॥
काउस्सग्गे जह सुट्ठियस्स भज्जन्ति अङ्गमङ्गाइं । इय भिन्दन्ति मुणिवरा अट्ठविहं कम्मसंघायं ॥ ३१ ॥
जह करकओ णिकिन्तइ दारुं इन्तो पुणोऽवि वच्चन्तो । इय किन्तन्ति सुविहिया काउसग्गेण कम्माइं ॥ ३२ ॥
अन्नं इमं सरीरं अन्नो जीवो त्ति एव कयबुद्धी । छिन्दिय देहममत्तं काउस्सग्गं कुणइ साहू ॥ ३३ ॥

अरिहन्तो अरहन्तो अरुहन्तो अहव तह य भयवन्तो । एमाई चीवन्दणसुत्तपयत्थं विभावेइ ॥ ८ ॥
रागद्दोसकसाया पञ्चेव इन्दियाणि दुदम्माणि । एए अरिणो तेसिं हन्तारो होन्ति अरिहन्ता ॥ ९ ॥
अट्ठविहं पिय कम्मं अरिभूयं होइ सव्वजीवाणं । तं कम्ममरिं हन्ता अरिहन्ता तेण वुच्चन्ति ॥ १७१० ॥
अरहन्ति वन्दणनमंसणाणि अरहन्ति पूयसक्कारं । अरहन्ति सिद्धिगमणं अरिहन्ता तेण वुच्चन्ति ॥ ११ ॥
दड्ढम्मि जहा बीए वुत्तेऽवि न होइ अङ्कुरुप्पत्ती । तह दड्ढकम्मबीया रोहन्ति भवङ्कुरे न जिणा ॥ १२ ॥
एसो सुहस्स हेऊ सव्वन्नू परहिएक्कनिरओ य । सब्भूयवत्थुवाई वन्देयव्वो जिणो भयवं ॥ १३ ॥
कप्पदुमो सुक्कमहीहरे व्व दरिद्दगामे व्व महानिहाणं । सरोयसण्डो व्वं मरुप्पहम्मि दिट्ठो जिणो एत्थ मएज्ज चित्तं ।
जम्मजरामरणजलो अणाइमं वसणसावयाइन्नो । जीवाण दुक्खहेऊ कट्ठं रुद्दो भवसमुद्दो ॥ १५ ॥
णिच्चं अणोरपारे एयम्मि निबुड्डणाइं पकरेन्तो । जिणवयणजाणवत्तं जइ एत्थ अहं अपाविन्तो ॥ १६ ॥
नवकारेण जहन्ना दण्डयथुइजुयलमज्झिमा नेया । संपुन्ना उक्कोसा विहिणा खलु वन्दणा तिविहा ॥ १७ ॥
दव्वेणं य भावेण य सुद्धा एसा य बहुफला होइ । जह टङ्कदव्वसुद्धो सफलो काहावणो होइ ॥ १८ ॥
चीवन्दणाउ सम्मं जायइ भावस्स जो समुल्लासो । तत्तो कम्मस्स खओ तओ य कल्लाणसंपत्ती ॥ १९ ॥
ता तिपयाहिणतिपणइमुद्दातियसंजुयं तिपणिहाणं। पूयातियपुव्वं चिय कुणइ तिसंज्झं इमं पयओ ॥१७२०॥

१ अ—य । २ व—०चरण । ३ अ—०व्वेणं ।

राया य रायमच्चो तस्सासइ पउरजणवओ वावि। दुब्बलिखण्डियवलिछडियतन्दुलाणाढगं कलमा ॥ ९७ ॥
भाविय पुणानियाणं अखण्डफुडियाण फलगसरियाणं। कीरइ बली सुरावि य तत्थेव छुहन्ति गन्धाइं ॥ ९८ ॥
बलिपविसणसमकालं पुव्वद्दारेण ठाइ परिकहणा। तिगुणं पुरओ पाडण तस्सद्धं अवडियं देवा ॥ ९९ ॥
अद्धद्धं अहिवइणो अवसेसं होइ पागयजणस्स। सव्वामयप्पसमणी कुप्पइ नं नो य छम्मासं ॥ १७०० ॥
तयणन्तरं च भयवं देवछन्दम्मि कुणइ विस्सामं। वीयाए पोरिसीए गणहारी कहइ परिसाए ॥ १ ॥

भणियं च—

राओवणीयसीहासणम्मि विट्ठो य पायपीढम्मि। जेट्ठो अण्णयरो वा गणहारी कहइ बीयाए ॥ २ ॥
संखाईए उ भवे साहइ जं वा परो उ पुच्छेज्जा। न य णं अणईसेसी वियाणई एस छउमत्थो ॥ ३ ॥
खेयविणोओ सीसगुणदीवणा पच्चओ उभयओऽवि। सीसायरियकमोऽवि य गणहरकहणे गुणा होन्ति ॥ ४ ॥
अभयकुमारो संवेगसंगओ परमधम्मसद्धालू। पुच्छइ विहारसमए किं किच्चं सावगाण पहू ॥ ५ ॥

भगवया भणियं—

चीवन्दणमावस्सयं सज्झायं चेव अपुव्वपढणं च। कायव्वं निच्चं चिय धीरेहिं भवविरत्तेहिं ॥ ६ ॥
अत्थं परिभावेन्तो गुणरागं विम्हयं भयभयं च। हियए समुव्वहन्तो करेज्ज चीवन्दणं सड्ढो ॥ ७ ॥

---

१ व—अणाइ° । २ ब—कहियं । ३ अ—वीरेहिं° ।

जं नेरइओ कम्मं खवेइ बहुयाहिँ वासकोडीहिं । णाणी पसन्तचित्तो तं थेवतवेण नासेइ ॥ ८४ ॥
सव्वं सवस्स सज्झं तवो उ सव्वेसि पूयणिज्जयरो । हरिकेसरिसिं तुट्ठा सुरावि जं पज्जुवासन्ति ॥ ८५ ॥
सव्वमणिच्चयमाईभावणाजालमेगचित्तेणं । भववेरग्गनिमित्तं अट्ठमयट्ठाणछेयकरं ॥ ८६ ॥
धणसयणरूवजोव्वणजीवाईयं अणिचमिह सव्वं । धम्मं मोत्तूणन्नं न य सरणं किं पि संसारे ॥ ८७ ॥
विविहाओं अवत्थाओ पावइ जीवो नडो व्व भवरङ्गे । रोगजरमरणजम्मणदुक्खं पि यं वेयए एगो ॥ ८८ ॥
अन्नो य एस जीवो अन्नं धणसयणदेहमाईयं । वससोणियाइनिम्मियमसुइनिहाणं इमं देहं ॥ ८९ ॥
आसवइ जिओ कम्मं मिच्छत्ताईहिँ असुहपरिणामं । तस्सेव य संवरणं करेइ तेसिं निरोहेणं ॥ १६९० ॥
बारसविहेण तवसा कम्मं निज्जरइ पुव्वबद्धं पि । सो नत्थि लोयदेसो जत्थ न जाओ जिओ न मओ ॥ ९१ ॥
बोही वि एत्थ दुलहा पुढवाइजिएसु संसरन्तस्स । मणुयत्तेऽवि हु दुलहो धम्मगुरू अकयपुन्नस्स ॥ ९२ ॥
एमाइभावणाओ भाविन्तो सुक्कलेसपरिणामो । भरहइलापुत्तो इव उप्पाडइ केवलं नाणं ॥ ९३ ॥
एमाई धम्मकहं सोउं सेणियनिवाइया भव्वा । संमत्तं पडिवन्ना केई पुण देसविरयाइ ॥ ९४ ॥
एवं च पइदिणं सो सेणियराया सुणेइ जिणपासे । निच्चलसम्मद्दिट्ठी धम्मं अघन्तजिणभत्तो ॥ ९५ ॥
पुव्वण्हे पहरन्ते आणावइ उज्जलक्खयबलिं च । मङ्गलतूररवेणं जिणपूयत्थं जओ भणियं ॥ ९६ ॥

१ व—विवेय० । २ अ—तत्थ । ३ अ—सोऊण सेणियाइया ।

पारम्परेण पावइ परमपयं नरयतिरियगइमुक्को[1] । जत्थ न जरा न मच्चू न वाहिणो नेय वसणाइं ॥ ७२ ॥
सेज्जावसही तीए सुदुत्तरं तरइ जेण भवजलही । सेज्जायरो त्ति तेणं भणन्ति जं परमनाणी वि ॥ ७३ ॥

अन्नं च—

जह जह सज्झायझुणी निसुणिज्जइ जिणवराण[2] दुहदलणी । तह तह पावमलोहो गलइ जहा अञ्जलीसलिलं ॥
इय साहुवसहिदाणं कल्लाणपरम्परासुहनिहाणं । जिणवयणाओ नाउं जहसत्तीए उ दायव्वं ॥ ७५ ॥
मूलुत्तरगुणरूवं सीलं समणाण सावयाणं च । कम्मासवाण पिहणं महव्वयाणुव्वयाईणं[3] ॥ ७६ ॥
सव्वगुणालङ्कारो कुगइदुवारम्मि अग्गला सीलं । सोवाणपन्तिया इव सीलं सग्गापवग्गाणं ॥ ७७ ॥
सीलं कुलुन्नइकरं लोयपियत्तजणगं जसकरं व । सीलं सुइत्तणकरं सीलं चिय संपयामूलं ॥ ७८ ॥
सीलस्स पहावेणं कुव्वन्ति सुरासुरावि सन्निज्झं । सीयारेवइभद्दामणोरमासावियाणं च ॥ ७९ ॥
अणसणमूणोयरिया वित्तीसंखेवणं रसच्चाओ । कालकिलेसो संलीणया य बज्झो तवो होइ ॥ १६८० ॥
पायच्छित्तं विणओ वेयावच्चं तहेव सज्झाओ । झाणं उस्सग्गोऽवि य अब्भिन्तरओ तवो होइ ॥ ८१ ॥
सिद्धिपुरमग्गजाणं संसारसमुद्दरुन्दबोहित्थो । कम्मिन्धणस्स जलणो पत्थियवत्थूण कप्पतरू ॥ ८२ ॥
वायायवेण सुस्सइ तलायसलिलं व पावकम्मं पि । तवसा हेममलो विव डज्झइ जलणो[4]हें तावेणं ॥ ८३ ॥

---

१ ब—°चुक्को । २ ब—मुणिवराण । ३ अ—°णीयं । ४ अ—सिद्ध° ।

जो देइ असणमाई साहूण ससत्तिओ सुविहियाणं । नाणाइगुणोवग्गहहेउं सो पुन्नफलभागी ॥ ६२ ॥
सो पावइ सुररिद्धिं सुकुलं रूवं च उत्तमे भोगे । सोहग्गं वरकित्ती[1] धम्मपवित्ती तओ मुत्ती[2] ॥ ६३ ॥
सद्धाजलेण रहियं बीयं च न होइ बहुफलं दाणं । सुक्खेत्तवावियं पिहु ता सद्धापुव्वगं देयं ॥ ६४ ॥
मोक्खो नाणाईहिं ताणि पुणो देहजावणाए उ । असणाइएहिँ सावि हु सिवहेऊ तेण तद्दाणं ॥ ६५ ॥

वसहिदाणफलं पुण—

गई तेण दिन्ना मई तेण दिन्ना ठिई तेण दिन्ना सुहं तेण दिन्नं ।
गुणश्रीसमालिङ्गियाणं वराणं मुणीणं वरो जेण दिन्नो निवासो ॥ ६६ ॥

तहा—

संजमतवुज्जयाणं[3] वसहिं साहूण देइ जो मइमं । वत्थन्नपाणसयणाइयाइँ तेणं विइन्नाइं ॥ ६७ ॥
तवसंजमसज्झाओ नाणब्भासो जणोवयारो य । जो साहूणमुवग्गहकारी सेज्जायरो तस्स ॥ ६८ ॥
दाऊण वसहिदाणं पमुइयचित्तो चरित्तजुत्ताणं । साहूण गिही पुन्नं सुहाणुबन्धं समज्जेइ ॥ ६९ ॥
वररयणरासिपुन्ने अच्छरगणसंकुले सुरविमाणे । उववज्जइ तियसवरो सुहकलिए वसहिदाणेणं ॥ १६७० ॥
उत्तमकुले विसाले विभवाइजुए नरत्तणं लहइ । तत्तो चुओ सुदुलहं पावइ तह बोहिलाभं च ॥ १६७१ ॥

१ ब–°वित्ति° । २ ब–मुत्ति° । ३ अ–°वज्जु° ।

लद्धूण माणुसत्तं सुदुल्लहं जलहिपडियरयणं व। बुद्धिमया पुरिसेणं जत्तो धम्मम्मि कायव्वो ॥ ४९ ॥
सो पुण दाणं सीलं तवो य तह भावणा चउविगप्पो। दाणं तिविहं नाणाभयधम्मोवग्गहकराणं ॥ १६५० ॥
दिन्नेण जेण जीवो विन्नाया होइ बन्धमोक्खाणं। तं होइ नाणदाणं सिवसुहसंपत्तिसंजणगं ॥ ५१ ॥
एयं उं नाणदाणं जं सुयदाणं तयत्थकहणं च। भव्वाणमहव सुयणाणकारणं सुयलिहावणयं ॥ ५२ ॥
नाणाओ भवविरागो संवेगो इन्दियाण य निरोहो। कोहाइयाण जायइ खउवसमो भावसत्तूणं ॥ ५३ ॥
सयलपयत्थपईवं निरुवहयं निम्मलं इमं चक्खुं। नाणविहीणो मणुओ पसु व्व अन्धो व्व बहिरो वा ॥५४॥
जिणवयणं च लिहावइ जो सो अन्नाण अप्पणो हणइ। अन्नाण य भव्वाणं उम्मग्गं तह पणासेई ॥ ५५ ॥
पयडेइ मोक्खमग्गं कमेण[2] तो घाइकम्मखवणेणं। पावइ केवलनाणं लोयालोयप्पयासयरं ॥ ५६ ॥
सव्वेसिं जीवाणं हिंसापरिवज्जणं जमिह सम्मं। तं होइ अभयदाणं इट्ठं तं चेव सव्वेसिं ॥ ५७ ॥
देसं चयन्ति रज्जं मुयन्ति उज्झन्ति बन्धुवग्गं पि। वियरन्ति य सव्वस्सं पडन्ति पाएसु रिउणोऽवि ॥ ५८ ॥
जीवियकज्जे मणुया नत्थि तयं किं पि जं न कुव्वन्ति। ता सव्वपियं तं चिय दायव्वं मोक्खकामेण ॥ ५९ ॥
दीहाऊ वरमुत्ती निरुजो जणवल्लहो परमविहवो। जीवो उ सुलहबोही संजायइ अभयदाणेणं ॥ १६६० ॥
धम्मोवग्गहदाणं असणं पाणं च वत्थु पत्तं च। ओसहमासण सयणं वसहिं च पडुच जं दाणं ॥ ६१ ॥

१ व–तु। २ व–कम्माण घा०।

सोलसपुक्खरणीसुं उभओ पासेसु केइ रइकरगा । दो दो हेममयगिरी भवन्ति सव्वे य बत्तीसं ॥ ३६ ॥
तेसु वि जिणभवणाइं अमहन्ततराइं केइं साहन्ति । इय नन्दीसरदीवो बावन्नजिणालओ होइ ॥ ३७ ॥
भयवं पि महावीरो विहरन्तो पुरवरम्मि रायगिहे । गुणसियलचेइयम्मी समोसढो सुद्धदेसम्मि ॥ ३८ ॥
रइयम्मि समोसरणे सुरेहिँ सीहासणम्मि उवविट्ठो । तो जाणियवुत्तन्तो सेणियराया सपरिवारो ॥ ३९ ॥
निट्ठुरखुरुक्खयक्खमहेसारवमुहलतुरयबहुथट्टो । कयमत्तमयगलुद्दामगज्जियाकालघणसङ्को ॥ १६४० ॥
चामीयरछुरियरहोरुघणघणारावबहिरियदियन्तो । दिप्पन्तखग्गकुन्तीतडिच्छडाडोवभीमभडो ॥ ४१ ॥
ताडियभेरीभाणयभम्भापडुपडहकाहलानियरो । सामन्तनिरन्तरधवलछत्तनहरइयसरयघणो ॥ ४२ ॥
उद्दण्डपुण्डरीओ उभओ कयचारुचामरुक्खेवो । पढमाणभट्टथट्टो वाउद्धुयधयवडसमूहो ॥ ४३ ॥
आबद्धवीरवलओ केऊरकिरीडहारसोहिल्लो । सेयणयगयारूढो सक्को अइरावणगओ व्व ॥ ४४ ॥
आरूढेहिँ समन्ता हयगयरहकरहजाणसिवियासु । अणुगम्ममाणमग्गो अन्नेहिँ वि पायचारीहिं ॥ ४५ ॥
निँयपुत्तेण चउव्विहबुद्धिसमिद्धेण सुपियधम्मेणं । अभयकुमारेण समं नाणाविहपुरजणसमग्गो ॥ ४६ ॥
आगन्तूणुज्जाणं तिपयाहिणपुव्वयं जिणं नमिउं । उवविट्ठो नियठाणे जिणदंसणहिट्ठमणनयणो ॥ ४७ ॥
भयवं पि कहइ धम्मं असेसदुरिओहवारणसमत्थं । भवजलहिजाणवत्तं भव्वाण विबोहणट्ठाए ॥ ४८ ॥

१ ब–ते उ । २ ब–महिंसा । ३ ब–°हर° । ४ अ–°छुहिय° । ५ ब–°क्खेत्तो । ६ ब–आविद्ध° । ७ ब–पिय° ।

उत्तुङ्गतोरणाइं मन्दरचूल व्व उच्चसिहराइं । [1]मणिरयणकिङ्किणीगणपडागपन्तीसणाहाइं ॥ २३ ॥
हयगयरहविज्जाहरपडिरूवयपवरपन्तिजुत्ताइं । सव्वङ्गमणोहरसा[2]लभञ्जियावलयकलियाइं ॥ २४ ॥
गब्भहरमज्झभागे तेसिं मणिपीढिया य एगेगा । पवरा तासु य चिट्ठइ विसिट्ठसंठाणसाराणं ॥ २५ ॥
पणवन्नमणिमयाणं अट्ठमहापाडिहेरजुत्ताणं । वरलोमहत्थघण्टियधूयकडुच्छुयसमेयाणं ॥ २६ ॥
उसभजिणपमाणाणं उक्कोसेणं जिणिन्दपडिमाणं । वीरजिणिन्द[3]पमाणं जहन्नओ अट्ठसयमेगं ॥ २७ ॥
जिणभवणदुवाराणं पुरओ मुहमण्डवा चउण्हं पि । वरथम्भपन्तिरम्मा विचित्तचित्ता उ तिदुवारा ॥ २८ ॥
तप्पुरओ पेच्छामण्डवा उ सुरपेच्छणाण ते जोगा । मुहमण्डवसारिच्छा तेसिं पुरओ य वरथूभा ॥ २९ ॥
चउरो जिणपडिमाओ थूभाभिमुहाउ चउदिसिं होन्ति । मणिपेढियाठियाओ पसन्तमुहनयणसोहाओ॥१६३०॥
सिरिउसभवद्धमाणयचन्दाणणवारिसेणणामाओ । थूभाण तेसि पुरओ चेइयरुक्खा परमरम्मा ॥ ३१ ॥
तेसिं पुरओ मणिपेढियाँ य इन्दज्झया य अइउच्चा । तेसिं पुरओ होन्ति उ पुक्खरणीओ सुरम्माओ ॥ ३२॥
इय एवंविहरूवा सिद्धाययणा जिणेहिँ पन्नत्ता । णन्दीसरम्मि वीसं संपत्ता तेसु सुरवसभा ॥ ३३ ॥
मुत्तावलिकणगावलिदिव्वंसुयरइयरुइरउल्लोयं । सुरतरुविकोसकुसमोहविहियफुल्लहरयसमिद्धं ॥ ३४ ॥
जिणण्हवणच्चणसारं तूररवुद्दामनट्टगीयड्ढं । सव्वजिणायणेसुं कुणन्ति अट्ठाहियामहिमं ॥ ३५ ॥

---

१ ब–कणिरकलकिं° । २ अ–°सालिभं° । ३ ब–°समाणं । ४ ब–°यासु ।

कणगमया णवपउमा पायारतियं च चउमुहत्तं च । वरदुन्दुही असोगो नहरोममवड्ढियं चेव ॥ १६१० ॥
मग्गम्मि कण्टया किर अहोमुहा ठन्ति अवनमन्ति दुमा । होन्ति मणुन्ना पञ्च उ सद्दाई इन्दियत्था य ॥११॥
वणराइसु छप्पि रिऊ मणोरमा अवयरन्ति समकालं । अणुकूलो भूभागं विसोहए सुरहिपवणो य ॥ १२ ॥
विहगा पयाहिणगई गन्धोदयपञ्चवन्नकुसुमस्स । वुट्ठी होइ समन्ता सुरेहिँ विहिया जिणिन्दस्स ॥ १३ ॥
कप्पसुरा जोइसिया भवणवई वाणमन्तरसुरा य । चिट्ठन्ति समोसरणे कोडिपमाणा जहन्नेणं ॥ १४ ॥
इय चउतीसमइसया चउरो जम्मप्पभीइ जिणिन्दस्स । एक्कारस कम्मक्खयसंभूया सुरकया सेसा ॥ १५ ॥
केवलिमहिमं काउं वीरस्स सुरेसरा सपरिवारा । अट्ठाहियानिमित्तं दीवे नन्दीसरम्मि गया ॥ १६ ॥
बहुनन्दिरुक्खवणसण्डमण्डिए सुरवरच्छरनिवासे । तत्थ य चउदिसासुं नीलुप्पलमणिमया चउरो ॥ १७ ॥
अञ्जणगिरिणो तुङ्गा बहुविहवणराइरेहिरा वट्टा । विच्छिन्नोवरिमतला तेसिं पुण चउसु पासेसु ॥ १८ ॥
चउरो पुक्खरिणीओ पत्तेयं विमलवारिभरियाओ । गहिरपरिमण्डलाओ जम्बूदीवप्पमाणाओ ॥ १९ ॥
तासि बहुमज्झदेसे धवलुज्जलमणिमया सुरम्मतला । परिवट्टुलोरुतुङ्गा दहिवन्ना दहिमुहा गिरिणो ॥ १६२० ॥
इय अञ्जणेसु [1]चउसुं सोलससुं दहिमुहेसु उवरितले । सासयजिणभवणाइं चउरदुवाराइँ रेहन्ति ॥ २१ ॥
जोयणसयदीहाइं पन्नासं वित्थडाइँ रम्माइं । बावत्तरूसियाइं मणिरयणसुवन्नमइयाइं ॥ २२ ॥

---

१ अ–चउसु वि ।

ताणि य इमाणि—

उप्पायपुव्वमग्गेणियं च तइयं च वीरियं पुव्वं । अत्थीनत्थिपवायं तत्तो नाणप्पवायं च ॥ ९८ ॥
सच्चप्पवायपुव्वं तत्तो आयप्पवायपुव्वं च । कम्मप्पवायपुव्वं पच्चक्खाणं भवे नवमं ॥ ९९ ॥
विज्जाअणुप्पवायं अवज्झपाणा उ बारसं पुव्वं । तत्तो किरियविलासं पुव्वं तह बिन्दुसारं च ॥ १६०० ॥
गणहरपयम्मि ठविया ते तित्थयरेण सुहमुहुत्तम्मि । गन्धे निक्खिविय सिरे सुरोवणीए सुगन्धड्ढे ॥ १ ॥
जाओ य तत्थ सङ्घो चउव्विहो जिणवरस्स पढमिल्लो । सीसो गोयमसामी चन्दणबाला य सिस्सिणिया ॥२॥
भवियारविन्दपडिबोहदिणयरो विहरए महीवीढं । चउतीसअइसयजुओ वीरो बहुगासनयरड्ढं ॥ ३ ॥

ते य इमे—

वररूवसुरहिरयमलआमयपासेयवज्जियं देहं । गोखीरसंखधवलं निव्विस्सं मंसरुहिरं च ॥ ४ ॥
आहारो नीहारो दीसइ न जिणस्स मंसचक्खूहिं । वरफुल्लुप्पलसुरही निस्सासो दसदिसामोओ ॥ ५ ॥
जोयणमेत्ते खेत्ते मायन्ति सुराइयाण कोडिसया । सव्वसभासाणुगया जोयणनीहारिणी वाणी ॥ ६ ॥
पणवीसजोयणाइं चउदिसिं भगवओ उवसमन्ति । पुव्वुप्पन्ना रोगा पसमेइ वइरमारी य ॥ ७ ॥
अइवुट्ठि अणावुट्ठी दुब्भिक्खं तह न होइ डमरं च । भामण्डलं रविसमं विरायए पट्ठिभायम्मि ॥ ८ ॥
आगासगयं चक्कं छत्तं इन्दज्झओ चमरजुयलं । सीहासणं विचित्तं सपायपीढं सहविहारि ॥ ९ ॥

परलोगस्साभावे दिक्खातवदाणजन्नपूयाइ । सव्वं निरत्थयमिहं इमे सुरा पेच्छ परलोगो ॥ ८६ ॥

किञ्च—

"शूद्रान्नेनोदरस्थेन यो वै ह म्रियते द्विजः । श्वानयोनिशतं गत्वा चाण्डालेषु प्रजायते ॥ ८७ ॥"

परलोगो मन्निज्जइ एयाओ चेव समयवक्काओ । इय छिन्नसंसओ सो पव्वइओ तिहिँ सएहिँ समं ॥ ८८ ॥

तयणन्तरं पहासो सव्वजयपहासयस्स पासम्मि । आगच्छइ कुसलमणो जिणेण आभासिओ सोऽवि ॥८९॥

निव्वाणे संदेहो तुह हियए सो य होइ नो जुत्तो । जं निव्वाणं मोक्खो सो पुण नीसेसकम्माणं ॥ १५९० ॥

विगमो भन्नइ एत्थं कम्मं पुण वेयसिद्धमन्नं च । हीणुत्तमाइजीवावत्थावइचित्तदंसणओ ॥ ९१ ॥

नाणतवदंसणेहिँ य सुद्धेहिं होइ कम्मविगमो उ । इय छिन्नसंसओ सो पव्वइओ तिहिँ सएहिँ समं ॥ ९२ ॥

उत्तमसंवेगपरा ते उत्तमचरणकरणसंपन्ना । सव्वे उत्तमवंन्ना जयपहुणो गणहरा जाया ॥ ९३ ॥

उप्पन्नविगमधुवपयतियम्मि कहिए जिणेण तो तेहिं । सव्वेहिं वि य बुद्धीहिं बारस अङ्गाइं रइयाइं ॥ ९४ ॥

आयारो सूयगडो ठाणं समवाय भगवई चेव । णायाधम्मकहाओ सत्तमयमुवासगदसाओ ॥ ९५ ॥

तह अन्तगडदसाओ अणुत्तरोवाइयाण य दसाओ । पण्हावागरणं तह एक्कारसमं विवागसुयं ॥ ९६ ॥

एक्कारस अङ्गाइं दुगुणादुगुणाइँ गन्थमाणेणं । बारसमं पुण अङ्गं चउदसपुव्वेहिँ नायव्वं ॥ ९७ ॥

---

१ व—०पत्ता ।

एयम्मि य वेयपए सुरसत्ता सूइया तुह मयम्मि । इय छिन्नसंसओ सो अद्धुट्ठसएहिँ पव्वइओ ॥ ७५ ॥
आगच्छइ जिणपासे अकम्पिओ सो जिणेण आलत्तो । तुह नारएसु जाओ सन्देहो वेयवयणाओ ॥ ७६ ॥

तं च इमं—"न ह वै प्रेत्य नरके नारकाः सन्ति ।"

एयं च वेयवयणं सुहकम्माणो न नारया होन्ति । एयत्थसाहगं चिय न य तदभावं पसाहेइ ॥ ७७ ॥
केवलिणो पच्चक्खा जुत्तीगम्मा भवारिसाणमिमे । जे वेइन्ति पगिट्ठं पावफलं ते उ नेरइया ॥ ७८ ॥

किञ्च—"नारको वै एष जायते यः शूद्रान्नमश्नाति ।"

वेउत्तीएँ इमाए विज्जन्ते नारय त्ति बोधव्वं । वोच्छिन्नसंसओ सो पव्वइओ तिहिँ सएहिँ समं ॥ ७९ ॥
संपइ य अयलभाया आगच्छइ भयवओ समीवम्मि । भो तुज्झ पुन्नपावेसु संसओ इय जिणो आह॥१५८०॥
सो य न जुत्तो जम्हा पच्चक्खं चेव दीसए पयडं । पुन्नस्स य पावस्स य फलमिह लोगागमपसिद्धं ॥ ८१ ॥
सुकुलुप्पत्ती रूवं विहवो भोगा पहुत्तमारोग्गं । एमाई पुन्नफलं विवरीयं होइ पावस्स ॥ ८२ ॥
सुतिवयणं एत्थत्थे जहग्गिभूइम्मि तह उ दट्ठव्वं । इय छिन्नसंसओ सो पव्वइओ तिहिँ सएहिँ समं ॥८३॥
मेयज्जो आगच्छइ जिणपामूलम्मि तं जिणो भणइ । मेअज्ज ! संसओ तुह परलोगत्थित्तणे अत्थि ॥ ८४ ॥
सो य ण जुत्तो जम्हा आया चेयन्नलिङ्गओ सिद्धो । सो परलोगं वच्चइ सो वज्जियकम्मजोएणं ॥ ८५ ॥

---

१ ब–नार° । २ अ–वेउवं ।

"श्रृगालो वै एष जायते यः सपुरीषो दह्यते ।" इत्यादि ॥

छिन्नम्मि संसयम्मी जिणेण जरमरणविप्पमुक्केणं । सो समणो पव्वइओ पञ्चहिँ सह खण्डियसएहिं ॥६८॥

तयणन्तरमागच्छइ मण्डियपुत्तो जिणस्स पासम्मि । भणिओ जिणेण भो तुह संदेहो बन्धमोक्खेसु ॥ ६९ ॥

विरुद्धवेदपदनिबन्धनश्चायं, तानि चामूनि—"स एष विगुणो विभुर्न बध्यते संसरति वा मुच्यते मोचयति वा ॥" इत्यादि ॥

मुत्ते पडुच्च एयं वेयपयं भासियं न उ भवत्थे । बन्धाइअभावम्मि य दिक्खाइ निरत्थयं सव्वं ॥ १८७० ॥

किञ्च—"न ह वै सशरीरस्य प्रियाप्रिययोरपहतिरस्ति, अशरीरं वा वसन्तं प्रियाप्रिये न स्पृशतः ॥"

इच्चाइवेयवक्कातो बन्धमोक्खा उ[३] होन्ति विन्नेया । इय छिन्नसंसओ सो अद्धुट्ठसएहिँ पव्वइओ ॥ ७१ ॥

वीरजिणस्स सयासे मोरियपुत्तो य तो समागच्छे । भणिओ य भगवया सो देवेसु संसओ तुज्झ ॥ ७२ ॥

"को जानाति मायोपमान् गीर्वाणानिन्द्रयमवरुणकुबेरान्" ।

इच्चाइवेयवक्का तुज्झ सुराभावपच्चओ जाओ । सो य ण जुत्तो जम्हा अणिच्चयावेयगं चेवँ[४] ॥ ७३ ॥

मायोवमत्तमेयं देवाणं न उ अभावसंकहगं । पच्चक्खं पेच्छ इमे देवा मम पासमल्लीणा ॥ ७४ ॥

किञ्च—"स एष यज्ञायुधी यजमानोऽञ्जसा स्वर्गं लोकं गच्छति ।"

---

१ अ—मन्ने । २ अ—वह । ३ व—°क्खाइ । ४ व—चेय ।

अधुवत्तमसारत्तणकहणेणं वेयवयणमेयं तु । संसारियवत्थूसुं पडिबन्धनिवारणपहाणं ॥ ५८ ॥
न उ सव्वसुन्नभावस्स साहगं किंञ्चि अत्थि अन्नं पि । वेयपयं भूयाणं सत्तासंसूयगं तं च ॥ ५९ ॥

"पृथिवी वै देवता, आपो वै देवता, तेजो वै देवता, वायुर्वै देवता" इत्यादि ॥

छिन्नम्मि संसयम्मी जिणेणजरमरणविप्पमुक्केणं । सो समणो पव्वइओ पञ्चहिँ सह खण्डियसएहिं ॥१५६०
तो एइ सुहम्मदिओ विम्हियचित्तो उ जिणसयासम्मि । आभासिओ जिणेणं आमन्तेऊण नामेणं ॥ ६१ ॥
जो जारिसो इह भवे सो तारिसो उ परभवे होइ । इय संसओ तुह मणे वेयपयाणत्थभन्तीए ॥ ६२ ॥

वेयपयं च—"पुरुषो वै पुरुषत्वमश्नुते पशवः पशुत्वमश्नुवते ।" इत्यादि ॥

अन्नं च तुज्झ बुद्धी कज्जं किर कारणस्स अणुरूवं । ण जणेइ सालिबीजं जं कइयवि गोहुमङ्कूरं ॥ ६३ ॥

इमं च न जुत्तं, जओ—

कारणरूवं कज्जं णेगन्तो सिंगओऽवि होइ सरो । जायइ तह गोलोमा विलोमओ एत्थ दुव्व त्ति ॥ ६४ ॥
जं पुरिसो पुरिसत्तं पावइ इच्चाइ भासियं वेएँ । तं मद्दवज्जवाईगुणजुत्तो सो तयं लहइ ॥ ६५ ॥
मायाईगुणजुत्ता पुणो पसुत्तं लहन्ति पसुणोऽवि । न उ नियमेणं जं इह कम्मावेक्खा भवुप्पत्ती ॥ ६६ ॥
कम्मं च चित्तरूवं ता कारणरूवमेव कज्जन्ति । एयं पि जुज्जइ च्चिय किञ्चन्नं वेयवयणं ति ॥ ६७ ॥

---

१ अ–किञ्च । २ ब–°हासि° । ३ ब–°बीयं । ४ अ–कयाइ यवि । ५ अ–चेवं ।

ता तस्स वन्दणनमंसणाइणा होमि पूयपावोऽहं । वोच्छिन्नसंसओ वा वोत्तुं पत्तो जिणसयासं ॥ ४९ ॥
तो रूवरिद्धिदंसणपरितुट्ठो सो जिणेण आभ(पु)ट्ठो । तज्जीवतस्सरीरं ति संसओ तुज्झ हिययम्मि ॥ १५५० ॥
पच्चक्खाइअगहणा जीवो नत्थेत्थ देहवइरित्तो । जलबुब्बुउ व्व सलिले देहे संमुच्छई एसो ॥ ५१ ॥

इमं च न जुत्तं—

देसेण स पच्चक्खो जीवगुणाणं अवग्गहाईणं । पच्चक्खत्तणओ च्चिय तहाणुमाणेणवि स गम्मो ॥ ५२ ॥
देहिन्दियाइरित्तो आया जं इन्दियाण विगमेऽवि । इन्दियदिट्ठे अत्थे सुमरइ मरणं च पावेइ ॥ ५३ ॥

वेदेऽप्युक्तम्—"सत्येन लभ्यस्तपसा ह्येष ब्रह्मचर्येण । नित्यं ज्योतिर्मयो हि शुद्धोऽयं पश्यन्ति धीरा यतयः संयतात्मानः ॥"

छिन्नम्मि संसयम्मी जिणेण जरमरणविप्पमुक्केणं । सो समणो पव्वइओ पश्चहिँ सह खण्डियसएहिं ॥५४॥
तयणन्तरं वियत्तो आगच्छइ भगवओ सयासम्मि । आभासिओ जिणेणं भूएसुं संसओ तुज्झ ॥ ५५ ॥
भूयाणि ण विज्जन्ति उ तप्पडिवत्ती दुचन्दरूवं ति । तो सव्वसुन्नया इह जुत्ता वेए जओ भणियं ॥ ५६ ॥

"स्वप्नोपमं वै सकलं" इमं च अजुत्तं, जेओ—

सुमिणासुमिणविभागो गन्धव्वपुरेयराइभेओ य । सव्वपसिद्धो जुज्जइ न सव्वसुन्नत्तपक्खम्मि ॥ ५७ ॥

---

१ व—भय° । २ अ—मओ ।

छिन्नम्मि संसयम्मी जिणेण जरमरणविप्पमुक्केणं । सो समणो पव्वइओ पञ्चहिँ सह खण्डियसएहिं ॥ ३७॥
तं पव्वइयं सोउं अग्गिभूई वि अमरिसावन्नो । चिन्तइ भायरमाणेमि तं पराजित्तु समणमहं ॥ ३८ ॥
सो छलवाई अहविन्दजालिओ छलइ सत्थचित्तजणं । इहरा उ इन्दभूइं वाए को तरइ जेउं जे ॥ ३९ ॥
ता सो जइ मम पक्खं जाणिस्सइ अह निरागरिस्सइ य । ताहं पि तस्स सीसो इय भणिय गओ जिणसयासे। १५४०
णामेण य गोत्तेण य जिणेण आभासिओ ससंकमणो । भणिओ य विम्हिओ सो कम्मे तुह संसओ अत्थि ॥४१॥
पच्चक्खाइअगम्मं कम्मं मुत्तं च कह इमं जीवे । बज्झइ अमुत्तरूवे उवघायाणुग्गहा य कहं ॥ ४२ ॥
मुत्तेण अमुत्तस्स उ कम्मेण जियस्स सो य नो जुत्तो । पच्चक्खं चिय कम्मं अइसयनाणीण मज्झं च ॥ ४३ ॥
तुज्झाणुमाणगम्मं इह जियवइचित्तदंसणाओ उ । कम्माओ चिय सुहदुहविकलेयरमाइभावाओ ॥ ४४ ॥
दीसइ य मुत्तघडमाइणा उ जोगो अमुत्तगयणस्स । नाणे सुरोसहेहिँ य उवघायाणुग्गहा मुत्ते ॥ ४५ ॥

वेदेऽप्युक्तम्—"पुण्यः पुण्येन कर्मणा पापः पापेन कर्मणा ।"

छिन्नम्मि संसयम्मी जिणेण जरमरणविप्पमुक्केणं । सो समणो पव्वइओ पञ्चहिँ सह खण्डियसएहिं ॥४६॥
ते पव्वइए सोउं वाउभूई वि चिन्तए एवं । सव्वन्नू चेव इमो भयवं ता वन्दिमो गन्तुं ॥ ४७ ॥
सीसत्तं पडिवन्ना संपइ इन्दग्गिभूइणो जस्स । तिहुयणकयप्पणामो स महाभागोऽभिगमणिज्जो ॥ ४८ ॥

---

१ व–सय । २ व–हु ।

नायातानङ्गनाभिः सह वरविबुधान् पञ्चवर्णैर्विमानैः ।
रूपं चाश्चर्यभूतं झगिति दशदिशो भासयन् स्फारकान्त्या
तस्थौ क्षोभात्सशङ्को मुनिपतिपुरतो हा किमेतत् किमेतत् ? ॥ २८ ॥"

आभासिओ जिणेणं जाइजरामरणविप्पमुक्केणं । नामेण य गोत्तेण य सवन्नू सव्वदंसी य ॥ २९ ॥
हे इन्दभूइ ! गोयम ! सागयमुत्ते जिणेण चिन्तेइ । नामं पि मे वियाणइ अहवा को मं न याणेइ ॥ १५३० ॥
जइ किर[3] हियथगयं मे संसयमन्नेज्ज अहव छिन्नेज्जा । ता होज्ज विम्हओ मे इय चिन्तन्तो पुणो भणिओ ॥३१॥
किं अस्थि जिओ देहे उयाहु नत्थि त्ति संसओ तुज्झं । वेयपए य भणित्ता जीवो अत्थि त्ति तुह बुद्धी ॥३२॥

वेयपयं च इमं—"स वै अयं आत्मा ज्ञानमयः ।"

पच्चक्खाइपमाणागम्मो मुत्तत्तणाइभावाओ । जं ता नत्थि त्ति मई ण य जुत्ता तुज्झ सा काउं ॥ ३३ ॥
चेयन्नमणुहविज्जइ जीवन्ततणुम्मि तं च जीवगुणो । देहस्स गुणो णेयं भूयाणमचेयणत्तणओ ॥ ३४ ॥
सुहदुहचेयणधारणमरणाणुस्सरणमाइ न घडेइ । अणुहवसिद्धं जीवाभावे ता अत्थि सो नियमा ॥ ३५ ॥
एवं जिणेण कहिए सव्वन्नू चेव एस इय मुणिउं । हिट्ठमणो संविग्गो पडिबुद्धो वन्दए वीरं ॥ १५३६ ॥

किञ्च—

१ व—०सीणं । २ व—याणा० । ३ व—जइ वा हि० । ४ अ—वा । ५ अ—०वो भा० ।

उक्कुट्ठिनायमुहले अप्फालियदुन्दुही नहाउ सुरे। आगच्छन्ते दट्ठुं परितुट्ठो भणइ जन्नजणो ॥ १७ ॥
जन्ने अहो! सुजट्ठं सक्खं चिय जं सुरा इह समिन्ति इय। तेसि वयन्ताणं देवा जन्नं अइक्कमिउं ॥ १८ ॥
गच्छन्ति जिणसगासे ताहे जम्पन्ति ते विलक्खमणा। को एस इहायाओ कुणन्ति महिमं सुरा जस्स ॥१९॥
रुप्पाइसालतियगाइया उ रिद्धी विउव्विया एसा। जाणियपरमत्थेहिं अन्नेहिं विं तेसि परिकहियं ॥ १५२० ॥
सव्वन्नुसव्वदंसी तित्थयरो एत्थ आगओ वीरो। तिहुयणमहिओ सव्वे सुरासुरा किङ्करा जस्स ॥ २१ ॥
तं सोऊण दियवरो गोतमगोत्तो उ इन्दभूइ त्ति। गुरुअमरिसगहविहुरियचित्तो चिन्तइ अहम्माणी ॥ २२ ॥
मोत्तूण ममं लोगो किं धावइ एस तस्स पामूलं। अन्नोऽवि जाणइ मए ठिअम्मि कत्तो चिंयं एयं ॥ २३ ॥
वच्चेज्ज व मुंक्खजणो देवा कहणेण विम्हयं नीया। वन्दन्ति संथुणन्ति य जेणं सव्वन्नुबुद्धीए ॥ २४ ॥
अहवा जारिसओ च्चिय सो णाणी तारिसा सुरा तेऽवि। अणुसरिसो संजोगो गामनडाणं च मोक्खाणं ॥ २५ ॥
काउं हयप्पयावं पुरओ देवाण दाणवाणं वा। नासेहं नीसेसं खणेण सवन्नुवायं से ॥ २६ ॥
इय वोत्तूणं पत्तो दट्ठुं तियलोयपरिवुडं वीरं। चउतीसाइसयणिहिं स सङ्किओ सो ठिओ पुरओ ॥ २७ ॥

उक्तं च—

"साक्षाद्दृष्ट्वेन्द्रभूतिः समवसृतिभुवो भूषणस्यान्तिकस्था—

---

१ ब—य। २ अ—च्चियं ब—च्चयं। ३ ब—मोक्ख°। ४ ब—च।

खीणेसुवसन्तेसु य खीणुवसन्तेसु अहवणन्तेसु। मिच्छत्तम्मि य जीवो सम्मत्तं लहइ न उ इहरा ॥ ६ ॥
जह चउरङ्गं सेन्नं नायगरहियं न साहए कज्जं। तह नाणाइगुणजुओ अदंसणो साहइ न मोक्खं ॥ ७ ॥

जओ भणियं—

कुसमयसुईण महणं सम्मत्तं जस्स सुट्ठियं हियए। तस्स जगुज्जोयगरं नाणं चरणं च भवमहणं ॥ ८ ॥
सम्मत्तम्मि उ लद्धे ठइयाइं णरयतिरियदाराइं। दिव्वाणि माणुसाणि य मोक्खसुहाइं सहीणाइं ॥ ९ ॥
वन्दणमाइ न कप्पइ इह लोइयदेवलोइयगुरूणं। लोइयतवो य लोइयतित्थेसुं ण्हाणदाणाइं ॥ १५१० ॥
सम्मत्तमूलमेयं धम्मं नाउं समत्थसुहहेउं। भो भव्वा! जहसत्ती इमम्मि चेवुज्जमं कुणह ॥ ११ ॥
एत्थन्तरम्मि जाओ वित्थरओ सोमिलेण पारद्धो। उवज्झाया एगारस वेयाइविऊ तहिं पत्ता ॥ १२ ॥

भणियं च—

पढमेत्थ इन्दभूई बीओ पुण होइ अग्गिभूइ त्ति। तइए य वाउभूई तओ वियत्ते सुहम्मे य ॥ १३ ॥
मण्डिय मोरियपुत्ते अकम्पिए चेव अयलभायाए। मेयज्जे य पभासे य गणहरा होन्ति वीरस्स ॥ १४ ॥
एत्थाइल्ला तिन्नि वि सहोयरा अन्नमन्नमणुरत्ता। मण्डियमोरियपुत्ता य दोऽवि एक्कोयरसमुत्था ॥ १५ ॥
सव्वे पण्डियमन्नू सव्वे च्चिय[3] जन्नमाहणा एए। पढमेल्लुयसंघयणा समचउरंसा य सण्ठाणा ॥ १६ ॥

---

१ अ—वीए। २ ब—ण्या य। ३ ब—च्चिय।

तित्थअतित्थे सिद्धा तित्थयरा तह अतित्थकरसिद्धा । सयपत्तेयविबुद्धा बुद्धबोहियसन्नगिहिलिङ्गे ॥ ९२ ॥
इत्थीपुरिसनपुंसा एगाणेगसिद्धाइभेएणं । मुत्ता अणेगभेया असरीरा परमसुहजुत्ता ॥ ९३ ॥
धम्माधम्मागासा गइठिइअवगाहलक्खणा होन्ति । तह पुग्गलत्थिकाओ कालो अ इमे अजीवा उ ॥ ९४ ॥
सायं उच्चागोयं सत्तत्तीसा य नामपगडीओ । तिन्नि य आऊणि तहा बायालं पुन्नपगडीओ ॥ ९५ ॥
णाणन्तरायदसगं दंसण नव मोहपयडिछव्वीसं । णामस्स चउत्तीसं तिण्हं एक्केक्क पावाओ ॥ ९६ ॥
अव्वयकसायइन्दियकिरियाजोगा य आसवो होइ । एएसि निरोहो पुण बोधव्वो संवरो चेव ॥ ९७ ॥
अणसणभेयाइ तवो बारसहा तेण निज्जरा होइ । भद्दमहाभद्दाई अहव तवोऽणेगहा भणिओ ॥ ९८ ॥
पयइठिईअणुभागप्पएसभेया चउव्विहो बन्धो । नीसेसकम्मविगमो मोक्खो इय नव उ तत्ताणि ॥ ९९ ॥
चउसद्दहणतिलिङ्गं अट्ठविहायारसुपरिसुद्धं च । पञ्चविहलक्खणजुयं संमत्तं छव्विहागारं ॥ १५०० ॥
परमत्थसंथवो वा सुदिट्ठपरमत्थसेवणा वावि । वावन्नकुदंसणवज्जणा य संमत्तसद्दहणा ॥ १ ॥
सुस्सूसधम्मराओ गुरुदेवाणं जहासमाहीए । वेयावच्चे नियमो सम्मद्दिट्ठिस्स लिङ्गाइं ॥ २ ॥
निस्सङ्किय निक्कङ्खिय निव्वितिगिच्छा अमूढदिट्ठी य । उववूहथिरीकरणे वच्छल्लपभावणे अट्ठ ॥ ३ ॥
उवसमसंवेगोऽवि य निव्वेगोऽवि य तहाणुकम्प त्ति । अत्थिक्कं चेव तहा संमत्ते लक्खणा पञ्च ॥ ४ ॥
छिण्डी रायभियोगो गणाभियोगो बलाभियोगो य । देवाभियोग गुरुनिग्गहो य कन्तारवित्ती य ॥ ५ ॥

आहारपोसहो तह सरीरसक्कारबम्भवावारे । अट्ठमिचउद्दसीसुं चउभेयं पोसहं कुज्जा ॥ ८१ ॥
चरमवए असणाई साहूणं देज्ज निज्जरट्ठाए । देसद्धसद्धसक्कारकमजुयं मोक्खहेउ त्ति ॥ ८२ ॥

भणियं च—

निव्वाणं खलु कज्जं नाणाइतिगं तु कारणं तस्स । निव्वाणकारणाणं तु कारणं होइ आहारो ॥ ८३ ॥
पुव्वोइयधम्मस्स य संमत्तं मूलकारणमिमस्स । मूलाईउवमाए जं एयं वन्नियं समए ॥ ८४ ॥

तहाहि—

मूलं व दुमस्स इमं सुप्पायारनगरस्स दारं व । पासायस्स व पीढं निहि व्व रयणाणमिच्चाइ ॥ ८५ ॥
देवत्तणपडिवत्ती जिणम्मि साहुसु गुरुत्तपडिवत्ती । तत्तत्थसद्दहाणं च होइ संमत्तमेयं तु ॥ ८६ ॥
एगविह दुविह तिविहं चउहा पञ्चविह दसविहं सम्मं । मोक्खतरुबीयभूयं तत्तत्था पुण इमे होन्ति ॥ ८७ ॥
जीवाजीवा पुन्नं पावासवसंवरो य निज्जरणा । बन्धो मोक्खो य तहा नव तत्ता होन्ति नायव्वा ॥८८॥
जीवा दुविहा संसारिणो य मुत्ता य णवविहा भविणो । पुढविदगागणिवाऊवणस्सइ चउव्विहा य तसा ॥८९॥
अहवा दुविहा तिविहा चउहा पञ्चविह छव्विहा चेव । नवविह चउदस भेया बत्तीसविहा उ ते भणिया ॥ १४९० ॥
पाणा पज्जत्तीओ तणुमाणं आउयं च कायठिई । लेसा जोगुवओगा एएसिं जाणियव्वाइं ॥ ९१ ॥

---

१ अ—चउद्देमं । २ व—°र ब ।

नियमेइ उड्डुसिलकुट्टयत्तंहलखंडणमाइणा वित्ती । सव्वेसिमागराणं ववहारे वोसिरेइ सया ॥ ६९ ॥
नहदन्तचमरचम्मं कच्छुरियपूइए ससुत्तीणं । मुत्ताहलसंखवराडेया य जहसत्तिओ नियमे ॥ १४७० ॥
वोसिरइ लक्खजउलोहमाइमहुमज्जलोणियाईणं । विससत्थमुसलजन्तणिउक्खलपभिईण य वणिज्जं ॥ ७१ ॥
मणुयाण तिरिक्खाण य केसवणिज्जम्मि विक्कयं नियमे । जन्ताण वाहणं घञ्चियत्ततिलतेल्लियं वज्जे ॥ ७२ ॥
णिल्लञ्छणं च वसभाइयाण दाणं च पावकम्माणं । दवदाणं सरदहसोसणं च वज्जे असइपोसं ॥ ७३ ॥
चउहा अणत्थदण्डो अवज्झाणपमायहिंसदाणे य । पावुवएसम्मि तहा तत्थावज्झाणविसयम्मि ॥ ७४ ॥
अजरामरत्तदेसाइयोंइविज्जाहरिन्दकिड्डाइ । धाउव्वायाइ असंबद्धज्झाणं विवज्जेइ ॥ ७५ ॥
वज्जइ पमायचेट्ठं परेसि खग्गाइहिंसगप्पिणणं । करिसणनिघसेवाई पावुवएसं च नो देइ ॥ ७६ ॥
सावज्जजोगवज्जणरूवं सामाइयं उभयकालं । बहुसो वावि करेज्जा समभावावट्ठिओ सड्ढो ॥ ७७ ॥

भणियं च—

जो समो सव्वभूएसु तसेसुं थावरेसु य । तस्स सामाइयं होइ इइ केवलिभासियं ॥ ७८ ॥
सामाइयम्मि उ कए समणो इव सावओ हवइ जम्हा । एएण कारणेणं बहुसो सामाइयं कुज्जा ॥ ७९ ॥
देसावगासियं पुण दिसापमाणस्स आवकहियस्स । पइदिणमाइसमासो सव्ववयाणं च संखिवणं ॥ १४८० ॥

---

१ अ—°तयह° । २ व—°डइयाइ । ३ अ—°पभीण° । ४ अ—°या य ।

वज्जइ थूलमबम्भं परनारितिरिक्खदेविविसयं च । होइ व सदारनिरओ अहव सदारं पि वज्जेइ ॥ ५५ ॥
धणधन्नखेत्तवत्थू रुप्पसुवन्ने तहेव कुवियम्मि । दुपए चउप्पयम्मि य अपरिमियपरिग्गहं वज्जे ॥ ५६ ॥
गणिमं धरिमं मेज्जं पारिच्छिज्जं धणं चउद्धा उ । एयम्मि य पत्तेयं परिमाणं होइ कायव्वं ॥ ५७ ॥
धन्ने सालिजवाई खेत्तं सेक्काइ वत्थु घरहट्टा । रुप्पसुवन्नं दुविहं घडियमघडियं च विन्नेयं ॥ ५८ ॥
कुवियं कडाहिमाई विविहं गिहवक्खरं वियाणाहि । दाससगडाइ दुपयं गोमाइ चउप्पयं नेयं (?) ॥ ५९ ॥
उड्ढमहे तिरियम्मि य दिसिपरिमाणं तु सावओ कुज्जा । परओ सव्वजियाणं अभओ दिन्नो भवइ एवं॥१४६०॥
उवभोगे परिभोगे भोयणओ कम्मओ य वयगहणं । भोयणओ मंसाई कम्मयओ पन्नरसकम्मा ॥ ६१ ॥
मंसमहुमज्जमक्खणपञ्चुम्बरिणन्तकायबहुवीयं । वज्जेइ राइभत्तं अमुणियफलकरगमाईयं ॥ ६२ ॥
सच्चित्तदव्वविगईवत्थविलेवणविभूसणं मल्लं । तम्बोलण्हाणमब्भङ्गणं च असणाइ नियमेइ ॥ ६३ ॥
इङ्गालीवणसाडीभाडीफोडीसु कम्मलक्खाए । दन्ते रसविसकेसे वाणिज्जं जन्तपीलणयं ॥ ६४ ॥
णिल्लञ्छणकम्मदवग्गिदाणसरदहतलायसोसणया । असईपोसं च तहा जहसत्तीए य नियमेज्जा ॥ ६५ ॥
इङ्गालविक्कयं इट्टवायकुम्भारलोहगाराणं । ठट्ठारभाडिभुञ्जाइयाण वित्तिं विवज्जेइ ॥ ६६ ॥
वणछेयाओ वणविक्कएण फलफुल्लपत्तपणिएण । आरामविक्कएण य जा वित्ती तं विवज्जेज्जा ॥ ६७ ॥
सगडाणं घडणघडावणेण तव्विक्कएण जा वित्ती । तं नियमे सगडाई भाडियकम्मं च वज्जेइ ॥ ६८ ॥

वुब्भन्ति नाम भारा ते च्चिय वुब्भन्ति वीसमन्तेहिं । सीलभरो वोढव्वो जावज्जीवं अविस्सामो ॥ ४४ ॥

अओ य—

विसयसुहपिवासाए अहवा बन्धवजणाणुरागेणं । अचइन्तो बावीसं परीसहे दुस्सहे सहिउं ॥ ४५ ॥
जइ न तरेज्ज विसुद्धं काउं अइदुक्करं समणधम्मं । समणोवासगधम्मं तो कुज्जा सत्तिओ मइमं ॥ ४६ ॥
पढइ पढमं च ताइं सुणेइ जाणेइ गुरुसमीवम्मि । तत्तो गिण्हइ पालइ उवओगपरो सया कालं ॥ ४७ ॥
दुविहतिविहेण पढमो दुविहं दुविहेण बीयओ होइ । दुविहं एगविहेणं एगविहं चेव तिविहेणं ॥ ४८ ॥
एगविहं दुविहेणं एक्केक्कविहेण छट्ठओ होइ । उत्तरगुणसत्तमओ अविरओ चेव अट्ठमओ ॥ ४९ ॥

सो य इमो—

पञ्च य अणुव्वयाइं गुणव्वयाइँ च होन्ति तिन्नेव । सिक्खावयाइँ चउरो सावगधम्मो दुवालसहा ॥ १४५०॥
पूलपणासवविरई दिसिवयभोगवयणत्थदण्डो य । समइयदेसवगासियपोसहतिहिसंविभागो य ॥ ५१ ॥
वोसिरइ जहासत्तिं थूलं संकप्प[3]ओ निरवराहं । जीवं पडुच्च हिंसं जयणं च करेइ सुहुमेसु ॥ ५२ ॥
थूलमुसावायवए कन्नालियमाइपञ्चभेयं च । गुरुसंकिलेसहेऊ असच्चवयणं विवज्जेइ ॥ ५३ ॥
थूलमदत्तादाणं सचित्ताचित्तमीसविसयं च । जं इह अणत्थहेऊ तं वज्जे जावजीवाए ॥ ५४ ॥

---

१ ब—चेय । २ ब—°सावगा° । ३ अ—°प्पए ।

राईभोयणविरई असन्निहीसंचओ अकिञ्चनं । पिण्डो उग्गमउप्पायणेसणाएँ सया सुद्धो ॥ ३३ ॥
पञ्चसु तहा समीसुं गुत्तीसुं तीसु तवविहाणे य । उज्झमियव्वं निच्चं ममत्तभावो य न कहिञ्चि ॥ ३४ ॥
असिणाणं जा जीवं भूमीसयणं च तं पि जामदुगं । केसुद्धरणं परजायणं च अवमाणसहणं च ॥ ३५ ॥
गुरुकुलवासो सययं खुहापिवासाइया य जेयव्वा । बावीसं च परीसहसत्तू दिव्वाइउवसग्गा ॥ ३६ ॥
सीलङ्गसहस्साणं भारो अट्ठारसण्ह वोढव्वो । लद्धावलद्धभिक्खावित्ती तह उत्तमा खन्ती ॥ ३७ ॥

जओ—

खन्ती गुणाण मूलं विराहए कोहणो अहिंसाई । दहइ तवसंजमं पि य जहेव मण्डुक्कियाखमओ ॥ ३८ ॥
बम्भाईवयधरणं तवकरणमरन्नवासवसणं च । सज्झाओ सज्झाणं अहलं चिय खन्तिरहियस्स ॥ ३९ ॥
मद्दवमज्जवनिल्लोभया य विणओ य अपडिकम्मत्तं । मासाइया य पडिमा पव्वज्जा दुक्करा एवं ॥ १४४० ॥
निसिउग्गखग्गधारासंकमणं दुक्करं जहा होइ । लोहमयचणयचावणमग्गिसिहाजालपाणं वा ॥ ४१ ॥
सायरबाहुत्तरणं मन्दरगिरितोलणं तुलाए य । चक्कट्ठगमज्झेणं धीउल्लियचिन्धणं चेव ॥ ४२ ॥
अहवाऽवि जहा गयणे गङ्गापडिसोयगमणमइकट्ठं । तह साहसरहिएणं पव्वज्जा दुक्करा काउं ॥ ४३ ॥

भणियं च—

---

१ ब—°याइ जे° । २ अ—°सग्गो ।

संजयवेमाणित्थीसंजइ पुव्वेण पविसिउं वीरं। काउं पयाहिणं पुव्वदक्खिणे ठन्ति दिसिभाए ॥ २१ ॥
जोइसियभवणवन्तरदेवीओ दक्खिणेण पविसित्तु। चिट्ठन्ति दक्खिणावरदिसिम्मि तिगुणं जिणं काउं ॥ २२ ॥
अवरेण भवणवासी वन्तरजोइससुरा य अइगन्तुं। अवरोत्तरदिसिभागे ठन्ति जिणं ते नमंसित्ता ॥ २३ ॥
समहिन्दा कप्पसुरा राया नरनारिओ उइन्नेणं। पविसन्ति पणमिऊणं ठन्ति य पुव्वुत्तरदिसाए ॥ २४ ॥

अवि य—

इन्तं महिड्ढियं पणिवयन्ति ठियमवि वयन्ति पणमन्ता। नवि जन्तणा ण विकहा न परोप्परमच्छरो न भयं ॥ २५ ॥
बीयम्मि होन्ति तिरिया तइए पायारमन्तरे जाणा। पायारबहिं तिरियावि केवला मणुयमिस्सा वा ॥ २६ ॥
सच्चवइ समणुगाए जुगवं चिय सव्वसंसयहराए। अमयरससाविणीए जोयणनीहारिणीए य ॥ २७ ॥
वाणीए मणहराए कयकिच्चोऽवि हु कहेइ भव्वाणं। तित्थयरनामकम्मोदएण धम्मं महावीरो ॥ २८ ॥
धम्मत्थकाममोक्खा पुरिसत्था एत्थ होन्ति चत्तारि। धम्माओ जेण सेसा हवन्ति ता तम्मि जइयव्वं ॥ २९ ॥
पुरिसेणं बुद्धिमया, सो पुण दुविहो भवे समासेणं। पढमो य समणधम्मो सावगधम्मो भवे बीओ ॥ १४३० ॥
पव्वज्जापडिवत्ती आरम्भपरिग्गहाण चाएण। विहियाणुट्ठाणपवित्तिओ य धम्मो जईणेसो ॥ ३१ ॥
सो पुण दुप्परियल्लो काउरिसाणं विवेगरहियाणं। दुद्धरपञ्चमहव्वयधारणमित्थं जओऽवस्सं ॥ ३२ ॥

---

१ ब—°वरुत्त° । २ ब—पागा° । ३ ब—उ । ४ अ—°परिग्गहो य । ५ ब—सा । ६ ब—°परियल्ला । ७ ब—°मेत्थं ।

तिमिरनियरमहिवलयमईयह।

पसरन्तह भामण्डलह वीरह निरुवमसोह। नं जिणसेवहिं पट्ठविय दिणयरि नियकिरणोह ॥ १५ ॥

पउरपडिरवभरियनहविवरबहिरीकयजणसवणगुरुचमक्कउक्कंन्नवयणेहिँ। आयन्निय पसुगणेहिँ, कम्पमाण-तणुतरलनयणेहिं।

सुरदुन्दुहि वज्जंन्त तहिं गुरुनिग्घोसमहन्त। हक्कारइ जिणपासि किर सुर नर दूरि चरन्त ॥ १६ ॥

थूलनित्तूलविमलविलुलन्तमुत्तावलिमालियह, सरयसोममण्डलंरवन्नह। मणिखण्डपरिमण्डियह, हरतु सारगिरिसरिसवन्नहँ।

तिहुयणपहुछत्तत्तयह सोहइ उज्जलकन्ति। नं सुरसिन्धुपवाहनियफेणह संठिय पन्ति ॥ १७ ॥

अन्नं च—

रुइरं च धम्मचक्कं णवहरियविरायमाणकरपसरं। नीलमणिरयणमइयं रेहइ पुरओ जिणिन्दस्स ॥ १८ ॥

माणिक्कजडियकञ्चणडण्डो सिञ्जन्तकिङ्किणिकलावो। छज्जइ य महिन्दर्धओ पुरट्ठिओ भुवणनाहस्स ॥ १९ ॥

सीहासणोवविट्ठे जिणम्मि परिसाउ ठन्ति सट्ठाणे। बारस उ मज्झयारे पढमे पायारवलयस्स ॥ १४२० ॥

भणियं च—

---

१ अ—॰पह। २ अ—जं। ३ अ—॰कल॰। ४ व—॰ज्जन्ति। ५ अ—॰नेत्तुल॰। ६ अ—॰लुर॰। ७ व—॰न्नहं। ८ अ—॰झओ।

विण्टसंठियसुरहिगन्धड्ढ, जलथलयरुसंभवहं, पञ्चवन्न सुरगणविमुक्किय । आजाणुउस्सेह ताहिँ, गन्धलुद्धभमरहं अच्चुक्किय ।

सहइ समन्ता जिणवरह वियसियकुसुमहं वुट्ठि । जिणदंसणि उप्फुल्लमुह नाइ पयासइ तुट्ठि ॥ ११ ॥

हरिसवियसियवयणणयणेहिँ, हरिणेहिँ सुय अइरसिण, विजियसजलजलवाहगज्जिय । अन्नाणतिमिरन्तरियभुवणभावपायडणसज्जिय ।

जिणज्झुणि पसरइ दसदिसिहिँ, तिहुयणजणियपणाम । नं गुरुतमनिद्दोवहयजणपडिबोहणकाम ॥ १२ ॥

खीरसायरलहरिडिण्डीरपण्डुरयरसरयससिकिरणसरिसचिहुरोहसुन्दरु । माणिक्कमण्डियपवरकणयदण्डुरञ्जियपुरन्दरु ।

सुरवइकरकमलट्ठिउं चामरजुयलु ढलेइ । नावइ गुणगणु मुइयमणु पुणु पुणु जिणह नमेइ ॥ १३ ॥

जच्चकञ्चणघडिउ मणिचित्तु, उत्तुङ्गु वित्थरपवरु, नमियमज्झु पेरन्तउद्धुरु । बहुचित्तविच्छुरियतणु, पडिमरूववरसीहसिन्धुरु ।

सीहासणु तिहुयणगुरुहु सोहइ निरुवमकन्ति । नं रूवन्तरि मेरुगिरि धारइ तणु गुरुभत्ति ॥ १४ ॥

अब्भवज्जियगयणरविकिरणनियरो व्व परिभासुरह, विप्फुरन्ततणुकिरणरइयह । नहविवरपरिसक्किरइ,

---

१ ब—॰तरु॰ । २ अ—॰सिहु । ३ अ—॰दण्ड॰ । ४ ब—॰ट्ठियं । ५ ब—॰गाण । ६ अ—॰मणु । ७ अ—॰रूय॰ । ८ ब—॰यहं ।

कालागुरुहरियन्दणकप्पूरतुरुक्ककुन्दुरुक्केहिं । महमहमहन्तगन्धा विरयन्ति य धूयघडियाओ ॥ १ ॥
चउसोयाणपरम्परकलिया वरकमलविमलजलपुन्ना । विरयन्ति सुरा वावी पुव्वाइदिसासु चत्तारि ॥ २ ॥
तो पढमबीयसालन्तरम्मि पुव्वुत्तरम्मि दिसिभाए । विरयन्ति देवछन्दं विस्सामत्थं जिणवरस्स ॥ ३ ॥
सीहासणं सपीढं चीरुक्खं देवछन्दयं चमरे । छत्तत्तयमिच्चाईं वन्तरदेवा विउव्वन्ति ॥ ४ ॥
रइयम्मि समोसरणे एवं सूरोदए जिणो एइ । दोहिँ पउमेहिँ पाए ठवयन्तो मग्गओ सत्त ॥ ५ ॥
आगच्छन्ति य पउमा तेसिं जं जं अपच्छिमं होइ । तं तं अग्गे गन्तुं पयठाणे ठाइ वीरस्स ॥ ६ ॥
अह पुव्वद्दारेणं पविसिय काउं पयाहिणं वीरो । पणमिय तित्थं उवविसइ आसणे पुव्वदिसिसमुहो ॥ ७ ॥
सेसदिसासुं अमरा जिणपडिरूवाइं तिन्नि उ कुणन्ति । तेसिं पि तयणुरूवं जिणप्पभावा हवइ रूवं ॥ ८ ॥
उवविट्ठस्स भगवओ अट्ठवि रायन्ति पाडिहेराइं । कहमाणाइँ तिहुयणसामित्तं जिणवरिन्दस्स ॥ ९ ॥

तहाहि—

तुङ्गवट्टुलु[1] मसिणथुडनालु, वेरुलियसमबहलदलु, घणविसालसमसालसालिउ । मयरन्दलालसभसलपिज्जमाणकुसुमोहमालिउ[2] ।

वीरह उयरि असोयतरु रविकरपहहरु, भाइ । पवणन्दोलपवालकरु, हरिसिं नच्चइ नाइ॥ १४१० ॥

---

१ व—°वट्टुल । २ व—°मोहु° ।

गन्तूण जोयणाइं बारसरयणीएँ संठिओ वीरो । नयरीए अपावाए महसेणवणम्मि उज्जाणे ॥ ८८ ॥
तत्थत्थि सोमिलज्जो त्ति माहणो तस्स जागकालम्मि । बहवे दियाइलोया समागया जन्नवाडम्मि ॥ ८९ ॥
एगन्ते य विवित्ते उत्तरपासम्मि जन्नवाडस्स । तो देवदाणविन्दा करिन्ति महिमं जिणिन्दस्स ॥ १३९० ॥
देवेहिँ समोसरणं पुणोऽवि रइयं समन्तओ रम्मं । तं च्चिय संखेवेणं वन्निज्जन्तं निसामेह ॥ ९१ ॥
तणकट्ठसक्कराईं केइ सुरा आहुणित्तु वाएणं । जोयणमेत्तं भूमिं [1]सोहेन्ति समन्तओ पढमं ॥ ९२ ॥
काऊणमब्भवद्दलमन्ने गन्धोदगं तु वासन्ति । वरसुरहिपरिमलुग्गारमणहरं महियमहिरेणुं ॥ ९३ ॥
अन्ने उ जच्चकञ्चणसिलबद्धतलं कुणन्ति धरणियलं । आयंसतलं व समं भासुरमणिरयणविच्छुरियं ॥ ९४ ॥
कप्पसुरा पायारं पढमं विरयन्ति जच्चरयणमयं । वरमणिकविसीसजुयं कमतणुयं मणहरुत्तुङ्गं ॥ ९५ ॥
उत्तत्तकणयघडियं जोइसवासी कुणन्ति बीयं तु । रयणकविसीस[2]यद्धं किरणेहिं निबद्धसुरचावं ॥ ९६ ॥
उज्जलकलहोयसिलाविणिम्मियं पवरकणयकविसीसं । तइयं बहिपायारं भवणवइसुरा उ विरयन्ति ॥ ९७ ॥
उत्तुङ्गरयणतोरणरेहिल्ला [3]वरपडायसोहिल्ला । उभओ पासे पउमप्पिहाणवरकलसपरिकलिया ॥ ९८ ॥
वररूवसालिभञ्जियसयकलिया मयरमुहविराइल्ला । सरयब्भखण्डपण्डुरहारावलिसारछत्तजुया ॥ ९९ ॥
विप्फुरियकिरणबहुभेयरयणरइया मणोहरायारा । एक्केक्के पायारे चउरो चउरो कया दारा ॥ १४०० ॥

१ ब-सोहि° । २ ब-यत्तुं । ३ अ-°वरचा° । ४ ब-कणयथम्मविच्छित्ता ।

सरयससहरसरिसमुहसोह !, सिद्धत्थनिवकुलतिलय !, वरविंसिट्ठकन्दुट्टलोयण !। चन्दद्धसमभालयल !, परमेरूयभुवणप्पमोयण !।

तुह दंसण मिच्छत्तहर, पावगणिठ्ठपयण्डु !। भवसयसंचिउ मज्झु गउ, गुणसायर ! सयखण्डु ॥ ८३ ॥

करणतक्करपसरनिट्ठवण !, मणमल्लवग्गणमहण !, चउकसायवणगहणमोडण !। कन्दप्पकुञ्जरदमण !, मोहमूलभववेल्लितोडण !।

निकल निरञ्जण अजरमर, कयकम्मिन्धणदाह। सरणु असरणह मंज्झु तुहुं, वड्ढमाणजिणनाह ! ॥ ८४ ॥

बहुपरीसहसमरसंघट्टसोडीर ! दुद्धरधरियबम्भचेरगुरुभर ! सुलक्खण !। अइदुक्करतवियतव !, खन्तिसूर ! तियलोक्करक्खण !।

जगबन्धव ! पइं विन्नवउं, करि मह्णु एकु पसाउ। भवसायरि निवहन्तु मइं लहु उद्धरहि वराउ ॥ ८५ ॥

एत्थन्तरम्मि य—

पव्वज्जाइगुणाणं पडिवत्तिखमो न कोइ इह अत्थि। इय नाउं खणमेगं केवलमहिमं सुरेहिं कयं ॥ ८६ ॥

जीयं ति अणुभवेउं सुरकयवरकणयकमलनवगम्मि। चरणे विनिक्खिवन्तो चउविहसुरसङ्घपरियरिओ ॥ ८७॥

१ व—°सट्टकन्दोट्ट° । २ व—°रूव° । ३ व—गज्झ° । ४ अ—°दवण । ५ व—°वल्लि° । ६ अ—°दाहु । ७ व—मज्झ । ८ व—°दुसर° । ९ व—जय° ।

सुरगायण गायहिँ गेउ तारु किवि पढंहि वीरु तिहुयणहु सारु ।
उक्कुट्ठि नाउ केइ वि कुणन्ति जय जयहि देव ! केइ वि भणन्ति ॥ ७७ ॥
गज्जन्ति केइ नहि उल्ललन्ति किवि मयगलु नावइ गुलुगुलेन्ति ।
महिवट्टि केइ पुणु पुणु रुलन्ति मयमत्त जेम केइ वि घुलन्ति ॥ ७८ ॥
अट्टट्टहाससद्दं हसन्ति रोमञ्च सव्वगत्तेहिँ वहन्ति ।
इय हरिसचेट्ठ बहुविह करेन्ति खणि अन्नुणाहिँ तहिँ संभरन्ति ॥ ७९ ॥
नच्चन्ति पवरकरणङ्गहार सुररमणिहियघोलन्तहार ।
किउ अमरिहिँ चारु समोसरणु तहिँ जिणु निविट्ठु गयजरमरणु ॥ १३८० ॥
सक्कोऽवि हट्ठतुट्ठो काऊण पयाहिणं च तिक्खुत्तो । पणमित्तु महावीरं संथुणइ सुगहिरनिग्घोसो ॥ ८१ ॥

जय[*] जिणेसर ! जय जयाणन्द !, जय जीवरक्खणपरम !, जय समत्थतिहुयणदिवायर[3] ! । जय भीसण-भवमहण !, जय अपारकारुन्नसायर !।

जय सिवकारण ! सिवनिलय !, वद्धमाण ! जिणइन्द ! । तिहुयणपत्थियकप्पतरु !, जय जय पणयसुरिन्द ! ८२॥

---

१ अ—°ढहि । २ ब—जेम्व । ३ अ—°कर । * वस्तु रड्डा वा वृत्तम् ।

जम्भियगामंम्मि गओ भयवं उज्जुवालिया नई तत्थ । तीए उत्तरकूले सामागकुडुम्बिणो खेत्ते ॥ ६७

सालदुमस्स य हेट्ठा अपाणएणं च छट्ठभत्तेणं । उक्कुडुयनिसेज्जाए ठियस्स आयावमाणस्स ॥ ६८ ॥

करणमपुव्वं पाविय सुक्कज्झाणेण मोहपयडीओ । अणमिच्छमीससम्मं अट्ठ नपुंसित्थिवेयं च ॥ ६९ ॥

हासाइछक्क पुंवेयमह य कोहाइए य संजलणे । खविऊण खीणमोहस्स गुत्तमणवयणकायस्स ॥ १३७० ॥

हत्थोत्तरजोगेणं वइसाहे सुद्धदसमिअवरण्हे । वीरवरस्स भगवओ उप्पन्नं केवलं नाणं ॥ ७१ ॥

अवि य—

घणघाइकम्मरयणीखयम्मि तमतिमिरनासणो सुहओ । कयभवियकमलबोहो कुतित्थिगहपहविणासयरो ७२॥

केवलसहस्सकिरणो उइओ वीरस्स भुयणपणयस्स । लोयालोयपयासी अत्थमणविवज्जिओ विमलो ॥ ७३ ॥

उप्पन्ने य अणन्ते नाणे वीरस्स सुरवरा सव्वे । चलियासणा सपरिसा समागया चउनिकायावि ॥ ७४ ॥

आणन्दनिब्भरमणा सव्वे ते बहलपुलइयसरीरा । वीरस्स कुणन्ति तहिं केवलनाणुप्पया महिमं ॥ ७५ ॥

तहाहि—

वरिसिउ गन्धोदगपुप्फपूरु अप्फालिउ विविहपयारु तूरु ।
तहिँ ताडिय दुन्दुहि सुरगणेहिँ जिणनाणमहिमहरिसियमणेहिँ ॥ ७६ ॥

---

१ ब—॰गमभिग॰ । २ ब-उज्जालि॰ । ३ ब—हत्थु॰ । * प्रज्झटिकापृथपञ्चकम् ।

दिव्वादी उवसग्गा सम्मं अहियासिया इय जिणेणं । पडिकूला अणुकूला छउमत्थावत्थकालम्मि ॥ ५५ ॥

छउमत्थकालमाणं पुण इमं—

बारसवासा सड्ढा पक्खो तवपारणादिणेहि इमो । वीरस्स दिक्खदिणसंजुओ य छउमत्थपरियाओ ॥ ५६ ॥
एयम्मि य परियाए जो अणुचिन्नो तवो जिणवरेणं । वीरेण भगवया तं कहिज्जमाणं निसामेह ॥ ५७ ॥
नव चउमासियखमणे छ प्पुण दोमासिए अकासी य । बारस य मासियाइं बावत्तरि अद्धमासाइं ॥ ५८ ॥
एगं पुण छम्मासं दोन्नि य तेमासियाइँ खमणाइं । अड्ढाइयमासाइं दो दोन्नि दिवड्ढमासाइं ॥ ५९ ॥
दोहिँ अहोरत्तेहिं भद्दप्पडिमं अकासि वीरजिणो । चउहिं च महाभद्दं दसाहिँ पुणो सव्वओभद्दं ॥ १३६० ॥
पढमाए उस्सग्गो चउजामा चउदिसिं पि पत्तेयं । बीयाएँ अहोरत्तं तं चिय तइयाएँ दिसिदसगे ॥ ६१ ॥
पंचदिवसेहिं ऊणं खमणं छम्मासियं च कासी य । गोयरचरियसमेयं घोराभिग्गहजुयं वीरो ॥ ६२ ॥
बारस य एगराइयपडिमाओ अट्ठमेण भत्तेणं । चरिमाए रयणीए काउस्सग्गोवचेयाओ ॥ ६३ ॥
दो चेव उ छट्ठ सए अउणत्तीसे अकासि जिणवसभो । कासी य निच्चभत्तं चउत्थभत्तं च न कयाइ ॥ ६४ ॥
अउणापन्नं तिन्नि य सयाणि वीरस्स पारणदिणाणं । बहुयसयाणि य आसी उक्कुडुयनिसेज्जपडिमाणं ॥ ६५ ॥
एवं तवो गुणरओ छउमत्थो विहरिउं अपडिबद्धं । घोरं परीसहचमुं अहियासिन्तो महावीरो ॥ ६६ ॥

---

१ ब—तइए दिसा° । २ ब—धीरो । ३ ब—आसी । ४ अ—°णेणं । ५ ब—°मत्थं ।

तस्स गिहम्मि पविट्ठो सामी दिट्ठो य तस्स मित्तेणं । सल्लवियणाकिलन्तो तत्थ ठिओ खरगवेज्जेणं ॥ ४३ ॥
सिद्धत्थोऽवि य वन्दइ भयवन्तं थुणइ देइ वरभिक्खं । खरगोऽवि य भणइ अहो! समत्थलक्खणजुओ भयवं ॥
किन्तु ससल्लसरीरो संभन्तमणो य भणइ सिद्धत्थो । जोए[1]ह कहिं सल्लो पलोइओ तेण दिट्ठा य ॥ ४५ ॥
कन्नेसु कडसलागा सिट्ठासु य तासु भणइ सिद्धत्थो । अवणेसु इमा सिग्घं पुन्नं होही तुह महन्तं ॥ ४६ ॥
निं[2]प्पडिकम्मो भयवं नेच्छइ किरियं तओ य पडियरिउं । उज्जाणठियस्स गया पडिमावत्थस्स वीरस्स ॥ ४७ ॥
सिद्धत्थो खरओ तह बहुपुरिसजुया य ओसहजुया य । अब्भङ्गिय सव्वङ्गं सम्मद्दिय मउयहत्थेणं ॥ ४८ ॥
बहुपुरिसधरियतणुणो दोहिँ उ सण्डासएहिँ समकालं । उक्कड्ढिया सलागा [4]सुदक्खबलवन्तपुरिसेहिं ॥ ४९ ॥
तासु य ससोणियासुं कड्ढिज्जन्तासु वेयणवसेणं । मुक्को महन्तनाओ तत्थ महाभइरवं जायं ॥ १३५० ॥
संरोहणोसहेणं संरोहित्ता वणे मणे तुट्ठा । वन्दित्ता खामित्ता गया गिहं सेट्ठिविज्जा उ ॥ ५१ ॥
सव्वुक्कोसुवसग्गा सीयं कडपूयणा कयं पढमो । बीओ य कालचक्कं सल्लुद्धरणं इमं तइओ ॥ ५२ ॥
सत्तमपुहवीएँ गओ गोवो मरिऊण सेट्ठिविज्जा य । सुरलोयं सुहभावा महन्तवियणं कुणन्तावि ॥ ५३ ॥

अओ चेव भणियं—

सुहपरिणामो निच्चं कायव्वो जेण बन्धमोक्खाणं । सो च्चिय परमं अङ्गं नायं पुण्डरियकण्डरिया ॥ ५४ ॥

१ ब—°यहि कहिं स । २ ब—अप्प° । ३ अ—°लक्ख° । ४ अ—सुसो° ।

ता संगोवाहि तुमं परिवालसु आयरेण परमेणं । रन्ना तह त्ति भणिउं कन्नन्तेउरगिहे नीया ॥ ३३ ॥
मूला धणावहेणं निच्छूढा तांडिया तह जणेणं । निन्दित्ता खिंसित्ता विगोइया नयरमज्झम्मि ॥ ३४ ॥
भयवं पि विहरमाणो छम्माणीगाममागओ तस्स । बाहिं पडिमाएँ ठिओ तत्थवि कुम्मारगामे व्व ॥ ३५ ॥
गोवो सामिसमीवे गोणे मुञ्चइ गया य ते अडविं । सो आगओ चिरेणं पुच्छइ देवज्जगा कैत्थ ॥ ३६ ॥
मज्झ बइल्ला सामी मोणेणं चिट्ठए तओ कुविओ । कन्नेसु कडसलागा दोसु वि पक्खिवइ जा मिलिया ॥ ३७॥
दोन्नि वि मज्झे मूलाओं भञ्जए उक्खणेउ मा कोइ । कम्मं तिविट्ठुकाले जमज्जियं तं उइन्नमिणं ॥ ३८ ॥

भणियं च—

कन्नेसु तउयतत्तं गोवस्स कयं तिविट्ठुणा रन्ना । कन्नेसु वद्धमाणस्स तेण छूढा कडसलागा ॥ ३९ ॥
तित्थयरस्सवि एवं कडाण कम्माण नत्थि मोक्खो त्ति । इय मुणिय बन्धहेऊ बुहेहिं सैइ वज्जियव्वो त्ति॥१३४०॥

भावेइ य भयवं—

सयमेव कैडं एयं इहइं पि अकज्जयारिणो दैण्डो । अकयं कोइ न पावइ भगीरही नागदैहणं व्व ॥ ४१ ॥
सम्ममहियासमाणो सामी तं वेयणं विसुद्धमणो । मज्झिमपुरम्मि पत्तो सिद्धत्थो तत्थ अत्थि वणी ॥ ४२ ॥

---

१ अ–धाडिआ । २ अ–तत्थ । ३ ब–सय । ४ ब–कयं । ५ ब–डण्डो । ६ अ–°दवणं व ।

दिन्ना य चन्दणाए पञ्च य दिव्वाणि पाउभूयाणि । जिणपारणगं जायं पञ्चदिणेणूणछम्मासे ॥ १३२० ॥
देवा य सन्निवइया केसा तीए य वरतरा जाया । तुट्टा तड त्ति नियला सुवन्नमणिनेउरा भूया ॥ २१ ॥
अमरेहिँ य सा विहिया सव्वालङ्कारभूसियावयवा । पहयमहिरेणुउदगं वुट्ठं हरिचन्दणुम्मीसं ॥ २२ ॥
मुक्काइं अमरेहिं दसद्धवन्नाइं सुरहिकुसुमाइं । पहयाओं दुन्दुहीओ चेलुक्खेवो कओ परमो ॥ २३ ॥
घुट्ठं च अहो ! दाणं गयणे सक्को समागओ तुट्ठो । कोडीओं अद्धतेरस तत्थ हिरन्नस्स वुट्ठाओ ॥ २४ ॥
गायन्ति य नच्चन्ति य वायन्ति पढन्ति तहवि मुच्चन्ति । उक्किट्ठिनायममरा पारणए तम्मि वीरस्स ॥ २५ ॥
जाओ पुरे पघोसो चन्दणबालाएँ पुन्नकलियाए । पाराविओ मुणिन्दो धणावहो तो समावन्नो ॥ २६ ॥
राया मिगावई वि य नन्दामच्चो य आगया तत्थ । दट्ठुं पारणमहिमं परमपमोयं गया सव्वे ॥ २७ ॥
दहिवाहणस्स रन्नो संपुलओ नामकञ्चुई जो उ । बन्दित्तणाणीओ सो पेच्छिवि चन्दणकुमारिं ॥ २८ ॥
चलणेसु पडिय रोयेइ रन्ना पुट्ठो य का इमा कन्ना । दहिवाहणस्स रन्नो एसा धूय त्ति सो आह ॥ २९ ॥
तं आलिङ्गिय पभणइ मिगावई एस भइणिधूया मे । राया हिरन्नवुट्ठिं गेण्हन्तो वारिओ हरिणा ॥ १३३० ॥
जस्सेसा भो ! वियरइ तस्स इमा होइ पुच्छिया सा य । तायस्स मए दिन्नं हिरन्नमेयं ति पडिभणइ ॥ ३१ ॥
सक्केण निवो भणिओ एसा वीरस्स सिस्सिणी पढमा । होही चरिमसरीरा केवलनाणम्मि उप्पन्ने ॥ ३२ ॥

१ व–अइभरेहिं । २ व–°वइ ।

तं दहुं खुसियङ्गिं तिसभुक्खकिलामियं सुदीणमुहं । रे जीव ! सहसु दुक्कयकम्मफलं एस भावन्ती ॥ ७ ॥
बाहजलभरियनयणो गुरुदुक्खं पावए जलं थोवं । नियइ य भोयणजायं णत्थि य भवियव्वयवसेणं ॥ ८ ॥
कुम्मास च्चिय दिट्ठा न य दिट्ठं तत्थ भायणं किं पि । उस्सुगभावेणं च्चिय सुप्पे काऊण कुम्मासा ॥ ९ ॥
पासेसु पुत्ति ! एए तुह भञ्जावेमि जाव नियलेऽहं । इय भणिय ते पणामिय लोहारघरं गओ सेट्ठी ॥ १३१० ॥
सा तयवत्था सुमरिय पिउगेहं हत्थिणि व्व नियजूहं । मुत्ताहलसरिसाइं रोयइ अंसूणि मुयमाणी ॥ ११ ॥
जणयविओगं पत्ता जणणीमरणं च बन्धुविरहं च । परदेसमिममवत्थं हा हा ! देवस्स परिणामो ॥ १२ ॥
तारिसकुलजायाए तारिसलीलाएँ एरिसं वसणं । ता नत्थि सा अवत्था कम्मवसा जा न संपडइ ॥ १३ ॥
एवं चिन्तेमाणी उद्धट्ठिया गरुयदुक्खपब्भारा । पुरओ कयसुप्पा सा चिट्ठइ दारं पलोयन्ती ॥ १४ ॥
जइ कोइ एज्ज अतिही ता अट्ठमपारणं करेमि अहं । एए च्चिय कुम्मासे दाउमवत्थोचिएँ तस्स ॥ १५ ॥
एत्थन्तरम्मि सामी पत्तो पुन्नाणुभावओ तीए । सा दहुं भयवन्तं खणेण जाया विगयदुक्खा ॥ १६ ॥
गुरुहरिसभरा चिन्तइ दरिद्दगेहे हिरन्नवुट्ठि व्व । संपत्तो मम भयवं कयपुन्नाए इहावसरे ॥ १७ ॥
तो सुप्पं दरिसित्ता पयमेगं काउमेलुया बाहिं । बीयं धरन्तो पभणइ भयवमणुग्गहह कुम्मासे ॥ १८ ॥
पुन्नो अभिग्गहो मे दव्वाइचउव्विहोऽवि इय नाउं । कुम्मासग्गहणत्थं पसारिओ सामिणा पाणी ॥ १९ ॥

१ ब—दहुं तं । २ ब—रव । ३ ब—०पत्तो पावए । ४ ब—थोयं । ५ ब—०सूइं । ६ ब—पुरओ । ७ अ—०च्चिए । ८ ब—०लुगा । ९ ब—अन्तो ।

नूण विणट्ठं कज्जं ता तरुणो चेवं छिज्जए वाही । जइ पुण परिणेइ इमं ता मज्झ मुहे हवई छारो ॥ ९७ ॥

अन्नं च—

वँरि हुवं मुय वरि हुवँ मजाय वरि विसहरि खद्धी । वरि उन्भीसूलियाहिँ भिन्न वरि हुयवहि दद्धी ।
वरि उँब्बन्धिय रुक्खडालि वरि खग्गुहिँ घल्लिय । मं मँइ दिट्ठु सवत्तिजुत्तु पिउ हियडासल्लिउँ ॥ ९८ ॥

इय एवमाइ चिन्तिय सेट्ठिम्मि विणिग्गए गरुयरोसा । निद्दयचित्ता पहणइ सिरं च मुण्डावए तीसे ॥९९॥
नियलेहि य बन्धावइ चलणेसुं ओयरम्मि पक्खिवइ । भणइ य जो सेट्ठिस्सा साहिस्सइ सो ममं वइरी॥१३००॥
गिहमागओ य पुच्छइ सेट्ठी भो चन्दणा कहिं चेट्ठे । मूलाए य भएणं न परियणो साहए कोइ ॥ १ ॥
सो मुणइ रमइ कत्थवि रत्तिं जाणेइ नवरि सा सुत्ता । बीयदिवसे न दिट्ठा पुट्ठा य ण केणई सिट्ठा ॥ २ ॥
तइयदिणे परिकुविओ भणइ य मारेमि जइ न साहेह । ताहे एगा थेरी चिन्तइ किं मज्झ जीएणं ॥ ३ ॥
सा जियउ महाभागा मज्झवि जीएण पाविया एसा । मूला जं सियबीयाससिलेहानिक्कलङ्काए ॥ ४ ॥
एईएँ इमं ववसइ नरयनिमित्तं तओ य थेरीए । सेट्ठिस्स जहावत्तं मूलाए चेट्ठियं कहियं ॥ ५ ॥
सेट्ठी वि अहो! पावा मूला निद्धम्मनिद्दयसहावा । इय चिन्तन्तो ओयरगदारमुग्घाडए खिप्पं ॥ ६ ॥

---

१ ब–छिज्जए य जह । २ ब–°ब्भासू° । ३ अ–ओलंबि° । ४ ब–गई । ५ ब–°य । ६ ब–उब्ब° । ७ ब–चिट्ठ° । ८ ब–° त्थइ ।

* रोलावृत्तमिदम् ।

नीया य नियघरम्मी कासि तुमं पुच्छिया न साहेइ । रुयइ परं पव्वालियगण्डयला अंसुधाराहिं ॥ ८५ ॥
पियवयणेहिं सनेहं संठविया 'बेट्टिय त्ति पडिवन्ना । ण्हावणभोयणवत्थाइएहिं सम्माणिया धणियं ॥ ८६ ॥
मूला य नियय भज्जा भणिया धूया तुहेस ता सम्मं । तह कायव्वं जह सरइ नेव नियजणणिजणयाणं ॥ ८७ ॥
चिट्ठइ य कुलहरम्मि व सा निव्वुयमाणसा गिहे तम्मि । विणएणं सीलेण य सव्वोऽवि-य रञ्जिओ लोगो ॥
गिहवासी पुरवासी भणइ अहो ! सीलचन्दणा एसा । तो तीएँ बीयनामं संजायं चन्दण त्ति फुडं ॥ ८९ ॥
एवं वच्चइ कालो मूला पुण मच्छिरिज्जए हियए । तीए उवरि धणावहबहुमाणं पेच्छमाणी [3]उ ॥ १२९० ॥

चिन्तइ य—

सव्वोऽवि जणो पायं अहिणववत्थुम्मि कुणइ अणुरायं । चिरपरिचियमवधीरइ ता जइ एसो इमं भज्जं ॥
कुणइ गुरुरायरत्तो ता गेहअसामिणी अहं होमि । इय सा पावा तीए चिट्ठइ छिड्डाइँ जोयन्ती ॥ ९२ ॥
सो सेट्ठी मज्झण्हे वीहीओ आगओ गिहे विजणे । एगम्मि दिणे नत्थि उ जो कोइ विसोयए चलणे ॥ ९३ ॥
ताहे चन्दणबाला उवट्ठिया तत्थ पाणियं घेत्तुं । वारन्तस्सवि य बला आढत्ता सोइउं चलणे ॥ ९४ ॥
एत्थन्तरम्मि तीए छुट्टा केसा सहावसोहिल्ला । पडिहिन्ति कद्दमे इय चिन्तेउं सेट्ठिणा झत्ति ॥ ९५ ॥
हत्थट्ठियलीलाजट्ठियाएँ धरिया तहेव बद्धा य । [3]ओलोवणोवविट्ठा मूला चिन्तेइ तं दट्ठुं ॥ ९६ ॥

---

१ ब—विट्टिय । २ ब—य । ३ गवाक्षस्था इत्यर्थः ।

दहिवाहणगहणत्थं चम्पं वेढइ सयाणिओ राया। एगाए रत्तीए नावाकडगेण गन्तूणं ॥ ७३ ॥
दहिवाहणोऽवि नट्ठो चम्पाए जग्गहो नरिन्देण। घोसाविओ य सेणालोगेण य लूसिया नयरी ॥ ७४ ॥
दहिवाहणस्स रन्नो वसुमइधूयाए संजुया गहिया। भयभीया एगेणं वण्ठेणं धारिणी देवी ॥ ७५ ॥
वलिओ सयाणियनिवो सो वण्ठो भणइ एस मे भज्जा। होही इमाएँ धूयं एयं पुण विक्किणिस्सामि ॥ ७६ ॥
तो धारिणी विचिन्तइ एसा बाला अणज्जहत्थगया। कमवत्थं पाविस्सइ न नज्जए हा! विहिविलासो ॥ ७७॥
मज्झं पि सीलखलियं होही तं तु जसधम्मनासणयं। सुद्धस्स वरं मरणं मा जीयं सीलखलियस्स ॥ ७८ ॥
हा हियय! किन्न फुट्टसि वन्धुविउत्ताए वसणवडियाए। मज्झ तुमं इय दुस्सहदुक्खेणं सा उ कालगया ॥७९॥
अव्वत्तसरं रोयइ जणणीमरणेण वसुमई दीणा। तो सो वण्ठो चिन्तइ मरिही एसावि जइ किञ्चि ॥ १२८० ॥
जम्पामि अजुत्तमहं तो मोल्लं वि हु न होइ इय नाउं। अणुयत्तंतेण दढं कोसम्बिपुरीएँ आणीया ॥ ८१ ॥
वीहीएँ ओडिया सा दिट्ठा य धणावहेण इब्भेण। अणलङ्कियावि लावन्नपुन्नसव्वङ्गसोहिल्ला ॥ ८२ ॥

चिन्तियं च णेण—

आगीएँ चेव नज्जइ ईसरधूया नरिन्दधूया यँ। एसा विसमं पत्ता हन्त! अवत्थं विहिवसेणं ॥ ८३ ॥
ता मा वसणं दीहं पावउ करुणापवन्नचित्तेणं। जं मग्गियमोल्लेणं गहिया सा सेट्ठिणा तेणं ॥ १२८४ ॥

---

१ अ–०न्ने लोगेणं लू० । २ व–०ज्जई । ३ अ–०पडियाए । ४ अ–साहु । ५ व–ओड्डीया दि० । ६ व–च तेण । ७ व–वा ।

णियनयरीए न याणसि अभिग्गहं वावि तस्स न मुणेसि। एत्तियकालो वट्टइ अलद्धभिक्खो भमइ सामी॥६३॥
मा कुणसु देवि! अधिइं एत्तियकालं न किं पि मे नायं। संपइ सामिअभिग्गहपूरणकज्जे जइस्सामि ॥ ६४ ॥
अंबाडिओ अमच्चो अम्हं चिन्तेसि सयलकज्जाइं। जयगुरुपारणकज्जे कीस पमत्तोऽसि इय भणिउं ॥ ६५ ॥

अमच्चेण भणियं—

साभि! न नायं संपइ करेसुवायं तओ य वाहरइ। तच्चावाई नामं ओज्झायं धम्मसत्थविउं ॥ ६६ ॥

भणिओ य—

तुह सत्थे आयारो वन्निज्जइ चेव सव्वधम्मीणं। ता मुणसु जिणाभिग्गहरूवं होऊण अभिउत्तो ॥ ६७ ॥
सो भणइ निययविवक्खा संभूयाभिग्गहा बहुपयारा। दव्वाइएहिं भणिया सत्त य पिण्डेसणा चेव ॥ ६८ ॥
असंसट्ठा उ संसट्ठा उद्धडा अप्पलेविया। उग्गहिया पग्गहिया सत्तमुज्झियधम्मिया ॥ ६९ ॥
ता साभि! परविवक्खा न मुणिज्जइ राइणा तओ लोगो। सव्वोऽवि समाइट्ठो जत्तेणं सामपुव्वं तु ॥१२७०॥
वीरजिणोऽभिग्गहिओ गोयरचरियं करेउ ता तुब्भे। सामिस्स देह भिक्खं इमिणा इमिणा पयारेण ॥७१॥
सो धम्मत्थी वियरइ बहुयपयारेहिं सत्थभणिएहिं। सामी न चेव गिण्हइ जणो य सव्वोऽवि उव्विग्गो ॥७२॥

इओ य पुव्वं—

नन्दामियावईओ परोप्परसहीओं परमसड्ढीओ । तत्थ य भयवं गिण्हइ अभिग्गहं किण्हपक्खम्मि ॥१२५०॥
पोसस्स पडिवयाए दव्वाइचउव्विहं पि दुरणुचरं । सुप्पट्ठियकुम्मासे कप्पन्ति उं दव्वओ मज्झ ॥ ५१ ॥
खेत्तम्मि एलुगाए अन्तो बाहिं च कमजुयं काउं । कालम्मि नियत्तेसुं भिक्खाचारीसु भावे य ॥ ५२ ॥
निवधूया दासत्तं पत्ता मुण्डियसिरा नियलबद्धा । रुयमाणी अट्ठमपारणम्मि जइ देइ तो कप्पे ॥ ५३ ॥
कुणइ ये भिक्खायरियं पुरीए नीउच्चमज्झिमकुलेसु । तीए सव्वपरीसहउदओ तो तेसि सहणत्थं ॥ ५४ ॥
हिण्डिय चउरो मासे अन्नम्मि दिणे गिहम्मि नन्दाए । भिक्खट्ठमणुपविट्ठो विन्नाणो तीएँ वीरजिणो ॥ ५५ ॥
परमायरेण भिक्खा आणीया निग्गओ य सो[1] भयवं । ताहे अहो ! अधन्ना इय नन्दा खेयमावन्ना ॥ ५६ ॥
दासीहि य सा भणिया एस रिसी पइदिणं इहागच्छे । ताए नायं नूणं अभिग्गहो सामिणो कोई ॥ ५७ ॥
सुट्ठुयरं उव्विग्गा पुच्छइ उव्वेयकारणममच्चो । सा भणइ अम्ह मन्तित्तणेण किं पावमूलेणं ॥ ५८ ॥
किं वा तुह बुद्धीए अभिग्गहं जं न मुणसि जयगुरुणो । अज्ज चउत्थो मासो न लहइ मणचिन्तियं भिक्खं ॥५९॥
सो भणइ पिए चिट्ठसु वीसत्था ता करेमि कल्लदिणे । जह लहइ जिणो भिक्खं कप्पे य इमम्मि वट्टन्ते॥१२६०॥
तत्थागया मिगावइपडिहारी विजयनामिया कए वि । साहइ मिगावईए सा गन्तुं तं समुल्लावं ॥ ६१ ॥
सावि महादुक्खत्ता जाया रन्ना य पुच्छिया भणइ । किं रज्जेण मए वा तुह जं सामी विहरमाणं ॥ ६२ ॥

१ अ–य । २ अ–स । ३ व–तो । ४ व–कुणइ । ५ व–जप्पे य ।

तिपयाहिणं च काउं वन्दइ खामइ पुणो पुणो वीरं । कहिऊण चमरपरिहववइयरमाबद्धकरजुयलो ॥ १२४० ॥
मुक्कोऽसि चमर! चिट्ठसु वीसत्थो भगवओ पभावेणं । इहरा चुक्को होन्तो वज्जहओ असुररिद्धीए ॥ ४१ ॥
चमर! तए साहुकयं सामीसरणं पवज्जमाणेणं । जं सव्वस्सवि सरणं एसो चिय वसणपत्तस्स ॥ ४२ ॥
जा यं तुसे गलगज्जी सुराण पुरओ कया विगयसङ्कं । निव्वडिया सावि तुहं सामीसरणं पवन्नस्स ॥ ४३ ॥
इय जम्पिऊण सक्को गओ सठाणं जिणं पणमिऊणं । चमरोऽवि पायवडिओ थुणइ जिणिन्दं भयविमुक्को ॥४४॥
*नाहु! अणाहहँ वीर! तं सि अप्पडिहयसासण दुट्ठोवद्दवदुट्ठरिट्ठकम्मट्ठविणासण ।
सरणु अन्नु भवरन्नि देव दुक्खियहं न विज्जइ तुम्ह चेव ओलग्ग तेण इह विउसेहि किज्जइ ॥ ४५ ॥
धन्नु सलक्खणु सो कयत्थु जो पइं आराहइ वयणु करेविणु तुम्ह सग्गु अपवग्गु पसाहइ ।
पइं सामिउ को लहइ एत्थु पडिहय सव्वावइ फलइ पुन्नु जसु सो जि देव! चिन्तामणि पावइ ॥ ४६ ॥
बलि किज्जउ नरजम्मु तासु बलि किउ देवत्तणु भत्तिभरेण करेइ देव! जो तुह भिच्चत्तणु ।
मह लीणहं पयकमलि एक्कपत्थण णिसुणिज्जउ जह तुह दंसणु लहिमि सामि! भवि भवि तह किज्जउ ॥४७॥
इय थोउं असुरिन्दो विलक्खवयणो गओ नियं ठाणं । भयवं पि विहरमाणो कोसम्बिपुरीएँ संपत्तो ॥४८॥
तत्थ सयाणियनामो राया भज्जा मिगावई तस्स । तम्मन्ती य सुगुत्तो नन्दा पुण पणइणी तस्स ॥ ४९ ॥

१ व–वि । २ अ–प्पडि° । ३ अ–°ब्भावइ । ४ व–दुलहु । * रोलावृत्तानि ।

केसरिगुहं सियालो एइ जहा तस्स टालणनिमित्तं । तह तं पत्तो इह सुरवइस्स दम्भोलिपाणिस्स ॥ २८ ॥
अहवा तुज्झ विणासो उवट्ठिओ जमंइभूमिमायाओ । पक्खा पिपीलियाणं मच्चू समए च्चिय हवन्ति ॥ २९ ॥
ता नत्थि तुज्झ मोक्खो सुमरसु जो कोइ अत्थि तुह सरणं । सुरभडपहारपहओ लहसि फुडं दुन्नयस्स फलं १२३०॥
इय भणिऊणं चमरं समकालं पहरिउं समाढत्ता । तेएण झत्ति महिया पयडं पवणेण जलय व्व ॥ ३१ ॥
ते वित्तासिय समुहं अक्कोसन्तो य एइ सक्कस्स । रोसावेसपरद्धो देविन्दो चिन्तए एवं ॥ ३२ ॥
नोवसमइ दप्पन्धो एसो हियकहणसामुवाएण । जलइ च्चिय जलसित्तं घयं सुतत्तं हुयवहेण ॥ ३३ ॥
इय मुणिय तस्स मुञ्चइ वज्जं जालासहस्सपजलन्तं । अङ्गारसहस्साइं विक्खिरमाणं फुलिन्दंहं ॥ ३४ ॥
सो तं दट्ठुं भीओ अहोसिरो उड्ढपयजुओ नट्ठो । कम्पन्तसव्वगत्तो हा निहओ मन्दभग्गो त्ति ॥ ३५ ॥
परिगलियहारमउडो वेगेणणुगच्छमाणसयधारो । वीरस्स पविट्ठो कमजुयस्स मज्झम्मि अइतुरिओ ॥ ३६ ॥

इओ य सक्को—

नो जिणवराइनिस्सं मोत्तुं चमरो पहू इहागन्तुं । ता कस्स कया निस्सा इय चिन्तिय ओहिणा नियइ ॥
पासइ य वीरनाहं तओ य हाहा अजुत्तमावडियं । जिणआसायणहेउं खडहडिओ अकयपुन्नोऽहं ॥ ३८ ॥
वेगेण य आगन्तुं वज्जं पडिसाहरेइ अप्पत्तं । चउरङ्गुलेहिँ जिणवरचलणेसुं लज्जियमणो व ॥ ३९ ॥

---

१ अ—°मय° । २ अ—°न्नासिय प° । ३ अ—°मवा° । ४ व—पुल्लिंगत्थं ।

तओ य—

असिमसिकज्जलवन्नं विगरालं सुरनराण तासणयं। जोयणसयसाहस्सं विउव्वए भीसणं रूवं ॥ १६ ॥
घेत्तूण महाफरिहं गज्जइ उल्ललइ कुणइ हक्काओ। दलइ य भूमिचवेडं करेइ पयदद्दरं घोरं ॥ १७ ॥
सीहो व नदइ तुरओ व हेसए गुलुगुलेइ हत्थि व्व। अङ्गुट्ठअङ्गुलीए मुहं तिरिच्छं विडम्बेइ ॥ १८ ॥
खोहन्तो अहलोगं कम्पेमाणो य मेइणीपीढं। फोडेमाणो व्व नहं पकरेन्तो घणरयग्घायं ॥ १९ ॥
तमुकायगज्जिविज्जं वुट्ठिं च कुणन्तओ समुप्पइओ। तासन्तो वणचरए जोइसिए दुहवि भयमाणो ॥ १२२० ॥
पत्तो सहं सुहम्मं एगं पायं सहाएँ मज्झम्मि। बीयं च वेइयाए काउं इय भणिउमाढत्तो ॥ २१ ॥
भो भो सक्का सामाणिया! य भो आयरक्खदेवा! य। सुमरह सा सुररिद्धी भुत्ता जा एत्तियं कालं ॥ २२ ॥
अज्जं महेमि अज्जं वहेमि सग्गाओ अज्ज टालेमि। अहवावि भिच्चभावं पडिवज्जह मज्झ सव्वेऽवि ॥ २३ ॥
चमरम्मि वि प्परोक्खे तुम्हं पि पहुत्तणं ईमं आसि। रविविरहे ससिणोऽवि हु फुरइ पयावो नहयलम्मि ॥
संपइ सक्कं मोत्तुं सुररिद्धी संकमेउ चमरम्मि। अमरवहू ताँ य इमा तस्सेवाराहगा होन्तु ॥ २५ ॥
सुरजोहावि हु चमरं समागयं पेच्छिऊण संभन्ता। दुव्वयणभासणेण य अमरिसिया भणिउमाढत्ता ॥२६॥
भो चमरा! कोऽसि तुमं भुल्लो भमिओ य किंव उम्मत्तो। किं तं वाउत्तारिओ जं पलवसि इय विरुद्धाइं॥२७॥

---

१ ब—°करं°। २ ब—°रवु°। ३ ब—इहं। ४ ब—तो। ५ अ—होसु। ६ ब—°यंत°।

असुरमहल्लएहिं भणियं—

पुव्वज्जियपुन्नेहिं सामि! सुरिन्दत्तणं इमो पत्तो। तं असुरिन्दो जाओ नियसुहकम्माणुसारेणं ॥ ४ ॥
ता नत्थि इह विरोहो परोप्परं तुंज्झ पुव्ववइरं वा। नियठाणठिया दोऽवि हु उवभुञ्जह सुरसिरिं पत्तं ॥ ५ ॥
अन्नं च न टालेउं सक्कइ तुम्हेहिँ नियबलेणेसो। एरावणं निहन्तुं किं सक्कइ कोइ इयरकरी ॥ ६ ॥
नियसामत्थणुरूवो होइ विरोहोऽवि बुद्धिमन्ताणं। अहियबले कीरन्तो जसत्थतणुमाणनिम्महणो ॥ ७ ॥
न य माहप्पं सक्कस्स तुम्ह लहुयत्तणं च कुणमाणा। एव भणेमो अम्हे किन्तु सरूवं इमं भणियं ॥ ८ ॥
चमरो पभणइ चेट्ठह तुम्हे वीसत्थमाणसा एत्थ। एगोऽवि अहं गन्तुं हयमहियं तं करिस्सामि ॥ ९ ॥
जं एक्को च्चिय सीहो निहणइ मयमत्तकुञ्जरसमूहं। एक्को विहङ्गराया विद्दवइ य उग्गनायकुलं ॥ १२१० ॥
गुरुभिउडिभासुरमुहो एवं भणिऊण सो समुप्पइओ। दप्पन्धाणं अहवा गुणदोसवियारणा नत्थि ॥ ११ ॥
कुण्डलकिरीडकेऊरहारवरकडयमण्डियसरीरो। दट्ठूण महावीरं संपत्तो सुंसुमारम्मि ॥ १२ ॥
कयतिपयाहिणकम्मो पणमित्ता भूमिनिहियभालयलो। रइयकरजुयलमउलो वीरं विन्नवइ सो एवं ॥ १३ ॥
सामिय! तुह पयजुयलं चिन्तामणिकप्पपायवसमाणं। सुहसंपयाण मूलं दुहआवइणासणं परमं ॥ १४ ॥
तुम्ह पभावेणाहं देविन्दं निज्जिणेज्ज जयनाह!। वसणावडियस्सवि मज्झ सामि! सरणं तुमं चेव ॥ १५ ॥

१ ब—तुम्ह। २ ब—चिट्ठ°। ३ ब—विह°।

मज्झिमवयपत्तो सो धम्मत्थी पुच्छिउं सयणवग्गं । दारुमयं चउपुडगं पडिग्गहं कारवेऊणं ॥ ९१ ॥
पडिवन्नो पव्वज्जं पाणायामं अभिग्गहं गेण्हे । जावज्जीवं छट्ठंछट्ठेण तवं करिस्सामि ॥ ९२ ॥
पारणए पुण पढमे पुडए जं पडइ भिक्खचरियाए । तं पहियाणं दोच्चे वायससुणगाइयाणं च ॥ ९३ ॥
तच्चे य जलयराणं दायव्वं मच्छकच्छभाईणं । जं पुण चउत्थपुडए तं भुञ्जिस्सामि सयमेव ॥ ९४ ॥
कुणमाणस्स य एवं बारसवासा उ तस्स वोलीणा । अन्ते तवसुसियङ्गो पच्चक्खियभत्तपाणो उ ॥ ९५ ॥
पाओवगमनिवेत्तो दिट्ठा रुट्ठे जणे य खामेत्ता । अच्छइ समाहिचित्तो मासियसंलेहणाज्झुसिओ ॥ ९६ ॥
कालं काऊण तओ उववन्नो चमरचञ्चनामाए । असुराण पुरवरीए चमरो नामेण असुरिन्दो ॥ ९७ ॥
सीहासणे निसन्नो सोहाभावेण ओहिणा उड्ढं । सोहम्मगयं सक्कं पासइ सुरभडसहामज्झे ॥ ९८ ॥
तं दट्ठुमासुरुत्तो अप्पत्थियपत्थियाइगुणजुत्तो । को एस सुहं चेट्ठइ अवमन्नन्तो तिणं व जगं ॥ ९९ ॥
पुच्छइ य निए देवे उड्ढं को एस रिद्धिमयमत्तो । चिट्ठइ मम सीसोवरि तेऽवि य साहेन्ति पञ्जलिया ॥१२००॥
एसोऽवि देवराया सामी सोहम्मवासिदेवाणं । पडिवक्खमहणपच्चलवज्जधरो अतुलबलरिद्धी ॥ १ ॥
तं सोउं सुट्ठुयरं परिकुविओ भणइ अज्ज टालेमि । नियभुयपरक्कमेणं विलसन्तो सुरवराण सिरिं ॥ २ ॥
असुराणवि एस पहू हवेज्ज अहवा अहं सुराणं पि । एक्कम्मि न मायन्ति य पडियारे दोन्नि खग्गाइं ॥ ३ ॥

---

१ अ—गेण्ह । २ ब—°वन्नो । ३ अ—°भट्ठे । ४ ब—°मेत्तो । ५ ब—चिट्ठ° । ६ ब—°ण व । ७ ब—निययदे° ८ब—साहि° । ९ ब—हु ।

केइ विलेवणमङ्गे कुङ्कुमकत्थूरिया[1] य लायन्ति । अन्ने धूलीमलकद्दमाविला एत्थ हिण्डन्ति ॥ ११८० ॥
केइ वि नीरोयतणू केइ वि कुट्ठाइदुट्ठगयविहुरा । केइ चिराऊ अन्ने बालावत्थाईसु[2] मरन्ति ॥ ८१ ॥

एवं च नाऊण—

सयणे धणे असारे मोहं मोत्तूण कुणह जिणधम्मं । जं परभवाणुगामी सो चिय जोहारमित्तो व्व ॥ ८२॥

किञ्च—

माणुस्सं मूलधणं पाविय लाभो बुहेण कायव्वो । न उ छेयमाइतिन्नि उ वणियसुया एत्थुदाहरणं ॥ ८३॥
एमाई सोऊणं पडिवुद्धा पाणिणो तहिं बहवे । पुच्छइ य पुरजणो तो भयवं! को एत्थ पुन्नो त्ति ॥ ८४ ॥
जिन्नेयरसेट्ठीणं भयवं पि हु आह जिन्नसेट्ठि त्ति । जं दाणुल्लासेणं तेण बहू अज्जिओ लाभो ॥ ८५ ॥
अच्चुयकप्पुप्पत्ती अइरेण य सिवसुहं च[3] सो लहिहि । तप्परिणामो य तहिं पुव्वुत्तो तेसि परिकहिओ ॥८६॥
इयरस्स एगभविया हिरन्नवुट्ठी न पेच्चसुहहेऊ । सावि य जिणभत्तीए खित्ता नो तस्स बहुमाणा[4] ॥ ८७ ॥
सद्धारहियमविहिणा दाणं पि न होइ सुहफलं जम्हा । दाणासंपत्तीयवि विसिट्ठसद्धा महाफलया ॥ ८८ ॥
वीरोऽवि सुंसुमारे गन्तुं बाहिं ठिओ महापडिमं । तत्थ य चमरुप्पाओ जाओ सो भन्नए इण्हिं ॥ ८९ ॥
एत्थेव भरहवासे वेभेलो नाम सन्निवेसो त्ति । तत्थत्थि अइसमिद्धो गाहवई पूरणो नाम ॥ ११९० ॥

---

१ ब—°कप्पुरियाइ ला° । २ अ—°यसु । ३ ब—च होहीओ । ४ ब—बहु° ।

चित्तियधवलहरेसुं गवक्खसारेसु केइ निवसन्ति। अन्ने उ तणकुडीरे नीए बिलधूलिकलियम्मि ॥ ६८ ॥
वरभोज्जखज्जगविही सव्वरसं केइ एत्थ भुञ्जन्ति। अन्ने कुलत्थकोद्दवकूरम्बिलमाइ न लहन्ति ॥ ६९ ॥
पट्टंसुयाइपवरे महग्घवत्थे य केइ परिहन्ति। अन्ने उ जिन्नकम्बलिडण्डियखण्डाइं निवसन्ति ॥ ११७० ॥
मणिकञ्चणछुरियासु य सेज्जासुं पवरतूलिकलियासुं। एगे सुयन्ति अन्ने खडसत्थरयं पि न लहन्ति ॥ ७१ ॥
करितुरयरहाईसुं एगे गच्छन्ति पवरजाणेसुं। अन्नेणुवाहण च्चिय ढणक्कयं [2]देन्ति फुट्टपया ॥ ७२ ॥
पाहाउयसद्देहिं केइ वि उज्झ(ट्ठ)न्ति गीयसद्देहिं। अन्ने अरन्नवासी सिंयालरावेहिँ जग्गन्ति ॥ ७३ ॥
अन्तेउरमेगेसिं रूवाइजुयं वियक्खणविणीयं। अन्ने निम्महिल च्चिय दुम्महिला अहव जायन्ति ॥ ७४ ॥

तथाहि—

आलत्तावि न भासइ भिउडिं कौंउं व देइ उल्लावं। अज्जाघरघण्टा इव छिक्का सुइरं कणकणेइ ॥ ७५ ॥
एगे चाई भोगी अन्ने देहि त्ति जम्पिणो रङ्का। नग्गुग्घाडा अवरे करेन्ति कम्माइँ परगेहे ॥ ७६ ॥
सिसिरे गमन्ति रयणिं वरपाउरणेहिँ पाउया एँगे। अन्ने देसउडीए वायन्ति उ दन्तवीणाओ ॥ ७७ ॥
केसिञ्चि कुलुद्धरणा धम्मत्थपरा हवन्ति वरपुत्ता। अन्नेसिं बहुयाओ दुच्छरहण्डाओं धूयाओ ॥ ७८ ॥
निसुणन्ति केइ निच्चं जिउ देव! महापहु! त्ति वयणाइं। अन्ने मदिट्ठ! पाविट्ठ! फिट्ट इय घरिणिमाईणं ॥ ७९ ॥

---

१ ब—०कुद्द० । २ ब—दिन्ति । ३ ब—सीयालरवेहि । ४ अ—काउं व । ५ ब—भोइ । ६ ब—अन्ने ।

जा चिट्ठइ ता भयवं अहिणवसेट्ठिस्स मन्दिरं पत्तो। तेण य उदासभावा भणियं रिसिणो दलह भिक्खं ॥
दिन्ना तो कुम्मासा गिहकम्मयरीएँ सेट्ठिवयणेणं। जाया य पञ्चदिव्वा पारिय वीरो गओ तत्थ ॥ ५८ ॥
दुन्दुहिसद्दं सोउं दट्ठुं देवागमं च सो चिन्ते। पडिलाभिओ जिणिन्दो केणइ इह पुन्नमन्तेणं ॥ ५९ ॥

अवि य—

चिन्तामणी व एसो कप्पतरू जङ्गमो तिहुयणम्मि। अम्हारिसाण गेहे नागच्छइ पुन्नरहियाण ॥ ११६० ॥
एवं विसन्नहियओ दाणुल्लासपरिवड्ढणनियत्तो। बन्धइ अच्चुयकप्पे आउं उक्कोसयं अह सो ॥ ६१ ॥
खणमेत्तं न सुणन्तो दुन्दुहिसद्दं तु जइ सुपरिणामो। आरुहिय खवगसेढिं ता केवलमेव पाविन्तो ॥ ६२ ॥
अहिणवसेट्ठी एत्थं कयउन्नो जस्स एरिसी जाया। रिसिदाणेणं रिद्धी एव पसिद्धी जणो कुणइ ॥ ६३ ॥
दाणुज्जयस्सवि इमा न जिन्नसेट्ठिस्स ता इमं सव्वं। अच्छी पसारिय चिय कज्जलयं वाउणा नीयं ॥ ६४ ॥
पासजिणस्स[1] य केवलि तत्थुज्जाणे समोसढो तइया। तं वन्दिउं पुरजणो हिट्ठमणो[3] पज्जुवासेइ ॥ ६५ ॥

केवलिणा भणियं—

धम्मे उज्जमियव्वं लद्धुं माणुस्समाइसामग्गिं। धम्माधम्माण फलं पयडं चिय दीसए जेणं ॥ ६६ ॥
उत्तमकुलेसु धन्ना एगे जायन्ति खत्तियाईसुं। चण्डालभिल्लमाइसु अन्ने जायन्ति कयपावा ॥ ६७ ॥

---

१ ब–°मेस। २ ब–° स्स केवली। ३ अ–हेट्ठ°।

जीवाइपयत्थविऊ चीवन्दणमाइधम्मकिच्चेसुं । निच्चं चिय उज्जुत्तो उदारयाईगुणजुओ य ॥ ४५ ॥

किञ्च—

जह भिक्खूणं बारस मासाईया हवन्ति पडिमाओ । तह सावयाण दंसणमाई एक्कारसप्पडिमा ॥ ४६ ॥

दंसणवयसामाइयपोसहपडिमा अबम्भसच्चित्ते । आरम्भपेस[1]उद्दिट्ठवज्जए समणभूए य ॥ ४७ ॥

एमाई परिभाविय जह सत्तीए य फासियप्पडिमो । सत्ताइसु मेत्ताईगुणेहिँ पवरेहिँ उववेओ ॥ ४८ ॥

दिट्ठो य तेण भयवं णाओ अरिहा इमो यं चरिमो त्ति । वन्दइ य पज्जुवासइ पइदियहं परमभत्तीए ॥ ४९ ॥

नाओ अ विहरणेणं मासक्खमणेण संठिओ भयवं । कत्तिगिदिवसे चिन्तइ नूणं पारिस्सई अज्ज ॥ ११५० ॥

तो[3] जइ कहमवि गेहे आगच्छइ मज्झ पुन्नजोगेणं । ता पडिलाहेमि अहं इय चिन्तिय अच्छए पउणो ॥५१॥

पउणियवरभोज्जविही भिक्खासमए य गोयरं पविसे । मत्तवरवारणगई वीरो चउमासखवणन्ते ॥ ५२ ॥

अडमाणं दट्ठूणं हरिसियहियओ य कुणइ सो चिन्तं । सत्तट्ठपयाइँ अहं समुहं गन्तुं जिणवरस्स ॥ ५३ ॥

तिपयाहिणं करिस्सं पणमिस्सं भूमिनिहियभालयलो । पडिलाभिस्सामि तओ निययकरेहिं सुभत्तीए ॥५४॥

सफलं मज्झ भविस्सइ जम्मं जीयं च माणुसत्तं च । आगच्छिस्सइ भयवं मज्झ गिहे अज्ज जइ कह वि ॥

इय जिणवरभत्तीए पइसमयसमुल्लसन्तपरिणामो । अज्जिन्तो सुहपुन्नं खवयन्तो पावकम्माइं ॥ ५६ ॥

१ ब—०पेसि० । २ ब—उ । ३ ब—ता ।

विहडिउ तोऽवि न देव ! चित्तु सुविसुद्धह भावह विहडइ किं कत्थइ सुवन्नु उत्तिन्नु सुताचह ॥ ३७ ॥
[1]बहुसो सुरु पाविट्ठु दुट्ठ परिभट्ठु पइन्नहि तिहुयणि भायणु विगयपुन्नु संपन्नु अवन्नहि ।
[2]तुहु पुणु तिन्नपइन्नभारु तइं जसु वित्थारिउ कुन्दसमुज्जलु भुवणमज्झि पसरइ अनिवारिउ ॥ ३८ ॥
गरुयपरक्कमसत्तसारभत्तिब्भरभारिउ तइं उवसग्गपडिक्खलंतु हउं देव ! निवारिउ ।
किं खरनहरपहारु घोरदाढालिविराइउ करिवर[3]रणिसंघट्टि करइ हरि अवरु सहाइउ ॥ ३९ ॥
तइं [4]पहु घोरुवसग्गसोढ बारस संवच्छर सामि ! अकारणरुट्ठदुट्ठजणजणियअमच्छर ।
धीरत्तणु तुह किं पि अन्नु निरुवमु अक्कुट्ठिउ [5]वीरनाउं [6]पइं लोयमज्झि पायडिउ जहट्ठिउ ॥ ११४० ॥
[7]तुहु अतुलियबलु विमलनाणु गम्भीरथिरासउ सारयससहरकन्ति खन्तिकारुन्नह आसउ ।
निरुवमसत्तुपसन्तचित्तु तइं जगु आणन्दिउ तुहु पयजुयलु नरिन्दचन्द[8]देविन्दिहि वन्दिउ ॥ ४१ ॥
इय थोऊणं सक्को काऊण पयाहिणं गओ सग्गं । भयवं वेसालीए संपत्तो विहरमाणो उ ॥ ४२ ॥
समरे उज्जाणम्मी बलदेवगिहम्मि संठिओ [9]भयवं । चाउम्मासियखमणं उवसंपजित्तु वासासु ॥ ४३ ॥
तत्थत्थि परमसड्ढो जिणदत्तो जो जणम्मि विक्खाओ। विहवक्खएण सेट्ठिपयचाइओ जिन्नसेट्ठि त्ति ॥११४४॥
जो य—

---

१ ब–पहु सो । २ अ–तुहं । ३ ब–°रण । ४ अ–बहु° । ५ ब–वीरु° । ६ ब–पइं । ७ ब–तुहु । ८ ब–°वेहिं वि° । ९ ब–पडिमं ।

तणु संछाइउ बहलधूलिसंभारनिवाइण खण्डिउ तेण पयण्डतुण्डउड्डंसनिकाइंण ।
पीवरनउलुन्दुरेहिं दीहदाढग्गेहिं वियलिउ तहवि समाहिहि बद्धलक्खु तुह चित्तु न तरलिउ ॥ ३१ ॥
दुट्ठपिपीलियकुलिसतुण्डघेइल्लमहिल्लिय केसरिकन्धररोमवन्नविञ्छुयगणपेल्लिय ।
छिन्दिउ भिन्दिउ डसिउ तेहिं तुह देहु करालिउ सुहज्झाणह सोंडीर वीर ! मणु तुज्झ न चालिउ ॥ ३२ ॥
सुण्डाडण्डेण लेवि गयणि तुह तणु उल्लालिउ पहणिउ दन्तग्गेहिं गेंएण महियलि अप्फालिउ ।
घोरघुरुक्कारोंविवग्घरूवेहिं विहण्डिउ धम्मज्झाणु पहाणु तोडवि तुह णाह ! ण खण्डिउ ॥ ३३ ॥
खुहियकयन्तसमाणु फुरियभासुरकन्तियकरु दीहरदसणकरालवयणु तिहुयणह भयंकरु ।
विरइउ गुरुवेयालु तेण तणु तुज्झ कयत्थिउ तुह मणु तोडवि न वीर ! धीर ! उम्मग्गि पत्थिउ ॥ ३४ ॥
सक्करेणुहिं निविडघाउ खरमारुइं ताडिउ मण्डलिवाइं कुलालचक्क जिह अङ्गु भमाडिउ ।
तेहिं न खोभिउ वीर ! तंसि न य दुट्ठभुयङ्गिहिं खोहिज्जइ केसरिकिसोरु किं कहिं वि कुरङ्गिहिं ॥ ३५ ॥
पुण गयणग्गह कालचक्कु सिरिमुक्कु सुरुट्ठिण गिरिगुरु तेण सुतिक्खधारु सुरनरह अणिट्ठिणं ।
तसु घाएण तुह जाणु जाव तणु धरणिहिं खुत्तउ चलिउ न चित्तु समाहिमग्गि पसरन्तु निरुत्तउ ॥ ३६ ॥
विहरिउ तणु छम्मासु जाव बहुविहउवसग्गेहिं झाणभङ्गु पारद्धु वीर ! तुह णेगेहिं मग्गेहिं ।

१ ब—°रण । २ अ—वेम्भु° । ३ अ—गयणि । ४ ब—°राव° । ५ अ—कहि । ६ ब—ट्ठेण । ७ ब—°ट्ठेण । ८ ब—°णिहि ।

सक्काईया देवा उव्विग्गमणा य तत्थ चिट्ठन्ति । परिचत्तहासकीला पेच्छन्ता सामिउवसग्गे ॥ १९ ॥
संगमयमेज्जमाणं दट्ठूण परंमुहो ठिओ सक्को । जम्पइ भो भो तियसा ? एस दुरप्पा अदट्ठव्वो ॥ ११२० ॥
एएण चित्तरक्खा ण कया अम्हाण जं जिणिन्दस्स । विहिया महोवसग्गा तिहुयणजणवन्दणिज्जस्स ॥ २१ ॥
ता एस असंभासो निव्विसओ होउ एव भणियम्मि । सो नियदेविसमेओ मन्दरसिहरे ठिओ गन्तुं ॥ २२ ॥
भयवं पि बीयदिवसे घोसगओ वच्छवालथेरीए । पडिलाहिओ सुहरिसियमणाएँ दोसीण खीरीए ॥ २३ ॥
दिव्वाणि पञ्च भूयाणि विहरमाणो गओ य सावत्थिं । बाहिं पडिमाएँ ठिओ उज्जाणे तत्थ लोएणं ॥ २४ ॥
जत्ताएँ खन्दपडिमा अलङ्किया पुप्फवत्थमाईहिं । रहआरोहनिमित्तं आढाइ न कोइ वीरस्स ॥ २५ ॥
णाऊण ओहिणा तो सक्को अणुपविसिऊण तं पडिमं । चलिओ वीराभिमुहो लोगो तुट्ठो इमं भणइ ॥ २६ ॥
सयमेव रहे देवो विलग्गिही सोऽवि पणमए गन्तुं । वीरं ताहे लोगो आउट्टो एस देवो त्ति ॥ २७ ॥
पूएइ महावीरं सक्कोऽवि हु होइऊण पच्चक्खो । वन्दइ नमंसइ जिणं सरीरखेमं च पुच्छेइ ॥ २८ ॥
निद्दयसंगमयामरदुस्सहविविहोवसग्गकसवट्टे । निव्वडियं जयपहुणो वीरत्तं थोउमाढत्तो ॥ २९ ॥
जय संगमयसुरेण देव ! दारुणपरिणामिण विरइयघोरुवसग्गविविहतुहखोहणकामिण ।
नवरि न झाणहु चलिउ चित्तु तुह वीर ! उदारह गुरुवाओविलिहि चलइ सिहरु किं कुलगिरिसारह ॥११३०॥

---

१ ब—सामिं ताहे लो० । २ ब—धीरच० ।

जिणचलणन्तरमज्झालरन्धओ विरइओ य सूयारो । एएहिं जा न खुहिओ ताहे रुट्ठो वहनिमित्तं ॥ ८ ॥
अयंभारसहस्ससमयं सिरम्मि गयणाओ मुयइ सो चक्कं । पडिहाएणं जस्स हु चुण्णिज्जइ पव्वयवरोऽवि ॥ ९ ॥
भयवं पि जाणुमेत्तं खुत्तो धरणीए वज्जकढिणाए । वालग्गं पि न भयवं झाणाओ चलइ धीरप्पा ॥ १११० ॥
दंसइ सूरस्सुदयं भणइ य देवज्जगा किं न वयसि । भयवं पि मुणइ अज्जावि वट्टइ रयणी इमा माया ॥ ११ ॥
वीसइमो उवसग्गो अणुकूलो एस होइ नायव्वो । अहवावि इमो भण्णइ संगमओ भणइ जिणवीरं ॥ १२ ॥
तुट्ठोमि तुज्झ भयवं ! सग्गं तं नेमि अहव पाएसु । पाडेमि तुज्झ तिजगं अहवा जं मग्गियं देमि ॥ १३ ॥
इय वीसं उवसग्गा एक्कनिसाए कया उ पावेणं । छम्मासं जाव पुणो अन्ने अणुकूलपडिकूला ॥ १४ ॥
जा चालिउं न सक्कइ सामी मणयंपि धम्मझाणाओ । ताहे निव्विन्नमणो आउट्टो पडइ पाएसु ॥ १५ ॥
खामेइ य अवराहं सव्वं तं सामि ! जं भणइ सक्को । तुम्हे सच्चपइन्ना भग्गपइन्नो अहं जाओ ॥ १६ ॥
संपइ हिण्डह विहरह भुञ्जह न करेमि किंचि उवसग्गं । इय भणिओ भणइ पहू हो संगमया ण कस्सावि ॥१७॥
होमि अहं वत्तव्वो नियइच्छाए अईमि चिट्ठामि । संगमओ य विलक्खो कयगुरुपणई गओ सग्गं ॥ १८ ॥

इओ य—

---

१ अ—°तिभा° । २ ब—°रिम्मि । ३ ब पुस्तके—अस्या गाथाया उत्तरार्द्धमग्रेतनगाथायाश्च पूर्वार्द्धं नास्ति । ४ अ—तह वि हु । ५ अ—°यंति । ६ ब—णाउट्टो । ७ ब—उवस° ।

भयवं पि विहरमाणो दढभूमिं आगओ बहिं तीए। पेढाले उज्जाणे पोलासं चेइयं तत्थ ॥ ९५ ॥
अट्ठमभत्तेण ठिओ अइदुक्करमेगराइयं पडिमं। अनिमिसनयणो एगम्मि पोग्गलेऽचित्तलुहम्मि ॥ ९६ ॥
निच्चलनिरुद्धदिट्ठी सुद्धज्झाणोपलम्बियभुओ य। ईसिं ओणयकाओ निक्कम्पो मन्दरगिरि व्व ॥ ९७ ॥
सक्को य देवराया भगवन्तं ओहिणा पलोएउं। संजायबहलहरिसो बहुसुरपरिसाए मज्झगओ ॥ ९८ ॥
सामिस्स नमोक्कारं काउं पञ्चङ्गकयपणामो य। अच्चब्भुयजयपहुचरियरञ्जिओ भणइ गुरुसद्दं ॥ ९९ ॥
सव्वं पि हु तेलोक्कं अभिभूय ठिओ अहो! महावीरो। देवेहिँ दाणवेहिँ झाणाओ ण तीरए चलिउं ॥११००॥
गुरुपवणेहिँ व मेरू इय सोउं चिन्तए अभव्वसुरो। पावमई संगमओ सुरवइसामाणिओ तत्थ ॥ १ ॥
सच्छन्दवाइसक्को अहवा रागेण एवमुल्लवइ। को किर मणुस्समेत्तो चालिज्जइ नो सुरेहिं पि ॥ २ ॥
चालेमि अहं गन्तुं सक्को पुण तं न वारए इन्तं। परनिस्साए भयवं कुणइ तवं मा इमं सुणउ ॥ ३ ॥
सीहस्सेव सियालो तुच्छप्पा वायसो व्व गरुडस्स। वीरस्स खोहणत्थं पोलासे आगओ सोऽवि ॥ ४ ॥
धूलीवरिसं बहलं पिपीलियाओऽवि वज्जतुण्डाओ। दंसा घयँइल्ला विच्छुया य नउला अइकराला ॥ ५ ॥
मूसा सप्पा य करी करेणुया वग्घदुट्ठवेयाला। खरमारुयमण्डलिमारुया य सिद्धत्थतिसलाण ॥ ६ ॥
करुणं विलवन्ताइं रूयाइं विउव्वए रुयन्ताइं। पक्कणओ जिणवरतणुविलइय बहुसउणपञ्जरओ ॥ ७ ॥

१ अ–सुणउ। २ अ–बहुलं। ३ व–°ओ य। ४ अ–यउ°। ५ ब–°वाइं।

नाओ तुम्ह पहावो छुट्टो एसो तुहा[1]णुभावेणं । ता खमह मज्झ भयवं न याणिओ तुम्ह सीसो त्ति ॥ ८२ ॥
गोसालो पुण पुच्छइ किमेस जूयायरो भणइ भयवं ! । कहियं च तेउलेसासाम[2]त्थं सामिणा तस्स ॥ ८३ ॥
तो संभन्तो पुच्छइ किह एसा होइ जो उ गोसाला । छट्ठं छट्ठेण तवं करेइ आयावणानिरओ ॥ ८४ ॥
पारणए य नहन्तं भुञ्जइ कुम्मासपिण्डियं एगं । पियइ उदगस्स पसइं छम्मासं जाव तस्सेसा ॥ ८५ ॥
जायइ एवं कहिउं कुम्मग्गामम्मि विहरिओ वीरो । चलिओ तेण पहेणं तिलथ[3]म्भो जत्थ दिट्ठो त्ति ॥ ८६ ॥
सो मङ्खसुओ पभणइ तिलथम्भो सामि! सो न निप्फन्नो । निप्फन्नो गोसाला पुप्फजिया तह तिला जाया ॥८७॥
उक्खणसि तुमं तइया मिच्छावाइत्तणं मम कुणन्तो । गोखुरनिहओ नवरं खुरकयवासेण सो लग्गो ॥ ८८ ॥
सो य असद्दहमाणो तत्थ गओ पेच्छए तहेव तयं । पक्खोडइ सुंगणियं करम्मि दिट्ठा य सत्त तिला ॥ ८९ ॥
कोद्दवियकूरभोयणपायसथालिनरमंसभोगम्मि । तिलनिप्फत्तीएँ तहा तेणं गहिओ नियइ[4]वाओ ॥ १०९० ॥
तो सामिसयासाओ फिट्टेउं सो गओ य[5] सावत्थिं । साहेइ तेउलेसं कुलालसालाए पुव्वुत्तं ॥ ९१ ॥
छहिँ मासेहिँ य जाया दासीए परिक्खिया य कूवतडे । तो दिट्ठपच्चओ सो गुरुहरिसो दप्पमावन्नो ॥ ९२ ॥
मिलिया छ सिद्धपुत्ता अवितहनेमित्तिया तया तस्स । तेसिं सयासेऽहीयं निमित्तमह लोयमोहणयं ॥ ९३ ॥
अजिणो जिणप्पलावी अकेवली केवलिप्पलावी य । सो हिण्डइ मयमत्तो बहुअन्तेवासिपरियरिओ ॥ ९४ ॥

---

१ व–तुह प्पहा° । २ व–तत्थ । ३ अ–°थुवो । ४ अ–°तिवा° । ५ व–उ ।

विकुइए खीरम्मी नहाइयं लज्जिओ तओ रुट्ठो। मग्गइ तीए भवणं न य जाणइ अन्नकयदारं ॥ १०७० ॥

तओ भणइ—

जइ किर अत्थि पहावो मम धम्मायंरियस्स तो इमा खिप्पं। दज्झउ पुरबाहिरिया तओ अहासन्नदेवेहिं ॥७१॥
दड्ढा सा मा भयवं अलियपहावो उ होउ इय नाउं। कुम्मग्गामस्स पहे कयाइ संपत्थिओ वीरो ॥ ७२ ॥
तत्थन्तरा य दिट्ठो तिलथम्भो पुच्छए य गोसालो। निप्पज्जिस्सइ एसो न व त्ति भयवं जिणो आह ॥ ७३ ॥
निप्पज्जिस्सइ एसो सत्त य एयस्स पुप्फजीवा उ। एगाएँ तिलत्तेणं सुङ्गणियाए भविस्सन्ति ॥ ७४ ॥
गोसालेणुक्खणिओ सलेट्ठुहो सो असद्दहन्तेणं। सन्निहियवन्तरेहि य मो सामी अलियवाइ[3] त्ति ॥ ७५ ॥
जलवासं तत्थ कयं गावीए खुरेण चम्पिओ लग्गो। पुप्फा तिला उ जाया कुम्मग्गामे गओ सामी ॥ ७६ ॥
बालतवस्सी एगो तस्स बहिं वेसियायणो नाम। आयावइ संतप्पा[4] छप्पइयाओ जडाहिन्तो ॥ ७७ ॥
रवितावताविंयाओ पडन्ति भूमीए सोऽवि य दयालू। घेत्तूण छुहइ सीसे तं दट्ठुं भणइ गोसालो ॥ ७८ ॥
किं मुणि[5]सि किं पि तत्तं जूयासेज्जायरो उ आहु तुमं। भिक्खू च भिक्खुणी वा एवं दो तिन्नि वाराओ ॥७९॥
ताहे सो परिकुविओ तस्स विणासाय मुयइ नियतेयं। सो भीओ पोकारइ तस्सणुकम्पाए वीरेणं ॥ १०८० ॥
मुक्का य सीयलेसा [6]तीए सा पडिहया उसिणलेसा। सो बालरिसी दट्ठुं रिद्धिं साभिस्सिमं भणइ ॥ ८१ ॥

१ अ–°इरिय°। २ व–नो। ३ अ–°वाय°। ४ व–तत्था°। ५ व–गुण°। ६ व–तं ए°।

तीयाणागयवेया थालीए भञ्जमाइसइ ॥ ५७ ॥
सोऽवि तमसद्दहन्तो ते गोवे भणइ एस देवज्जो । तीयाणागयवेया थालीए भञ्जमाइसइ ॥ ५८ ॥
ता रक्खह जत्तेणं तेऽवि य वंसविदलेहिँ बन्धन्ति । रक्खन्ति तहवि फुट्टा बहुतन्दुलखेवपब्भारा ॥ ५९ ॥
गोवेहिँ कवल्लाइं गहियाइं तेण किं पि नो लद्धं । ताहे विलक्खचित्तो धाविय मिलिओ जिणवरस्स ॥१०६०॥
सावत्थि संपत्तो कयाइ बाहिं ठिओ य पडिमाए । तो गोसालो पभणइ भिक्खावेल त्ति पविसामो ॥ ६१ ॥
नयरीए सिद्धत्थो जम्पइ भो अज्ज अन्तरं अम्ह । सो भणइ ममं साहसु अज्जाहं किं लहिस्सामि ॥ ६२ ॥
अज्ज तुमे भोत्तव्वं माणुसमंसं ति आह सिद्धत्थो । तमहं अज्ज गहिस्सं मंसस्स न संभवो जत्थ ॥ ६३ ॥
सो हिण्डिउमाढत्तो तत्थ य गाहावई उ पियदत्तो । तब्भज्जा सिरिदत्ता सा निन्दू पुच्छए एगं ॥ ६४ ॥
सिवदत्तं नेमित्तिं किह मे जीवेज्ज पुत्तभण्डाइं । सो भणइ नियं गब्भं पीसित्ता पायसं कुणह ॥ ६५ ॥
सुतवस्सिस्स पयच्छह नियघरदारं च अन्नओ हुत्तं । कायव्वं सो नाउं नियतवतेएण मा दहिही ॥ ६६ ॥
इय ते पयाथिरत्तं सोउं चेमं तहाकयं तीए । गोसालो हिण्डन्तो तीए पविट्ठो घरे कह वि ॥ ६७ ॥
तीए वि तस्स दिन्नो पुव्वुत्तो पायसो महुघयड्ढो । नत्थेत्थ नूण मंसं इय भुत्तो तुट्ठचित्तेणं ॥ ६८ ॥
आगन्तूण य जम्पइ वट्टइ नेमित्तियत्तणं तुज्झ । कुणमाणस्स उ सुइरं अज्जं चुक्कं तुह निमित्तं ॥ ६९ ॥
विहडइ मज्झ निमित्तं न कयाइ वि एवमाह सिद्धत्थो । पत्तियसि जइ न तो वमसु तेण वमियं तओ दिट्ठं ॥६९॥

---

१ अ—°टले° । २ अ—°देवं । ३ अ—अवन्न° ।

एक्कं पि सयलकल्लाणकारणं होइ परमसद्धाए। दाणं मुणीण दिन्नं जहेव धणसालिभद्दाणं ॥ ४४ ॥
जायाणि पञ्च दिव्वाणि ताणि दट्ठूण रिद्धिलोभेण। गोसालो भणइ जिणं भयवमहं तुज्झ सीसो त्ति ॥ ४५ ॥
भयवं मोणेण ठिओ मासक्खमणं करेइ बीयं तु। पारणए आणन्दो पडिलाहइ खज्जगविहीए ॥ ४६ ॥
तइयम्मि पुणो नन्दो पारावइ सव्वकामगुणिएण। गोसालोऽवि निओदरभरणपरो सेवए वीरं ॥ ४७ ॥
कत्तियपुन्निमाए य।
नाणी एसो सुम्मइ ता णाणपरिक्खणं करेमि त्ति। चिन्तिय पुच्छइ वीरं अज्जाहं किं लभिस्सामि ॥ ४८ ॥
सिद्धत्थो भणइ तुमं कोद्दवकूरं च अम्बिलुम्मीसं। कूडं रूवगमेगं दक्खिणकज्जे य पाविहिसि ॥ ४९ ॥
सो भग्गइ हिंडन्तो भण्डीसुणगो व्व भोयणं मिट्ठं। न य लहइ तओ संज्झासमए कम्मारयविइन्नो ॥१०५०॥
लद्धो कोद्दवकूरो भुक्खियतिसिएण अम्बिलुम्मीसो। तह रूवगो य एगो परिक्खिओ जाव सो कूडो ॥ ५१ ॥
तो आगओ विलक्खो भयवं पि चउत्थखमणपारणए। नालन्दाओ विहरिय पत्तो कोल्लागगामम्मि ॥ ५२॥
बहुलदिएणं घयमहुजुत्तेणं पायसेण भत्तीए। पडिलाहिओ महप्पा पञ्च य दिव्वाणि सव्वत्थ ॥ ५३ ॥
गोसालो भयवन्तं अनियन्तो लुण्डमुण्डणं काउं। हिण्डइ विमग्गमाणो कोल्लागे आगओ मिलिओ ॥ ५४ ॥
वच्चइ सुवन्नखलयं सामी तत्थन्तरे अरण्णम्मि। महईए थालीए खीरिं रन्धन्ति गोवाला ॥ ५५ ॥
गोसालो भणइ पहू एत्थ पडिक्खेह जेण भुञ्जामो। निप्पज्जिही ण एसा खीरी इय आह सिद्धत्थो ॥ ५६ ॥

पत्तो य पाउसम्मी रायगिहे तन्तुवायसालाए। तत्थ ठिओ णालन्दाबाहिरियाए महावीरो ॥ ३६ ॥

इओ य—

मङ्खलिमङ्खस्स सुओ भद्दाए उयरसंभवो अत्थि। गोसालाएँ पसूओ तो सो गोसालनामो त्ति ॥ ३७ ॥

अब्भसियमङ्खसिप्पो जोव्वणपत्तो य चित्तफलगकरो। एगागी हिण्डन्तो रायगिहे सोऽवि संपत्तो ॥ ३८ ॥

वासावासनिमित्तं सामिं अणुनविय सालकोणम्मि। नियसिप्पदंसणपरो पुरलोयाणं ठिओ सोऽवि ॥ ३९ ॥

भयवं पि पढममासक्खमणस्स उ पारणम्मि भिक्खट्ठा। विजयस्स गिहं पविसइ सो पासिय एज्जमाणं तं ॥१०४०॥

अब्भुट्ठइ अभिगच्छइ सत्तट्ठपए पयाहिणं कुणइ। हिट्ठमणो पडिलाहइ विउलाए भोयणविहीए ॥ ४१ ॥

भणियं च—

"पडिलाहिस्सामि त्ति तुट्ठे पडिलाहेमाणे तुट्ठे पडिलाहिए वि तुट्ठे।"

एवं तिकालतुट्ठीसुद्धेणं परमपत्तदाणेणं। पुन्नं सुहाणुबन्धं उत्तममावज्जियं तेण ॥ ४२ ॥

किञ्च—

देवाउयं निबद्धं भवो परित्तीकओ य अन्नेसिं। जणियं च बोहिबीयं पसंसणाहेउभावेणं ॥ ४३ ॥

जओ—

१ ब—सामी। २ ब—°णं ति।

दगतीरे पडिकमिउं इरियावहियं[1] य पत्थिओ भयवं । नइपुलिणे तत्थ पया दीसन्ति सुलक्खणा पवरा ॥२४॥
ते दट्ठूणं चिन्तइ पुस्सो सामुद्दलक्खणफलेण्णू[2] । पयचारेणं गच्छइ भविस्सचक्की फुडं एसो ॥ २५ ॥
ता ओलग्गामि इमं साहेमि भविस्सलक्खणफलं[3] च । जेणाहं लच्छीए आजम्मं भायणं होमि ॥ २६ ॥
थूणागसन्निवेसे[4] बाहिं पडिमं ठियं च सो वीरं । दट्ठुं[5] विसन्नचित्तो चिन्तइ मे निप्फलमहीयं ॥ २७ ॥
जं चक्किलक्खणजुओ हिण्डइ अप्पत्तनिवसणाहारो । एसो हु समणरूवो ता लक्खणसत्थमुज्झामि ॥ २८ ॥
एत्थन्तरम्मि सक्को आभोइय ओहिणा तहिं एइ । वन्दइ नमंसइ जिणं पभणइ सामुद्दियं तं च ॥ २९ ॥
भो पूस ! किं विसन्नो अमुणन्तो लक्खणाण परमत्थं । एसो तिहुयणमहिओ अट्ठुत्तरलक्खणसहस्सो ॥१०३०॥
अब्भिन्तरलक्खणं पुण तुमं न याणासि—
रुहिरं गोखीराभं मंसं संखुज्जलं च निव्विस्सं । देहं आमयमलसेयवज्जियं सुरहिनीसासं ॥ ३१ ॥ इक्खाइ ॥
धम्मवरचक्कवट्टी असुरिन्दसुरिन्दवन्दिओ एसो । तिहुयणवरकप्पतरू अमोहवयणो महावीरो ॥ ३२ ॥
संवच्छरं च दाणं वरवरियाघोसणेण दाऊणं । सासयसुहमोक्खट्ठा तवसंजमरज्जमल्लीणो ॥ ३३ ॥
ता सत्थमवितहं[6] चिय मा निव्वेयं करेसु मग्गसु य । जं ते रोयइ आसा मा जायउ निप्फला तुज्झ ॥ ३४ ॥
सामिं[7] उद्दिसिय कया इय भणिउं देइ सुरवई तस्स । जं मग्गियं हिरन्नं सो तुट्ठो पणमए वीरं ॥ ३५ ॥

---

१ व—°याए। २ अ—लं च । ३ अ- °ंरं च। ४ व—थोणा° । ५ अ—अट्ठो° । ६ अ—°त्थ अ° । ७ अ—सामिय उ° । ८अ—°णिओ।

सोऽवि य सड्ढो चिन्तइ बाहिं मुक्का इमे हु लोगेहिं । वाहिज्जन्ति चरन्ति य अफासुयहरियमाईयं ॥ ११ ॥
ताहे गिहट्ठियाणं फासुयचारीएँ गलियमुदएणं । खाणेण य सो तेसिं करेइ सव्वं पि अक्खूणं ॥ १२ ॥
अट्ठमिचउद्दसीसु य उववासं करियं धम्मसत्थाइं । वाएइ तेसि पुरओ ते सन्नी ताणि सोऊणं ॥ १३ ॥
भद्दयचित्ता जाया जद्दिवसं सावओ न जीवेइ । तद्दिवसं सुहभावा आहारं तेऽवि वज्जन्ति ॥ १४ ॥
सड्ढस्स तेसु जाओ बहुमाणो समहिओ सिणेहो य । एए उवसन्तप्पा भावियचित्त त्ति नाऊणं ॥ १५ ॥
भण्डीरमणे जत्ता जाया नीया य ते अपुच्छाए । सावगमेत्तेण तहिं जोएत्ता नियफिरिक्काए ॥ १६ ॥
अन्नस्स एरिसा णत्थि एव सिङ्गारमुव्वहन्तेणं । अन्नेहिं य सद्धिं धवाडिया तेण वसहेहिं ॥ १७ ॥
ते य मिलाणा छिन्ना सड्ढगिहे तेण आणिउं बद्धा । न चरन्ति नेय उदगं पिबन्ति अइविहुरसव्वङ्गा ॥ १८ ॥
विन्नायवइयरेणं सड्ढेण य खिज्जियं बहुपयारं । भत्तं पच्चक्खाविय दिन्नो तेसिं नमोक्कारो ॥ १९ ॥
तो मरिउं सुहभावा नागकुमारा महिड्ढिया जाया । पेच्छन्ति य ओहीए उवसग्गं वद्धमाणस्स ॥ १०२० ॥
तुरियं तत्थागन्तुं जिणवरभत्तीए गिण्हए नावं । बीओ य तं सुदाढं निज्जिणइ महिड्ढियत्तेणं ॥ २१ ॥
जं तस्स चवणकालो नवजाया ते य सो तओ नट्ठो । पणमन्ति ते य चलणे महिमं च करिन्ति वीरस्स ॥२२॥
लोगोऽवि तह करेई सुरेहिं वुट्ठं च कुसुमजलवरिसं । नावाए उत्तिन्नो वीरो असुरा पेडिगया य ॥ २३ ॥

१ अ–अनन्नेहिं। २ अ–°मित्ते° । ३ ब–तेय। ४ ब–मिम°।५ ब–°यन्ति । ६ अ–°ए। ७ ब–य ते। ८ ब–फरे°। ९ °परिग°।

तस्सोवसमं च पुणो इमस्स रिसिणो महापभावेणं । इय कहिए संचलिया नावा पत्ता अगाहजले ॥ ९८ ॥
दिट्ठो य तत्थ भयवं सुदाढनामेण नागकुमरेणं । पुव्वं तिविट्ठमारियकेसरिजीवेण सो कुविओ ॥ ९९ ॥
कयसंवट्टगवाओ उव्वोलइ नावमुदगमज्झम्मि । एत्थन्तरे य कम्बलसबलाणं आसणं चलियं ॥ १०००॥
तेसिं पुण उप्पत्ती भण्णइ महुराएँ सावओ आसि । जिणदासो नामेणं जिणदासी भारिया तस्स ॥ १ ॥
जीवाइपयत्थविऊ जिणपवयणरागरत्तमिञ्जट्ठी । धम्माउ न चालिज्जइ देवासुरजक्खरक्खेहिं ॥ २ ॥
पञ्चहिं अणुव्वएहिं गुणव्वएहिं च तिहि वि परिसुद्धो । बहुवीयणन्तकाइयकम्मादाणेण विणियत्तो ॥ ३ ॥
सामइयमुभयसंज्झं चीवन्दणपूयणं च तिकालं । अट्ठमिचउद्दसीसु य चउव्विहं पोसहं कुणइ ॥ ४ ॥
असणं पाणं पत्तं उवस्सयं सयणमासणं वत्थं । ओसहमाई वियरइ अइहीणं संविभागम्मि ॥ ५ ॥
पढइ गुणेइ सुणेइ य एगग्गो झायए नमोक्कारं । तवनियमभावणाइसु सावगकिचेसु उवउत्तो ॥ ६ ॥
तेहि य पचक्खायं जाजीवं चउप्पयस्स सव्वस्स । गिण्हन्ति दहियमाई निच्चं गोउलियहत्थाओ ॥ ७ ॥
जाया सिणेहवुड्ढी परोप्परं तेसिमिन्तजन्ताणं । गोउलियविवाहम्मि य कयाइ सोहा कया तेहिं ॥ ८ ॥
वत्थाहरणाईहिं तेहि य तुट्ठेहिं तस्स सड्ढस्स । उवणीया सियवन्ना गोणजुवाणा दुवे पवरा ॥ ९ ॥
सो भणइ मज्झनियमो परिग्गहे चउप्पयस्स काउं जे । ताणि पुणो तस्स गिहे बन्धेत्तु गया नियट्ठाणं ॥ १०१०॥

१ व–साविया । २ व–°दाणाण ।

तं च्चिय जन्तुं पढमं कोवो निद्दहइ जत्थ उववन्नो । जत्थुप्पन्नो तं चेव इन्धणं धूमकेउ व्व ॥ ८६ ॥
सुहसंपयाण विग्घो अणत्थमूलं विवेयपडिवक्खो । कोहो दुग्गईहेऊ तवसंजमनेहखयकारी ॥ ८७ ॥
सुमरसु तं खमगभवे कोवफलं चण्डकोसियभवे य । इय एवमाइ सोउं ईहापोहं करेन्तस्स ॥ ८८ ॥
जायं जाईसरणं संवेगं आगओ य सो परमं । तिक्खुत्तो भत्तीए पयाहिणं भगवओ कुणइ ॥ ८९ ॥
पच्चक्खिऊण भत्तं सुहपरिणामो बिले मुहं छोढुं । नवकारपरो चिट्ठइ जिणोणुकम्पाएँ तत्थ ठिओ ॥ ९९० ॥
सामिं दट्ठुं गोवाइयावि तत्थागया सुविम्हइया । पाहाणखिवणकट्ठाइघट्टणेहिं परिक्खन्ति ॥ ९१ ॥
जाहे कहवि न फन्दइ ताहे लोगस्स कहियमेएहिं । सो आगन्तुं सामिं वन्दइ सप्पं च पूएइ ॥ ९२ ॥

भणइ य—

पेच्छ रिसिणो पहावो इमस्स जं एरिसो फणी दुट्ठो । उवसमिओ नत्थि तवस्स अहव इह किंञ्चि वि असज्झं ॥ ९३ ॥
मक्खिन्ति घयाईहिं बहुमाणेणं चँ गोउलित्थीओ । तग्गन्धेण य घेप्पइ नियरेण पिपीलियाणं सो ॥ ९४ ॥
तं वेयणमैहियासिय सम्मं मासद्धमणसणं काउं । सहसारे उववन्नो मरिऊण महिड्ढिओ देवो ॥ ९५ ॥
संपत्थिओ य भयवं सुरहिपुरं तत्थ अन्तरे गङ्गा । तो सिद्धदत्तनावं आरूढो लोगमज्झम्मि ॥ ९६ ॥
रविए य कोसिएणं खेमिलओ सउणजाणओ भणइ । पाणन्तियमुवसग्गं कहइ इमो अम्ह जलमज्झे ॥ ९७ ॥

---

१ ब—°इकेऊ । २ ब—करि° । ३ ब—र्कि पिवि । ४ अ—व । ५ ग—°णअहि° ।

आसन्नपुरवरीए कयाइ आगन्तुरायपुत्तेहिं । तस्स परोक्खं भग्गो उडवो मोडेवि वणसण्डं ॥ ७४ ॥
गोवेहिँ तस्स कहियं कण्टियहेउं गयस्स जहवत्तं । सोउं च आसुरुत्तो वहणत्थं धाविओ ताणं ॥ ७५ ॥
घेत्तूण तिक्खफरुसं अक्खुंडिओ[1] खाणुयम्मि सो पडिओ । चण्डेण फरसुणा सो दुहजायसिरो मओ तुरियं ॥७६॥
रोसवसेणुववन्नो तम्मि वणे चेव मोहमूढमणो । दिट्ठीविसो भुयङ्गो मसिवन्नो भीसणायारो ॥ ७७ ॥
मुच्छाए वणसण्डं रक्खइ जे तत्थ तावसा आसि । ते दट्ठा केई पुण नट्ठा वेगेण भयभीया ॥ ७८ ॥
परियञ्चइ[3] वणसण्डं सोऽवि तिसंज्झं पि तत्थ जं नियइ । सउणं पि तं सरोसो दिट्ठिविसेणं दहइ सहसा॥७९॥
दिट्ठो य तेण सामी चिन्तइ य अहो उ एस धिट्ठो त्ति । वीसत्थो इह चिट्ठइ अमुणन्तो मज्झ सामत्थं ॥९८०॥
तो आसुरॆत्तचित्तो[4] सूरं निज्झाइऊण भयवन्तं । जोयइ पुणो पुणो सो तवतेएणं न पहवेइ ॥ ८१ ॥
सुट्ठुयरं आरुट्ठो डसिउं ओसरइ झत्ति दूरम्मि । पडिही ममोवरिं चिय इय चिन्तिय न य विसं कमइ ॥ ८२ ॥
सामिसरीरे सोऽवि हु पुणो पुणो डसइ नियइ भयवन्तं । जिणकन्तिसोमयाए दिट्ठी वि हु तस्स विज्झाया॥८३॥
णाउं वोहावसरं भणिओ सो भयवयाणुकम्पाए । उवसमसु चण्डकोसिय ! कोवो जं दारुणसहावो ॥ ८४ ॥

तथाहि—

न मुणन्ति परं अप्पं हियमहियं सुन्दरं च इयरं वा । धणमित्तणासमरणं वेरं न गणन्ति कोहन्धा ॥ ८५ ॥

---

१ अ—॰क्कुडिओ । २ अ—अड्डेणं । ३ परिभ्राम्यतीत्यर्थः । ४ अ—॰रूत्त॰ ।

तुन्नागस्सुवणीयं तुन्नियमेएण लक्खमोल्लं च । जायं अद्धद्धेण य दव्वं दोहिं पि तं गहियं ॥ ६१ ॥
संपत्थिओ य भयवं उत्तरचावालसन्निवेसम्मि । तत्थ य उज्जू वङ्को दो मग्गा उज्जुणा चलिओ ॥ ६२ ॥
गोवालेहिं निसिद्धो एत्थच्छइ दिट्ठिविसहरो भुयगो । तप्पडिबोहणहेउं गन्तुं तेणेव कणगखले ॥ ६३ ॥
आसमपयम्मि पत्तो मण्डवियाए य जक्खभवणस्स । पडिमाएँ ठिओ दिट्ठीविसस्स सप्पस्स आसन्ने ॥ ६४ ॥

सो य पुव्वभवे को आसी—

एगम्मि सन्निवेसे मुणिगच्छे आसि खमरिसी एगो । भिक्खट्ठा य पविट्ठो पारणए खुड्डएण समं ॥ ६५ ॥
खमरिसिणा अक्कन्ता एगा मण्डुक्किया मया तत्थ । खुड्डेण तस्स कहिया सो भणइ इमा न मे वहिया ॥ ६६ ॥
किं दुट्ठसेह ! झङ्खसि जणेण एयाउ पेच्छ वहियाओ । खुड्डो चिन्तइ छुहिओ एसो ता चोयणेऽसमओ ॥ ६७ ॥
पुण पडिक्कमणे सारइ खुड्डो मण्डुक्कियं खमरिसिस्स । सो रुट्ठो आहन्तुं पहाविओ खुड्डयस्सुवरिं ॥ ६८ ॥
खम्भम्मि समावडिओ पडिओ य मओ य रोसमावन्नो । जोइसियसुरो जाओ तओ चुओ कणयखलयम्मि ॥
कुलवइणो संजाओ पुत्तो पञ्चण्हतावससयाणं । अहिवइणो तस्स तहिं नामं पुण कोसिओ त्ति कयं ॥ ७० ॥
सो पुव्वसहावेणं चण्डो तो चण्डकोसिओ जाओ । पियरम्मि य कालगए सो तेसिं कुलवई जाओ ॥ ७१ ॥
न य देइ तावसाणवि वणसण्डे मुच्छिओ फले घेत्तुं । तेऽवि य अन्नत्थ गया अलहन्ता सो य एगागी ॥ ७२ ॥
हिण्डइ वणं समन्ता गोवाईयं पि तत्थ पविसन्तं । धाडेइ फरसुहत्थो कोहन्धो निद्दयसहावो ॥ ७३ ॥

सिद्धत्थो पुण रुट्ठो लोयस्स कहेइ एस चोरो त्ति । किं चोरियमेएणं अत्थि इहं वीरघोसो त्ति ॥ ४८ ॥
एगो पणमिय पभणइ एस अहं तुज्झ अमुगकालम्मि । वट्टं दसपलमाणं नट्ठं आमं तयं हरियं ॥ ४९ ॥
इमिणा तं कत्थच्छइ महसिन्दुतरुस्स हत्थमेत्तेणं । पुव्वादिसाए निहियं एयस्स पुरोहडे चेव ॥ ९५० ॥
गिण्हह तं खणिऊणं गया य दिट्ठं च आगया तत्थ । कलकलरवं कुणन्ता अन्नं पि सुणेह एयस्स ॥ ५१ ॥
अत्थेत्थ इन्दसम्मो ऐसोऽहं तुज्झ ऊरणो नट्ठो । अमुगे काले आमं एएणं चेव सो खइओ ॥ ५२ ॥
उक्कुरुडिगाएँ बयरीए दाहिणे अट्टियाणि चिट्ठन्ति । ते तत्थ गया दिट्ठाणि आगया कुक्कुयन्ता य ॥ ५३ ॥
तइयमवचमकज्जं कहिही एयस्स भारिया चेव । सा पुण तस्स विरत्ता चिट्ठइ छिद्दाणि मग्गन्ती ॥ ५४ ॥
अक्कोसदाणनिरया तम्मि दिणे चेव पिट्टिया तेण । लोगेण य सा पुट्ठा मा गेण्हह एयनामं ति ॥ ५५ ॥
एसो अकज्जकारी इय भणिउं साहए इमो पावो । भगिणीए समं अच्छइ तं सोउं खिंसए लोगो ॥ ५६ ॥
धी एस महापावो फलियं अज्जेव दुक्कयमेयस्स । अङ्गुलिछेएणेवं तह सो सव्वत्थ विग्गुत्तो ॥ ५७ ॥
जइभिक्खं पि न पावइ ताहे दीणो रहे पणमिऊणं । पभणइ सामी तुब्भे अन्नत्थवि पूयणिज्जाओ ॥ ५८ ॥
मम नत्थि अन्नथामं मा भज्जह मज्झ जीवियं तम्हा । अचियत्तमिमं नाउं सामी वि हु विहरिओ तत्तो ॥ ५९ ॥
वच्चन्तस्स य पडियं खन्धाओ सुवन्नवालुयापुलिणे । वत्थं कण्टियलग्गं घेत्तूण य सो दिओ वलिओ ॥ ९६० ॥

१ व—आगंति तं । २ अ—विहि० । ३ अ—स अहं । ४ व—०गाइ । ५ अ—ता । ६ व—०त्तगीकाउं अप्रीतिकमितिकृत्वा ।

जक्खेण थुव्वमाणो निच्चं चिय अद्धमासखवणेहिं । सरयन्ते निग्गन्तुं गओ य मोरागवासम्मि ॥ ३५ ॥
उज्जाणे तत्थ ठिओ अच्छन्दो नाम तत्थ पासण्डी । जोइसमन्तनिमित्तेहिँ जीवए लोयविक्खाओ ॥ ३६ ॥
तस्स विगोयणकज्जे केलिपियत्तेण तह जिणिन्दस्स । पूयाए जणणत्थं सिद्धत्थो वाहरेऊण ॥ ३७ ॥
आसन्ने [2]गच्छन्तं एगं गोवं च कहइ जिणरूवो । जं तेण कयं भुत्तं दिट्ठं संप[3]त्थिओ जत्थ ॥ ३८ ॥
एमाइँ नियं चिट्ठं सोउं सो रञ्जिओ गओ गामे । सव्वजणाणं साहइ तीयाणागयनिमित्तविऊ ॥ ३९ ॥
उज्जाणगओ चिट्ठइ एगो देवज्जगो तओ लोगो । सव्वोऽवि समागन्तुं पुच्छइ सोऽवि य परिकहेइ ॥ १४० ॥
सो आउट्टो वीरं वन्दइ पूएइ पज्जुवासेइ । कहइ य एत्थवि चिट्ठइ अच्छन्दो जाणओ एगो ॥ ४१ ॥
सिद्धत्थेण य भणियं न किं पि[5] सो मुणइ वञ्चए [6]लोगं । एमेव तओ लोगो गन्तूणं तस्स तं कहइ ॥ ४२ ॥
सो अमरिसिओ पभणइ जइ पुरओ मज्झ मुणइ तो सव्वं । जाणइ सो देवज्जो गओ य जणसंजुओ तत्थ ॥४३॥
ठाउं जिणस्स पुरओ तणं च घेत्तूण दोहिँ वि करेहिं । भणइ इमं भज्जिस्सइ न व त्ति सो चिन्तइ इमं ति॥४४॥
जं एस किं पि भणिही विवरीयं चेव तं करिस्सामि । सिद्धत्थेण य भणियं न भज्जिही सोऽवि आढत्तो ॥४५॥
भञ्जेउं सक्केणवि दिन्नुवओगेण पक्खिविय वज्जं । अच्छन्दगस्स छिन्ना करङ्गुलीओ दसवि रुसिउं ॥ ४६ ॥
इय विग्गुत्तो लोएण खिंसिओ आगओ य वेलक्खं । सामी परमपसिद्धिं संपत्तो परमपूयं च ॥ ४७ ॥

१ अ—थामंमि । २ व—अच्छन्तं । ३ अ—संपत्तिओ त° । ४ ब—ई नियचि° । ५ व—चि । ६ ब—लोयं ।

पेच्छइ दस सुमिणाइं तालपिसाओ हओ जए[1] दुजओ । सेयविहङ्गो तह चित्तकोइलो[2] पज्जुवासन्तो[3] ॥ २२ ॥
वरकुसुमदामजुयलं सियगोवग्गो य पज्जुवासन्तो । निर्त्थिन्नो[4] य समुद्दो वियसियपउमो य पउमसरो ॥ २३ ॥
सूरो य उग्गमन्तो परिपसरियकिरणभासुरो अहियं । अन्तेहिं माणुसोत्तरसेलो परिवेढिओ दिट्ठो ॥ २४ ॥
आरूढो सुरसेलं अहं ति दट्ठुं इमाणि पडिबुद्धो । लोगो य तत्थ बहुओ समागओ उप्पलेण समं ॥ २५ ॥
दट्ठूण कुसुमवासं गन्धामोयं च धूयगन्धं च । अक्खयदेहं च जिणं लोगो सव्वोऽवि आउट्टो[5] ॥ २६ ॥
भणइ अहो ! उवसमिओ जक्खो भट्टारएण एएणं । इय हरिसनिब्भरङ्गो पडिओ चलणेसु वीरस्स ॥ २७ ॥
सामी दट्ठुं गुरुहरिसनिब्भरो उप्पलो पणमिऊणं । पुच्छित्तु सुहविहारं भणइ तुमे रयणिविरमम्मि ॥ २८ ॥
दिट्ठा पहु दस सुमिणा ते य मए जाणिया निमित्तेणं । ऊहाए तेसि फलं णायं णवरं ण एगस्स ॥ २९ ॥
तालपिसाओ मोहो सुक्कज्झाणं[6] च सेयसउणो त्ति । चित्तो कोइलपक्खी दुवालसङ्गं बहुसरूवं ॥ १३० ॥
खियगोवग्गो सङ्घो भवो समुद्दो य दुहजलाइन्नो । पउमसरो सुरपरिसा सूरो पुण केवलं नाणं ॥ ३१ ॥
अन्तावेढो माणुसनगस्स सव्वत्थनिम्मला कित्ती । मन्दररुहणं देसणसमए सीहासणारुहणं ॥ ३२ ॥
दामदुगं च न जाणे तो भगवं आह उप्पला ! एयं । साहूण सावयाण य धम्मस्स परूवणं दुविहं ॥ ३३ ॥
एवं कहियं सोउं परितुट्ठो उप्पलो गओ सगिहं । वन्दित्तु जिणं चिट्ठइ वीरो निरुवद्दवो तत्थ ॥ ३४ ॥

---

१ व–मए । २ व–°विलो । ३ व–°सन्ति । ४ व–निच्छिन्नो । ५ मिलित इत्यर्थः । ६ व–°णं ति ।

जाओ य सूलपाणी रुट्ठो उवरिं च तस्स गामस्स । मारिं विउव्विऊणं निवाइओ बहुजणो तेणं ॥ ९ ॥
लोगेणं विन्नत्तो[1] तव्वयणेणं च देउलं काउं । तप्पडिमा कारविया जत्तं पूयं च कारेन्ति ॥ ९१० ॥
तम्मारियजणअट्ठीनियरो दीसइ पए पए तत्थ । तो सो अट्ठियगामो त्ति लोयमज्झम्मि विक्खाओ ॥ ११ ॥
तस्सेव बोहणत्थं भयवं पडिमाएँ सण्ठिओ रत्तिं । तस्सायय[2]णे सो च्चिय दट्ठुं रुट्ठो जिणस्सुवरिं ॥ १२ ॥
उवसग्गिउमाढत्तो संज्झाए कुणइ भूमिभेयकरं । अट्टट्टहाससद्दं मणुयतिरिक्खाण तासणयं ॥ १३ ॥
तत्तो य हत्थिरूवं पिसायरूवं च नागरूवं च । काउं उवसग्गेई खुहइ मणागं पि नो भयवं ॥ १४ ॥
सिरकन्ननासनहअच्छिदन्तपट्ठीसु वेयणं कुणइ । एक्केक्का जा जीवियहरणे अन्नस्स सुसमत्था ॥ १५ ॥
[3]जाहे य सव्वरयणिं भयवं उवसग्गिओऽवि नो खुँहि[4]ओ । [5]तो उवसन्तो खामइ संथुणइ य गरुयसद्दं सो ॥१६॥
अट्ठङ्गनिमित्तविऊ पासावच्चिज्जओ तहिं गामे । चिट्ठइ आगमकुसलो उप्पलओ सिद्धपुत्तो त्ति ॥ १७ ॥
सो देवच्चयकहियं सामिसरूवं [6]सुणेइ उव्विग्गो । मन्ने वीरजिणिन्दो छउमत्थो एत्थ आयाओ ॥ १८ ॥
सुम्मइ य[7] किलँकिलरवो जक्खाययणम्मि ता न नज्जेज्जा । कं पि अवत्थं जक्खो सो दुट्ठो कुणइ सामिस्स ॥१९॥
समइक्कन्ता रयणी इय चिन्ताए अलद्धनिद्दस्स । तस्स पहाए य गओ जक्खाययणे जिणं दट्ठुं ॥ ९२० ॥
भयवं पि सव्वरयणिं सुरेण संताविओ पहायम्मि । उवसन्तसव्ववियणो मुहुत्तमेत्तं गओ निद्दं ॥ २१ ॥

---

१ ब—विन्नविओ । २ अ—°यणं । ३ ब—ताहे सबं रयणि । ४ ब—चलइ । ५ ब—ता । ६ ब—सुणेवि । ७ ब—किलिकिलि° ।

[1]भुक्खियगोरूवाइं सामी नो वारए विगयसंगो। तो कुलवइणा भणिओ कुमार! सउणी वि नियनीडं ॥ ९९ ॥
रक्खइ ता किं न तुमं रक्खसि निययं उवस्सयं एयं। खज्जन्तं इय भणिए अचियत्तो[2] उग्गहो एसो[3] ॥ १०० ॥
धम्मत्थिणा य कस्सइ अपत्तियं[4] सव्वहा न कायव्वं। इय चिन्तिय निक्खन्तो पाउससमयम्मि पढमम्मि ॥ १ ॥

भणियं[5] च—

सो तावसासमाओ तेसिं अप्पत्तियं मुणेऊणं। परमं अबोहिबीयं तओ गओ हन्त कालेऽवि ॥ २ ॥
इय सव्वेणवि सम्मं सक्कं अप्पत्तियं सइजणस्स। नियमा परिहरियव्वं इयरम्मि सतत्तचिन्ताओ ॥ ३ ॥

तथाहि—

जिणभवणसाहुदंसणमाई वि हु जेण होइ केसिंचि। अप्पत्तियस्स हेउं कुन्तलनमुयाइयाणं[6] व ॥ ४ ॥
निग्गन्तूण य तत्तो अट्ठियगामे गओ महावीरो। तत्थ ठिओ आययणे जक्खस्स उ सूलपाणिस्स ॥ ५ ॥
सो पुण दुट्ठसहावो वासं कस्सइ न देइ रयणीए। सो पुव्वभवे वसहो[7] आसी धणदेववणियस्स ॥ ६ ॥
पञ्चसए सगडाणं उत्तारेउं नईए[8] सो तुट्टो। गामस्स वद्धमाणस्स बाहिं मोत्तुं[9] गओ वणिओ ॥ ७ ॥
पाणियचारिनिमित्तं दव्वं गामेल्लयाण दाऊण। तेहिँ य न किञ्चि दिन्नं तण्हाए छुहाए सो मरिउं ॥ ८ ॥

---

१ व–भूखियगोरुवाइं। २ 'अचियत्तो' अयोग्य इत्यर्थः। ३ व–एस। ४ अप्रीतिकमित्यर्थ एवमग्रेऽपि। ५ अ–'भणियं च' इति नास्ति। ६ व–°ण व। ७ व–वसभो। ८ अ–°ई उ। ९ अ–मुत्तुं।

घयमहुसंजुत्तेणं परमन्नेण पडिलाभिओ तेणं । हरिसुद्धुरेण पञ्च य पाउब्भूयाणि दिव्वाणि ॥ ८६ ॥
गन्धजलकुसुमवुट्ठी हिरन्नवुट्ठी पभूयकोडीओ । चेलुक्खेवो सुरदुन्दुही य घुट्ठं अहो ! दाणं ॥ ८७ ॥
बहुलेण तेण तइया दाणेणं गाहगाइसुद्धेणं । देवाउयं निबद्धं कओ परित्तो य संसारो ॥ ८८ ॥
सामी तं पारेउं विहरइ गामनयराउलं पुहइं । पञ्चसमिओ तिगुत्तो जिइन्दिओ जियकसाओ य ॥ ८९ ॥
अममो विसुद्धलेसो उवसग्गपरीसहाण य अभीओ । वाउ व्व अपडिबद्धो निक्कम्पो मन्दरगिरि व्व ॥ ८९० ॥
सीहो व्व भयविमुक्को सोडीरो कुञ्जरो व्व मयमुक्को । चन्दो व्व सोममुत्ती तवतेएणं दिणयरो व्व ॥ ९१ ॥
गयणमिव निरुवलेवो संखो व्व निरञ्जणोऽविगारेहिं । धरणिं पिव सव्वसहो महासमुद्दो व्व गम्भीरो ॥ ९२ ॥
लाभम्मि अलाभम्मि य जीवियमरणे सुहे य दुक्खे य । सव्वत्थवि समभावो समो य माणावमाणेसु ॥ ९३ ॥
दुक्करतवचरणरओ खन्तिखमो उग्गबम्भचेरो य । अप्पपरतुल्लचित्तो मोणव्वय पाणिभोई य ॥ ९४ ॥
दूईज्जन्तगतावसगामम्मि गओ य विहरमाणो उ । तत्थच्छइ पीमित्तो जयपहुणो तावसाहिवई ॥ ९५ ॥
दट्ठूण जिणं सो साइयत्थमब्भुट्ठिओ गरुयनेहं । कइवि दिणे तत्थच्चिय वच्चन्तो तेणिमं भणिओ ॥ ९६ ॥
आगच्छेज्जह एत्थं वासावासत्थमम्हसुवरोहा । सामी वि विहरिऊणं वासासमए समायाओ ॥ ९७ ॥
तग्गामे कुलवइणा समप्पिए तणगिहम्मि तत्थठिओ । चारिमपावन्ताइं तणाइं उडयाण कड्ढन्ति ॥ ९८ ॥

---

१ ब–व । २ ब–दूई° । ३ ब–पिइमि° पितृमित्रम् । ४ स्वागतार्थमित्यर्थः ।

पुण आगओ पहाए सामिसमीवे य पेच्छए वसहे। ते पुण रत्तिं चरिउं माणुसनिस्सं समल्लीणा ॥ ७४ ॥
तो सो कुविओ एए इमिण च्चिय नूण आसि ओहरिया। संपइ पुण पायडिया रयणीएँ न सक्किया णेउं॥७५॥
उग्गामिऊण सेल्लं पहाविओ भगवओ पहणणत्थं। एत्थन्तरम्मि सक्को चिन्तइ किं कुणइ अज्ज जिणो ॥ ७६ ॥
दट्ठूण तमुवसग्गं वेगेणागम्म पहणए गोवं। पुच्छइ य सुहविहारं सामी वन्दइ नमंसइ य ॥ ७७ ॥
भणइ य भयवं तुम्हं बारसवरिसाइँ सोवसग्गं ति। ता तेसि वारणेणं वेयावच्चं करेमि अहं ॥ ७८ ॥
नो भूयं नो भव्वं न भविस्सं देवराय ! जं होज्जा। परनिस्साए केवलणाणुप्पत्ती जिणिन्दाणं ॥ ७९ ॥
नियबलपरक्कमेणं कम्माण खयं कुणन्ति तित्थयरा। मोक्खो अवेइयाणं तेसिं जं होज्ज न कयाइ ॥ ८० ॥
एत्थन्तरे सहरिसो माउसियसुओ उ वद्धमाणस्स। वन्दणहेउं पत्तो सिद्धत्थो वन्तरसुरोऽवि ॥ ८१ ॥

सो य सक्केण भणिओ—

भो सिद्धत्थ ! न मन्नइ भयवं मं वारयन्तमुवसग्गं। करिसङ्कट्टे सीहो अहिलसइ किमन्नसाहेज्जं ॥ ८२ ॥
ता चिट्ठ तुमं बारसवरिसाइं भगवओ समीवम्मि। पाणन्तियमुवसग्गं वारेज्जसु अप्पमत्तो उ ॥ ८३ ॥
इय तज्जिऊण सक्को सिद्धत्थं नयजिणो गओ सग्गं। इयरोऽवि भत्तिमन्तो चिट्ठइ सामिस्स सन्निहिओ ॥ ८४॥
कोल्लागसन्निवेसे भयवं पि य छट्ठखमणपारणए। भिक्खट्ठाएँ पविट्ठो दियस्स बहुलस्स गेहम्मि ॥ ८५ ॥

१ ब–य ह°। २ अ–°सग्गे। ३ ब–सिंहो। ४ ब–चेट्ठि। ५ ब–°सुमप्प°। ६ तर्जयित्वा शिक्षयित्वेत्यर्थः। ७ ब–तत्थ°।

किं किं न कयं को को न पत्थिओ कत्थ कत्थ न य भंमिओ। दुब्भरउँयरस्स कए तं पि कयं जं न कायव्वं ॥ ६१ ॥
दिन्नं च तए दाणं सव्वस्स जहिच्छियं चिरं कालं। नासि तया एत्थाहं ता सामि ! करेवि कारुन्नं ॥ ६२ ॥
देसु मह किंचि दाणं सव्वस्स जगस्स तं सि कारुणिओ। इय विन्नत्तो भयवं करुणेकरसोऽणुकम्पाए ॥ ६३ ॥
चियरइ सुरदूसद्धं अन्नं मह नत्थि किं पि इँय भणिउं। सोऽवि गओ पणमित्ता महापसाओ त्ति तं गहिउं ॥६४॥
तुन्नागस्सुवणीयं दसियाकज्जम्मि तेण सो भणिओ। भमसु जिणमग्गओ तं खन्धाउ पडिस्सइ तमद्धं ॥ ६५ ॥
न य घेच्छी सो भयवं निस्संगो तो तुमं तमाणेज्ज। दोऽवि अहं तुन्नेउं अद्धे सगलं करिस्सामि ॥ ६६ ॥
दीणारसयसहस्सं लहिही तं विक्कयम्मि तो तुज्झं। मज्झं च अद्धमद्धं होही भणिओ इय गओ सो ॥ ६७ ॥
भयवं पि महावीरो तीसं वासाइँ वसिय गिहवासे। पडिवज्जिऊण दिक्खं विहरन्तो तम्मि चेव दिणे ॥ ६८॥
संज्झाए संपत्तो कुमारगामम्मि तस्स बाहिम्मि। पडिमाएँ ठिओ भयवं धम्मज्झाणं झियायन्तो ॥ ६९ ॥
गोवो य तत्थ एगो दिवसं सव्वं हलम्मि वाहेउं। नियगणड्ढे घेत्तुं संपत्तो वीरपासम्मि ॥ ८७० ॥
तस्सासन्ने मोत्तुं गामस्सब्भन्तरं पविट्ठो सो। गोदोहाइनिमित्तं तेऽवि चरन्ता गया रन्नं ॥ ७१ ॥
गोवो तत्थागओ न बइल्ले तत्थ पेच्छइ तओ य। सामी पुच्छइ वसहे कत्थ गया ते इसी कहसु ॥ ७२ ॥
सामी मोणेणच्छइ न सुणइ एसो त्ति सव्वराइं पि। सो मग्गिउं पवत्तो न य लद्धा तो विसन्नमणो ॥ ७३ ॥

१ ब—गणियं। २ ब—ण्पेहस्स। ३—ब—जं ग०। ४ अ—पेच्छी। ५ ब—धीगं। ६ ब—पयपो।

दिव्वो मणुस्सघोसो तुरियणिणाओ य सक्कवयणेणं। खिप्पामेव निलुक्को जाहे पडिवज्जइ चरित्तं ॥ ८५० ॥
सिद्धाण नमोक्कारं काऊण अभिग्गहं तु सो गिण्हे। सव्वं मे अकरणिज्जं पावं ति चरित्तमारूढो ॥ ५१ ॥
भन्ते त्ति सद्दवज्जं सव्वं उच्चरइ सामइयसुत्तं। पडिवन्ने य चरित्ते मणपज्जवनाणमुप्पन्नं ॥ ५२ ॥

भणियं च—

तिहिँ नाणेहिँ समग्गा तित्थयरा जाव होन्ति गिहवासे। पडिवन्नम्मि चरित्ते चउनाणी जाव छउमत्था ॥
एगं च देवदूसं सक्कविइन्नं खिवेइ खन्धम्मि। सीसाण सचेलं चिय धम्मविहिं पन्नविस्सामि ॥ ५४ ॥
सक्काईया देवा भयवन्तं वन्दिउं सपरितोसा। कयनन्दीसरजत्ता नियनियठाणाइँ संपत्ता ॥ ५५ ॥
वीरोऽवि बन्धुवग्गं आपुच्छिय पत्थिओ विहाराए। सोऽवि य विसन्नचित्तो वन्दिय भयवं पडिनियत्तो॥५६॥
एत्थन्तरम्मि एगो आजम्मं चेव निद्धणो भट्टो। धणलाभत्थी पत्तो आसं काउं जिणसयासे ॥ ५७ ॥
सो पुण दाणावसरे जिणस्स देसन्तरं गओ आसि। लाहत्थमेव रडिओ भज्जाए आगओ सन्तो ॥ ५८ ॥
एवं जिणेण दिन्नं सव्वस्सं ढणक्कए तुमं देसि। तो निल्लक्खण! अज्जवि गन्तूण तमेव मग्गेसु ॥ ५९ ॥
भणियं च तेण भयवं! दीणोऽहं दुत्थिओ अभग्गो य। मग्गन्तभेमन्तस्सवि न किञ्चि मे सामि! संपडइ ॥८६०॥

किञ्च—

१ व—एवं। २ ब—°म्ममहं। ३ अ—°ज्झढ°। ४ ब—°रुवन्त°।

भणियं च—

चलचवलभूसणधरा सच्छन्दविउव्वियाभरणधारी। देविन्ददाणविन्दा वहन्ति सीयं जिणिन्दस्स ॥ ३८ ॥
कुसुमाणि पञ्चवन्नाणि मुयन्ता दुन्दुभीउं वायन्ता। देवगणा उ पहट्ठा भूमिं गयणं च छायन्ति ॥ ३९ ॥
वणसण्डो व्वे कुसुमिओ पउमसरो वा जहा सरयकाले। सोहइ कुसुमभरेणं इय गयणयलं सुरगणेहिं ॥८४०॥
अयसिवणं व कुसुमियं सिद्धत्थवणं व चम्पगवणं व्वं। तिलगवणं व कुसुमियं इय गयणयलं सुरगणेहिं ४१॥
वरपडहभेरिझल्लरिदुन्दुभिसङ्खसहिएहिँ तूरेहिं। धरणियले गयणयले तूरनिनाओ परमरम्मो ॥ ४२ ॥
निग्गच्छन्तो य तया कुण्डग्गामणयरस्स मज्झेणं। अभिनन्दिज्जइ वीरो आसीसाँहिं बहुविहाहिं ॥ ४३ ॥
जय जय नन्दा जय जय भद्दा धम्मे य होअविग्घं ते। जय जय खत्तियवरवसभ! तुज्झ दुक्खक्खओ होउ ॥
अग्घे पडिच्छमाणो णयणसहस्सेहिं दीसमाणो उ। अवरोप्परं च दरिसिज्जन्तो अङ्गुलिसहस्सेहिं ॥ ४५ ॥
एवं सदेवमणुयासुराएँ परिसाएँ परिवुडो भयवं। अभिथुव्वन्तो गिराहिँ संपत्तो णायसण्डवणं ॥ ४६ ॥
उज्जाणं संपत्तो ओरुहिउं उत्तमाएँ सीयाए। छट्ठेणं भत्तेणं लेसाहिं विसुद्धपरिणामो ॥ ४७ ॥
ओमुयइ अलङ्कारं पडिच्छेए तं च आमधाईओ। हत्थुत्तरजोएणं मग्गसिरे किण्हदसमीए ॥ ४८ ॥
लोयं च पञ्चमुट्ठिं करेइ सक्को पडिच्छए केसे। अणुणविय जिणवरिन्दं खीरसमुद्दम्मि पक्खिवइ ॥ ४९ ॥

---

१ व—ंओ। २ व—व। ३ व–व। ४ अ—°साइ। ५ अ—°च्छइ।

वयगहनिच्छयमेवं नाउं वीरस्स जेट्ठभाया उ । पाहजलाउलनयणो निक्खमणमहं समाइसइ ॥ २६ ॥
धयहट्टसोहंवन्दणमालामञ्चाइमं च रमणिज्जं । कुण्डग्गामं नयरं सुरलोयसमं कयं तइया ॥ २७ ॥
जेम्मोत्तकलसनियरेण ठाविओ नन्दिवद्धणनिवेणं । निक्खं[3]मणत्थं परमो अहिसेओ वद्धमाणस्स ॥ २८ ॥
चलियासणा य इन्दा सव्वेऽवि समागया सपरिसागा । सक्केणावि तह चिय उवंठविओ कलससङ्घाओ ॥२९॥
दोऽवि य परोपरं ते अन्तब्भूया समाणकलसेसु । तो रन्ना सक्केण य महाविभूईएँ अभिसित्तो ॥ ८३० ॥
सुरचन्दणाणुलित्तो सुरतरुवरकुसुममालचिञ्चइओ । सियवत्थपाउयङ्गो जस्स उ मोल्लं सयसहस्सं ॥ ३१ ॥
भासुरकिरीडमउली हारविरायन्तकण्ठवच्छयलो । केऊरकडयमण्डियभुयडण्डो कुण्डलाहरणो ॥ ३२ ॥
सिवियाएँ समारोहइ वीरो चन्दप्पहाभिहाणाए । मणिरयणकञ्चणमए निविसइ सिंहासणे तत्थ ॥ ३३ ॥

केरिसी य सा सिबिया—

पन्नासं आयामा धणुइं रुन्दा य पन्नवीसं तु । छत्तीसं उव्विद्धा मणिकञ्चणरयणविच्छुरिया ॥ ३४ ॥
उत्तुङ्गपवरसिहरा महग्घवरवत्थविरइउल्लोया । उम्मुक्कहारदामा परिलम्बिरकुसुममालोहा ॥ ३५ ॥
णरवइआएसेण य उक्खित्ता सा नरेहिं बहुएहिं । तरुणेहिं सरूवेहिं सव्वालङ्कारधारीहिं ॥ ३६ ॥
पच्छा वहन्ति सीयं सक्कीसाणयलिचमरइन्दाओ । कोणेसु चउसु अमरा सेसावि जहारि[6]हं लग्गा ॥ ३७ ॥

---

१ अ—°यव° । २ व—जम्मु° । ३ अ—निक° । ४ अ—ठविओ कलसाण सङ्घाओ । ५ अ—°सिया । ६ अ—°विहं ।

एवं चोवरुद्धेण भणियं वीरेण—

एवं होउ नरीसर! किन्तु महेट्ठा ण कोइ आरम्भो। कायव्वोऽहं फासुयभोयणपाणेण चिट्ठिस्सं ॥ १५ ॥
एवं ति य पडिवन्ने चिट्ठइ सुहझाणभावणो वीरो। विसयसुहनिप्पिवासो दयावरो सव्वजीवेसु ॥ १६ ॥
संवच्छरेण होही अभिनिक्खमणं तु मुणिय जिणचन्दो। आढत्तो दाउं जे संवच्छरियं महादाणं ॥ १७ ॥
एगा हिरन्नकोडी अट्ठेव अणूणगा सयसहस्सा। सूरोदयाउ दिज्जइ जाव य मज्झण्हसमँओ त्ति ॥ १८ ॥
वरह वरं वरह वरं इय घोसिज्जइ महन्तसद्देण। पुरतियचउक्कचच्चररच्छारायप्पहाईसु ॥ १९ ॥
जो जं वरेइ तं तस्स दिज्जए हेमवत्थमाईयं। वियरन्ति तत्थ तियसा सक्काएसेण सव्वं पि ॥ ८२० ॥
तिन्नेव य कोडिसया अट्ठासीइं च होन्ति कोडीओ। असिइं च सयसहस्सा एयं संवच्छरे दिन्नं ॥ २१ ॥

एत्थन्तरम्मि य—

सारस्सय माइच्चा वण्ही वरुणा य गद्दतोया य। तुसिया अव्वाबाहा अग्गिच्चा चेव रिट्ठा य ॥ २२ ॥
एए समयं नाउं निययं लोगन्तिया सुरा पत्ता। पभणन्ति विणयपणया वन्दित्ता महुरवग्गूहिं ॥ २३ ॥
हत्थालम्बोऽसि तुमं सामिय! निवडन्तयाण भवकूवे। सव्वजगज्जीवहियं ता पहु! तित्थं पवत्तेहि ॥ २४ ॥
पुट्ठो य पुणो भाया जिणेण वीरेण विगयमोहेणं। तुह सन्तिओ हुँ अवही पुन्नो गिण्हामि दिक्खमहं ॥ २५ ॥

१ ब—णरेस°। २ ब—गमट्ठा। ३ ब—°मउ। ४ ब—°सियं। ५ अ—य।

पञ्चविहं माणुस्सं विसयसुहं तस्स अणुभवन्तस्स । ससिणेहा सोमतणू जाया पियदंसणा धूया ॥ ४ ॥
परिणीया समयम्मि य जमालिणा पवरनरवइसुएणं । वीरस्सम्मापियरो दिवं गया एत्थ समयम्मि ॥ ५ ॥
वीरस्स जेट्ठभाया अहिसित्तो नन्दिवद्धणो कुमरो । वररायलक्खणधरो रज्जे सामन्तमन्तीहिं ॥ ६ ॥
वीरोऽवि नन्दिवद्धणपमुहं आपुच्छए सयणवग्गं । पव्वज्जागहणत्थं पडिपुन्नाभिग्गहत्तेण ॥ ७ ॥
तो भणइ जेट्ठभाया मम जणणीजणयविरहदुहियस्स । तुह विरहग्गी सुन्दर! खयम्मि खारोवमो होइ ॥ ८ ॥
एवं भणिए जेट्ठेण भाउणा परमपणयकलिएणं । तस्सेव बोहणत्थं भणइ जिणो भवविरत्तमणो ॥ ९ ॥
नडपेच्छणए पेच्छय जणाण जह दीहरो ण संजोगो । तह बन्धुसमाजोगो अथिरो च्चिय एत्थ संसारे ॥ १० ॥

किं च—

पीमाइभाइभइणीभज्जापुत्तत्तणेण सव्वेऽवि । जीवा जाया बहुसो जीवस्स उ एगमेगस्स ॥ ११ ॥
ता कम्मि कम्मि कीरइ पडिबन्धो कम्मि कम्मि वा नेय । इय नाऊण महायस! मा किज्जउ सोयसंतावो ॥ १२ ॥

नन्दिवद्धणेण भणियं—

अहमवि जाणामि इमं किन्तु ममं बन्धणाइँ तुट्टन्ति । जीवियभूएण तए अज्जवि मुक्कस्स सयराहं ॥ १३ ॥
ता मह उवरोहेणं वासाइं दोन्नि चिट्ठसु गिहम्मि । उत्तमपुरिसा दट्ठुं दुहियं करुणायरा होन्ति ॥ १४ ॥

---

१ ‘ सयराहं ’ इति शीघ्रम् । २ ब—॰चेट्ठ॰ । ३ ब—परा ।

भुज्जो भुज्जो खामिय पणमिय वीरं गओ स सोहम्मं । भयवं पि गिहे चिट्ठइ विसिट्ठकीलाविणोएणं ॥ ९१ ॥
मोहेणम्मापियरो जाणित्ता अहियअट्ठवासं तु । ण्हायं विलित्तदेहं कयकोउयमङ्गलं वीरं ॥ ९२ ॥
सव्वालंकारधरं सोहणदिवसे कलाण गहणत्थं । कयपूयासक्कारस्स उवज्झायस्स उवंणिन्ति[1] ॥ ९३ ॥
एत्थन्तरम्मि सक्को आसणकम्पेण संपउत्तोही । चिन्तइ अहो! महन्तो मोहो सिद्धत्थरायस्स ॥ ९४ ॥
तिहिं नाणेहिँ समग्गो तित्थयरो सव्वसत्थतत्तन्नू । जं उवणिज्जइ पागयणरस्स अप्पप्पविज्जस्स ॥ ९५ ॥
विज्जागहणनिमित्तं इय चिन्तिय आगओ तहिं तुरियं । उज्झायस्स[2] निमित्तं रइए सीहासणे पवरे ॥ ९६ ॥
तस्सेव य पच्चक्खं वीरकुमारं निवेसइ पहट्ठो । वन्दित्तु सद्दलक्खणमह पुच्छइ मउलकरकमलो ॥ ९७ ॥
भयवं पि वागरेई जहट्ठियमसङ्कियं तयं पुट्ठो । उज्झाओऽवि पमुइओ निसुणइ परमेण विणएणं ॥ ९८ ॥
पेच्छ अहो! अच्छरियं बालोऽवि हु पढणसुणणरहिओऽवि । सव्वन्नू विव साहइ जहट्ठियं सद्दसत्थत्थं ॥ ९९ ॥
तुट्ठा अम्मापियरो एवं नाउं वियक्खणं वीरं । सक्कोऽवि य सट्ठाणं वन्दिय वीरं गओ खिप्पं ॥ ८०० ॥
वीरजिणस्स सगासे अवधारिय सद्दलक्खणलवेणं । उज्झाएणवि[3] रइयं वागरणं किर अइन्दं ति ॥ १ ॥
उम्मुक्कबालभावं कमेण नवजोव्वणं समणुपत्तं । भोगसमत्थं नाउं अम्मापियरो महावीरं ॥ २ ॥
तिहिरिक्खम्मि पसत्थे महन्तसामन्तकुलपसूयाए । कारिन्ति पाणिगहणं जसोयवररायकन्नाए ॥ ३ ॥

---

१ ब–°वणेन्ति । २ ब–उवज्झा° । ३ ब–उवज्झा° ।

बालो अबालभावो अब्बालपरक्कमो महावीरो। न हु सक्का भेसेउं देवेहिं सइन्दएहिं पि ॥ ७८ ॥
तं वयणं सोऊणं मिच्छद्दिट्ठी उ अह सुरो एगो। चिन्तइ माणुसमेत्तं तत्थवि सिसुभावमावन्नं ॥ ७९ ॥
देवेहिँ वि नो तीरइ भेसेउं सद्दहामि णो एयं। ता गन्तुं भेसेमी इय चिन्तिय आगओ तत्थ ॥ ७८० ॥
कीलइ जत्थ जिणिन्दो कीलणरुक्खं च वेढइ समन्ता। कज्जलवन्नं काउं फणिरूवं दीहरं भीमं ॥ ८१ ॥
तं दट्ठूण पलाणा भयभीया कीलमाणया कुमरा। सव्वेऽवि ठिओ वीरो फणिणावि कओ फणाडोवो ॥ ८२ ॥
सो घेत्तूण करेणं उल्लालेऊण घल्लिओ दूरं। भयरहिएण जिणेणं तो मिलिया ते पुणो डिम्भा ॥ ८३ ॥
चिन्तइ सुरो न भीओ एत्थं ता अन्नहा पुणो भेसे। एत्थन्तरम्मि वीरो तिन्दूसयकीलणं कुणइ ॥ ८४ ॥
तेहिँ कुमारेहिँ समं सोऽवि सुरो डिम्भरूवयं काउं। कीलइ वीरेण समं जिओ य सो भगवया तत्थ ॥ ८५ ॥
तप्पट्ठीए वीरो आरूढो तस्स वाहणनिमित्तं। एसो च्चिय तत्थ पणो जियस्स जं पुट्ठिआरुहणं ॥ ८६ ॥
सो वड्ढिउं पयत्तो वेयालाकारधारओ रुद्दो। सत्ततलमाणदेहो संजाओ भेसणट्ठाए ॥ ८७ ॥
जिणणाहेणवि पहओ पट्ठीए वज्जकढिणमुट्ठीए। सो आराडिं काउं भएण ससगो व्व संकुडिओ ॥ ८८ ॥
पायडियामररूवो रञ्जियहियओ य पणमइ जिणिन्दं। भणइ तुहं परमेसर! वीरत्तं तारिसं चेव ॥ ८९ ॥
जारिसयं सुरवइणा सुरमज्झे वन्नियं तिं ता खमसु। मज्झ तुमं भेसविओ परिक्खणत्थं जमेवं ति ॥ ७९० ॥

१ अ–अम्हहा। २ ब–पोट्ठि°। ३ ब–धीर°। ४ अ–तु।

ऊसियधयप्पडायं वरतोरणहट्टसोहरेहिल्लं । कुण्डग्गामं नयरं सुरलोयसमं तहिं जायं ॥ ६६ ॥

किं च—

तुट्ठाओ देवीओ देवा आणन्दिया सपरिसागा । भयवम्मि वद्धमाणे तेलोगसुहावहे जाए ॥ ६७ ॥
सिद्धत्थो य नरिन्दो तिसिलादेवी य रायलोओ य । सव्वो तया पुरजणो हरिसेण न माइ अङ्गेसु ॥ ६८ ॥
वित्ते वद्धावणए कए य सव्वम्मि जायकम्मम्मि । नामं बारसमदिणे गुणनिप्फन्नं जिणस्स कयं ॥ ६९ ॥
गब्भप्पभिई वड्ढइ अम्हगिहं कणयरयणमाईहिं । तम्हा उ वद्धमाणो त्ति नामओ होउ अम्हसुओ ॥ ७७० ॥
बालत्तणेऽवि सूरो पयईए गुरुपरक्कमो भयवं । वीरो त्ति कयं नामं सक्केण य तुट्ठचित्तेणं ॥ ७१ ॥
अह वड्ढइ सो भयवं दियलोयचुओ अणोवमसिरीओ । दासीदासपरिवुडो परिकिन्नो पीढमद्देहिं ॥ ७२ ॥
असियसिरओ सुनयणो बिम्बोट्ठो धवलदन्तपन्तीओ । वरपउमगब्भगोरो फुल्लुप्पलगन्धनीसासो ॥ ७३ ॥
जाईसरो उ भयवं अप्परिवडिएहिँ तिहिँ उ नाणेहिं । कन्तीए बुद्धीए अब्भहिओ तेहिँ मणुएहिं ॥ ७४ ॥
अह ऊणअट्ठवासो भयवं कीलइ कुमारएहिँ समं । आमलियाखेल्लेणं लोयपसिद्धेण पुरबाहिं ॥ ७५ ॥
तत्थ य खेड्डे रुक्खं आरुहियव्वं तु खेलयनरेहिं । एत्थन्तरे य सक्को सोहम्मसहाए उवविट्ठो ॥ ७६ ॥
सन्तगुणुक्कित्तणयं करेइ वीरस्स अमरमज्झम्मि । वीरत्तगुणवियारे परगुणगहणम्मि तल्लिच्छो ॥ ७७ ॥

---

१ ब—नाणाहिं । २ अ—°खेड्डेणं । ३ अ—लणं° । ४ ब—धीर° ।

तुह दंसणमलहन्तो करुणायर! ता करेसु कारुन्नं। नीसेसवसणसंतावविरहियं देसु सुहनिवहं ॥ ५४ ॥
तं मह नाहो तं मज्झ बन्धवो तं जिणिन्द! मह सरणं। तं चिय आसाठाणं पत्तो मे नाह! पुन्नेहिं ॥ ५५ ॥
एवं थोउं गहिऊण करयले सुरवई विभूईए। कुण्डग्गामे गन्तुं ठवेइ जणणीएँ पासम्मि ॥ ५६ ॥
साहेरिउं पडिरूवं विज्जं अवसोयणिं च अवणेउं। घोसावइ घोसणयं सुरनरमज्झे महासद्दं ॥ ५७ ॥
उवरिं जिणस्स जिणजणणिए य जो मङ्गुलं मणो कुणइ। फुट्टिस्सइ मुद्धाणं तस्सज्जगमञ्जरि व्व फुडं ॥ ५८ ॥
खिवइ हिरन्नसुवन्नयकोडीओ जिणगिहम्मि बत्तीसं। बन्धइ जिणसयणोवरि लम्बन्तं कणयलम्बूसं ॥ ५९ ॥
खोमं कुण्डलजुयलं सिरिदामं चेव देइ सक्को से। मणिकणगरयणवासं वासन्ति य जम्भगा देवा ॥ ७६० ॥
एवं सक्काईया जिणजम्ममहूसवं करिय अमरा। नन्दीसरम्मि जत्तं काऊण गया उ सट्ठाणं ॥ ६१ ॥
सिद्धत्थणरिन्देणं पहायसमए य सव्वनयरीए। घोसावियं महन्तं वद्धावणयं सुतोसेणं ॥ ६२ ॥

अवि य—

संमज्जिओवलित्तं वन्दणमालासहस्सरमणिज्जं। उब्भियचन्दणचच्चियजुगमुसलसहस्सपरिकलियं ॥ ६३ ॥
मञ्चाइमञ्चपवरं उब्भडवेसं विमुक्कचारगिहं। मुक्ककरदण्डसुक्कं वड्ढियउम्माणमाणं च ॥ ६४ ॥
गन्धव्वनट्टपउरं पारद्धोदारजिणभवणपूयं। दिज्जन्तमहादाणं उग्घोसियअभयदाणं च ॥ ६५ ॥

१ व—आसट्ठा° । २ अ—° रियं ।

एवं कमेण सव्वे करेन्ति जिणमज्जणं सुरवरिन्दा। अन्ते य कुणइ सक्को ईसाणो पञ्चरूवो य ॥ ४१ ॥
धरइ जिणं उच्छङ्गे छत्तं धारेइ ढालए चमरे। एक्को य सूलपाणी चिट्ठइ पुरओ जिणवरस्स ॥ ४२ ॥
चत्तारि धवलवसहे सक्को विउरुव्विऊण चउपासे। अट्ठविसाणेहिंतो निस्सारइ वारिधाराओ ॥ ४३ ॥
गोखीरसन्निभाओ उड्ढं ता उप्पइत्तु एगत्थ। मिलिउं निवडन्ति सिरे वीरस्स भवारिमहणस्स ॥ ४४ ॥
काऊण विहिं एयं कप्पो त्ति तओ य अच्चुइन्दो व्व। सव्वं करेइ ण्हाणं रुप्पसुवन्नाइकलसेहिं ॥ ४५ ॥
हरियन्दणाणुलेवणमल्लालङ्कारमण्डणविहीए। मण्डित्तु जिणं वन्दइ गुरुआणन्दो थुइं कुणइ ॥ ४६ ॥
जय जय तिहुयणसामिय! सिद्धत्थणरिन्दकुलनहमियङ्क!। जय जय निन्नासियपावपङ्क! अकलङ्क! जिणवीर! ॥४७॥
जय परमरूय! कारुन्नपुन्न! लावन्नविजियतियलोक्क!। जगदप्पभञ्जणुद्धुरमयरद्धयमाणनिम्महण! ॥ ४८ ॥
कमलदलदीहलोयण! पडिपुन्नमयङ्कसरिसमुहसोह!। सिरिवच्छवच्छलञ्छिय! जयभूसण! जयपहु! नमो ते ॥
जगचिन्तामणि! जयगुरु! जगबन्धव! जगपईव! जगनाह!। सयलजगजन्तुरक्खण! तारसु मं भवसमुद्दाओ ॥
ते वञ्चिया वराया विहलं चिय तेसि माणुसं जम्मं। सयलसुहाण निहाणं णाह! न दिट्ठो तुमं जेहिं ॥ ७५१ ॥
ताव जरजम्ममच्चू ताव च्चिय रोयसोयसंतावा। होन्ति जियाणं सामिय! जाव न पत्तो पहू तं सि ॥ ५२ ॥
भवचारयम्मि भीमे देव! अहं रोद्ददुहसयाइन्ने। वसिओ कालमणन्तं कम्ममहासङ्कलनिबद्धो ॥ ५३ ॥

१ ब–दोहि सियच॰। २ ब–उड्डेणं उ॰। ३ ब–॰मज्जा॰। ४–ब–॰रूव॰। ५ ब–॰यतेलो॰।

तो लज्जिओ विलक्खो पच्छायावेण दुम्मणो सक्को। चिन्तइ असङ्कणिज्जं पि संकियं पेच्छ मूढेणं ॥ २८ ॥
कप्पहुमो उ वियरइ नूणं कप्पियफलाइँ लोयस्स। चिन्तामणी पयच्छइ चिन्तियवत्थूणि तणुओऽवि ॥ २९ ॥
लहुयावि हु दीवसिहा तमनियरं नासए महन्तं पि। अप्पोऽवि महामन्तो उच्चाडइ दुट्ठवेयालं ॥ ७३० ॥
उत्थल्लिवि महिवट्टं मन्दरदण्डं धरन्ति छत्तं व। जे किर ते सिसुणो वि हु अतुलबला चेव तित्थयरा ॥ ३१ ॥
इय चिन्तिउं सखेओ वीरजिणं खामए विणयपणओ। कुविगप्पेहिँ जिणेसर! अयाणमाणेहिँ जा तुम्ह ॥३२॥
आसायणा उ विहिया तं सव्वं खमह खन्तिसुपहाण!। कुणह पसायं होइ हु चुक्कक्खलियं सकम्मस्स ॥ ३३ ॥
भयभीयं भुवणमिणं आसासह सामि! करिय गुरुकरुणं। मन्नामि गुरुमणुग्गहमिय जं मिच्छत्तमवणीयं ॥ ३४ ॥
उवसन्ते संखोहे जिणस्स वरमज्जणं समाढत्तो। काउं अच्चुयइन्दो भत्तिभरावज्जियसरीरो ॥ ३५ ॥
गायन्ति केऽवि वायन्ति केऽवि नच्चन्ति तियसरमणीओ। जय जय करेन्ति केई पढन्ति केई सुरा तुट्ठा ॥ ३६ ॥
वासन्ति केइ गज्जन्ति केइ केइ पुण विज्जुयाइन्ति। फलकुसुमरयणवज्जयवत्थाइं केऽवि मुञ्चन्ति ॥ ३७ ॥
उक्किट्ठिसीहनाए करेन्ति वँग्गेन्ति दिन्ति किँरणाइं। एमाइहरिसचेट्ठा कुणन्ति जिणमज्जणे अमरा ॥ ३८ ॥
तित्थजलमट्टियाहिं सव्वकसाएहिं पुप्फगन्धेहिं। सव्वोसहीहिँ गोसीसचन्दणाईहिँ य ण्हवन्ति ॥ ३९ ॥
एवं च ण्हाविऊणं सव्वालङ्कारभूसियं काउं। अच्चुयइन्दो पणमइ संथुणइ य महुरवग्गूहिं ॥ ७४० ॥

१ व—°हुमपातोऽविहु। २ अ—°न्तियं। ३ व—°माणेण। ४ व—वग्गि°। ५ व—कर°।

चन्दणच्चियकलसा अच्चुयइन्दाइअमरेहिं ॥ १५ ॥
जिणवरमज्जणकज्जे उक्खित्ता भत्तिनिब्भरमणेहिं । चन्दणच्चियकलसा अच्चुयइन्दाइअमरेहिं ॥ १६ ॥
तं कलसभरं दट्ठुं सक्को चिन्तेइ संकमावन्नो । लहुयसरीरो भयवं विसहिस्सइ किं व समकालं ॥ १७ ॥
बहुकलससहस्सजलं सुरखित्तं मह इमा गरुयचिन्ता । भयवं पि य तं नाउं ओहीनाणेण सक्कस्स ॥ १८ ॥
चलणग्गेणं चालइ मेरुगिरिं लेट्ठुयं व लीलाए । इन्दस्स अलियसङ्काअवणयणत्थं अतुलधामो ॥ १९ ॥
चलमाणेण समन्ता सुरगिरिणा वसुमईवि हलहलिया । टलटलिया धरणिधरा चलन्तगुरुगण्डसेलोहा ॥ ७२० ॥
उच्छलिया मयरहरा महल्लकल्लोलहल्लिरजलोहा । संखुहियमच्छमयरा णइप्पवाहा य उत्थल्ला ॥ २१ ॥
उत्तत्था थलचारी दिसोदिसिं सव्वओ पलायन्ति । तंडवियकन्नजुयला णासन्ति दिसागइन्दा वि ॥ २२ ॥
थरथरथरन्ति बाढं देउलपायारतुङ्गधवलहरा । भज्जन्ति कडयडन्ता फलफुल्लभरोणया तरुणो ॥ २३ ॥
भुवणं हल्लोहलियं सुरअसुरतिरिक्खखयरणरकलियं । चिन्तइ किं किं एयं अकण्डविड्डुरमहो जायं ॥ २४ ॥
किं एस पलयकालो किं कोइ महिड्ढिओ सुरो कुविओ । खलियारियस्स रिसिणो किं कोववियंभियं एयं ॥ २५ ॥
आभग्गो फणनिवहो वसुमइभारेण किं फणिन्दस्स । जिवत्तणेण भग्गा आइवराहस्स किं दाढा ॥ २६ ॥
इय एवमाइ जाए संखोभे सुरवई वि चिन्तेइ । हा किं सन्तिविहाणे वेयालो उट्ठिओ एसो ॥ २७ ॥
तो किं विड्डुरमेयं ति जाव जोएइ अवहिणा सम्मं । पेच्छइ य ताव जिणचलणकोटिसंचालियं मेरुं ॥ २८ ॥

१ ताण्डवितकर्णयुगला इत्यर्थः । २ ब—°कोडिसं° ।

गहियजिणिन्दो एक्को दोन्नि य पासेसु गहियवरचमरो । धरियधवलायवत्तो एक्को एक्को य वज्जधरो ॥ ३ ॥
मणिरयणकञ्चणमयं पत्तो सक्को खणेण मेरुगिरिं । सव्वेऽवि तत्थ इन्दा समागया नियविभूईए ॥ ४ ॥

सो य केरिसो—

जोयणसहस्समेगं अवगाढो धरणिमज्झयारम्मि । नवनउइं उव्विद्धो चउवरवणसण्डरमणिज्जो ॥ ५ ॥
भूमीए भद्दसालं मेहलजुयलम्मि दोन्नि रम्माइं । नन्दणसोमणसाइं सिहरम्मि य पण्डगवणं तु ॥ ६ ॥
चउसुं[1] वणेसु चउद्दिसि चउरो चउरो य होन्ति जिणभवणा । तस्सोवरिं तु चूला जिणभवणजुया दुवीसोच्चा ॥ ७ ॥
पण्डगवणम्मि चउरो सिलाओं चउसु वि दिसासु चूलाए । चउजोयणूसियाओ सव्वज्जुणकञ्चणमयाओ ॥ ८ ॥
पञ्चसयायामाओ तस्सद्धं चेव होन्ति रुन्दाओ । चन्दद्धसंठियाओ तासुं सीहासेंणा[2] छच्च ॥ ९ ॥
पुव्वावरासु दो दो सिलासु सीहासणाइँ रम्माइं । जम्माएँ उत्तराए सिलाएँ एक्केक्कयं भणियं ॥ ७१० ॥
दाहिणसिलाएँ सिंहासणम्मि करकमलधरियजिणचँन्दो[3] । सक्को य समुवविट्ठो कयत्थमत्ताण मन्नन्तो ॥ ११ ॥
खीरोदहिस्स सलिलं मागहगङ्गाइयाण आणीयं । अभिओगियदेवेहिं अच्चुयसुरनाहवयणेणं ॥ १२ ॥
रुप्पस्स कञ्चणस्स य मणीण तह चेव रुप्पकणयाणं । रुप्पमणीणं मणिकञ्चणाण मणिकणयरुप्पाणं ॥ १३ ॥
कलसाण [4]भिंउमयाणं पउमपिहाणाण पउमनिहियाणं । अट्ठसहस्सं भरियं पत्तेयं गन्धवारिस्स ॥ ७१४ ॥

१ व—० सुवि वणेसु चउदि० । २ व—०सणे । ३ व—०इन्दो । ४ व—भिम्मया० ।

हरियन्दणाणुलेवं सव्वालङ्कारमणहरं काउं । रक्खाकम्मं विविहं आसीसाएऽभिनन्दन्ति ॥ ६९० ॥
एवं किच्चं काउं सयणिज्जे ठाविउं जिणं जणणिं । गायन्ति मङ्गलाइं सव्वाओ महुरसद्देणं ॥ ९१ ॥
एत्थन्तरम्मि हरिणो सोहम्मपहुस्स आसणं चलियं । सो नियइ पउत्तोही कुण्डग्गामे जिणं जायं ॥ ९२ ॥
अब्भुट्ठइ संभन्तो घोलिरहारो पलम्बवणमालो । कुण्डलविलिहियगण्डो हरिसाडोवेण चलमउडो ॥ ९३ ॥
सत्तट्ठपए गन्तुं पञ्चङ्गपणामपुव्वयं वामं । भूमिं निहित्तु जाणुं दाहिणमञ्चेवि पञ्जलिओ ॥ ९४ ॥
हरिसुल्लसन्तपुलओ सक्कथयं पढइ एगवयणेण । भणइ य वन्दामि जिणं तत्थगयं नियउ मं भयवं ॥ ९५ ॥
पच्चुट्ठिओ य सीहासणम्मि उवविसिय सुरविबोहट्ठा । ताडावेइ सुघोसं घण्टं हरिणेगमेसिसुरं ॥ ९६ ॥
तीए य ताडियाए तस्सद्देणं च काउमाढत्ता । बत्तीसघण्टलक्खा एगूणा कणकणारावं ॥ ९७ ॥
घण्टासद्दं सोउं मिलिया सव्वे सुरा सदेवीया । सक्कोऽवि हु संचलिओ आरुहिउं पालगविमाणं ॥ ९८ ॥
तस्सट्ठ अग्गमहिसी परिसाओ तिन्नि तह य चउरासी । सामाणियसाहस्सी चउग्गुणा आयरक्खाँउ ॥ ९९ ॥
सत्तेव अणीयाइं एमाइंदिव्वरिद्धिसंजुत्तो । महया विच्छड्डेणं कुण्डग्गामे य संपत्तो ॥ ७०० ॥
भयवं पयक्खिणेउं वन्दित्ता भत्तिनिब्भरसरीरो । ओसोयणिं च दाउं पडिरूवं तत्थ ठविऊणं ॥ १ ॥
हरिणगॅमेसिसमप्पियमह भयवन्तं सकरयले घरिउं । पञ्चविउव्वियरूवो मेरुं संपत्थिओ सक्को ॥ २ ॥

---

१ ब–सिंघा° । २ अ–°हिओ । ३ अ–क्लातो । ४ ब–°गवे° ।

अह चेत्ततेरसीए सुद्धाए अद्धरत्तसमयम्मि । हत्थुत्तराहिँ जाओ तिहुयणचिन्तामणी वीरो ॥ ७८ ॥
आसणचलणाणन्तरमोहिन्नाणेण मुणियजिणजम्मो । तक्खणमेत्तायाओ दिसाकुमारीण सङ्घाओ ॥ ७९ ॥

तथाहि—

अहलोगउड्ढलोगा पुव्वाईरुयगवासिणीओ य । अट्ठ विदिसि चउरो मज्झिमरुयगाउ चत्तारि ॥ ६८० ॥
छप्पन्न सुरवहूओ सव्वालङ्कारभूसियङ्गीओ । नमिऊण जिणं तिसलं थुणन्ति परमप्पमोएणं ॥ ८१ ॥
तुज्झ नमो परमेसर ! जगमुद्धरिउं तुमं सि अवयरिओ । भवचारयनिम्महणो जणपत्थियसोक्खकप्पतरू ॥८२॥
अत्थमिए पासजिणे लोगाइच्चे अणाहयं भरहं । उववन्ने नाह ! तुमे अज्ज सणाहं पुणो जायं ॥ ८३ ॥
तुज्झ नमो जय सुन्दरि ! सुकयत्था सव्वलक्खणा तं सि । जं नररयणं उयरे जगप्पईवो जिणो धरिओ ॥८४॥
इय एवमाइ थोउं दिसाकुमारीउ जीयमेयं ति । अणुजाणाविय जणणिं नियनियकिच्चाइँ कुव्वन्ति ॥ ८५ ॥
अट्ठ विउव्वियवाया भूमी सोहन्ति अट्ठ कयमेहा । गन्धजलं वासन्ति य जाणुपमाणं च कुसुमोहं ॥ ८६ ॥
अट्ठ उ आयंसधरा अट्ठ उ भिङ्गारधारिया अट्ठ । वरतालियण्टहत्था अट्ठ उ वरचमरधारीओ ॥ ८७ ॥
दीवयधरा उ चउरो चउरो मज्झिमगरुयगवासाओ । कप्पिन्ति नालमुच्चियं निहणन्ति य रयणवियरम्मि ॥८८॥
अब्भङ्गिन्ति य दोन्नवि सयपागसहस्सपागतेल्लेहिं । उव्वट्टणं च काउं उदगेहिं तिहि उ ण्हाविन्ति ॥ ८९ ॥

१ व–°लोगे । २ व–°सिमव° । ३ व–°न्निवि ।

ता तिसिला तित्थयरं चक्कहरं वावि पसविही नियमा[1] । इय[2] भणिय उवज्झाया कयपूया ते गया सगिहं ॥ ६५ ॥
तं सोउं सा तिसिला अइसयहरिसुल्लसन्तरोमञ्चा । तं गब्भं परिपालइ भोज्जेहिं हियसुहकरेहिं ॥ ६६ ॥
भयवं तिनाणसहिओ जणणीए पीडरक्खणनिमित्तं । संकोडियङ्गमङ्गो अच्छइ अणुकम्पगयचित्तो ॥ ६७ ॥
तं निप्फन्दं नाउं भीयमणा परमसोयमावन्ना । चिन्तइ गलिओ गब्भो मतो व्व हरिओ व्व केणावि ॥ ६८ ॥
तो सा पणट्ठनिद्दा अजम्पिरी चत्तभोयणविलासा । चिट्ठइ नं गयजीवा हियरज्जा नट्ठसव्वस्सा ॥ ६९ ॥
हा पेच्छ अहन्नाए विहिणा चिन्तामणी मम[3] दाउं । हरिओ विडम्बणट्ठा धिरत्थु ता मज्झ जीवस्स ॥ ६७० ॥
इय सोगभरुच्छइयं जणणिं दट्ठुं जिणेण संचलियं । निरुवहओ मे गब्भो त्ति सावि पुण हरिसमावन्ना ॥ ७१ ॥
भयवं[4] पि अदिट्ठस्सवि अहो इमाए ममोवरिं नेहो । ता जइ जीवन्तीए दिक्खागहणं करेमि अहं ॥ ७२ ॥
ता मोहमोहियमणा मम विरहुप्पन्नसोयसन्तत्ता । अट्टज्झाणोवगया बन्धइ असुहं बहुं कम्मं ॥ ७३ ॥
दुप्पडियाराणि दढं अम्मापियरो हवन्ति लोगम्मि । ता एएसिं मधिई[5] रक्खेयव्वा मएऽवस्सं ॥ ७४ ॥
इय चिन्तियमभिगिण्हइ अभिग्गहं सत्तमम्मि मासम्मि । नाहं समणो होहं अम्मापियरम्मि जीवन्ते ॥ ७५ ॥
तिसिला गब्भगयम्मी भयवंते तिरियजम्भगा देवा । सक्कस्स समाएसा खिवन्ति सिद्धत्थभवणम्मि ॥ ७६ ॥
उच्छन्नसामियाइं गामारन्नपुरपव्वयगयाइं । विविहाइँ निहाणाइं जिणवरपुन्नाणुभावेणं ॥ ७७ ॥

---

१ व–नूणं । २ व–उवझाया सम्माणिय क° । ३ व– महं । ४ व–°वं अदि° । ५ मकारोऽलाक्षणिकस्ततोऽधृतिरिर्थः ।

बाढं ति भाणिऊणं वासारत्तस्स पञ्चमे पक्खे । साहरइ पुव्वरत्ते हत्थुत्तरतेरसीदिवसे ॥ ५२ ॥
गब्भट्ठाणं परिसोहिऊण साहरइ तिसिलकुच्छीए । सुमिणे य पडिनियत्ते ते पेच्छइ माहणी सावि ॥ ५३ ॥
कहियं च इमं पइणो दोऽवि विसन्नाइँ ताइँ चित्तेणं । निहिलम्भे णयणुप्पाडणं व विहिणा कयमिमं ति ॥ ५४ ॥
तिसलाऽवि सगिहम्मि सुहसुत्ता पेच्छए महासुमिणे । तिहुयणदिवायरम्मि गब्भम्मि समाहरिज्जन्ते ॥ ५५ ॥
कुन्देन्दुसंखवन्ने गयवसहमयाहिवे पसन्नमुहे । लच्छीए अभिसेयं दामजुयं रयणकब्बुरियं ॥ ५६ ॥
किरणकरालं तरणिं निम्मलजोण्हं च पुन्निमाइन्दं । मणिमयदण्डं च झयं पउमपिहाणं च वरकलसं ॥ ५७ ॥
पउमसरं पवरजलं महल्लकल्लोलमालियं जलहिं । मणिरयणमयविमाणं बहुविहरयणाण मुकुरुडं ॥ ५८ ॥
निद्धूमसिहाजालं जलणं इय पेच्छिउं सुहपवुद्धा । अब्भहियजायहरिसा साहइ सिद्धत्थनरवइणो ॥ ५९ ॥
तं सोउं सो राया पहिट्ठचित्तो य पुलइयसरीरो । कल्लाणभोगसुहअत्थकारया देवि ! तुह सुमिणा ॥ ६६० ॥
अइरेण य ते पुत्तो होही कुलकित्तिवद्धणो सूरो । इय भणिउं तं तिसिलं विसज्जए नियपासाओ ॥ ६१ ॥
पुव्वण्हे अत्थाणे वाहरिउं सुमिणपाढगे राया । पुच्छइ सुमिणाण फलं तेऽवि य सत्थाणुसारेणं ॥ ६२ ॥
कहयन्ति राय ! सत्थे बायालीसं हवन्ति सुमिणाइं । तीसं च महासुमिणा चोद्दस तं मज्झयारम्मि ॥ ६३ ॥
तित्थयरे चक्किम्मि य उववज्जन्तम्मि पेच्छए जणणी । सत्त उ केसवजणणी चउरो बलदेवजणणी उ ॥ ६४ ॥

तम्मि पुरे सुपसिद्धो णायनरिन्दकुलणहयलमियङ्को। पणिवइयवच्छलो वित्थरन्तनिवलच्छिपरिकलिओ ॥३९॥
सिरिसिद्धत्थनरिन्दो उद्दण्डपयावनिहयपडिवक्खो। गरुयपरक्कमसामन्तनमिरसिरघुट्ठपयजुयलो ॥ ६४० ॥
तरणि व्व पयावेणं भीमो व्व परक्कमेण गरुएणं। पणयजणकप्परुक्खो कन्नो विव चायसोडीरो ॥ ४१ ॥
सच्चपइन्नो नीईवियक्खणो परकलत्तविमुहो य। दुट्ठजणनिग्गहपरो सव्वपयापालणेक्करसो ॥ ४२ ॥
दट्ठुं जं गयखन्धे रूवक्खेत्ताओं पउरजुवईओ। सुन्नमणाओ दिवसं पि गेहकम्माइँ न कुणन्ति ॥ ४३ ॥
दन्तपहारुप्पेल्लियभूमीभारेण सेसफणनिवहं। जस्सोनामिन्ति दढं बलवन्तो मत्तमायङ्गा ॥ ४४ ॥
निट्ठुरखुरक्खएणं भूमिरओहेण जस्स वियरन्ता। अन्धारयन्ति गयणं दप्पुद्धुरतुरयसङ्घाया ॥ ४५ ॥
चक्कासिकुन्तकुन्तीकोदण्डपयण्डसेन्नविगराले। दट्ठुं जस्स भडे नणु वेयालगणावि णासन्ति ॥ ४६ ॥
जम्मि य जत्ताभिमुहे उग्गपयावे भएण विहुराइं। पडिवक्खमण्डलाइं खलहलयं जन्ति सव्वदिसिं ॥ ४७ ॥
तस्स य तिसला भज्जा रम्भा इव पवररूवलायन्ना। कामकरिकुम्भविब्भमपओहरा सरयससिवयणा ॥ ४८ ॥
वियसियकुवलयनयणा रम्भाखम्भसुकुमालसव्वङ्गा। गुरुखमदमविणयज्जवसच्चदयादाणसीलगुणा ॥ ४९ ॥
अह भणइ नेगमेसिं देविन्दो एस एत्थ तित्थयरो। लोगुत्तमो महप्पा उववन्नो माहणकुलम्मि ॥ ६५० ॥
खत्तियकुण्डग्गामे सिद्धत्थो नाम खत्तिओ अत्थि। तस्स घरे तं साहर तिसलादेवीएँ कुच्छिंसि ॥ ५१ ॥

१ अ—॰सन्तगे॰। २ अ—दत्त॰। ३ ब—॰वहो। ४ अ—॰जुन्नी। ५ अ—तास॰। ६ ब—परम॰।

विन्नाणं सिप्पकला आभरणं वत्थमन्नवत्थुं वा । तं[1] नत्थि वसुमईए ण होज्ज जं तम्मि वरनयरे ॥ २७ ॥

किं च—

लायन्न[2]रूव[3]जोव्वणविलाससिङ्गारचारुवेसाओ । जत्थ हरन्ति निरूमणं तियसाणवि वेसविलयाओ ॥ २८ ॥
उज्जलपसन्तवेसो परोचयारी य सुइसमायारो । जत्थ महायणवग्गो रेहइ णयविणयसंपन्नो ॥ २९ ॥
मिउमहुरभासिणीओ विणयपहाणाओ सीलकलियाओ । उज्जलनेवत्थाओ जत्थ य पउराण जुवईओ ॥ ६३० ॥
वरकणयकलसकिरणावलीहिँ पिञ्जरियगयणमग्गाइं । सरयब्भविब्भमाइं हिमगिरिसिहरं व तुङ्गाइं ॥ ३१ ॥
णरकरितुरङ्गमणहरपडिरूवयँविम्बभत्तिकलियाइं । जणनयणागरिसणसालभञ्जियावलयकलियाइं ॥ ३२ ॥
वरसिप्पिविरइयाइं जत्थ विरायन्ति देवभवणाइं । उत्तुङ्गतोरणाइं सग्गविमाण व्व पवराइं ॥ ३३ ॥
मणिमण्डियचामीयरपवरालङ्कारभूसियङ्गाहिं । महरिहसुरपडिमाइं अहिसंसियगब्भहरयाइं ॥ ३४ ॥
जगइपरिसंठिएहिं पडिजिणभवणेहिँ पुहइसारेहिं । निच्चपवत्तियजत्तामहूसवाइं जिणहराइं ॥ ३६ ॥
खन्ताइगुणकलिया कव्वालङ्कारवागरणकुसला । सिद्धन्तमहोयहिणो जत्थ य विहरन्ति मुणिवसहा ॥ ३६ ॥
एको चिय दोसो णवरि तत्थ सावयकुलेसु सुपसिद्धो । अप्पधणोऽवि य धम्मे महन्तमत्थव्वयं कुणइ ॥ ३७ ॥
अन्नोऽवि तत्थ दोसो रायङ्गणरायमग्गविंपणिपहे । विंथरन्तभग्गपसरा निच्चं चिय मत्तमायङ्गा ॥ ३८ ॥

---

१ व–तन्न° । २ व–°रूय° । ३ व–°यण° । ४ अ–°यविविहभ° । ५ अ–°पवि° । ६ अ–°ङ्गणि । ७ व–°रायपहे । ८ व–°हर° ।

सरयब्भखण्डपण्डुरपासायसएहिँ तुङ्गसिहरेहिं । जत्थ खलिज्जइ मन्ने रविणो रहतुरयसंचारो ॥ १४ ॥
कम्हीरमलयगिरिणो उवहसई घुसिणचन्दणोहेणं । घणसारदीवमणुहरइ पवरकप्पूरपूरेणं ॥ १५ ॥
बहुसुरहिदव्वपब्भारपरिमलुग्गारवासियदियन्ता । आणन्दइ जत्थ जणं गन्धियहट्टी बहुघणड्ढा ॥ १६ ॥
तत्थुब्भवेहिँ देसागएहिँ वत्थेहिँ पञ्चवन्नेहिं । जत्थ विरायइ अइघणदोसियहट्टाण रिञ्छोली ॥ १७ ॥
तत्थ य रुप्पसुवन्नयपवालमुत्ताहलेहिँ अइरम्मा । रेहइ वियड्ढतुङ्गा सोवन्नियहट्टिया पन्ती ॥ १८ ॥
कत्थइ कइगजणघणा पूगीफलनालिएरनियरेहिं । बहुपडिपुंन्ना[1] हट्टा [2]तप्फलदीव व्व रेहन्ति ॥ १९ ॥
कत्थइ जा सुयणोवमकुसुम्भसम्भारभरियभूमितला । कत्थइ सुगन्धविक्किज्जमाणअणवरयघयतेल्ला ॥ ६२० ॥
कत्थइं[3] गिरिगुरुकरडिप्पयरा रेहन्ति विञ्झदेस व्व । कत्थइ उडुनियरोवमउज्जलकप्पासपब्भारा ॥ २१ ॥
कड्ढिज्जमाणवलयाइकम्मपरिकम्ममाणकरिदसणा । कत्थइ सुगन्धगँन्धाइ[4]दव्वसुरभा विवणिपन्ती ॥ २२ ॥
कत्थइ जिणसमया इव बहुविहसुत्तत्थसारपरिकलिया । कत्थइ सुकड्डपउरा दारिद्दक्कन्तसेणि व्व ॥ २३ ॥
सतरसविहधन्नाणं कुसुमाण फलाण पत्तसागाणं । दहिखीराणं दीसन्ति विक्कया ठाणठाणेसु ॥ २४ ॥
सालिजववीहिकोद्दवरालयतिलमुग्गमासचवलचणा । तुवरिमसूरकुलत्था गोहुमनिप्फावअयसिसणा ॥ २५ ॥
इय केत्तियं व भन्नइ जहट्ठियं विवणिमग्गवन्नणयं । उक्कोसहीणमज्झिमविक्कयदव्वायरे तम्मि ॥ २६ ॥

१ अ–°यन्ना । २ अ–तरुफलदीवो व । ३ अ–°त्थय । ४ ब–दवाइ° ।

जओ—

उग्गकुले भोगकुले इक्खागकुले य तह य हरिवंसे । नायकुले कोरव्वे उववज्जन्ती पुरिससीहा ॥ ४ ॥

एसो पुण नीयकुले तिलोयमहिओ जिणो समुववन्नो । अहवा न जिनवरेणवि लङ्घिज्जइ कम्मपरिणामो ॥ ५ ॥

अच्छेरमिणं जायइ अणन्तकालाओ समयनिद्दिट्ठं । जीयं पुण सक्काणं जिणस्स गब्भन्तरे नयणं ॥ ६ ॥

इओ य—

अत्थि इह भरहवासे मज्झिमदेसस्स मण्डणं परमं । सिरिकुण्डगामनयरं वसुमइरमणीतिलयभूयं ॥ ७ ॥

अमराउरि व्व अलयाउरि व्व लङ्काउरि व्व रमणीयं । बहुविहविलासकीलाणचणगेयाइसोहाहिं ॥ ८ ॥

जं च—

तियचउ[चउ]क्कचच्चरचउमुहरच्छासुहेहिँ सोहिल्लं । उत्तुङ्गवियडमणहरबहुगोउरदारकयसोहं ॥ ९ ॥

कविसीसट्टालयपरिगएण निट्ठुरसिलानिबद्धेणं । सालेण वलइयमिणं सुपुरिसहिययं व तुङ्गेणं ॥ ६१० ॥

परिहाए पइवयाँए महासँईई सव्वगहिरमज्झाए । सव्वदिसिं परिखित्तं परपुरिसालङ्घणिज्जाए ॥ ११ ॥

आरामुज्जाणाइं नन्दणवणसन्निभाइँ रेहन्ति । जँत्थ फलफुल्लपल्लवमणहरवणराइकलियाइं ॥ १२ ॥

वरवारिभरियसरवरवावीकूवेहिँ परिसरं जँस्स । सव्वदिसासु विरायइ बहुकीलाठाणरमणिज्जं ॥ १३ ॥

---

१ व—°य व्व । २ व—फरि° । ३ अ—°भया° । ४ व—° ईइ य । ५ अ—तत्थ । ६ अ—तस्स ।

निवसेइ देवदूसे वरहरियन्दणविलेवणं कुणइ । बन्धइ सिरोहराए सुरपायवकुसुममालाओ ॥ ९१ ॥
केऊरकडयकुण्डलहारलयामउडमाइयाभरणं । सव्वङ्गेसु पिणिन्धइ रेहइ नं कप्परुक्खो व्व ॥ ९२ ॥
ववसायसहं गन्तुं पोत्थयरयणं च वायए पवरं । पुप्फाई पूयङ्गं घेत्तुं सिद्धालयं विसइ ॥ ९३ ॥
अट्ठोत्तरपडिमसयं ण्हावइ पूएइ वन्दइ थुणेइ । तो सोहम्मसहाए अत्थाणं देइ सुरमज्झे ॥ ९४ ॥
पेक्खणयगीयवाइयमहूसवं अणुहवेइ गुरुहरिसो । दिव्वे य कामभोए जहिच्छिए माणए तत्थ ॥ ९५ ॥
कल्लाणएँ जिणाणं आगच्छइ एत्थ तह विदेहेसु । वन्दइ जिणिन्दचन्दे निम्मलसम्मत्तगुणधारी ॥ ९६ ॥
वीसं च सागराइं आउठिइं पालिउं तओ चविओ । तिहिँ नाणेहिँ समग्गो अवयरिओ एत्थ भरहम्मि ॥९७॥
हत्थुत्तरजोगेणं आसाढे सुद्धपक्खछट्ठीए । विगए य अद्धरत्ते अग्गाहारे दियवराणं ॥ ९८ ॥
माहणकुण्डग्गामे कोडालसगोत्तमाहणो आसि । नामेण उसहदत्तो उववन्नो तस्स गेहम्मि ॥ ९९ ॥
गयमाइमहासुमिणेहिँ सूइओ माहणीएँ चोद्दसाहिं । देवाणन्दाएँ जिणो कुच्छीए कुलमदवसेणं ॥ ६०० ॥
तुट्ठो य उसहदत्तो देवाणन्दा य पवरसुमिणेहिं । होही सुओ त्ति अम्हं वेदविऊ दियकुलपहाणो ॥ १ ॥
अह दिवसे बासीइं वसइ तहिँ माहणीए कुच्छिंसि । सक्को आसणकम्पे जाए तो ओहिणा नियइ ॥ २ ॥
पेच्छइ जिणमुववन्नं चिन्तइ अ अहो ! अजुत्तमावन्नं । जं एसो चरिमजिणो उववन्नो माहणकुलम्मि ॥ ३ ॥

१ ब–सिरे वराओ । २ ब–°हारस° । ३ ब–पवायए । ४ ब–अट्ठुत्त° । ५ ब–°णगे । ६ ब–निच्चलस° ।

पाणयकप्पे पुप्फुत्तरम्मि विउलम्मि वरविमाणम्मि । उववायसहामज्झे सुरसयणिज्जम्मि उववन्नो ॥ ७९ ॥
देवो महिड्ढिओ सो अन्तमुहुत्तेण सव्वपज्जत्तो । अवणीय देवदूसं उवविट्ठो नियइ पासाइं ॥ ५८० ॥
दट्ठुं तं सुररिद्धिं विमाणरयणाइँ देवसङ्घायं । विम्हइयमणो चिन्तइ दिव्विड्ढी पाविया एसा ॥ ८१ ॥
केण मए कम्मेणं तवेण दाणेण देवभत्तीए । दुद्धरवयधरणेणं ओहिं च पउञ्जए तत्तो ॥ ८२ ॥
पेच्छइ पुव्वभवं सो निच्चलसामन्नपालणं सुणइ । चिन्तइ अहो पभावो जिणवरधम्मस्स सुकयस्स ॥ ८३ ॥
एत्थन्तरम्मि दट्ठुं उप्पन्नं तं सुरं महिड्ढीयं । हिट्ठमणा पञ्जलिया मिलन्ति सुरकिंकरा बहवे ॥ ८४ ॥

भणन्ति य—

जय जय नन्दा जय जय भद्दा तं अम्ह सामिओ देवो । अजियं जिणाहि सुरपहु जियं पुणो पालयाहि त्ति ८५
तुम्ह विमाणं एयं आणाकारी य एस सुरनियरो । उववणमेयं सुरतरुसुसमिद्धं कीलणट्ठाए ॥ ८६ ॥
मज्जणवावी एसा मज्जणयसहाइयाओ एयाओ । एयं सिद्धाययणं अत्थाणसहा सुहम्मा य ॥ ८७ ॥
एयाण तुमं सामी अम्हं पुन्नोदएण जाओऽसि । संपइ उट्ठह सामिय ! मज्जणयसहाएँ उवविसह ॥ ८८ ॥
इय भणिओ सो गन्तुं मज्जणयसहाएँ बहुसुरसमग्गो । सीहासणे निसीयइ पुव्वाभिमुहो सपयपीढे ॥ ८९ ॥
खीरोयाइजलेहिं अभिसित्तो विविहकलसखित्तेहिं । किंकरसुरेहिं तत्तोऽलंकारसहाएँ गन्तूणं ॥ ५९० ॥

---

१ अ—°तवचरणेणं । २ ब—पसाओ । ३ ब—देव । ४ अ—°याहि° ।

उसभाईतित्थयरे चउवीसं सुरनए नमंसामि । भरहेरवयविदेहे जे केई ते य वन्दामि ॥ ६८ ॥
अरहन्तणमोक्कारो जीवं मोएइ भवसहस्साओ । भावेण कीरमाणो होइ पुणो वोहिलाभाए ॥ ६९ ॥
सिद्धाण णमोक्कारं करेमि भावेण निठ्ठियट्ठाणं । भवसयसहस्सवद्धं दद्धं कम्मिन्धणं जेहिं ॥ ५७० ॥
पञ्चविहं आयारं आयरमाणाण पन्नवेन्ताणं । आयरियाणं पि णमो धारिज्जइ पवयणं जेहिं ॥ ७१ ॥
उवज्झायाणं पि णमो सङ्गोवङ्गं सुयं धरेन्ताणं । सीसगणस्स हियट्ठा झरमाणाणं तयं चेव ॥ ७२ ॥
साहूण णमोक्कारं करेमि सीलव्वए धरन्ताणं । भवसयसहस्स वद्धं जे किर निन्नासए पावं ॥ ७३ ॥

अणसणं चेमं—

सव्वं च्चिय सावज्जं जोगं उवहिं च वाहिरन्तरयं । तिविहेण वोसिरामी तिविहमहं जाव जीवाए ॥ ७४ ॥
असणं पाणं खादिम साइमयं वोसिरामि सव्वं पि । संपइ जावज्जीवं चरिमुस्सासेहि देहं पि ॥ ७५ ॥
इय आराहणमिणमो आराहेऊण नन्दणो भयवं । धम्मायरियं समणे समणीओ खामेए सम्मं ॥ ७६ ॥
वासाण सयसहस्सं परियायं पालिऊण सुहझाणो । पणुवीससयसहस्से सव्वाउं अणुभवेऊणं ॥ ७७ ॥
संपुन्नकयाणसणो णिप्पडिकम्मो य निम्ममत्तो य । आलोइयपडिकन्तो विहिणा कालं गतो धीरो ॥ ७८ ॥

---

१ अ—दड्ढं । २ व—धरं० । ३ अ—०भय० । ४ व—०से य दे० । ५ व—०मिउं ।

भावणा पुण—

जीयं जोव्वणमिड्ढी[1] रूवं पियसंगमो बलं सव्वं । विसमखरमारुयाहयकुसग्गजलबिन्दुणा सरिसं ॥ ५८ ॥
जम्मजरामरणेहिं अभिभूयाण बहुवाहितत्ताणं । जन्तूण नत्थि सरणं धम्मो जिणभासिओ मोत्तुं ॥ ५९ ॥
सव्वे जाया सयणा सव्वे जीवा य परजणा जाया । सव्वेसिं जीवाणं पडिबन्धं तेसुं[2] को कुणइ ॥ ५६० ॥
एगो पावइ जम्मं एक्को च्चिय मरइ कम्मवसगो त्ति । एगो सुहदुक्खाइं जीवो अणुहवइ संसारे ॥ ६१ ॥
अन्नं इमं सरीरं अन्ना धणधन्नसंपया सयैला[3] । अन्नो य एस जीवो बहुहा परिभमइ संसारे ॥ ६२ ॥
वसमंसरुहिरचम्मट्ठिविरइए असुइपूरिए अन्तो । देहेऽसुइघरसरिसे मुच्छं को कुणइ जाणन्तो ॥ ६३ ॥
अइलालियं पि अइपालियं पि देहमइरेण मोत्तव्वं । भाडीगहियं व्व घरं विद्धंसणधम्मयं एयं ॥ ६४ ॥
धीरेणावि मरियव्वं काउरिसेणावि अवस्समरियव्वं । तह मरियव्वं विउसा जह मरणं पुण न संहवइ ॥ ६५ ॥

चउसरणं पुण इमं—

अरहन्ता मह सरणं सिद्धा साहू य बम्भवयजुत्ता । केवलिणा पैन्नत्तो[4] धम्मो ताणं च सरणं च ॥ ६६ ॥
जिणधम्मो मह माया जणओ य गुरू सहोयरा साहू । सह धम्मयरा मह बन्धवा य सेसं पुणो जालं ॥ ५६७ ॥

पञ्चनमोक्कारो[5] इमो—

---

१ ब—°मिद्धी । २ ब—तेऽस्थु । ३ अ—°यणा । ४ ब—°लिपन्नतो मे ध° । ५ ब—°क्कारा इमे ।

जं किञ्चि मुसं भणियं हासभया कोहलोहमोहेहिं । तं सव्वं निन्दामि पायच्छित्तं पवज्जामि ॥ ४६ ॥
अप्पं बहुं व कत्थइ परदव्वमदिन्नयं च जं गहियं । रागेण व दोसेणं तं सव्वं मज्झ वोसिरियं ॥ ४७ ॥
जं सुरतिरिक्खमाणुसमेहुणमासेवियं मए पुव्विं । तिविहेणवि करणेणं तं निन्दे तं च गरिहामि ॥ ४८ ॥
जो कोऽवि लोहदोसा धणधन्नचउप्पयाइबहुभेओ । गहिओ परिग्गहो मे वोसिरिओ सो मए इण्हिं ॥ ४९ ॥
राईए जो भुत्तो असणाइचउव्विहोऽवि आहारो । इन्दियवसगेण मए तं पि य निन्दामि भावेण ॥ ५५० ॥
जो पुत्तकलत्तेसुं बन्धुसु मित्तेसु गिहधणे धन्ने । एमाईसु ममत्तो सो सव्वो मज्झ वोसिरिओ ॥ ५१ ॥
जो कोइ कओ कोहो माणो माया य दुट्ठलोहो य । रागो दोसो कलहो पेसुन्नं परपरीवाओ ॥ ५२ ॥
अब्भक्खाणं इय एवमाइ जं किञ्चि दुट्ठमायरियं । अन्नाणाइवसेणं तं तिविहं वोसिरे सव्वं ॥ ५३ ॥

जन्तुखामणं पुण—

जो कोइ मए वहिओ कडुयं भणिओ य जस्स मे हरियं । अवयारो जस्स कओ सव्वोऽवि हु खमउ सो मज्झं ५४
मित्तो व अमित्तो वा सयणो वा परजणो व जो कोइ । सो खमउ मज्झ सव्वो समभावो मज्झ सव्वेसु ॥ ५५ ॥
देवत्तणम्मि देवा तिरिया तिरियत्तणम्मि जे केइ । नरयम्मि वि नेरइया मणुया मणुयत्तणे जे उ ॥ ५६ ॥
दुक्खम्मि मए ठविया खमन्तु ते मज्झ खामणपरस्स । अहमवि खमामि तेसिं मेत्ती मे सव्वभूएसु ॥ ५७ ॥

---

१ ब—बहुयं । २ ब—कोइ । ३ ब—खामणा पुण । ४ ब—°जीवेसु ।

सङ्घो पवयणमत्थं गुरुणो धम्मोवएसगांईया[1] सुत्तत्थोभयधारी बहुस्सुया हुन्तवेक्खाए[3] ॥ ३४ ॥
जाईसुयपरियाए पडुच्च थेरो तिहा जहक्कमेणं । सट्ठीवरिसो समवायधारओ वीसवरिसो य ॥ ३५ ॥
भत्तीपूयावन्नप्पयडणवज्जणमवन्नवायस्स । आसायणपरिहारो अरहन्तादीण वच्छल्लं ॥ ३६ ॥
नाणुवओगो भिक्खं दंसणसुद्धी य विणयसुद्धी य । आवस्सयजोगेसुं सीलवएसु य निरइयारो ॥ ३७ ॥
संवेगभावणाज्झाणसेवणं खणलवाइकालेसुं । तवचरणं जइजणसंविभागकरणं जहासत्ती ॥ ३८ ॥
वेयावच्चं दसहा गुरुमाईणं समाहिजणणं च । किरियादारेण तहा अपुव्वनाणस्स गहणं च ॥ ३९ ॥
आगमबहुमाणो वि य तित्थस्स पभावणा जहासत्ती । एएहिं ठाणेहिं तित्थयरत्तं लहइ जीवो ॥ ५४० ॥
इय सो पच्चूयकालं सामन्नं निक्कलं चरेऊणं । पज्जन्ते आराहणमेयं[4] काउं समाढत्तो ॥ ४१ ॥
दुक्कडगरिहा जन्तूण खामणं भावणा य चउसरणं । पञ्चण्ह नमोक्कारो अणसणमाराहणा एसा ॥ ४२ ॥

तत्थ दुक्कडगरिहा—

कालविणयाइओ खलु नाणायारो य अट्ठहा भणिओ । जो मे तत्थइयारो कोइ कओ तमिह निन्दामि ॥ ४३ ॥
निस्सङ्कियाइयम्मी अट्ठविहे दंसणस्स आयारे । जो अइयारो विहिओ तिविहेणं वोसिरे तं पि ॥ ४४ ॥
सुहुमो य बायरो वा पाणिवहो मोहलोहजुत्तेणं । जो कोइ कओ पुव्विं तिविहेणं वोसिरे तमहं ॥ ४५ ॥

---

२ व—°माई° । २ व—°न्तवि° । ३ व—बहुयं का° । ४ व—°मेवं । ५ व—जीवा° ।

संबलएणवि रहिओ जो पडिवज्जइ महन्तमद्धाणं । सो वच्चन्तो पावइ दुक्खं तण्हाछुहाहिंतो ॥ २२ ॥
एवं धम्ममकाउं सुहजणणं परभवम्मि जो जाइ । सो होइ दुक्खभागी पए पए जम्ममरणत्तो ॥ २३ ॥
ता पव्वावेह ममं काऊणाणुग्गहं सहत्थेण । सिक्खवह साहुकिरियं सीसोऽहं तुम्ह पयसेवी ॥ २४ ॥
पव्वाविओ य गुरुणा जहाविहाणेण सुद्धलेसिल्लो । विहरइ य तेहिँ सद्धिं विणीयविणओ पसन्तप्पा ॥ २५ ॥
अब्भसियसाहुकिरिओ सुत्तत्थविसारओ य अइरेण । मासोववासणिरओ निरन्तरं धीरसत्तो सो ॥ २६ ॥
दोहिं पि बन्धणेहिं रहिओ दोहिं असुद्धझाणेहिं । दण्डेहिँ गारवेहिँ य सल्लेहिं तिहिँ वि परिमुक्को ॥ २७ ॥
उवसन्तचउकसाओ विगहासन्नाहिँ वज्जिओ चउहिं । पञ्चकिरियानियत्तो पञ्चसु कामेसु वि विरत्तो ॥ २८ ॥
पञ्चसु समिइसु समिओं छज्जीवनिकायरक्खणपरो य । सत्तभयठाणरहिओ अट्ठमयट्ठाणपरिहीणो ॥ २९ ॥
नवबम्भचेरगुत्तिसु उवउत्तो दसविहम्मि धम्मम्मि । अट्ठारसविहबम्भे सूरो बारसविहतवे य ॥ ५३० ॥
पञ्चविहे सज्झाए उज्जुत्तो चउविहोवसग्गेहिं । अखलियचित्तो धीरो बावीसपरीसहेहिं च ॥ ३१ ॥
वीसाए ठाणेहिं बहुसो आसेविएहिँ विमलेहिं ।तित्थयरनामकम्मं नन्दणमुणिणा अह निबद्धं ॥ ३२ ॥
वीसं ठाणाणि पुण इमाणि—
अरहन्तसिद्धपवयणगुरुथेरबहुस्सुए तवस्सीसुं । वच्छल्लं कुणमाणो तित्थयरत्तं समज्जिणइ ॥ ३३ ॥

१अ—तण्णं । २ ब—समीसु । ३ ब—॰रुबहुसुयथेरसत्तव॰ ।

रक्खणवायामेणं सन्तेसु असन्तएसु कंक्खाए । अज्जणवावारेणं लोभो दुक्खस्स हेउ त्ति ॥ ९ ॥
ईसा भयं विसाओ मद्दलियत्ताइ आभिओगित्तं । केसिञ्चि सुराण दुहं किब्विसियत्तं च केसिञ्चि ॥ ५१० ॥
पियदेवीए चवणे गुरुदुक्खं रूसणम्मि वा तीए । छम्मासियवियणाए महिड्डियसुरस्स घाएणं ॥ ११ ॥
सुररिद्धिं चिन्तेन्तो चवणं सग्गाउ गब्भवासम्मि । असुइम्मि य उववायं सहइ महन्तं सुरो दुक्खं ॥ १२ ॥
इय चउगइयं दुक्खं नाऊण विवेइणो सुकयकम्मा । भवपरिभमणुव्विग्गा कुणन्ति धम्मं जिणाभिहियं ॥१३॥
एवं निसामिउं सो तुरियं चिय भवविरागमावन्नो । राया पभणइ भयवं! असंसयं एवमेवेयं ॥ १४ ॥
काऊण रज्जसुत्थं दिक्खागहणेण तुम्ह पासम्मि । करिकन्नचलं माणुसजम्मं सफलं करिस्सामि ॥ १५ ॥
देवाणुपिया! तुज्झं अहासुहं मा करेह पडिबन्धं । किच्चमिणं भवियाणं इय भणिओ सूरिणा तुट्ठो ॥ १६ ॥
गन्तूण नियं भवणं आपुच्छेऊण मन्तिसामन्ते । रज्जे संठविय सुयं काऊण जिणिन्दपूयाई ॥ १७ ॥
सिवियारूढो गन्तुं उज्जाणं पवररिद्धिफलकलियं । नमिऊण सुगुरुचलणे जम्पइ पञ्जलिउडो एवं ॥ १८ ॥
आलित्तो य पलित्तो भयवं! सव्वो वि एस लोगो त्ति । आलित्तपलित्तोऽवि य जराएँ रोगेहिँ मरणेणं॥१९॥
जह गेहम्मि पलित्ते तस्स पहू सारवक्खरं गिण्हे । नित्थारियमेयं मे हियं सुहं होहिही नूणं ॥ ५२० ॥
एवमहं अप्पाणं नित्थारिस्सामि दुहपलित्तम्मि । भवरण्णे पडिवज्जिय दिक्खं सासयसुहनिमित्तं ॥ २१ ॥

---

१ अ–सुरगणाणं । २ व–॰याए वियणा । ३ अ–॰भव॰ । ४ व–य गुरु॰ । ५ घ–नीणे ।

भणियं च—

अग्गिव्वन्नाहिं सूईहिं संभिन्नस्स निरन्तरं । जावतियं जायए दुक्खं गब्भे अट्ठगुणं तओ ॥ ९८ ॥
गब्भाओ नीहरन्तस्स जोणीजन्तनिपीलणे । जं तं सयगुणं तत्तो सहस्सगुणमेव वा ॥ ९९ ॥
दन्तुब्भेयाईसुं दुक्खं बालत्तणे जुवत्ते य । इच्छियवत्थुअजोगे अहवा पियविप्पओगम्मि ॥ ५०० ॥
इन्दियहाणीकम्पणपरिभवणाई दुहं च थेरत्ते । मरणदुहं पुण सो च्चिय जाणइ अहवावि सव्वण्णू ॥ १ ॥
दारिद्दं दोहग्गं इट्ठवियोगं च अत्थणासो य । दासत्तं पेसत्तं परसेवा आवईओ य ॥ २ ॥
चिन्ता सोगो बहुवाहिवेयणा तह कुभोयण कुवासो । कुकलत्त कुपुत्तत्तं सयणं वरवाहणाभावो ॥ ३ ॥
सयणविरोहो कन्नापेहुत्तणं सीयतावछुहतण्हा । एमाइमणुयलोए पयडं च्चिय दीसए दुक्खं ॥ ४ ॥
देवाणवि णत्थि सुहं कोहाइकसायकलुसियमणाणं । समयम्मि जओ एए निदंसिया दुक्खहेउ त्ति ॥ ५ ॥

तथाहि—

सपरोभयाण संतावकारओ कुगइगमणहेऊ य । पीईविच्छेयकरो कोहो ता दुक्खहेउ त्ति ॥ ६ ॥
माणोऽवमाणहेऊ मन्नस्सवि कुणइ माणिणोऽवन्नं । गुरुविणयभंसकारी माणो इय दुक्खहेउ त्ति ॥ ७ ॥
माया कुविगप्पेहिं भवमाणेहिँ परवञ्चणनिमित्तं । चित्तस्स वाउलत्तं कुणइ अतो दुक्खहेउ त्ति ॥ ८ ॥

---

१ ब–तयं । २ ब–०बहु० । ३ ब–गाणओ ।

बन्धन्ति उद्धपाए जलन्तजलणोवरिं च तरुविडवे। पाडिन्ति अम्बराओ पडियं च सिलाहिँ चुन्नन्ति ॥ ८५ ॥
मारेह हणह छिन्दह भिन्दह खइरं वं कुट्टह दहेह। एयस्स लेहवद्धे इय सद्दे ते पभासन्ति ॥ ८६ ॥
हा ताय! पहू! सामिय! भाइय! पणओऽम्हि तुम्ह दासोऽहं। मा मं दीणमणाहं सरणागयमिय कयत्थेह॥८७॥
एवं पि विलवमाणं सेहिन्ति उ दढयरं विगयकरुणा। न मरन्ति ते अकाले सहस्ससो खण्डियतणूवि ॥ ८८ ॥
इय नारयदुक्खाइं अपमाणाइं न साहिउं तरइ। अतिसयनाणविरहिओ तमन्धयारेसु नरएसु ॥ ८९ ॥
तीसु परोप्परजणियं परमाहम्मियकयं च पुढवीसु। दुक्खं नेरइयाणं सेसासु परोप्परकयं तु ॥ ४९० ॥
तिरियगईए दुक्खं पच्चक्खं चेव दीसइ जियाणं। पञ्चेन्दियपज्जवसाणघाणसेगिन्दियादीणं ॥ ९१ ॥
सिसिरम्मि सीयदुक्खं गिम्हेसु य चण्डआयवसमुत्थं। वासासु निरन्तरमेहवारिभूयं कओ सोक्खं ॥ ९२ ॥
वाएण य वज्झडणं खुहापिवासाओं सत्थेघायं च। वाहण दोहण दहणंकणं च छविछेयरूवं च ॥ ९३ ॥
केइवि आराविन्धणमन्ने पुण ताडणं कसादीहिं। अङ्कुसदारणमवरे सहन्ति अवरे य गुरुभारं ॥ ९४ ॥
केइ गलकत्तणाइं जालग्गहणं च पासबन्धं च। वागुरबन्धं पञ्जरबंधं च सहन्ति दीणमणा ॥ ९५ ॥
किञ्चि दुहं मणुयकयं किञ्चि परोप्परकयं तिरिक्खेसु। कालाइभावजणियं किञ्ची किञ्चिच्च सयमेव ॥ ९६ ॥
मणुयगईए दुक्खं असुईकीडयसमस्स गब्भम्मि। पढमं चिय अइदुसहं जायइ संकोडियङ्गस्स ॥ ९७ ॥

१ ब—ध। २ ब—तोत्तघा°। ३ अ—°हिन्ति। ४ ब—गलजालगहं। ५ ब—एवं मणुयगईए दुक्खं असुइंमि कीडेयसमस्स। गब्भंमी पढमं चिय जायइ°।

उण्हनरयाउ गिम्हे पज्जलियचियाएँ नारगो खित्तो । देवेण सुहं मन्नइ अइउण्हं उण्हणरएसु ॥ ७२ ॥
कत्थइ य गाढसीयं इहच्चसीयाउ तं असंखगुणं । अयभारसहस्समओ गोलो जेणं विलिज्जेज्जा ॥ ७३ ॥
केइवि कुम्भीपागं भडित्तपागं च भट्ठपागं च । केइवि लोहीपागं कुणन्ति इय अग्गिवियणाओ ॥ ७४ ॥
कुव्वन्ति जन्तपीलं केइवि करवत्तदारुणं घोरं । केइवि सिलायलम्मी अच्छोडणमम्बरस्सेव ॥ ७५ ॥
कुव्वन्तसिपत्तवणं पडन्तपत्तेहिँ लुणइ अङ्गाइं । जं चक्कासिसमेहिं केइवि सूलासु रोवेन्ति ॥ ७६ ॥
तिक्खेहिँ वासिपरसूकप्पंणिचक्कासिछुरियमाईहिं । कण्णोट्ठनासिकरचरणबाहुगीवाओं छिन्दन्ति ॥ ७७ ॥
जीहच्छिमुक्खणंति उ कुच्छीहियओदराणि भिन्दन्ति । सेल्लेहिँ तिसूलेहिँ य पहँरन्ति य मोग्गरेहिं सिरे ॥ ७८ ॥
कुव्वन्ति कण्टयाउलसिम्बलिरुक्खावरुण्डणं करिवं । कड्ढोकड्ढीदुक्खं उक्कत्तन्ती य तणुखल्लं ॥ ७९ ॥
तम्बतउसीसयाइं केइवि पाइन्ति कढकढिन्ताइं । तिसिए परमाहम्मी नेरइए कन्दमाणे उ ॥ ४८० ॥
वेयरणीएँ णईए जलन्तवसरुहिरपूयपुन्नाए । बोलन्ति यँ लोलन्ति य अइतत्ते वालुयापुलिणे ॥ ८१ ॥
खावन्ति समंसाइं खण्डेहिं जे भविसु मंसासी । तत्ताथसमहिलाओ आलिङ्गाविन्ति परदारी ॥ ८२ ॥
जोइत्तिय लोहरहे जलन्तसमिलाजुगम्मि महिसे व्व । अवहन्ते पुण रुसिवं कुट्टन्ति य लउडघाएहिं ॥ ८३ ॥
कत्थइ य रिञ्छचित्तयवराहसद्दूलसुणँयमाईहिं । वेउव्वियरूवेहिं खायन्ति सुतिक्खतुण्डेहिं ॥ ८४ ॥

---

१ अ—इय उ० । २ ब—०प्पण च० । ३ ब—०हण० । ४ ब—तउतम्ब० । ५ ब—य अतितत्ते अने पुण वा० । ब—६ ह० । ७ अ—०णाह० ।

सो पयइ च्चिय कारुण्णसायरो पुरिसयारसोडीरो । सुमई य दाणनिरओ सुप्पियधम्मो सहावेणं ॥ ६१ ॥
तत्थन्नया कयाई पोट्टिलसूरी समागओ मइमं । छत्तीसगुणसमग्गो उज्जाणे साहुपरियरिओ ॥ ६२ ॥

ते य गुणा पुण एए—

देसकुलजाइरूवे संघयणे धीजुओ अणासंसी । अविकत्थणो अमाइ थिरपरिवाडी गहियवक्को ॥ ६३ ॥
जियनिद्दो जियपरिसो मज्झत्थो देसकालभावण्णू । आसण्णलद्धपइभो नाणाविहदेसभासण्णू ॥ ६४ ॥
पञ्चविहे आयारे जुत्तो सुत्तत्थतदुभयविहण्णू । आहरणहेउकारणनयनिउणो गाहणाकुसलो ॥ ६५ ॥
ससमयपरसमयविऊ गम्भीरो दित्तिमं थिरो सोमो । इय छत्तीसगुणजुओ आयरिओ होइ हुं जहत्थो ॥ ६६ ॥
तस्सागमणं नाउं सहरिसचित्तो महाविभूईए । नीहरइ वन्दणत्थं मयगलखन्धं समारुहिउं ॥ ६७ ॥
वन्दित्ता य निसन्नो परितुट्ठो धम्मलाभदाणेणं । भयवं पि महुरवाणी उवएसं दाउमाढत्तो ॥ ६८ ॥

संसारे नत्थि सुहं चउसुं पि गईसु वट्टमाणाणं । जीवाणमओ भद्दा! मोक्खत्थं आयरं कुणह ॥ ६९ ॥

तथाहि—

अच्छिनिमीलणमेत्तं पि नत्थि सोक्खं जियाण नरयम्मि । सारीरमाणसेहिं दुक्खेहिं पच्चमाणाणं ॥४७०॥
उववन्नस्स उ नरए संपुडघडियालमज्झयारम्मि । सण्डासकड्ढणाओ पढमं चिय दारुणं दुक्खं ॥ ७१ ॥

---

१ अ–सिठो । २ ब–उ । ३ अ–°उत्तो । ४ ब–उज्जमं । ५ ब्र–°कुड° ।

साहुसगासे सवणं पच्चक्खाणं अपुव्वपढणं च । दाणं च साहुवग्गे तित्थस्स पभावणं कुज्जा ॥ ४८ ॥
तित्थाण वन्दणं सुहभावणनवकारचिन्तणाईयं । एमाइ सावयाणं नरिन्द ! धम्मो समक्खाओ ॥ ४९ ॥
इय सोउं सो चक्की परमं संवेगमागओ खिप्पं । अट्ठाहियमहिमाओ काऊण जिणिन्दभवणेसु ॥ ४५० ॥
दाऊण महादाणं रज्जे संठाविऊण नियपुत्तं । निक्खन्तो सुपसन्तो पोट्टिलसूरिस्स पासम्मि ॥ ५१ ॥
वासक्कोडिं पालिय सामण्णं निक्कलं महासत्तो । चुलसीइ पुव्वलक्खा सव्वाउं पालइत्ता णं ॥ ५२ ॥
अणसणविहिणा कालं काउं सुहझाणभावणाजुत्तो । सव्वट्ठविमाणम्मि उववन्नो सुक्ककप्पम्मि ॥ ५३ ॥
सत्तरस सागराऊ तम्मि य सो दिव्वभोगदुल्ललिओ । नियमाउयमणुपालिय आयाओ मणुयलोगम्मि ॥५४॥
नयरीएँ छत्तगाए जियसत्तू नरवई महिड्ढीओ । भद्दा य तस्स भज्जा सव्वन्तेउरपहाणा उ ॥ ५५ ॥
सो तेसि सुओ जाओ परममहासुमिणसूइओ सुहओ । [1]रूवंसी बन्धुपिओ नन्दणनामो सुकयपुन्नो ॥ ५६॥
सो पञ्चधाइकलिओ कलाकलावेण तणुउवचएणं । वड्ढन्तो चन्दो इव मणुण्णतारुण्णमणुपत्तो ॥ ५७ ॥
परिणाविओ य पिउणा बहुयाओ पवररायकन्नाओ । [2]रज्जे य तयणु ठविओ पव्वज्जं घेत्तुकामेणं ॥ ५८ ॥
कयसव्वपयारक्खं रज्जमुदग्गं च विजियपडिवक्खं । बहु समईओ कालो नाएणं पालमाणस्स ॥ ५९ ॥
न य परचक्कपवेसो न य बन्दिग्गहो न तक्करप्पसरो । न य किं पि य उड्डमरं संजायं जस्स रज्जम्मि ॥ ४६० ॥

---

१ व–रूवंसी । २ व–°रज्जे तयणु ट्ठ° ।

आपुच्छण पडिपुच्छा निमन्तणा छन्दणा य साहूणं । उवसंपया गुरूणं एमाई साहुधम्मो य ॥ ३९ ॥

तथा—

पञ्च य अणुव्वयाइं गुणव्वयाइं च होन्ति तिन्नेव । सिक्खावयाइँ चउरो सावगधम्मो दुवालसहा ॥४४०॥

अन्नं च—

मुद्दातियसुद्धीए पञ्चङ्गपणामपुव्वयं विहिणा । कुणइ तिसञ्झं सड्ढो चीवन्दणमेगचित्तो उ ॥ ४१ ॥

तथाहि—

पुव्वण्हे समणोवासगस्स पाणिं पि कप्पइ न पाउं । नो जाव चेइयाइं साहूवि य वन्दिया विहिणा ॥ ४२ ॥
मज्झण्हे पुणरवि वन्दिऊण नियमेण कप्पए भोत्तुं । पुण वन्दिऊण ताइं पओससमयम्मि सो सुयइ ॥ ४३ ॥
एयस्स फलं मोक्खो तयभावे होइ सुरसुहमुयारं । सुकुलुप्पत्ती बोही पव्वज्जा मोक्खसंपत्ती ॥ ४४ ॥
इह लोगेऽवि न हाणी पायं निववणिहतक्कराईहिं । अन्नेऽवि य उवसग्गा न होन्ति एयम्मि जुत्ताणं ॥ ४५ ॥

तथा—

ण्हाणंविलेवणंवरवासंकुसुमधूवंक्खएहिं वंत्थेहिं । रयणकणगाइएहिं करेइ पूयं जिणिन्दाणं ॥ ४६ ॥
जत्थत्थि चेइयाइं जत्थ य साहूहिं होइ संजोगो । जत्थन्ने साहम्मी तत्थ निवेसे वसइ सड्ढो ॥ ४७ ॥

---

१ ब-पाणं । २ ब-च्चिय ।

हेयमुवाएयं वा न जाणए विमलवुद्धिपरिहीणो । न य धम्माइपरिक्खं वुद्धी ता धम्महेउ त्ति ॥ २६ ॥
संवेगो निव्वेओ नाणावरणस्स तह खओवसमो । तत्ताहिगमो जायइ गुरूवएसस्स सवणगुणा ॥ २७ ॥
निसुयं पि छिड्डकुडसंनिभस्स न हवइ विसिट्ठगुणहेऊ । अवधारणरहियस्स य तम्हा अवधारणा परमा ॥२८॥
निसुयमवधारियं वा सद्धारहियस्स कं गुणं कुणइ । देवगुरुधम्मतत्ते सद्धा ता सव्वगुणहेऊ ॥ २९ ॥
इय एसा सामग्गी दुलहा जीवाण भवसमुद्दम्मि । धम्मरहियाण जायइ निरत्थिया ता तयं कुणह ॥ ४३० ॥
भवकूवे निवडन्तं हत्थालम्बो व धरइ जो जीवं । सो धम्मो त्ति पवुच्चइ सो पुण जिणभासिओ चेव ॥ ३१ ॥
रुक्खेसु कप्परुक्खो मणीसु चिन्तामणी जह पहाणो । अमयं रसेसु गोसीसचन्दणं चन्दणेसु जहा ॥ ३२ ॥
तह पावकम्ममहणो सयलदुहनिवारणो सुहनिहाणं । सव्वेसिं धम्माणं जिणधम्मो चेव सुपहाणो ॥ ३३ ॥
सव्वेसिं जीवाणं अहिंसणं चेव थावरतसाणं । सच्चवइभासणं तह अदिन्नपरवत्थुपरिहरणं ॥ ३४ ॥
अब्बम्भवज्जणं तह सव्वाओं परिग्गहाओं वेरमणं । राईभोयणविरई समिईओ तिन्नि गुत्तीओ ॥ ३५ ॥
समसत्तुमित्तभावो समतिणमणिलेट्ठुकञ्चणत्तं च । सव्वत्थ निम्ममत्तं असन्निहीसंचओ चेव ॥ ३६ ॥
खन्तीमद्दवअज्जवमुत्तीतवनियमबम्भगुत्तीओ । पडिलेहणापमज्जणसज्झाओ झाणजोगो य ॥ ३७ ॥
दसहा सामायारी इच्छाकारो य मिच्छकारो य । तहओ य तहक्कारो निसीहियावस्सिया चेव ॥ ३८ ॥

१ अ—°ताभि° । २ ब—तहा ।

वइराड वच्छ वरुणा अच्छा तह मत्तियावइ दसन्ना । सोत्तिं[1]यमई य चेई[2] य वीइ[3]भयं सिन्धु सोवीरा ॥ १३ ॥
महुरा य सूरसेणा पावा भङ्गी य मासपुरिवट्टा । सावत्थी य कुणाला कोडीवरिसं च लाढा य ॥ १४ ॥
सेयवियावि य नयरी केयइअद्धं च आरियं भणियं । जत्थुप्पत्ति जिणाणं चक्कीणं रामकण्हाणं ॥ १५ ॥
सगजवणसबरबब्बरकायमुरुण्डोड्डुगों[4]डपक्कणया । अरवागहोणरोमयपारसखसखासिया चेव ॥ १६ ॥
डोंबिलवलउसबोक्कसभिल्लिं[5]न्दपुलिन्दकुम्भभमररुया । कुं[6]ञ्चा य चीणचुञ्चुयमालवदमिलाकुलग्घा य ॥ १७ ॥
केकयकिरायहयमुहखरमुहगयतुरगमिण्ढगमुहा य । हयकन्ना गयकन्ना अण्णे वि अणारिया बहवे ॥ १८ ॥
पावा य चण्डकम्मा अणारिया निग्घिणा निरणुं[7]कम्पा । धम्मो त्ति अक्खराइं तेसु न नज्जन्ति सुविणेऽवि ॥१९॥
माइसमुत्था जाई जम्हा सा माइसुद्धिओ भणिया । पीइसमुत्थं च कुलं जं पिउसुद्धं तयं भणियं ॥ ४२० ॥
जाईए संपन्नो सुविणीओ होइ सुस्सहावो य । लज्जइ अकज्जकरणे तम्हा जाईवि धम्मगुणो ॥ २१ ॥
वयनियमतवविसेसस्स पारगामी सयं पवन्नस्स । होइ न कुलपरिहीणो कुलं पि धम्मस्स हेउ त्ति ॥ २२ ॥
हीणाहियङ्गवङ्गो विसमसहावो उ होइ पाएणं । ता रूवं धम्मगुणो जत्थागीई गुणा तत्थ ॥ २३ ॥
कुट्ठजलोयरसोसाइएहिँ रोगेहिँ विहुरियसरीरो । नालं वयगहणाइसु ता आरोगं पि धम्मगुणो ॥ २४ ॥
कह कुणइ नाणवुड्ढिं तववुड्ढिं संजमस्स सो वुड्ढिं । जो मणुओ अप्पाऊ धम्मगुणो आउयं तेण ॥ ४२५ ॥

१ व–°तीम° । २ व–चेई । ३ व–वीभ° । ४ अ–°डु° । ५ अ–°लद्ध° । ६ व–°को° । ७ °णुतावी ।

मडुघाय अग्गिदाहं वहणं जो कुणइ इत्थियाईणं । बालवणस्सइघाई कुट्ठी सो जायए पुरिसो ॥ ३ ॥
जो महिस खरं करहं अइभारारोवणेण पीडेइ । अहवा मणुस्सजाई सो पुरिसो खुज्जओ होइ ॥ ४ ॥
मंण्टा वेडभा य सया साहूणमणज्जकारिणो होन्ति । विच्छोहकारयाणं न पयाण थिरत्तणं होइ ॥ ५ ॥
तवसीलसंजुयाणं जो जम्पइ विप्पियं असच्चं वा । सो पूइमुहो जायइ कुण्ठो पुण पणिहघाएणं ॥ ६ ॥

तो सामग्गिं पावियत्ति संपइ वण्णिज्जइ—

माणुस्सखेत्तजाई कुलरूवारोगमाउयं बुद्धिं । धम्मसुइअवधारणसद्धा धम्मस्स सामग्गी ॥ ७ ॥

तत्थ मणुयत्तं पढमं साहणं धम्मस्स—

जं माणुसजम्मे च्चिय पडिपुण्णो संजमो तवो होइ । दव्वत्थओ य परमो विसिट्ठसग्गोऽपवग्गो य ॥ ८ ॥
तत्थवि आरियखेत्ते मगहादेसाइए मुणिविहारे । न उ सगजवणाईए विवज्जिए धम्मसद्धाए ॥ ९ ॥
रायगिह मगह चम्पा अङ्गा तह तामलित्ति वङ्गा य । कञ्चणपुरं कलिङ्गा वाणारसि चेव कासी य ॥ ४१० ॥
साएंय कोसला गयपुरं च कुरु सोरियं कुसट्टा य । कम्पिल्लं पञ्चाला अहिछत्ता जङ्गला चेव ॥ ११ ॥
वारवई य सुरट्ठा मिहिल विदेहा य वच्छ कोसम्बी । नन्दिपुरं सण्डिब्भा भद्दिलपुरमेव मलया य ॥ १२ ॥

---

१ अ—मण्ढा वनङ्गुलयः । २ 'वडभा' इति वामनाः । ३ अनाज्ञाकारिणः । ४ ब—°लाए । ५ ब—°चेय । ६ ब—°लए य ।

पुढवाईंवहनिरओ परलोयं नेय मण्णए मूढो । अइसङ्किलिट्ठकम्मो अप्पाऊ सो भवे पुरिसो ॥ ३९० ॥
सीलव्वयखन्तिजुयो अणुकम्पासंजुया महुरभासी । पाणिवहाओ नियत्ता दीहाऊ जन्तुणो होन्ति ॥ ९१ ॥
सयणासणवत्थं वा भत्तं पत्तं च ओसहं पाणं । साहूण देइ तुट्ठो सो भोगी जायए पुरिसो ॥ ९२ ॥
देइ न निययं सन्तं दिन्नं हारेइ वारए दिन्तं । देइ य अमणुन्नं वा भोगेहिँ विवज्जिओ होइ ॥ ९३ ॥
अगुणो वि गव्विओ जो अप्पं संथुणइ निन्दइ गुणड्ढं । माणी विडम्बओ जो सो जायइ दुब्भगो पुरिसो॥९४॥
गुरुदेवाणं भत्तो विणयपरो खन्तिजुत्त मिउभासी । सव्वजणप्पियकारी सो पुरिसो जायए सुहँगो ॥ ९५ ॥
जो पढइ सुणइ चिन्तइ अन्नं पाढेइ देइ उवएसं । सुयगुरुभत्तीजुत्तो मरिउं सो होइ मेहावी ॥ ९६ ॥
तवणाणगुणसमिद्धं अवमन्नइ वट्टइ य विग्घम्मि । पढणसवणाइयाणं दुम्मेहो होइ सो पुरिसो ॥ ९७ ॥
पक्खीण सावयाण य विच्छोहं न य करेइ जो पुरिसो । जीवेसु य कुणइ दयं तस्स अवच्चाइँ न मरन्ति॥९८॥
जो परछिद्दाइँ अदिट्ठयाइँ दिट्ठाइँ जम्पइ अणज्जो । छायाभंसपयत्तो जच्चन्धो होइ सो मणुओ ॥ ९९ ॥
असुयं पि सुयं भासइ धम्मविरुद्धाइँ कहइ लोयस्स । पिसुणो परतत्तिल्लो सो बहिरो होइ मूओ य ॥ ४०० ॥
दहणं कणघायणछेयणेहिँ दुक्खं जियाण पकरिन्तो । बहुरोगी होइ नरो विवरीओ जायइ अरोगो ॥ १ ॥
जो कुणइ अन्तरायं धणज्जणे णासगं व्वँ अवहरइ । परधणहरणपसत्तो दोगच्चं लहइ सो पुरिसो ॥ २ ॥

१ व–°वय° । २ व–°त्ता । ३ अ–°हओ । ४ व–व ।

छट्ठं[1] च नरित्थीओ मच्छा मणुया य सत्तमं नरयं । उक्कोसेणं एसा भणिया नरयम्मि उप्पत्ती ॥ ७८ ॥

अट्टज्झाणोवगया परदुक्खुप्पायगा नियडिबहुला । बहुमोहन्नाणपरा जीवा तिरियत्तणमुवेन्ति ॥ ७९ ॥

अप्पकसाया दाणुज्जया य खमविणयसद्दवपहाणा । दक्खिण्णपरा पयईए भद्दगा जन्ति मणुयत्तं ॥ ३८० ॥

जे य महव्वयधारी अविरयसम्मा य देसविरया य । जिणपूयणदाणरया बालतवाऽकामनिज्जरणा ॥ ८१ ॥

परिणामविसुद्धीए देवाउयकम्मबन्धजोगाए । नरपञ्चिन्दियतिरिया सुरगइगमणं समज्जिन्ति ॥ ८२ ॥

अवि य—

साहू जा सव्वट्ठं सोहम्मा जाव अच्चुयं[3] सड्ढो । वावन्नदंसणो वि हु मुणिलिङ्गी जाव गेवेज्जे ॥ ८३ ॥

पञ्चिन्दिओ तिरिक्खो गुणधारी जाइ जा सहस्सारं । परिवायगा य बम्भे जोइसिए तावसा जन्ति ॥ ८४ ॥

बालतवे पडिबद्धा उक्कडरोसा तवेण गारविया । वेरेण य पडिबद्धा मरिउं असुरेसु गच्छन्ति ॥ ८५ ॥

रज्जुग्गहणे विसभक्खणे य जलणे य जलपवेसे य । तण्हाछुहाकिलन्ता मरिऊणं होन्ति वन्तरिया ॥ ८६ ॥

असढा विणयपहाणा सुसहावा अप्पलोह खमजुत्ता । सच्चवया अचवला महिला पुरिसत्तणमुवेइ ॥ ८७ ॥

अलियब्भक्खाणरओ असच्चभासी य चञ्चलसहावो । साहसकारी परवञ्चणो य पुरिसो हवइ महिला ॥ ८८ ॥

जो तुरयवसहमहिसाइयाण निल्लञ्छणं कुणइ कूरो । उक्कडमोहो य तहा जीवो संढत्तणमुवेइ ॥ ८९ ॥

---

१ अ—छट्ठि । २ ब—°हिला य णरा । ३ अ—अच्चुए । ४ अ—°वेंति ।

चंके त्ति निव्वुईए सयंवरे जहवि सिक्खकुमरेहिं । चक्कठ्ठन्तरराहावेहो दुलहो तह नरत्तं ॥ ६८ ॥
सेवालचम्मपिहिए दहम्मि पुव्वोवलद्धछिद्दस्स । कुम्मेण दंसणं जह पुण दुलहं तह उ मणुयत्तं ॥ ६९ ॥
जलहिम्मि पुव्वदिसि खित्तजुंगयछिद्दम्मि दुल्लहं जह य । अवरदिसि छियसमिलापवेसणं तह नरत्तमिणं ॥३७०॥
पीसियखम्भरएणं मेरुसिरठ्ठियसुरेण नलियाए । जह फूमिएण दुलहं तग्घडणं तह य मणुयत्तं ॥ ७१ ॥
इय दुलहं पुण एयं अन्नाणपमायदोसबहुलस्स । जीवस्स पुढविआइसु गयस्स जं तेसि कायठिई ॥ ७२ ॥
अस्संखोसप्पिणिउस्सप्पिणीओं एगिन्दियाण उ चउण्हं । ता चेव ऊ अणन्ता वणस्सईए उ बोद्धव्वा ॥ ७३ ॥

संपइ कम्मपरिणइं निसामेहि—

कम्मेण विचित्तेणं संसारं भमइ चउगइसमेयं । विविहाओं अवत्थाओ पावइ जीवो सकम्मेणं ॥ ७४ ॥

तथाहि—

जो मारओ जियाणं परधणपरदारहिंसओ चण्डो । महआरम्भपरिग्गहसत्तो मुणिखिंसणपरो य ॥ ७५ ॥
कुणिमाहारपसङ्गी तन्दुलमच्छो व्व रुद्दपरिणामो । मिच्छदिट्ठी मरिउं दुहपरे जाइ सो नरए ॥ ७६ ॥

तत्थवि—

पढमम्मसन्नी बीयं सिरीसिवा पक्खिणो य तइयम्मि । सीहाइया चउत्थि उरगा पुण पञ्चमं जन्ति ॥ ७७ ॥

---

१ अ—°क्कि त्ति । २ व—°जूयछि° । ३ व—तह य° । ४ अ—गुरु° । ५ व—रोद्द° । ६ व—°उरगाई प° ।

चुलसी करिरहलक्खा अट्ठारस वरतुरङ्गकोडीओ। छन्नवइ गामकोडी रिद्धी एमाइया जस्स ॥ ५६ ॥
सो चक्कवट्टिभोए भुञ्जन्तो संठिओ चिरं कालं। अह अन्नया कयाई विहरन्तो तत्थ उज्जाणे ॥ ५७ ॥
संपत्तो मुणिजुत्तो पोट्टिलसूरी सुणाणचरणड्ढो। चक्की य वन्दणत्थं तस्स गओ परमभत्तीए ॥ ५८ ॥
वन्दित्तु सुहनिसण्णस्स तस्स सूरी परेसि हियनिरओ। संसारुच्छेयकरिं धम्मकहं कहिउमाढत्तो ॥ ५९ ॥
अइदुलहं मणुयत्तं जीवाणं कम्मपरिणई चित्ता। तं पाविय सामँग्गिं कीरउ जिणभासिओ धम्मो ॥ ३६०॥

तत्थ इमेहिं दिट्ठन्तेहिं दुल्लहं मणुयत्तं—

चोल्लग पासग धन्ने जूए रयणे य सुमिण चक्के य। चम्म जुगे परमाणू दस दिट्ठन्ता मणुयलम्भे ॥६१॥ इय दारगाहा॥
चोल्ल त्ति भोयणं चक्कवट्टिपरिवारभरहगेहेसु। भोत्तुं दियस्स दुलहं पुण चक्किगिहे तह नरत्तं ॥ ६२ ॥
वरलद्धिच्छियपासयपडणे दीणारपत्तिजूयम्मि। अण्णस्स जओ दुलहो जह तह मणुयत्तणं दुलहं ॥ ६३ ॥
धन्ने त्ति भरहधन्ने सिद्धत्थगपत्थयस्स खेवम्मि। थेरीए अवसोहिय तं मेलण दुल्लहं एयं ॥ ६४ ॥
जूयम्मि रज्जकङ्खिस्स जह जओ थेरनिवइपुत्तस्स। थम्भट्ठसयंसीणं तहेव दुलहो मणुयजम्मो ॥ ६५ ॥
रयणे त्ति भिन्नपोयस्स रयणनासे समुद्दमज्झम्मि। अन्नेसणम्मि तल्लाभदुल्लहं माणुसं जम्मं ॥ ६६ ॥
सुमिणम्मि चन्दगिलणे रज्जफलं निवसुयस्स सोऊणं। दमगस्सेसियतस्सुमिणदंसणोवममिह नरत्तं ॥ ६७ ॥

१ अ—पुट्टि॰। २ ब—तो। ३ अ—॰मग्गी।

परिभमिउं संसारं[1] कत्थइ मणुयत्तणं च लहिऊण । आवज्जियसुहकम्मो महाविदेहम्मि आयाओ ॥ ४३ ॥
मूगाए पुरवरीए धणञ्जओ आसि पवरनरनाहो । तस्स य धारिणिभज्जा सो पुत्तो तेसिमुववन्नो ॥ ४४ ॥
चोद्दसहिँ[2] महासुमिणेहिँ सूइओ पवरलक्खणसमेओ । जाओ कालकमेणं पियमित्तो नाम वरकुमरो ॥ ४५ ॥
सो जोव्वणमणुपत्तो पिउणा संठाविओ नियरज्जे । अइरेण य संजाया चोद्दसरयणा इमे तस्स ॥ ४६ ॥
सेणावइ गाहावइ पुरोहि गय तुरय वड्ढई इत्थी । चक्कं छत्तं चम्मं मणि कागणि खग्ग दण्डो य ॥ ४७ ॥
चक्कं छत्तं दण्डो तिन्नि वि एयाइँ वामतुल्लाइं । चम्मं दुहत्थदीहं बत्तीसं अङ्गुलाइँ असी ॥ ४८ ॥
चउरङ्गुलो मणी पुण तस्सद्धं चेव होइ वित्थिण्णो । चउरङ्गुलप्पमाणा सुवण्णवरकागिणी नेया ॥ ४९ ॥
णेसप्पे पण्डुयए पिङ्गलए सव्वरयण महरयणे । काले य महाकाले माणवगे[3] नवमए संखे ॥ ३५० ॥
मणिकणगरयणपुन्ना अहोनिसिं[4] चेव दिज्जमाणावि । निट्ठन्ति न पुन्नवसा ते निहिणो तस्स संजाया ॥ ५१ ॥
नवजोयण वित्थिण्णा बारस दीहा समूसिया अट्ठ । जक्खसहस्सपरिवुडा चक्कट्ठपइट्ठिया नववि ॥ ५२ ॥
छक्खण्डविजयखेत्तं साहिय आणावडिच्छिंयं काउं । पियमित्तो बलवन्तो पत्तो चक्कित्तणं पवरं ॥ ५३ ॥
चउदसवि जस्स रयणा एक्केक्कं च सुरसहस्सेणं । निच्चमहिट्ठियदेहा दोहिँ सहस्सेहिँ य सरीरं ॥ ५४ ॥
चउसट्ठिसहस्साइं जस्स य अन्तेउरं मणभिरामं । बत्तीसं च सहस्सा जस्स वसे मउडबद्धाणं[5] ॥ ५५ ॥

१ ब—°संसारे । २ ब—चउद° । ३ अ—°गमहानिही । ४ ब—°सी जे वइज° । ५ ब—°च्छाणं ।

दुट्ठाहिणो कसाया नरओ पुण अयगरो व्व भयहेऊ । महुबिन्दू विसयसुहं गेहिनिमित्तं च तुच्छं च ॥ ३१ ॥
विविहाओं आवयाओ जीवं वाहिन्ति कण्डराउ व्व । विज्जाहरो य सूरी मोक्खो जं पुण वडारोहो ॥ ३२ ॥
जह सो पहिओ करिमाइवसणभीओऽवि सुहकरं नियमा । हियविज्जाहरवयणं न गणइ महुबिन्दुलोहेणं ॥३३॥
तह मच्चूजराभीओ भवे भमन्तोऽवि नरयतत्तोऽवि । बहुआवइविहुरत्तणकोहाइकयत्थिओऽवि दढं ॥ ३४ ॥
विसयसुहलेसलुद्धो जीवो दुक्खं भविस्समगणन्तो । धम्मे पवत्तयन्तं धम्मगुरुं मण्णइ न मूढो ॥ ३५ ॥

तम्हा—

विसया किंपागफलं विसया हालाहलं विसं परमं । विसया विसमं सल्लं विसया आसीविसभुयङ्गो ॥ ३६ ॥
विसया उ कूडपासो विसया कण्डु ज्जुओ नरयमग्गो । इय मुणिय विसयसङ्गं धीरा वज्जन्ति दूरेणं ॥ ३७ ॥
एमाईधम्मकहं पडिवुद्धो सोऽमयलबलदेवो । संवेगभावियमणो निक्खन्तो सूरिपासम्मि ॥ ३८ ॥
गहिऊण दुविहसिक्खं सज्झायज्झाणविणयसंजुत्तो । निम्मलसंजमनिरओ दुक्करतवचरणसंपन्नो ॥ ३९ ॥
खविऊण घाइकम्मं उप्पाडेऊण केवलं नाणं । लोयालोयपयासं अप्पडिहयमपडिवायं च ॥ ३४० ॥
पडिबोहिऊण बहवे भवियजणे सयलकम्ममलमुक्को । संपत्तो परमपयं जम्मणजरमरणदुहरहियं ॥ ४१ ॥
नरगाओ उव्वट्टिय तिविट्ठुजीवो अरण्णमज्झम्मि । सीहत्ताए जाओ मरिऊण पुणो गओ नरयं ॥ ४२ ॥

---

१ ब—°ओ ब । २ ब—°क्खे नयणं । ३ ब—°यङ्गा । ४ अ—उक्कड° । ५ ब—°म्मउम्मुक्को ।

कूवतडेसुं चउसु वि पेच्छइ चउरो य भीसणभुयङ्गे। तह हेट्ठा य पसारियवयणं गुरुअयगरं नियइ ॥ १८ ॥
छिन्दन्ति य सरथम्भं सियकसिणा मूसगा दुवे सययं। तिक्खाहिं दाढाहिं वाहेइ करं करी तस्स ॥ १९ ॥
जाहे य तं न पावइ ताहे दन्तेहिँ हणइ वडरुक्खं। वडकम्पणेण भिण्णं महुयालं साहयन्तठियं ॥ ३२० ॥
निवडन्ति य महुबिन्दू तस्स निडालोवरिं विरलविरला। ते होट्ठग्गे पत्ता जीहाए लिहइ हिट्ठमणो ॥ २१ ॥
महुयालकण्डराहिँ य खज्जइ सो निट्ठुरं च सव्वङ्गो। बहुवसणसंकडे वि हु पडिओ मन्नइ सुहं चेव ॥ २२ ॥
महुबिन्दुलिहणलोलो जा चिट्ठइ ताव खहयरो एगो। पत्तो तम्मि पएसे तं दट्ठुं भणइ दयजुत्तो ॥ २३ ॥
भो तं दुहगहणाओ इमाओं मोएमि वडदुमं एयं। सव्वोवद्दवरहियं आरोवेऊण जइ भणसि ॥ २४ ॥
सो भणइ न कज्जं मे महुबिन्दुसुहं तरासि नो चइउं। गच्छ तुमं नियठाणं को लद्धसुहं परिच्चयइ ॥ २५ ॥
खयरेण पुणो भणियं सरथम्भे मूसएहिँ छिन्नम्मि। पडिहिसि अयगरवयणे खज्जिहिसि य दुट्ठभुयगेहिं ॥२६॥
सो पभणइ विज्जाहर! को जाणइ किं भविस्सइ ममेत्थ। आसाएमि अपाविषपुव्वे महुबिन्दुणो ताव ॥ २७॥
इय भणिए सो खयरो दुब्बुद्धी एस न सुहभागि त्ति। चिन्तिय गओ सठाणं सुण उवणयमिण्हिमेयस्स ॥२८॥
पहिओ संसारिजिओ भवो अरण्णं व रक्खसि व्व जरा। मत्तकरी य कयन्तो मोक्खो वडपायवसमाणो ॥२९॥
कूवो य मणुस्सभवो सरथम्भो आउयं च जीवस्स। सियकसिणा दो पक्खा आखूदाढा य दिणरयणी ॥ ३३० ॥

१ अ—पयहे°। २ ब—वाहइ य। ३ 'महुयालं' इति मधुपटलमित्यर्थः। ४ मधुपटलमक्षिकाभिरित्यर्थः। ५ अ—भणिओ। ६ अ—०ए य

तरुखुडियकुसुमलावन्नसन्निभं इन्दियालकणगसमं । गन्धव्वपुरसरिच्छं जोव्वणमथिरं मणुस्साणं ॥ ८ ॥
जह रयणीए सउणाण सङ्गमो जह पहे य पहियाणं । जह सुमिणे निहिजोगो तह अथिरो इठसंजोगो ॥ ९ ॥
असुइनिहाणं देहं बहुवाहीवसणवेयणाविहुरं । जरकट्ठं व घुणेणं घुणिज्जइ जराए मणुयाणं ॥ ३१० ॥
मच्चू कुणइ अकाले बहुआसापासमोहियमणाणं । अणिवारणिज्जपसरो आसाभङ्गो मणुस्साणं ॥ ११ ॥

अन्नं च—

मन्नन्ति विसयसुक्खं जं पि य मूढा मणोरमं एत्थं । तं पि महुबिन्दुसरिसं न सुहं परमत्थओ होइ ॥ १२ ॥

सुणसु एत्थ दिट्ठन्तं—

एगो दरिद्दपुरिसो उच्छन्नकुलो सुदुक्खिओ दीणो । देसन्तरं पयट्टो एगागी अह सुहासाए ॥ १३ ॥
वच्चन्तो य अरण्णे अणोरपारम्मि पिट्ठओ नियइ । आगच्छन्ती सियकत्तियाकरा रक्खसीमेगं ॥ १४ ॥
अन्नो रुट्ठवणकरी आगच्छइ तं करेण घेत्तुमणो । ते पेच्छिय सो भीओ धावइ वेगेण तेऽवि तहा ॥ १५ ॥
दिट्ठो तत्थ महन्तो वडरुक्खो हत्थिरक्खसिअगम्मो । तम्मि य सो आरुहिउं न तरइ तो हेट्ठओ नियइ ॥ १६ ॥
पेच्छइ य अन्धकूवं तम्मज्झे तेण घत्तिया झम्पा । तडसंठियसरथम्भे लग्गो चिट्ठइ पलम्बन्तो ॥ १७ ॥

---

१ अ—°वारिज्ज° । २ व—°भङ्गं । ३ व—°सोक्खं । ४ व—एत्थ । ५ व—असुहहा° । ६—७ एतत्पदद्वयं लुप्तद्वितीयान्तम् ।
८ व—एगा ।

बाहुबलभोगसंपयनिवलच्छीपमुहगव्वकलियस्स । परिगलियं सम्मत्तं जं दुलहं भवसएहिं पि ॥ ९७ ॥

अवि य—

संपत्तो कप्पतरू अहवा चिन्तामणी अह निहाणं । अहवावि महाविज्जा जह नासइ मन्दपुण्णस्स ॥ ९८ ॥
तस्सवि तह संमत्तं दोग्गइमहणं असेसगुणमूलं । सयलसुहाण निहाणं नट्ठं मिच्छत्तउदएणं ॥ ९९ ॥
चुलसी उ वरिसलक्खा आउं अणुहविय बद्धनरयाऊ । मरिउं सोऽसुहलेसो सत्तमपुढवीऍ उववन्नो ॥ ३०० ॥
अयलोऽवि य भाइविओगसोगसंतत्तमाणसो जाओ । चिट्ठइ कयमयकिच्चो दुहेण वेरग्गमावन्नो ॥ १ ॥
अह तत्थ समायाओ आयरिओ नाम धम्मघोसो त्ति । नाणी बहुमुणिसहिओ सीसो सेज्जंसणाहस्स ॥ २ ॥
अयलो तस्सागमणं णाउं गुरुहरिसपुलइयसरीरो । उज्जाणे गन्तूणं तं वन्दइ पज्जुवासेइ ॥ ३ ॥
भवजलहिजाणवत्तं दुहहरणं सुहकरं च सो सूरी । दाऊण धम्मलाभं धम्मकहं कहिउमाढत्तो ॥ ४ ॥

दुहरूवो दुक्खफलो दुहाणुबन्धो य एस संसारो । तुसमुट्ठि व्व असारो भयकारी पेयभवणं व ॥ ५ ॥

जओ—

मत्तकरिकण्णचवला विज्जुलयाचञ्चला मणुयलच्छी । संझब्भरागसरिसा वाउद्धुयवेजयन्तिसमा ॥ ६ ॥
जलबुब्बुओवमाणं कुसग्गजलबिन्दुचञ्चलं जीयं । गिरिणइवेगसमाणं कयलीक्खम्भो व्व निस्सारं ॥ ७ ॥

---

१ अ—°च्छिप्प । २ अ—°सीइ । ३ ब—°वासइ य ।

तेणवि तं च्चिय घेत्तुं छिन्नं सीसं तु तुरयगीवस्स । भवियव्वयानिओगो न तीरए अण्णहा काउं ॥ ८५ ॥
जइ पविसइ पायालं दुग्गगिरिं विसइ लङ्घइ समुद्दं । कुणई य बहुपडियारे तहवि न भवियव्वया मुयइ ॥ ८६ ॥
उक्किट्ठिनायपुव्वं देवेहिँ निवाडियं कुसुमवरिसं । भणियं च पढमकेसी उववन्नो एत्थ भरहम्मि ॥ ८७ ॥
कोडिसिला सीसोवरि धरिया छत्तं व बाहुदण्डेहिं । सुरनरपच्चयहेउं तिविट्ठुणा सुबलकलिएणं ॥ ८८ ॥
परिहायन्तम्मि बले सेसेहिं ऊणमूणमुक्खित्ता । जा चरिमकेसवेणं नियजाणुयमेत्तमुक्खित्ता ॥ ८९ ॥

जओ केसवबलं—

सोलसरायसहस्सा सव्वबलेणं तु संकलनिबद्धं । अञ्छन्ति वासुदेवं अगडतडम्मि ठियं सन्तं ॥ २९० ॥
घेत्तूण संकलं सो वामगहत्थेण अञ्छमाणाणं । भुञ्जेज्ज विलिम्पेज्ज व महुमहणं ते न चायन्ति ॥ ९१ ॥
पढमो एस दसारो जाओ इय मुणिय सव्वसामन्ता । आणाकारी जाया पणमियचलणा तिविट्ठुस्स ॥ ९२ ॥
ओयवियं भरहद्धं सत्त य रयणाणि तस्स जायाणि । चक्कं छत्तं धणुयं मणि माला तह य गय संखो ॥ ९३ ॥
सोलससाहस्सीणं जाओ सो मउडबद्धराईणं । सामी बत्तीसाए अवरोहवहूसहस्साणं ॥ ९४ ॥
पालन्ताण य रज्जं अयलतिविट्ठूण गरुयनेहाणं । सेज्जंसजिणसमीवे पावियसम्मत्तरयणाणं ॥ ९५ ॥
वोलीणो बहुकालो अप्पडिहयसासणाण भरहद्धे । अह अन्नया तिविट्ठुस्स असुहकम्मोदयवसेणं ॥ ९६ ॥

---

१ ब—०इ बहू० । २ 'अञ्चन्ति' इति गाति । ३ ब—अन्छ० । ४ ब—०ह गया ।

कण्ठीरिओ व्व सीहो सो तक्खणमेव रोसमावन्नो । बहुसामन्तसमेओ बहुदलअक्खोहणिसमग्गो ॥ ७५ ॥

अक्खोहणीए पुण पमाणं—

इगवीससहस्साइं अट्ठसया सत्तरा[२१८७०] करिरहाणं। तिउणा[६५६१०] आसा अक्खोहिणीएँ सुहडा य पञ्चगुणा[१०९३५०] ॥ ७६ ॥

अवसउणखलियगमणो तिविट्ठुअयलाण पत्थिओ उवरिं। अमरिसपहरियहियओ[3] ताडियभेरीरवरउद्दो ॥७७॥

चिन्तियं च तेण—

थेवं पि छिज्जइ रिणं अग्गी थेवोऽवि विज्झवेयव्वो। मउओऽवि गओ छिज्जइ बालो चिय[5] हम्मए सत्तू ॥७८॥

विन्नायतयागमणो पयावई नियकुमारपरियरिओ। नियबलसहिओ थक्को देसन्ते तं पडिच्छन्तो ॥ ७९ ॥

मिलियाण तत्थ दोण्हवि बलाण जुद्धं सुदारुणं जायं। बहुदिवसाणि य बहुनरकरितुरयसहस्ससंहरणं ॥२८०॥

बहुजीवखयं पेच्छिय तिविट्ठुणा भाणिओ स पडिसत्तू। किं निरवराहजणमारणेण बहुपावमूलेणं ॥ ८१ ॥

तुज्झं मज्झ य जुज्झं संपज्जउ वइरभावजुत्ताणं। इय भणिए ते[6] दोण्णि वि जुज्झेण परोप्परं[7] लग्गा ॥ ८२ ॥

खीणेसु पहरणेसुं आसग्गीवो उ मुयइ वरचक्कं। केसववहणनिमित्तं पडियं तुम्बेण तं तस्स ॥ ८३ ॥

जओ—

कन्तारे जलमज्झे रिउगहणे भीमसावयसमूहे। वसणावडियं पि नरं रक्खइ पुव्वज्जिओ धम्मो ॥ ८४ ॥

---

१ अ—°रिउ व्व। २ अ—पट्ठिओ। ३ अ—°विह°। ४ अ—चणेण। ५ ब—विय। ६ ब—तो। ७ ब—परोपरं।

तं पेच्छिवि सो रुसिओऽहो ! धारिट्ठं इमस्स पुरिसस्स । एगागी गुहमाओ बीयं परिचत्तरहसत्थो ॥ ६२ ॥
इय चिन्तिय अवदारियवयणो कुमरस्स देइ ओखन्दं। तेणवि दोण्णि[1] वि ओट्ठे[2] घेत्तूणं दोहिँ वि करेहिं ॥६३॥
जुण्णपडओ व्व सीहो हेलाए फालिओ[3] स दुट्ठप्पा । जो आसि पुव्वकाले विसाहनन्दि त्ति रायसुओ ॥ ६४॥
रोसेण फुरुफुरन्तो माणुसमेत्तेण मारिओऽहं ति । सारहिणा उवसमिओ सो सीहो महुरवायाए ॥ ६५ ॥
पसुसीहो भद्द ! तुमं नरसीहो एस पुण कुमारो त्ति । ता जइ सीहो सीहेण मारिओ को किरामरिसो ॥६६॥
अमयं पिव मन्नन्तो सारहिवयणं सुरोद्द[4]परिणामो । मरिऊण गओ नरए[5] सीहो अइदुक्खपउरम्मि ॥ ६७ ॥
अह सन्निहियसुरेहिं मुक्कं कुमरोवरिं कुसुमवरिसं । केसरिचम्मं घेत्तुं चलिया कुमरा सपुरहुत्तं ॥ ६८ ॥
भणिया य करिसगा ते घोडयगीवस्स[6] कहइ गन्तूणं । चिट्ठ तुमं वीसत्थो तुह सत्तू मारिओ सीहो ॥ ६९ ॥
कहियं च तेहिँ गन्तुं वयणं तं आसगीवरायस्स । सोऽवि निसामिय दूयं पेसेइ तिविट्ठुजणयस्स ॥ २७० ॥
पेसेसु नियकुमारे जेणं पिच्छेमि देमि देसे य । इय भणिए सो गन्तुं आएसं कहइ तं तस्स ॥ ७१ ॥
तो भणइ तिविट्ठुपिया सयमागच्छामि रायपासम्मि । अज्जवि बाला कुमरा सेवं काउं न याणन्ति ॥ ७२ ॥
दूएण य हँसिऊणं[7] भणियं किं जम्पिएण इह बहुणा । अह पेसेसु कुमारे अहवा भव जुज्झसज्जो त्ति ॥ ७३॥
इय भणिए सो दूओ कुमरेहिं धाडिओ गले घेत्तुं । तेण य तं सविसेसं नियपहुणो साहियं सव्वं[8] ॥ ७४ ॥

१ अ—दोणवि । २ अ—होट्ठे। ३ ब—फाडिओ । ४ अ—सुरुद्द° । ५ ब—णरयं । ६ ब °घोडगी° । ७ अ—रू (रु) सि° । ८ अ—ठायसु । ९ ब—गन्तुं ।

इय भणिय गओ दूओ पुव्वपलाणेहिँ साहियं सव्वं । पुरिसेहिँ दूयहणणं ओसग्गीवस्स कुमरकयं ॥ ४९ ॥
तं सोउं सो कुविओ दूओऽवि समागओ तयं पुट्ठो। तेणावि सव्वं कहियं पुव्वं च्चिय सुणियमिमिण त्ति ॥२५०॥
पुणरवि दूओ भणिओ गन्तूण पयावइस्स साहेसु । सालीखेत्तं रक्खसु कसिज्जमाणं तुमं मज्झ ॥ ५१ ॥
दूएण य गन्तूणं आएसो साहिओ जहा भणिओ । केसवपिउणो तेणावि भीएण सुया उवालद्धा ॥ ५२ ॥
धरिसन्तेहिँ तहा तं तुब्भेहिं चण्डमेहदूयं ति । हो पुत्ता ! किमयण्डे वीसत्थो खवलिओ मच्चू ॥ ५३ ॥
जं अज्ज अकाले च्चिय सालीरक्खा उ मइ समाइट्ठा । तेहिँ उ भणियं अम्हे रक्खिस्सामो तयं सालिं ॥ ५४ ॥
सत्थो चिट्ठउ ताओ इय भणिउं ते गया भयविमुक्का । जत्थ कसिज्जइ साली पुट्ठा ते करिसगा तेहिं ॥ ५५ ॥
कह रक्खिज्जइ एसा केच्चिरकालं च तेहिँ ते भणिया । चउरङ्गेण बलेणं रक्खिज्जइ जाव छम्मासा ॥ ५६ ॥
भणियं तिविट्ठुणा तो खिज्जिस्सइ को णु एत्तियं कालं । जो एत्थुवद्दवकरो तं मम दरिसेह किं बहुणा ॥५७॥
एत्थ गुहाए चिट्ठइ कुमार ! सीहो कयन्तसारिच्छो । सो वसहकरिसयाइं संहारइ अकयपडियारो ॥ ५८ ॥
तो तं सीहस्स गुहं कुमरो अइवयइ रहसमारूढो । उट्ठइ वियम्भमाणो सीहो जणकलयलरवेणं ॥ ५९ ॥
पयचारी एस अहं रहम्मि ता विसरिसं इमं जुद्धं । इय चिन्तिय असिफरए घेत्तूण रहाओ उत्तरिओ ॥२६०॥
एस वराओ दाढानहरत्थो सत्थपहरणो उ अहं । असमञ्जसमेयं पि हु इय कुमरो मुयइ सत्थाइं ॥ ६१ ॥

---

१ ब—अस्सग्गी० । २ 'अइवयइ' इति अभिव्रजतीत्यर्थः । ३ ब—ओयरिओ । ४ अ—सत्थाणि ।

विगयसङ्को ॥ ३८ ॥
सो जोव्वणमणुपत्तो कलासु कुसलो य कीलइ जहिच्छं । अयलेण भाउणा सह बलदेवेणं
इओ य—
अत्थि महामण्डलिओ आसग्गीवो पयण्डनरनाहो । सो पुच्छइ नेमित्तिं कस्स सयासाउ मज्झ भयं ॥३९॥
नेमित्तिएण भणियं—
जो चण्डमेहदूयं धरिसेही तुज्झ तह य बलवन्तं । जो सीहं मारेही तस्स सयासाउ तुज्झ भयं ॥ २४० ॥
इय कहिए सो भीओ दोऽवि पयावइणरिन्दपुत्ते य । बलवन्ते सोऊणं दूयं पेसइ पयावइणो ॥ ४१ ॥
तं चण्डमेहदूयं पेच्छणए संठियाण सो पत्तो । कोउगअक्खित्ताणं तिण्हं पि नरिन्दकुमराणं ॥ ४२ ॥
पेच्छाभङ्गो जाओ दूयागमणेण आसगीवस्स । रुट्ठा दोऽवि कुमारा पेच्छाभङ्गो कओ केण ॥ ४३ ॥
कहियं च तेसि पिउणा जस्साणाकारिणो बहुनरिन्दा । भरहद्धवासिणो इह तस्सेसो आगओ दूओ ॥ ४४ ॥
सम्माणिओ य दूओ कयकज्जोपत्थिओ सपुरहुत्तं । अद्धपहे गन्तूणं कुमरेहिं पिट्टिओ गाढं ॥ ४५ ॥
तप्पुरिसा य पलाणा सोऽवि य भीएण तेसि जणएणं । विउणं तिउणं दाउं खमाविओ विणयजुत्तेणं ॥ ४६ ॥
एएहिँ कुमारेहिं अयाणुएहिं सिसुत्तदोसेणं । जं अवयरियं तुम्हं सव्वं चिय खमसु तं मज्झ ॥ ४७ ॥
ण य कहियव्वं एयं रण्णो दुच्चेट्ठियं कुमाराणं । सामोवयारगहिओ सो च्चिय पच्चाह न कहिस्सं ॥ ४८ ॥

१ व—०हणामं । २ अ—पट्टिओ । ३ 'हुत्तं' देशीशब्दोऽयमभिमुखार्थः । ४ अ—पेट्टिओ ।

जं एत्थ मज्झ भवणे रयणं उप्पज्जए तयं कस्स । भो आहंव्वं जायइ तो भणियं तेहिँ सव्वेहिं ॥ २६ ॥
अमुणियपरमत्थेहिं सव्वम्मि वि तुज्झ मण्डले सामि ! । जं उप्पज्जइ रयणं तं तुम्हं किं पुण गिहम्मि ॥ २७॥
जइ एवं ता एसा मिगावई पवरमित्थिया रयणं । भज्जा मज्झ भविस्सइ जं वयणं अवितहं तुम्हं ॥ २८ ॥
ते सवयणेण छलिया अहोमुहा लज्जिया गया सव्वे । णियणियठाणं पच्छा सव्वेसिं कूयमाणाणं ॥ २९ ॥
गन्धव्वविवाहेणं सयमेव विवाहिया निंया कन्ना । भद्दा निवारयन्ती न य गणिया रायमूढेणं ॥ २३० ॥
सा खेयसमावन्ना चिन्तइ इमिणा अकज्जमायरियं । कुलगोत्तलञ्छणकरं अहो ! हु रागस्स माहप्पं ॥ ३१ ॥

अहवा—

ताव फुरइ वेरग्गु चित्ति कुललज्जवि तावहिं । ताव अकज्जहं तणियसंक गुरुयणभउ तावहिं ॥ ३२ ॥
ताविन्दियहं वसाइ जसह सिरि सहायइ तावहिं । मयरद्धयवेयालवसिउ नरु होइ न जावहिं ॥ ३३ ॥
एवं परिभाविन्ती अयलेण समं गया तओ भद्दा । दक्खिणदेसे नयरिं माहेसरियं निवेसेइ ॥ ३४ ॥
अयलो तत्थ ठवेउं जणणिं पिउमूलमागओ तस्स । जायं नामं च पयावइ त्ति रण्णो जहत्थमिणं ॥ ३५ ॥
अह विस्सभूइजीवो सत्तमकप्पाउ सुरवरो चविउं । सत्तमहासुमिणेहिं वज्जरिओ केसवो पढमो ॥ ३६ ॥
उववन्नो कयपुण्णो मिगाएँ देवीएँ कुच्छिसंभूओ । पुत्तो पयावइस्सा तिविट्ठुनामो त्ति विक्खाओ ॥ ३७ ॥

---

१ ब–आभव्वं । २ अ–नियय° । ३ अ–वेरग्गस° । ४ अ–तत्थ । ५ अ–°त्थमिमं ।

गुरुअहिमाणवसेण य रोसुच्छाइयविवेगरयणेणं । बद्धं तेण नियाणं धी धी कम्मस्स परिणामो ॥ १५ ॥

तं च केरिसं—

जइ होज्ज इमस्स फलं मएऽणुचिण्णस्स तवविसेसस्स । तोऽहं भविस्सकाले अतुलबलपरक्कमो होज्जा ॥ १६ ॥
वरकणगेणं रीरिं रासहमेरावणेण अइमूढो । कप्पूरेण व छारं वेरुलिएणं व कायमणिं ॥ १७ ॥
गुञ्जाओ मोत्तिएहिँ जह मग्गइ कोइ तह इमं तेण । मोक्खपसाहणतवसा देहबलं मग्गियमसारं ॥ १८ ॥
काउं नियाणमेयं अपडिक्कन्तो य तस्स ठाणस्स । सो मासियभत्तेणं कोडीवासाउओ होउं ॥ १९ ॥
कप्पम्मि महासुक्के उक्कोसठिईइ य सुरवरो जाओ । कयसुरकिच्चो भुञ्जइ पञ्चविहे दिव्वकामगुणे ॥ २२० ॥

इओ य—

अत्थि इह भरहवासे णयरं पोयणपुरं परमरम्मं । तत्थ[1] पडिसत्तुराया तं भुञ्जइ विजियपडिवक्खो ॥ २१ ॥
भद्दा य तस्स भज्जा अयलो नामेण तीए परमसुओ । चउहिं महासुमिणेहिँ सूइयजम्मो समुप्पन्नो ॥ २२ ॥
भगिणी तस्स कणिट्ठा मिगावई पवररूव[2]संपन्ना । सा पढमजोव्वणत्था सव्वालङ्कारवरदेहा ॥ २३ ॥
पिउपायवन्दणत्थं जणणीए पेसिया वरनिमित्तं । नियउच्छङ्गनिविट्ठा पलोइया तेण सव्वङ्गं ॥ २४ ॥
अज्झुववन्नो तीए रूवम्मि मणोरमम्मि पुच्छेइ । सामन्तमन्तिवग्गं मेलेउं पउरलोयं च ॥ २५ ॥

---

१ अ—रिवुपडिसत्तू । २ ब—॰रूयस॰ ।

तहाहि—

नाणेण मुणइ भावे सद्दहइ य सम्मदंसणगुणेणं । चरणेण नासवेई कम्मं पुण मुज्झइ तवेणं ॥ ३ ॥
इय सुणिय विस्सभूई अइसयसंवेगभावियमईओ । पडिवन्नो पव्वज्जं अणवज्जं गुरुसयासम्मि ॥ ४ ॥
पञ्चसमिओ तिगुत्तो पञ्चिन्दियनिग्गंहेण[1] परिकलिओ । निज्जियचउक्कसाओ छक्कायदयाधरो धीरो ॥ ५ ॥
समसत्तुमित्तभावो समतिणमणिलेट्ठुकञ्चणो मइमं । जियउवसग्गपरीसहसेन्नो विहरइ गुरूहिँ समं ॥ ६ ॥
कालेणं गीयत्थो जाओ विहरइ सगुरुअणुन्नाओ । एगल्लविहारेणं सव्वत्थ य अपडिबद्धो त्ति ॥ ७ ॥
विहरन्तो संपत्तो महुरपुरिं तत्थ मासपारणए । भिक्खट्ठाय पविट्ठो दिट्ठो[2] भवियव्वयवसेणं ॥ ८ ॥
पुरिसेहिँ विवाहत्थं विसाहनन्दिस्स आगयस्स तहिं । संजायमच्छरेहिं पविसन्तो[3] तेहिँ सिट्ठो उ ॥ ९ ॥
एत्थन्तरम्मि तेसिं गावीए अहिणवप्पसूयाए । पेच्छन्ताणं सिंगेहिँ पेल्लिओ महियले पडिओ ॥ २१० ॥
सो साहू तवसुसिओ उवहसिओ तेहिँ कलयलं काउं । तं संपइ कत्थगयं कविट्ठपाडणबलं तुज्झ ॥ ११ ॥
तं सो उं तेय वियाणिऊण सो कम्मदोसओ रुट्ठो । घेत्तूण य तं गाविं सिंगग्गेहिँ भमाडेइ ॥ १२ ॥
नियसीसोवरि तणपूलियं व सो खिवइ भूमिवट्ठम्मि । ते पभणइ भयभीए सो रुट्ठो निट्ठुरगिराए ॥ १३ ॥
रे रे पावा ! किं कोल्हुएहिँ सीहस्स दुब्बलस्सावि । लङ्घिज्जइ देहबलं इय भणिउं निग्गओ तत्तो ॥ १४ ॥

---

१ अ–°निग्गहे य । २ ब–कमसो । ३ अ–पयंसिओ तस्स विण्णाओ ।

पडणीयमन्तराइय उवघाए तप्पओसनिण्हवणे। बन्धइ णाणावरणं एवं चिय दंसणावरणं ॥ १९० ॥
भूयाणुकम्पजिणभत्तिसंजुओ खन्तिदाणविणयपरो। बन्धइ सायावेयं विवरीओ बन्धए इयरं ॥ ९१ ॥
अरहन्तसिद्धचेइयतित्थाइसु पडणीयजोगेहिं। मिच्छत्तमोहणीयं बन्धइ संसारवुड्ढिकरं ॥ ९२ ॥
तिव्वकसाओ बहुमोहपरिणओ चरणकरणपडणीओ। बन्धइ चरित्तमोहं दुविहं पि चरित्तगुणघाई ॥ ९३ ॥
कुणिमाइभक्खणरओ मिच्छत्तमहापरिग्गहारम्भो। नरयाउयं निबन्धइ पावमई रुद्दपरिणामो ॥ ९४ ॥
उम्मग्गदेसओ मग्गनासओ अट्टज्झाणज्झाइल्लो। बहुनियडिसंपउत्तो तिरियाउं बन्धई जीवो ॥ ९५ ॥
पयईए तणुकसाओ दाणरओ पयइभद्दगविणीओ। मज्झिमगुणेहिं जुत्तो मणुयाउं बन्धई जीवो ॥ ९६ ॥
अणुव्वयमहव्वएहिं बालतवाकामनिज्जराईहिं। देवाउयं निबन्धइ सम्मद्दिट्ठी व जो जीवो ॥ ९७ ॥
मणवयणकायवक्को गुणदोसी गारवेहिं पडिबद्धो। असुहं बन्धइ नामं तप्पडिवक्खो य सुहनामं ॥ ९८ ॥
अरहन्ताइसु भत्तो सुत्तरुई पयणुमाण गुणरागी। बन्धइ उच्चागोयं विवरीओ बन्धए इयरं ॥ ९९ ॥
पाणवहाईनिरओ जिणपूयादाणभोयविग्घकरो। अज्जेइ अन्तरायं न लहइ जेणिच्छियं लाभं ॥ २०० ॥
इय पावकम्मबन्धस्स हेउणो जाणिऊण सुविवेया। भवभमणभीरुणो जे पयत्तओ ते विवज्जन्ति ॥ १ ॥
णाणाइगुणवसेणं असेसकम्मक्खए य निव्वाणं। होइ जियाणं तम्हा णाणाइसु चेव जइयव्वं ॥ २ ॥

१ ब—विवरीए। २ ब—बन्धई। ३ ब—बन्धए। ४ अ—विवरीए। ५ ब—बन्धई। ६ °विग्घयरो।

जोव्वणमयणुम्मत्तेहिँ विसयतण्हाविमोहियमणेहिं । तं तं कीरइ पुरिसाऽहमेहिँ जं जं कुगइहेउं ॥ ७७ ॥
लहिउं मणुस्सजम्मं सोगइगमणुग्गसाहणमणग्घं[1] । रयणं वराडियाए व्व हारए विसयगिद्धीए[2] ॥ ७८ ॥
पुरिसत्तणं विवेयं कुलमज्जायं विसिट्ठसंसग्गिं । लज्जं गुरुयणसेवं चएइ विसएहिँ वेलविओ ॥ ७९ ॥
विसयसुहलालसाणं सुधम्ममन्दायराण पुरिसाणं । अमुणियसारासाराण गलइ हत्थट्ठियं अमयं ॥ १८० ॥
विसयासेवणदविणज्जणम्मि कुकुडम्बतत्तिकरणम्मि । निच्चक्खणिया अजरामर व्व चिट्ठन्ति मूढप्पा ॥ ८१ ॥
ता उज्झिउं दुरन्ते विसए पावस्स आसवद्दारे । साहेमि अणन्नमणो सप्पुरिसनिसेवियं धम्मं ॥ ८२ ॥
इय वेरग्गगएणं दिट्ठो सिरिविजयसीहआयरिओ । कुमरेण तेण विणएण वन्दिउं पुच्छिओ एवं ॥ ८३ ॥
भयवं भवाडवीए परिभामिज्जन्ति पाणिणो केणं । सासयसोक्खे मोक्खे केणं व वच्चन्ति मे कहसु ॥ ८४ ॥
धम्मोवयारनिरओ एसो धम्मत्थिओ त्ति मुणिऊणं । कुमरेण पुट्ठमत्थं सो सूरी कहिउमाढत्तो ॥ ८५ ॥
जम्मजरमरणवाहीविओगसोगाइदुक्खपउरम्मि । संसारे भमइ जिओ कम्मेणट्ठप्पयारेणं ॥ ८६ ॥
नाणस्स दंसणस्स य आवरणं वेयणीय मोहणियं । आउ य नामं गोत्तं अट्ठमयं अन्तरायं च ॥ ८७ ॥
पञ्च नव दोन्नि अट्ठावीसा चउरो तहेव बायाला । दोन्नि य पञ्च य कमसो उत्तरपयडीओ कम्माणं ॥ ८८ ॥
मिच्छद्दंसणमविरइकसायजोगा य बन्धहेउ त्ति । ओहेण तस्स संपइ विसेसहेऊ णिसामेहि[3] ॥ ८९ ॥

---

१ ब—°गममग्गसाहणमहग्घं । २ ब—गेहीए । ३ अ—°निसाहेमि ।

इय भणिउं सो चलिओ नियखन्धावारपरिगओ सहसा । आगच्छन्तं सोउं सम्मुहमाओ पुरिससीहो ॥ ६७ ॥
नीओ तेण सनयरं कयसम्माणो य भोयणाईहिं । वियरियसविसेसकरो विसज्जिओ विणयपणएणं ॥ ६८ ॥
परिभमिउं नियदेसं अद्दिट्ठउवद्दवो पडिनियत्तो । रण्णा विसाहनन्दी पवेसिओ तम्मि उज्जाणे ॥ ६९ ॥
सोऽवि य नियपुरपत्तो पुप्फकरण्डम्मि पविसमाणो उ । पडिहारेण निसिद्धो विसाहनन्दी पविट्ठो त्ति ॥१७०॥
इय सोउं सो रुट्ठो मायाए नीणिओ[2] अहं पत्तो । तो मुट्ठिपहारेणं तप्पुरओ पहणइ कविट्ठिं ॥ ७१ ॥
पाडइ सव्वकविट्ठे भणइ य तुम्हं सिराइँ पाडन्तो । एवं तु तुज्झ पिउणो पावा जइ हं न लज्जन्तो ॥ ७२ ॥
इय भणिय निग्गओ सो पियञ्चुल्लचेट्ठं च मुणियवुत्तन्तो । वेरग्गगओ चिन्तइ अहो! अणज्जाओ महिलाओ ॥७३॥
अवि य—
महिला कुडिलसहावा बन्धवकुलभेयकारिणी महिला । महिला निद्दयहियया पच्चक्खा रक्खसी महिला ७४
महिला आलकुलहरं महिला लोयम्मि दुच्चरियखेत्तं । महिला सकज्जनिट्ठा महिला जोणी अणत्थाणं ॥ ७५ ॥
किं च—
विसयासत्ता पुरिसा विडम्बणं तं जयम्मि पाँविन्ति । जं कहिउं पि न तीरइ धूलीवुक्कावणमँहं व ॥७६ ॥
अवि य—

१ व—आगच्छन्तो । २ 'नीणिओ' इति गमितः । ३ अ—चुल्लपि० । ४ व—०पुवत्तं । ५ व—पावेन्ति । ६ अ—जह । ७ ०मह व्व ।

कीलेउं तत्थिच्छइ रायकुमारो विसाहनन्दि त्ति । नवरि न विरहं पावइ अहिट्ठिए धारणिसुएण ॥ ५४ ॥
पुप्फाईण निमित्तं तत्थ गयाहिं पियङ्गुदासीहिं । दिट्ठो सो कीलन्तो तो ईसावेसकलियाहिं ॥ ५५ ॥
भणिया पियङ्गुदेवी सामिणि ! दोगुन्दुगो व्व उज्जाणे । कीलइ जुवरायसुओ तुम्ह सुओ न लहइ पवेसं ॥ ५६ ॥
एवं सोउं उप्पन्नमच्छरा रोसमुवगया सावि । कोवहरम्मि पविट्ठाससंभमं पुच्छिया रण्णा ॥ ५७ ॥
तं देवि ! कीस कुविया तीए भणियं न तुम्ह इह रज्जं । राया विसाहभूई जस्स सुओ कीलइ जहिच्छं ॥ ५८ ॥
पुप्फकरण्डुज्जाणे विसाहनन्दी य न लहइ पवेसं । रण्णा भणियं सुन्दरि ! अम्ह कुले एस कप्पो त्ति ॥ ५९ ॥
जं एगम्मि कुमारे पुव्वपविट्ठे चिरेणवि न बीओ । पविसइ तत्थ कुमारो जाव न सो निग्गओ सुयणु ! ॥ १६० ॥
णवरं जइ निब्बन्धो तुम्हं ता अवसरेण केणावि । जइ तुह पुत्तो पविसइ तत्थुज्जाणे तह करिस्सं ॥ ६१ ॥
एवं तं संठविउं आलोचेऊण मन्तिणा सद्धिं । ताडाविया सुघोरा पयाणभेरी कइयवेणं[1] ॥ ६२ ॥
तं सोउं संभन्तो उज्जाणाओ विणिग्गओ कुमारो । पत्तो रायसमीवं विणएण य पणमिउं भणइ ॥ ६३ ॥
किं देव ! पयाणमिणं रण्णा भणियं विउत्थिओ[2] अम्हं । नियबलगव्वियचित्तो सामन्तो पुरिससीहो त्ति ॥ ६४ ॥
मण्डलमुवद्दवेई नो पडिवन्नं च सो करं देइ । ता तस्सोवरि जत्ता इय कहिए भणइ सो कुमरो ॥ ६५ ॥
वीसत्था इह चिट्ठह तुम्हे को उवरि तस्स संरम्भो । देह ममं आएसं गन्तुं तं जेण साहेमि ॥ ६६ ॥

१ 'कइययेणं' इति कैतवेन माययेत्यर्थः । २ 'विउत्थिओ' इति पृथग्जातः ।

चउसट्ठि पुव्वलक्खा तत्थाउं होइउं परिव्वाओ। ईसाणे उववन्नो तओ चुओ मन्दिरपुरम्मि ॥ ४२ ॥
जाओ य अग्गिभूई माहण परिवायगो य होऊण। छप्पण्णपुव्वलक्खा सव्वाउं पालइत्ताणं ॥ ४३ ॥
पत्तो सणंकुमारं सेयवियाए य आउयखएणं। जाओ भारद्दाओ पत्तो परिवायगत्तं च ॥ ४४ ॥
चोयालीसं लक्खा पुव्वाणं तत्थ आउयं जायं। मरिउं माहिन्दसुरो संजाओ मज्झिमठिईओ ॥ ४५ ॥
तो संसारं हिण्डिय चिरकालं थावरो त्ति नामेणं। रायगिहे पवरदिओ तत्थवि परिवायगो जाओ ॥ ४६ ॥
चउतीसपुव्वलक्खा परमाउं पालिऊण बम्भम्मि। कप्पम्मि सुरो जाओ भमिओ तत्तो य संसारे ॥ ४७ ॥
रायगिहम्मि पुरवरे राया नामेण विस्सनन्दि त्ति। भज्जा तस्स पियङ्गू विसाहनन्दी य ताण सुओ ॥ ४८ ॥
रण्णो तस्स कणिट्ठो भाया नामं विसाहभूइ त्ति। सो जुवरज्जे ठविओ तस्स पिया धारिणी देवी ॥ ४९ ॥
सो मिरिइजीवदेवो चेविऊणं बम्भलोगकप्पाओ। धारिणिपुत्तो जाओ नामेणं विस्सभूइ त्ति ॥ १५० ॥
जणणिजणयाण इट्ठो पञ्चहिँ धाईहिँ लालियसरीरो। चन्दो इव वड्ढन्तो कमेण सो जोव्वणं पत्तो ॥ ५१ ॥

केरिसो य सो—

कुसलो सव्वकलासुं सूरो चाई य सत्तवन्तो य। धम्मप्पिओ अकूरो गुरुयणभत्तो अयसभीरू ॥ ५२ ॥
पुप्फकरण्डुज्जाणं तम्मि पुरे पवरतरुवरसमिद्धं। कीलइ सो तत्थ सुहं अन्तेउरपरिगओ विविहं ॥ ५३ ॥

---

१ ब–परियायं। २ ब–चइऊणं। ३ ब–गुरूण भत्तो।

ओहिं पउञ्जिऊणं तत्तो नियदंसणाणुराएणं । नरलोए अवयरिउं कहइ ससीसाण सङ्खमयं ॥ १३० ॥

तं पुण पणुवीस तत्तरूवं, ताणि य इमाणि—

पंढमं तत्तं पयई सत्तरयतमाण जा समावत्था । तीए य महं जाई जं भण्णइ बुद्धिसद्देणं ॥ ३१ ॥
तत्तो य अहङ्कारो सोलस तत्ता तओ समुप्पन्ना । पञ्च य तम्मत्ताइं एगारस इन्दियाइं च ॥ ३२ ॥
फासणरसणाघाणं चक्खूसोत्ताइँ बुद्धिकरणाइं । करपायपाउवत्था मणवायाकम्मकरणाइं ॥ ३३ ॥
गन्धरसरूवफासा सद्दो तम्मत्तया य मे तत्तो । पुढविजलतेयमारुय तह भूयाइं अह कमेण ॥ ३४ ॥
पणुवीसइमं तत्तं आया पुरिसो य तस्स पज्जाओ । एएसिं तत्ताणं विन्नाणाओ हवइ मोक्खो ॥ ३५ ॥
सो पञ्चवण्णमण्डलयसण्ठिओ अन्तरट्ठिओ देवो । पणुवीसं तत्ताइं कहिऊण गओ नियं ठाणं ॥ ३६ ॥
आसुरिपमुहेहिँ तओ सीसपसीसप्परम्पराए उ । काऊण कुसत्थाइं भागवयं दंसणं एयं ॥ ३७ ॥
वित्थारियं महियले इओ य सो बम्भसुरवरो मिरिई । कोल्लागसन्निवेसे चविउं कोसियदिओ जाओ ॥ ३८ ॥
असिइं च सयसहस्सा पुव्वाणं पालिऊण सव्वाउं । परिवायगवयधारी मरिऊण गओ स सोहम्मे ॥ ३९ ॥
चविऊण[3] चिरं कालं संसारं भमिय माहणो जाओ । थूणाएँ पूसमित्तो बावत्तरिपुव्वलक्खाऊ ॥ ४० ॥
घेत्तुं भागवयवयं सोहम्मसुरत्तणेण उववन्नो । चविउं अग्गिज्जोओ चेइयनयरे दिओ जाओ ॥ ४१ ॥

१ साङ्ख्यतत्त्वसंग्राहकमेतद्गाथापञ्चकं अ–पुस्तके एवोपलभ्यते । २ ब–सोहम्मं । ३ अ–तत्तो य ।

जच्चाइमयफलेणं नीयट्ठाणाइँ पावमाणो उ । भमइ चिरं संसारे तम्हा उ मए विवज्जेज्जा ॥ १७ ॥
सो अन्नया गिलाणो जाओ पडियग्गिओ न साहूहिं । अस्संजउ त्ति काउं ताहे चिन्तेउमाढत्तो ॥ १८ ॥
अस्संजयस्स मुणिणो किच्चं न कुणन्ति संजमपहाणा । न य कारिउं पि जुज्जइ वेयावच्चं इमे मज्झ ॥ १९ ॥
ता किञ्चि तहारूवं अप्पसहायं करेमि सीसमहं । भवियव्वयाएँ पउणो जाओ इय चिन्तमावन्नो ॥ २० ॥
तस्स सयासं पत्तो कयाइ कविलो त्ति नाम रायसुओ । पुच्छइ धम्मं सोऽवि य जइधम्मं अवितहं कहइ ॥ २१ ॥
न कुणसि कीस तुममिमं इय पुट्ठे कहइ वइयरं नियमं । कविलोऽवि हु धम्मत्थी जइधम्मं काउमसमत्थो ॥ २२ ॥
पभणइ किं तुज्झ वए धम्मफलं नत्थि किञ्चि इय भणिए । गुरुकम्मो एसोऽवि हु जइधम्मं नेच्छए काउं ॥ २३ ॥
इय चिन्तिय सो भणिओ पडिपुण्णफलं जईण धम्मम्मि । भो कविल ! केत्तियं पि हु मज्झावि दिक्खाएँ अत्थि त्ति ॥
सीसत्थिणा उ एयं मिच्छत्तविवड्ढिकारगं वोत्तुं । बद्धं असुभं कम्मं भवभमणनिबन्धणं घोरं ॥ १२५ ॥

भणियं च—

दुब्भासिएण एक्केण मिरीई दुक्खसागरं पत्तो । भमिओ कोडाकोडिं सागरसरिनामधेज्जाणं ॥ २६ ॥
पव्वाविओ य कविलो तेण समं किं पि विहरिउं कालं । चुलसीइ पुव्वलक्खे सव्वाउं पालिउं तत्तो ॥ २७ ॥
अप्पडिकन्तो दुब्भासियस्स कालं गओऽणसणविहिणा । दससागरोवमाऊ बम्भे कप्पे सुरो जाओ ॥ २८ ॥
आसुरिपमुहा सीसा कविलेणं दिक्खिया समायारं । कहिउं तेसिं नियमं बम्भे कप्पे गओ सोऽवि ॥ २९ ॥

पढमो य वासुदेवो तिविट्ठु नामेण पोयणाहिवई । पियमित्तचक्कवट्टी मूयपुरीए विदेहम्मि ॥ ५ ॥
तं वयणं सोऊणं राया अञ्चियतणूरुहसरीरो । अभिवन्दिऊण पियरं मिरिस्स अभिवन्दओ जाइ ॥ ६ ॥
सो विणएण उवगओ काऊण पयाहिणं च तिक्खुत्तो । वन्दइ अभित्थुणन्तो इमाहिँ महुराहिँ वग्गूहिँ ॥ ७ ॥
लाभा हु ते सुलद्धा जंमिं तुमं धम्मचक्कवट्टीणं । होहिसि दस चोद्दसमो अपच्छिमो वीरनामो त्ति ॥ ८ ॥
आई य दसाराणं पोयणपुरसामिओ तिविट्ठु त्ति । मूयाए विदेहम्मी पियमित्तो नाम चक्कि त्ति ॥ ९ ॥
नवि ते पारीवज्जं वन्दामि अहं इमं च ते जम्मं । जं होहिसि तित्थयरो अपच्छिमो तेण वन्दामि ॥ १० ॥
एवं सो थोऊणं काऊण पयाहिणं च तिक्खुत्तो । आपुच्छिऊण पियरं विणीयनयरिं अह पविट्ठो ॥ ११ ॥
तं वयणं सोऊणं तिवइं अप्फोडिऊण तिक्खुत्तो । अब्भहियजायहरिसो तत्थ य मिरिई इमं भणइ ॥ १२ ॥
जइ वासुदेवपढमो होहं चक्की विदेहवासम्मि । चरिमो तित्थयराणं अहो ! अलं मज्झ सेसेणं ॥ १३ ॥
अहयं च दसाराणं पढमो जणओ य चक्कवट्टीणं । अज्जो तित्थयराणं अहो ! कुलं उत्तमं मज्झ ॥ १४ ॥
एवं च कुलमएणं नीयागोयं समज्जियं तेण । जस्स विवागेण इहं नीयत्तं पाविही बहुसो ॥ १५ ॥
जइ ताव एत्तिओऽवि हु बहुनीयट्ठाणकारणं जाओ । भगवन्तस्स मओ ता बहुमयकारीण किं भणिमो ॥ १६ ॥

जओ भणियं—

---

१ ब–जंसि । २ अ–इहं । ३ ब–°त्थ मिरीई । ४ ब–होही ।

होही अजिओ संभव अभिनन्दण सुमइ सुप्पह सुपासो। ससि पुप्फदन्त सीयल सेज्जंसो वासुपुज्जो य ॥९२॥
विमलोऽणन्तइ धम्मो सन्ती कुन्थू अरो य मल्ली य। मुणिसुव्वय नमि नेमी पासो तह वद्धमाणो य ॥ ९३ ॥
अह भणइ नरवरिन्दो भरहे वासम्मि जारिसो अहयं। तारिसया कइ अन्ने ताया होहिन्ति रायाणो ॥ ९४ ॥
तो भणइ जिणवरिन्दो जारिसओ तं नरिन्दसद्दूलो। एरिसया एक्कारस अन्ने होहिन्ति रायाणो ॥ ९५ ॥
होही सगरो मघवं सणंकुमारो य सन्ति कुन्थु अरो। तह य सुभुमो पउमो हरिसेणो तह जओ बम्भो ॥ ९६ ॥
अप्पुट्ठो कहइ जिणो इमाएँ ओसप्पिणीएँ होहिन्ति। जे केसवबलदेवा नव नव पडिवासुदेवा य ॥ ९७ ॥
होइ तिविट्ठु दुविट्ठू सयम्भुपुरिसोत्तिमे पुरिससीहे। तह पुरिसपुण्डरीए दत्ते नारायणे कण्हे ॥ ९८ ॥
अयले विजए भद्दे सुप्पभे य सुदंसणे। आनन्दे नन्दणे पउमे रामे आवि अपच्छिमे ॥ ९९ ॥
आसग्गीवे तारएँ मेरएँ महुकेढवे निसुम्भे य। बलि पहराए तह रेमणे य नवमे जरासन्धे ॥ १०० ॥
एए खलु पडिसत्तू कित्ती पुरिसाण वासुदेवाण। सव्वे य चक्कजोही सव्वेऽवि हया सचक्केहिं ॥ १ ॥
पुणरवि पुच्छइ भरहो अजियाईजिणवराण मज्झम्मि। भयवं! कोइ भविस्सइ तित्थयरो तुम्ह परिसाए ॥ २ ॥
तत्थ मिरी पुव्वुत्तो आइपरिव्वायओ उसभणत्ता। सज्झायझाणजुत्तो एगन्ते झायइ महप्पा ॥ ३ ॥
तं दरिसेइ जिणिन्दो एव नरिन्देण पुच्छिओ सन्तो। होही चरिमो एसो तित्थयरो वीरनामो त्ति ॥ ४ ॥

१ चावि। २ रावणः। ३ नप्ता पौत्रः इत्यर्थः।

समणा तिदंण्डविरया भगवन्तो कुसलमणवईकिरिया । डण्डत्तियनिहयस्स य होउ तिडण्डं ममं चिन्धं ॥७९॥
लोइन्दियमुण्डा संजया य अहयं खुरेण ससिहाओ । थूलगपाणिवहाईवेरमणं मे सया होउ ॥ ८० ॥
समणा अमोहछण्णा मोहछण्णस्स होउ मे छत्तं । निरुवाहणा य समणा मज्झं तु उवाहणा होन्तु ॥ ८१ ॥
सुक्कम्वरा य समणा विसुद्धचित्ता उ धाउरत्ताइं । होन्तु य मे वत्थाइं रागाईकलुसियमणस्स ॥ ८२ ॥
निक्किञ्चणा य समणा मज्झं पुण किञ्चि किञ्चणं होउ । सीलसुयन्धा समणा होउ ममं देहसक्कारो ॥ ८३ ॥
वज्जिन्ति वज्जभीरू बहुजीवसमाउलं जलारम्भं । होउ मम परिमिएणं जलेण ण्हाणं च पियणं च ॥ ८४ ॥
एवं परीसहभीरू सच्छन्दविगप्पियं इमं लिङ्गं । परिकप्पिय जुत्तिजुयं पारीवज्जं पवत्तेइ ॥ ८५ ॥
तं लिङ्गन्तरधारी सकोउगो पुच्छई जणो धम्मं । सो कहइ साहुधम्मं जहट्ठियं सुद्धपरिणामो ॥ ८६ ॥
कहियम्मि जणो पभणइ न कुणसि तं कीस अप्पणो एयं । मेरुगिरीसमभारे इच्चाई तस्स सो कहइ ॥ ८७ ॥
धम्मकहाअक्खित्ते उवट्ठिए देइ सामिणो सीसे । गामागरणगराइं विहरइ सो सामिणा सद्धिं ॥ ८८ ॥
उज्झाउरीएँ पत्तं भयवन्तं अन्नया भरहराया । अहिवन्दिऊण पुच्छइ कहन्तरे विणयसंपन्नो ॥ ८९ ॥
जारिसया लोगगुरू भरहे वासम्मि केवली तुम्हे । तारिसया कइ अन्ने ताया होहिन्ति तित्थयरा ॥ ९० ॥
तो भणइ जिणवरिन्दो भरहे वासम्मि जारिसो उ अहं । एरिसया तेवीसं अन्ने होहिन्ति तित्थयरा ॥ ९१ ॥

---

१ व–तिडण्डवि° । २ अ–हुन्तु । ३ अवद्यभीरवः । ४ अ–एवं । ५ पारिव्राज्यम् ।

जो विसयसुहपसत्तो लद्धुं मणुयत्तमाइसामग्गिं । न कुणइ धम्मं कागणिसहस्सहारगसरिच्छो सो ॥ ६७ ॥
एवं नाउं तुम्हे जाव न वाही विडम्बए देहं । जाव न जरा न मच्चू अप्पहियं ताव चिन्तेह ॥ ६८ ॥
सम्मत्तं पडिवज्जह करेह सावज्जजोगवेरमणं । निज्जिणह कसायरिवू दण्डत्तियनिग्गहं कुणह ॥ ६९ ॥
मिच्छद्दंसणअविरइकसायमणमाइदुट्ठजोगेहिं । जीवो बन्धइ कम्मं कम्मेण य भमइ संसारे ॥ ७० ॥
इय एवमाइ सोउं धम्मकहं भयवओ सवणसुहयं । भववेरग्गमुवगया पडिबुद्धा पाणिणो बहवे ॥ ७१ ॥
पञ्च य पुत्तसयाइं भरहस्स य सत्त नत्तूयसयाइं । सयराहं पव्वइया तम्मि कुमारा समोसरणे ॥ ७२ ॥
आपुच्छिऊण भरहं मिरिइकुमारोऽवि परमसंविग्गो । संमत्तनिच्छियमई धम्मं सोऊण पव्वइओ ॥ ७३ ॥
पञ्चसमिओ तिगुत्तो सज्झायज्झाणविणयसंपन्नो । तवनियमसंजमरओ विहरइ सो सामिणा सद्धिं ॥ ७४ ॥
एक्कारसअङ्गाइं तेण अहीयाइँ गुरुसयासम्मि । गीयत्थो सन्नाओ धम्मकहालद्धिसंपन्नो ॥ ७५ ॥
अह अन्नया कयाई गिम्हे उण्हेण तावियसरीरो । अण्हाणेण किलन्तो कम्मवसा चिन्तए एवं ॥ ७६ ॥
मेरुगिरीसमभारे वोढुं संपइ खणं पि न समत्थो । सामण्णगुणे अगुणो अहयं संसारमणुकङ्खी ॥ ७७ ॥
न य घरवासो जुत्तो बहुसावज्जो पमायहेउ त्ति । ता लिङ्गन्तरधारी सावगधम्मं पवज्जामि ॥ ७८ ॥

किञ्च तं लिङ्गन्तरम्—

१ ब—°सामग्गी । २ ब—°उवरमणं । ३ °डण्डत्ति° । ४ 'सयराहं' शीघ्रमित्यर्थः ।

मिंरिई भरहेण समं उसभजिणं पणमिऊण विणएणं । धरणीयले निसन्नो भयवन्तं पज्जुवासन्तो ॥ ५५ ॥
एत्थन्तरम्मि भयवं जोयणणीहारिणीएँ वाणीए । सुरअसुरनरसभाए धम्मं कहिउं समाढत्तो ॥ ५६ ॥
परमङ्गाणि उ चत्तारि दुलहलम्भाणि एत्थ जीवाणं । माणुस्सं धम्मसुंई सद्धा तवसंजमे विरियं ॥ ५७ ॥
संसारविरत्तेहिं एयं नाऊण धीरपुरिसेहिं । सव्वायरेण जत्तो कायव्वो धम्मकज्जेसु ॥ ५८ ॥
बहुदुक्खपीडियाणं मच्चुपरद्धाण कम्मवसगाणं । अन्नं न किं पि सरणं धम्मं मोत्तूण संसारे ॥ ५९ ॥
विहडन्ति सुंया विहडन्ति बन्धवा विहडइ सुसंचिओ अत्थो । एक्को नवरि न विहडइ विहिणा आराहिओ धम्मो ॥
सयणाइमोहमूढो काऊण महापरिग्गहारम्भे । एक्को जाइ परंभवं एक्को च्चिय वेयए दुक्खं ॥ ६१ ॥
जह कयलीएँ न सारो जह वालुयपीलंणे य नो तिल्लं । मायण्हियाएं न जलं तह संसारे सुहं नत्थि ॥ ६२ ॥
किंपागस्स फलं पिव हालाहलमीसिय व्व परमन्नं । आवायमेत्तसुहया विसया परिणामविरसा उ ॥ ६३ ॥
जह किर दुद्धं पेच्छइ मज्जारी न उण लउडयं मुद्धा । तह मूढो विसयसुहं पेच्छइ नो नरयदुक्खाइं ॥ ६४ ॥
जह रयणखणिं पत्तो महग्घमोल्लाइँ मोत्तु रयणाइं । गेण्हइ वण्णड्ढाइं अइमूढो कायखण्डाइं ॥ ६५ ॥
तह पत्ते मणुयत्ते सग्गपवग्गाइसोक्खसञ्जंणगे । न करन्ति धम्मतत्तिं विसए सेवंन्ति मूढप्पा ॥ ६६ ॥

१ ब–मिरियवि । २ अ–°वासिन्तो । ३ ब–सुही सुखिन इत्यर्थः । ४ ब–परभवे । ५ ब–°पीलणाए । ६ ब–०ए व जलं 'मायण्हियाए' इति मृगतृष्णिकायास् । ७ ब–°सज्जणगं । ८ ब–सेवेन्ति ।

भणिओ य तेण गुरू—

उद्धरिओऽहं भयवं ! तुमए भवसायरम्मि निवडन्तो। अहवा उत्तमसङ्गो उत्तमकल्लाणहेउ त्ति ॥ ४३ ॥
एवमभिनन्दिऊणं नमिऊण गुरुं मुणी य सो चलिओ। अत्ताणं मन्नन्तो सुकयत्थं बोहिलाभेण ॥ ४४ ॥

तथाहि—

धन्नोऽहं जेण मए अणोरपारम्मि भवसमुद्दम्मि। भवसयसहस्सदुलहं लद्धं सद्धम्मजाणं ति ॥ ४५ ॥
पत्तो कमेण गेहं कालेण य सुद्धधम्मपरिणामो। सोहम्मे उववन्नो पलियाउ सुरो महिड्ढीओ ॥ ४६ ॥
भोत्तूण तत्थ भोए दिव्वे सुररमणिमज्झयारम्मि। आउयखयम्मि चविउं जत्थुववन्नो तयं सुणह ॥ ४७ ॥
अत्थि अउज्झानयरी मणिकणगमया सुरेहिँ निम्मविया। बारसजोयणदीहा नव वित्थिण्णा परमरम्मा ॥४८॥
तत्थ य भरहो राया छखण्डभरहाहिवो पढमचक्की। सिरिउसहसामितणओ उइण्णसुहपुन्नपब्भारो ॥ ४९ ॥
तस्स सुओ उववन्नो सव्वङ्गोवङ्गसुन्दरो जुइमं। धम्मप्पिओ अकूरो मिरि त्ति नामेण विक्खाओ ॥ ५० ॥
सो तारुण्णे पत्तो पञ्चपयारे उ भुञ्जए भोए। नियपासायवरगओ इट्ठो नियजणणिजणयाणं ॥ ५१ ॥
सिरिउसभस्स भगवओ उप्पन्ने केवलम्मि देवेहिं। रइयम्मि समोसरणे केवलिमहिमाएँ परमाए ॥ ५२ ॥
वट्टन्ताए भरहो समागओ पुत्तनत्तुयसमेओ। भयवन्तवन्दणत्थं परमेणं भत्तिराएणं ॥ ५३ ॥
काऊण य तिक्खुत्तो पयाहिणं वन्दिऊण भयवन्तं। निव्वत्ते नाणमहे उवविट्ठो रइयकरकमलो ॥ ५४ ॥

इय दुल्लहलम्भं माणुसत्तणं पाविऊण जो जीवो । न कुणइ पारत्तहियं सो सोयइ संङ्कमणकाले ॥ ३२ ॥

एतदेवाह—

वारीमज्झे छूढो व्व गयवरो मच्छओ व्व गलगहिओ । वग्गुरपडिओ व्व मओ संवट्टइओ विहङ्गो व्व ॥३३॥
सो सोयइ जरमच्चूकरालिओ जो सुधम्मपरिहीणो । तायारमविन्दन्तो कम्मभरपणोल्लिओ जीवो ॥ ३४ ॥

जओ—

कुगईकयत्थणाओ सरोगया हाणि इट्ठजणविरहो । दारिद्दं दोहग्गं अकालमरणं अहम्मेण ॥ ३५ ॥
धम्मेणं चिय अत्था धम्मेणं चेव उत्तमा भोगा । धम्मेण सग्गमोक्खा सुहाइँ सव्वाइँ धम्मेण ॥ ३६ ॥
ता भो दुल्लहलम्भं विज्जुलयाचञ्चलं मेणुयजम्मं । लद्धूण जो पमायइ सो काउरिसो न सो पुरिसो ॥ ३७ ॥
धम्मत्थिणा य धम्मो देवो य गुरू य जाणियव्वाइं । धम्मगुरुदेवसद्धा कोइ वि कत्थइ पयट्टेइ ॥ ३८ ॥
सो धम्मो जत्थ दया कीरइ सचराचरेसु जीवेसु । जत्थ य परमनिरोहो इन्दियनोइन्दियाणं च ॥ ३९ ॥
सो च्चिय देवो एत्थं जो अइसयसंजुओ पसन्तप्पा । रागाइदोसरहिओ सव्वण्णू सव्वदंसी य ॥ ४० ॥
परिचत्तघरावासो विसुद्धबम्भव्वओ य सुयनाणी । धम्मगुरू विन्नेओ परिग्गहारम्भपडिविरओ ॥ ४१ ॥
इय धम्मकहं सोउं संबुद्धो परमहरिसमावन्नो । निच्चलसम्मद्दिट्ठी जाओ सो सावगो पवरो ॥ ४२ ॥

१ मरणकाले इत्यर्थः । २ व—मणुसत्तं । ३ व—परमो ।

एयम्मि अरण्णम्मि समागया तुम्ह दंसणं जायं । इय कहिए सो तुट्ठो धन्नोऽहं जेण मे दिट्ठा ॥ २१ ॥
कप्पतरु व्व मरुथले दरिद्दगेहे हिरण्णवुट्ठि व्व । मायङ्गगिहे एरावणो व्व इत्थं इमे दिट्ठा ॥ २२ ॥
सफलं[1] मम मणुयत्तं सहलं मम जम्म जीवियं अज्ज । जं एयंमि अरण्णे दिट्ठा एयारिसा साहू ॥ २३ ॥
पुण्णकलियाण मुणिणो दंसणविसयं पि जन्ति हयपावा । चिन्तामणिसंजोगो होइ अधन्नस्स न कयाइ ॥ २४ ॥

तथाहि—

जइणो हु बम्भयारी अगिहे[2] दन्तिन्दिए पसन्ते य । तवनियमभूसियङ्गे धन्न च्चिय एत्थ पेच्छन्ति ॥ २५ ॥
एयं विचिन्तिऊणं भत्तिभरुल्लसियबहलरोमञ्चो । भत्तं पाणं वियरइ जहोचियं तेसि साहूणं ॥ २६ ॥
भुत्तुत्तरे य तेणं इच्छियपन्थम्मि मेलिया साहू । भणिओ सो य वलन्तो गुरूहिँ अणुकम्पजुत्तेहिं ॥ २७ ॥
उवविसह खणं एक्कं रुक्खच्छायाएँ वीसमामो त्ति । एवं ति तेण भणिए उवविट्ठा तत्थ सव्वेऽवि ॥ २८ ॥
धम्मस्स एस जोगो एयं परिभाविऊण सूरीहिं । पारद्धा धम्मकहा पडिबोहत्थं इमा तस्स ॥ २९ ॥
बहुजोणिलक्खगहिरे संसारे दुल्लहं मणुयजम्मं । राहावेहो व्व इहं जुगछिड्डे समिलपविसो व्व ॥ ३० ॥

भणियं च—

काऊणमणेगाइं जम्मणमरणपरियट्टणसयाइं । दुक्खेण माणुसत्तं जइ लहइ जहिच्छियं जीवो ॥ ३१ ॥

---

१ च—ता सफलं मणु° । २ 'अगिहे' इति गृहरहितानित्यर्थः ।

संमत्तणाणवरचरणरयणपरिमण्डियं भुवणतिलयं । पणमह जिणिन्दपणयं सिरिसद्धं गुणगणमहग्घं ॥ ८ ॥
पवरसुयनाणमणहरपसत्थपोत्थयविहत्थवरहत्थं । सारयससिकिरणुज्जलसव्वङ्गं थुणिय सुयदेविं ॥ ९ ॥
वोच्छामि समासेणं वीरजिणिन्दस्स सन्तियं चरियं। संवेगट्ठा भवियाण अत्तणो सुमरणत्थं च ॥ १० ॥
जंमि भवे संमत्तं पत्तं पढमं तमाइओ काउं । सत्तावीस जिणभवे संखेवेणं पवक्खामि ॥ ११ ॥
अवरविदेहे खेत्ते गामम्मि बलाहिवो पुरा आसि । दयदाणविणयदक्खिन्नसायरो धम्मसद्धालू ॥ १२ ॥
सो अन्नया कयाई रायाएसेण दारुयनिमित्तं । बहुपुरिसेहिँ समेओ सगडे घेत्तूण संपत्तो ॥ १३ ॥
अइदुग्गं वणगहणं तत्थ य वणछिन्दणं करेन्तेण । भोयणसमए दिट्ठा सूरी बहुसाहुपरियरिया ॥ १४ ॥
पन्थाओ परिभट्ठा इओ[1] तओ[2] तत्थ परिभमन्त[1] उ । तण्हाछुहाकिलन्ता परिसन्ता सत्थपरिहीणा ॥ १५ ॥
दट्ठूण मुणिवरे ते चिन्तइ अणुकम्पभत्तिसंजुत्तो । एयारिसे अरण्णे कहमेए साहुणो पत्ता ॥ १६ ॥
तो वन्दिऊण पुच्छइ भयवं ! कत्तो समागया तुम्हे[3] । केण व कज्जेण इमं वणगहणं भमह अइभीमं ॥ १७ ॥
दाऊण धम्मलाभं समत्थदुरिओहवारणसमत्थं। पभणइ सूरी सुपुरिस ! अम्हे सत्थेण सह चलिया ॥ १८ ॥
गामन्तरं पविट्ठा सत्थे आवासियम्मि भिक्खट्ठा। जावम्हे ता सत्थो कत्थवि तुरियं गओ सोऽवि ॥ १९ ॥
तो[4] अम्हे संखुद्धा अगहियभिक्खा पहंमि सञ्चलिया। सत्थं गवेसमाणा न य मिलिया तस्स पहभट्ठा ॥ २० ॥

१ ब-इतो । २ ब-ततो, एवमग्रेऽपि इ-उ-ओ इत्यादयः स्वरास्तकारविशिष्टा अपि दृश्यन्ते । ३ ब-तुब्भे, एवमग्रेऽपि दृश्यते । ४ ब-ता ।

॥ अर्हम् ॥

॥ न्यायाम्भोनिधिश्रीमद्विजयानन्दसूरीश्वरेभ्यो नमः ॥

वडगच्छगयणदिणयरसिरिनेमिचन्दसूरिरइयं

महावीरचरियम् ।

पणमह पढमजिणिन्दं भवियाणणकमलबोहणदिणिन्दं । कोहहुयासणकन्दं[1] पणयासुरअमरनरइन्दं ॥ १ ॥

सिरिसिद्धत्थनराहिवकुलनहयलविमलपुण्णिमायन्दं । निज्जियकामगइन्दं[2] पणमह वीरं सया धीरं ॥ २ ॥

सेसेऽवि य बावीसे अजियाईपासनाहपज्जन्ते । जियरागदोसमोहे वन्दामि जिणेसरे सिरसा ॥ ३ ॥

जरजम्ममरणरहिए केवलवरनाणदंसणसमग्गे । सिद्धे निद्धुयकम्मे अणाइनिहणे सया नमह ॥ ४ ॥

पञ्चविहायारधरे सुत्तत्थविसारए पसन्तमणे । भवियारविन्दपडिबोहदिणयरे नमह आयरिए ॥ ५ ॥

परमत्थगहियसारे आयाराईदुवालसङ्गस्स । संजमतवनियमरए उज्झाए नमह सुत्तदए[3] ॥ ६ ॥

पञ्चमहव्वयगुरुभारधारए चरणकरणसंपन्ने । पञ्चसमिए तिगुत्ते मुत्ते साहू य सइ नमह ॥ ७ ॥

१ 'कन्दं' इति कं जलं ददातीति कन्दं मेघमित्यर्थः । २ अ—०नइन्दं । ३ 'सुत्तदए' इति सूत्रददानित्यर्थः । ४ ब—०सया ।

स्थानाङ्गादिनवाङ्गवृत्तिकरणप्राप्तप्रसिद्धिर्भृशं येन स्तम्भनके जिनस्य विशदा सम्यक्प्रतिष्ठा कृता ॥
तत्पट्टे हरिभद्रसूरिरुदभून्निःशेषशास्त्रार्थवित्तच्छिष्योऽजितसिंहसूरिरुदभून्निस्सङ्गिनामग्रणीः ।
तच्छिष्योऽजनि हेमसूरिसुगुरुर्गीतार्थचूडामणिस्तत्पादाम्बुजषट्पदो विजयते श्रीमन्महेन्द्रप्रभुः ॥
करिकर्णास्थिरा लक्ष्मीः प्राणास्तु क्षणनश्वराः । इत्थं व्याख्यां ततः श्रुत्वा श्रद्धासंविग्नमानसः ॥
यानपात्रं भवाम्भोधौ मज्जतां प्राणिनामिह । पततां दुर्गतौ कूपे रज्जुकल्पं हि पुस्तकम् ॥
इत्येवं मनसि ज्ञात्वा रामदेवेन लेखितम् । श्रीमहावीरचरितमात्मनः श्रेयसे मुदा ॥
मनोज्ञपत्रसंयुक्तं सदक्षरविराजितम् । भुवनचन्द्रगणये दत्तं सद्भक्तियोगतः ॥"

इत्येतैः पुस्तकलेखयितृप्रशस्तिपद्यैर्भूषितम् । तद्गतश्रीमहेन्द्रसूरिनाम्नैतल्लेखनकालोऽपि वैक्रमीयद्वादशशताब्द्याः प्रान्तवर्त्ती त्रयोदशशताब्द्याः प्रारम्भवर्त्ती वा संभाव्यते । द्वितीयं पुनर्वसंज्ञकं पत्तनीयसङ्घचित्कोषीयं ताडपत्रीयैकोनसप्तत्यधिकद्विशतपत्रात्मकमन्तिमपत्रेण परिहीनं नातिशुद्धं अपुस्तकात्प्राचीनम् । एतत्पुस्तकसमर्पणोदारयोर्महानुभावयोः परोपकृतिं स्मृतिगोचरतां नयामि ।

एतत्पुस्तकद्वितयाधारेण सावधानतया संशोधितेऽप्यत्र निबन्धेऽसद्दृष्टिदोषेण शिशकाक्षरयोजकदोषेण वा यत्र क्वचनाशुद्धयोऽवशिष्टा भवेयुस्तत्र शोधयन्तु धीधना इति प्रार्थयते—

न्यायाम्भोनिधिश्रीमद्विजयानन्दसूरीश्वरशिष्य-
प्रवर्तकश्रीमत्कान्तिविजयचरणोपासकः
चतुरविजयो मुनिः ।

विक्रमसंवत् १९१७ प्रथमभाद्रपदशुक्लद्वितीया
मुंबइ ।

ः ः ः ः ः ः ः ः ः ः ः ः ः ः

अणहिलवाडपुरम्मी सिरिकण्णनराहिवम्मि विजयन्ते । दोहट्टिकारियाए वसहीए संठिएणं च ॥
वाससयाणं एगारसण्ह विक्कमनिवस्स विगयाणं । अगुयालीए (११४१) संवच्छरम्मि एयं निबद्धं ति ॥”

इत्येताभ्य उत्तानार्थाभ्य गाथाभ्य एवोपशाम्यति जिज्ञासार्थः ।

एतच्चरित्रस्य संशोधनकर्मणि पुस्तकद्वितयं समासादितम् । तत्राद्यं असंज्ञकं पत्तनान्तर्गतखेतरवसतिपाटकोपाश्रयसत्कं ताडपत्रोपरि लिखितं नातिशुद्धं । ग्रन्थसमाप्त्यनन्तरोपन्यस्तैः—

“प्राच्यां वाटो जलधिसुतया कारित. क्रीडनाय तत्रास्यैव प्रथमपुरुषो निर्मितोऽध्यक्षहेतोः ।
तत्सन्तानप्रभवपुरुषैः श्रीभृतैः सयुतोऽयं प्राग्वाटाख्यो भुवनविदितस्तेन वंशः समस्ति ॥
तस्मिन्नभूत्सुचरित. शुभवृत्तशाली श्रेष्ठी गुणैकवसतिर्द्युतिमान् प्रसिद्धः ।
मुक्तामणिप्रतिकृते. श्रियमाततान प्रासादिदोपरहित. सहड्ड प्रतीतः ॥
पत्नी सहड्डकस्याभूच्छ्रेष्ठा गागीति संज्ञिता । सद्धर्मकर्मनिरता जज्ञिरे तनयास्त्रयो. ॥
आद्योऽभून्माणिभद्राख्यः शालिभद्रस्ततो गुणी । तृतीयः सट्टलको नाम प्रिये तस्य बभूवतुः ॥
आद्या वाची गुणाधारा तत्सुतो चेल्लुकाभिधः । सच्छीलाम्बरशालिनी पुत्री सेहडिसंज्ञिता ॥
थिरमत्या द्वितीयायास्तनया. पञ्च जज्ञिरे । आद्यौ धवलवेल्लिगौ यशोधवलः कलाभृत् ॥
रामदेवोऽपि निःशेषकलासङ्केतमन्दिरम् । मल्लदेवो यशोदेवः पुत्री वीरीति विश्रुता ॥
महौजा धवलसूनुरासदेवो विवेकवान् । वेल्लिगस्यापि सत्सूनुरासचन्द्रः कलालयः ॥ इतश्च—
आसीच्चन्द्रकुले शशाङ्कविमले सूरिर्गुणानां निधिस्त्रैलोक्येऽभयदेवसूरिसुगुरुस्सिद्धान्तविश्रामभूः ।

प्रस्तावना ।

इह हि निष्कारणपरोपकारकरणकरुणावरुणालयानां तीर्थङ्करगणधरमहर्षिप्रमुखमहापुरुषाणामसाधारणक्षान्त्यादिगुणगणसमलंकृतान्यत्यद्भुतानि पवित्राणि चरित्राणि रोगशोकजरामरणेष्टवियोगानिष्टसंयोगाद्यनवरतसक्लेशातिभयङ्करासारसंसारपारावारनिमग्नानामैदंयुगीनसंक्षिप्तरुचीनां भव्यसत्त्वानां समुत्पादयन्ति सवेगरङ्गं प्रमार्जयन्ति च संख्यातीतभवोपार्जितदुष्कर्मरजः । अत एवासन्नोपकारिणः सिद्धार्थपार्थिवविशालवंशविहायस्तलमृगाङ्कस्य चरमतीर्थकृतो भगवतो महावीरजिनस्य प्रसन्नपदवर्णविन्याससुललितं सप्तविंशतिभववर्णनात्मकं तत्तत्प्रासङ्गिकहितोपदेशोपबृंहितं संवेगरससागरं चरित्रं परोपकारव्रतपरिशीलनप्रवरैराचार्यैः संक्षेपतः प्राकृतभाषायां पद्यबन्धेन निबद्धम् । तदेतद्ग्रन्थारम्भे तैरेव समुदटङ्कि—

"वोच्छामि समासेणं वीरजिणिन्दस्स संतियं चरियं । संवेगट्ठा भवियाण अत्तणो सुमरणत्थं च ॥
जम्मि भवे संमत्तं पत्तं पढमं तमाइओ काउं । सत्तावीस जिणभवे संखेवेणं पवक्खामि ॥"

एतत्पवित्रचरित्रस्य के रचयितारः ? कदा कतमस्मिन् पवित्रपत्तने रचितम् ? इति जिज्ञासा तु चरित्रस्यास्य प्रशस्त्युट्टङ्कितैः—

"सिरिजम्बुनामसिरिपहवसूरिसेज्जम्भवादिसूरीणं । परिवाडीए जाओ चन्दकुले वड्डगच्छम्मि ॥
सिरिउज्जोयणसूरी उत्तमगुणरयणभूसियसरीरो । ;: ;: ;: ;: ,: ;: ;: ;:
जम्मि य गच्छे आसी सिरिपज्जुन्नाभिहाणसूरि त्ति । सिरिमाणदेवसूरी सुपसिद्धो देवसूरी य ॥
उज्जोयणसूरिस्स य सीसो अह अम्बदेवउज्झाओ । खममद्दवज्जवाईगुणकलिओ सोममुत्ती य ॥
तस्स विणेएण इमं वीरजिणिन्दस्स साहियं चरियं । पावमलस्स खयट्ठाएँ सूरिणा णेमिचन्देण ॥

श्रीजैन–आत्मानन्द–ग्रन्थरत्नमाला–अष्टपञ्चाशं रत्नम् (५८)

अम्बदेवोवज्झायसीससिरिनेमिचन्दसूरिअइयं

महावीरचरियं ।

न्यायाम्भोनिधि–श्रीमद्विजयानन्दसूरीश्वरशिष्य–प्रवर्त्तकश्रीमत्कान्तिविजयः
मुनिपुङ्गवविनेयेन मुनिचतुरविजयेन संशोधितम् ।

न्यायाम्भोनिधिश्रीमद्विजयानन्दसूरीश–प्रशिष्य–श्रीमद्–हंसविजयमुनिपुङ्गवान्तेवासिमुनिश्रीदौलतविजयो-
पदेशतः पोरबन्दरवास्तव्य–श्रीमालीज्ञातीय–श्रेष्ठि–मोतीचन्द्रात्मज–जीवराज,–धर्मसिंहात्मज–
मुलजी इत्येतयोः स्मरणार्थं धर्मसिंहात्मज–प्रेमजी–द्रव्यसाहाय्येन
प्रकाशयित्री–भावनगरस्था श्रीजैन–आत्मानन्द–सभा ।

इदं पुस्तकं मुम्बय्यां वल्लभदास–त्रिभुवनदास गांधी सेक्रेटरी श्रीजैन आत्मानन्दसभा भावनगर इत्यनेन
निर्णयसागरमुद्रणालये कोलभाटवीथ्यां २३ तमे गृहे, रामचंद्र येसू शेडगेद्वारा मुद्रयित्वा प्रकाशितम् ।

वीरसंवत् २४४३. आत्मसंवत् २२. विक्रमसंवत् १९७३.